

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ
ในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

นางสาวกานต์สินี สุขุมารังสี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

GUIDELINES FOR A CLASSROOM MANAGEMENT DEVELOPEMENT
TO ENHANCE QUALITY DEMOCRATIC CITIZENSHIP
OF UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA IN BANGKOK

Miss Kansinee Sukhumalrangsri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Administration
Department of Educational Policy Management and Leadership
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2015
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการ
เสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบ
ประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวกานต์สินี สุขุมารังสี

สาขาวิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชญาพิมพ์ อูสาโท

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. บัญชา ชลาภิรมย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทรัตน์ เจริญกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชญาพิมพ์ อูสาโท)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ดร. สุวิทย์ มูลคำ)

กานต์สินี สุขุมารังสี : แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร (GUIDELINES FOR A CLASSROOM MANAGEMENT DEVELOPEMENT TO ENHANCE QUALITY DEMOCRATIC CITIZENSHIP OF UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA IN BANGKOK) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร. ชญาพิมพ์ อุสาโท, 277 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูประจำชั้นและครูประจำวิชาตามแนวคิดการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 14 แนวทาง ภายใต้กรอบแนวคิดความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย 3 ด้าน ได้แก่ แนวทางที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2 แนวทาง เช่น ครูควรใช้หลักประชาธิปไตยในการปกครอง คือ ความเสมอภาค การยอมรับ การเคารพและการให้เกียรติกัน แนวทางที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม 6 แนวทาง เช่น ครูควรระบุกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจหรือสิ่งแวดล้อม และแนวทางที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม 6 แนวทาง เช่น ครูควรจัดสรรอุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ในชั้นเรียนให้ง่ายต่อการเข้าถึงของนักเรียน

ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็น ลายมือชื่อนิสิต

ผู้นำทางการศึกษา ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

สาขาวิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2558

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จด้วยความรักความเมตตาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาให้ความรู้ คำแนะนำ และให้การปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ทุกขั้นตอนให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น อีกทั้งคอยติดตามเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอด้วยความเป็นกัลยาณมิตร ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งและขอขอบพระคุณอย่างสูงในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานและการดำรงชีวิต รวมทั้งเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีเสมอ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการทำวิจัย และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณคุณครูทุกท่านและนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และอำนวยความสะดวกระหว่างการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในชีวิต คุณพ่อคุณแม่ และครอบครัว ที่ได้เห็นความสำคัญของการศึกษาและให้การสนับสนุน ให้กำลังใจตลอดระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ จนผู้วิจัยประสบความสำเร็จได้ในวันนี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
คำถามวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
ตอนที่ 1 การบริหารจัดการชั้นเรียน.....	13
1. ความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียน.....	13
2. ความสำคัญของการบริหารจัดการชั้นเรียน.....	15
3. ระดับของการบริหารจัดการชั้นเรียน.....	18
4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียน.....	19
5. เป้าหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียน.....	26
6. องค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน.....	26

7. ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียน	45
ตอนที่ 2 ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตย	47
1. ยุคสมัยของความเป็นพลเมือง	47
2. ความหมายของพลเมือง	48
3. ความหมายของพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตย	50
4. ความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย	51
5. นโยบายด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบ ประชาธิปไตย.....	52
6. แนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง	54
7. โครงสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบ ประชาธิปไตย.....	57
8. ขอบเขตและพัฒนาการเรียนรู้ของพลเมืองในแต่ละช่วงวัย	64
9. คุณลักษณะของความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตย	69
10. การวัดความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตย	81
ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	83
1. งานวิจัยเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตย.....	83
2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียน	84
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	89
1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	89
1.1 ประชากร.....	89
1.2 กลุ่มตัวอย่าง	89
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	90
2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	90
2.2 การสร้างเครื่องมือ	91

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	93
4. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
5. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	98
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	101
1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	102
2. สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพใน ระบอบประชาธิปไตย.....	106
3. ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพใน ระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย	127
4. แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตย.....	144
5. (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตย.....	158
6. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียน ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย.....	196
7. แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ ในระบอบประชาธิปไตย	204
บทที่ 5 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	207
สรุปผลการวิจัย.....	208
อภิปรายผลการวิจัย.....	227
ข้อเสนอแนะ.....	231
รายการอ้างอิง	236
รายการภาคผนวก	240
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	241

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	243
ภาคผนวก ค ตัวอย่างจดหมายที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย.....	268
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	277

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 บทบาทหน้าที่ของครูในการบริหารจัดการชั้นเรียน.....	44
ตารางที่ 2 โครงสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในช่วงมัธยมศึกษา (อายุระหว่าง 11-18 ปี) Lawton, Cairns and Gardner.....	58
ตารางที่ 3 ขอบเขตการเรียนรู้ของนักเรียนระดับปฐมวัยถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.....	64
ตารางที่ 4 ขอบเขตการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6.....	65
ตารางที่ 5 ขอบเขตการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3	66
ตารางที่ 6 ขอบเขตการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (อายุ 15-17)	67
ตารางที่ 7 ขอบเขตการเรียนรู้ของระดับอุดมศึกษา.....	67
ตารางที่ 8 ขอบเขตการเรียนรู้ของวัยผู้ใหญ่.....	68
ตารางที่ 9 คุณลักษณะของการเป็นพลเมืองคุณภาพของ Westheimer and Kahne (2004)...	69
ตารางที่ 10 ตารางสังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ...	79
ตารางที่ 11 คุณสมบัติของความเป็นพลเมืองจากการศึกษาของ ถวิลวดี บุรีกุล (2557).....	82
ตารางที่ 12 การแจกแจงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	90
ตารางที่ 13 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	98
ตารางที่ 14 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด.....	103
ตารางที่ 15 สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ในภาพรวม.....	107
ตารางที่ 16 สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ในภาพรวม จำแนกตามการบริหาร จัดการชั้นเรียน	109

ตารางที่ 17 สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามความเป็นพลเมืองคุณภาพ ในระบอบประชาธิปไตย รายด้าน	111
ตารางที่ 18 สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองคุณภาพ ในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย รายข้อย่อย.....	117
ตารางที่ 19 ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ในภาพรวม.....	128
ตารางที่ 20 ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ในภาพรวม จำแนกตามองค์ประกอบ การบริหารจัดการชั้นเรียน พบว่า.....	130
ตารางที่ 21 ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพล เมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตย รายด้าน พบว่า.....	132
ตารางที่ 22 ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองคุณภาพ ในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย รายข้อย่อย.....	137
ตารางที่ 23 แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย วิเคราะห์จากแบบสอบถาม ..	145
ตารางที่ 24 (ร่าง) แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการ เสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ	159
ตารางที่ 25 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางแนวทางการพัฒนา การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ ในระบอบประชาธิปไตย.....	196
ตารางที่ 26 แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้	204
ตารางที่ 27 สรุปผลการวิจัย.....	224
ตารางที่ 28 ลำดับค่าเฉลี่ยจากผลการวิจัย.....	228

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง ความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	11
ภาพที่ 2 กระบวนการบริหารจัดการชั้นเรียน.....	14
ภาพที่ 3 ระดับของการบริหารจัดการชั้นเรียน.....	19
ภาพที่ 4 องค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน	24
ภาพที่ 5 องค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน	26
ภาพที่ 6 รูปแบบการจัดชั้นเรียนตามลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้.....	39
ภาพที่ 7 พลเมืองที่สมบูรณ์	71
ภาพที่ 8 คุณลักษณะของพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย 6 ประการ	75

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

สังคมที่สงบสุข เป็นระเบียบ และเจริญงอกงามจะต้องเกิดจากการที่ประชาชนในสังคมมีความเป็นพลเมือง คือ การที่ประชาชนในสังคมเป็นผู้มีความตระหนักในการมีส่วนร่วม รับผิดชอบ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของสังคมให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยไม่เพิกเฉยให้เป็นเรื่องของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น (ถวิลวดี บุรีกุล, 2557; ธนศวรร เจริญเมือง, 2551; ฟ้าดาว คงนคร, 2556; วิชัย ต้นศิริ, 2557; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556) ซึ่งนิยามของความเป็นพลเมืองนั้นแตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละสังคมและยุคสมัย และคำดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับระบอบการเมืองการปกครอง (ถวิลวดี บุรีกุล, 2557)

ประเทศไทยมีระบอบการเมืองการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยจะสมบูรณ์ได้นั้น จะต้องเกิดจากการที่ประชาชนในสังคมมีความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งหมายถึง การที่ประชาชนมีอำนาจอธิปไตยสูงสุดของประเทศ ซึ่งมีสิทธิและเสรีภาพ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม บนหลักความชอบธรรม แก้ปัญหาด้วยสันติวิธี ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมทางการเมือง ชุมชนและสังคมของตนเอง และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ (สำนักวิชาการ (ถวิลวดี บุรีกุล, 2557; ฟ้าดาว คงนคร, 2556; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556; สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2557) ซึ่งเมื่อประชาชนในสังคมมีความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยจะส่งผลให้สังคมและประเทศชาติพัฒนาไปอย่างมั่นคง เกิดความรักและความสามัคคีในหมู่คณะ เกิดความเป็นระเบียบในสังคม สมาชิกในสังคมมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รวมถึงก่อให้เกิดความเป็นธรรมขึ้นในสังคม (ฟ้าดาว คงนคร, 2556)

ความเป็นประชาธิปไตยในประเทศไทยเริ่มต้นตั้งแต่ พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน รวมเป็นระยะเวลากว่า 80 ปี (ถวิลวดี บุรีกุล, 2557) ซึ่งเป้าหมายหลักของการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเมือง แต่อย่างไรก็ตาม มิติการมีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่ปรากฏเด่นชัดจนถึงปัจจุบัน กลไกการบริหารและกลไกทางการเมืองยังคงจำกัดเป็นอำนาจและหน้าที่ของนักการเมืองและข้าราชการเท่านั้น ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจและขาดอุดมการณ์ในการเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้น สังคมไทยจึงยังมีปัญหาที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขให้ถูกต้องและเป็นเสมือนเนื้อร้ายที่กัดกร่อนสังคมไทยทุกวันนี้ เช่น วิกฤตทางการเมือง

ความแตกแยกแบ่งสืตั้งแต่ปลายปี 2549 วิกฤตมหาอุกภัย 2554 และวิกฤตเศรษฐกิจ เป็นต้น (ทิพย์พาพร ตันติสุนทร, 2556) ประชาชนส่วนใหญ่ขาดจิตสำนึกในความเป็นพลเมือง ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง ขาดการเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ขาดความรู้ในเรื่องหน้าที่ของพลเมือง และไม่สนใจตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ จนส่งผลให้เกิดความแตกแยกและความขัดแย้งขึ้น อันนำไปสู่การใช้ความรุนแรงในสังคม (มานิจ สุขสมจิตร, 2558) รวมถึง ในปี 2003 Human Right Watch ได้สรุปสถานการณ์ในประเทศไทยไว้ว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในด้านการเมือง กล่าวคือ ประเทศไทยยังไม่สามารถเอาผิดต่อผู้ก่อการร้ายทางการเมือง และไม่มีผู้ใดรับผิดชอบต่อความรุนแรงที่เกิดขึ้น มีการจำกัดสิทธิเสรีภาพของพลเมืองในด้านการแสดงออกทางความคิดเห็น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) และจากรายงานเรื่อง The World We Want เกี่ยวกับเรื่อง ธรรมาภิบาล (Governance) และสิทธิมนุษยชน (human right) ได้แก่ การมีส่วนร่วม ความโปร่งใส และการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ ความรับผิดชอบ สิทธิทางการเมืองและสิทธิพลเมือง พบว่าประเทศไทยอยู่ในเกณฑ์ต่ำเกือบทุกองค์ประกอบของ World Governance Index ปี 2010 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) และนอกจากนี้จากการศึกษา ถวิลวดี บุรีกุล (2557) พบว่าคุณสมบัติด้านความรู้ ความเข้าใจ และการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองเป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญ แต่ประชาชนกลับมีคุณสมบัติในด้านดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำมาก ซึ่งพบว่าในปี พ.ศ. 2554 เปรียบเทียบกับ พ.ศ. 2555 การมีความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองมีคะแนนลดลง 0.08 และความรู้เกี่ยวกับการเมืองในระดับนานาชาติลดลง 0.17 และจากการศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์และความมีอยู่ของคุณสมบัตินั้น ในปี พ.ศ. 2555 พบว่า ประกอบด้วย 1) ด้านการบริจาด 2) ด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม 3) ด้านความรู้เกี่ยวกับนโยบายของพรรคและผู้สมัครรับการเลือกตั้ง 4) ด้านการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นทางการเมือง 5) ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่ม 6) ด้านการชุมนุมประท้วงหรือเดินขบวน และ 7) ด้านการติดตามของ นักการเมืองและข้าราชการ มีช่องว่างห่าง 0.21, 0.21, 1.15, 1.24, 0.5, 1.01 และ 1.02 ตามลำดับ ซึ่งจากสถิติข้างต้นชี้ให้เห็นว่าความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตยของไไทย นั้นอยู่ในขั้นวิกฤตและยังคงต้องได้รับการส่งเสริมพัฒนาและสนับสนุนให้เกิดขึ้นในสังคมอีกหลายประการ เหตุการณ์ดังที่กล่าวมาทั้งหมดแสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอของสภาพความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตยของไทย

การสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักรู้ในเรื่องความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตยให้เกิดผล เพื่อนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องตามวิถีความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตยได้นั้น จะต้องอาศัยการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นเครื่องมือที่สำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556) โดยเริ่มต้นจากการจัดการศึกษา

ในหน่วยการจัดการศึกษาที่เล็กที่สุดแต่เป็นหัวใจหลักของการจัดการศึกษา คือ ชั้นเรียน เนื่องจากนักเรียนใช้เวลาในชั้นเรียนในแต่ละวันมากที่สุด คือ 6 ชั่วโมงต่อวัน ชั้นเรียนจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักเรียนโดยตรง ซึ่งครูต้องอาศัยการบริหารจัดการชั้นเรียนในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553) ซึ่งจากการศึกษาพบว่าความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย สามารถสร้างขึ้นได้จากในชั้นเรียนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นร่วมกัน การเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกศึกษาในสิ่งที่พวกเขาสนใจ ได้ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีอิสระในการตัดสินใจใช้เวลาว่างเมื่อเลิกเรียน โดยครูมีหน้าที่ในการให้ข้อมูลตามความสนใจของนักเรียนและทำงานร่วมกับนักเรียน (Metzger, 2000; Zyngier, 2011) ซึ่งการพัฒนาพฤติกรรมความเป็นประชาธิปไตยของนักเรียนสามารถพัฒนาได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของครู (รุจน์ ภาษา, 2556) นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างประชาธิปไตย เช่น การเลือกหัวหน้าห้อง และการจัดการอภิปรายในชั้นเรียน เป็นต้น (Metzger, 2000; Zyngier, 2011) และการบริหารจัดการชั้นเรียนจะประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย มีการประสานความร่วมมือจากผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของครู ซึ่งแบ่งออกเป็นบทบาทของครูประจำชั้นและบทบาทของครูประจำวิชา โดยทั้งสองบทบาทมีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการชั้นเรียนและเป็นผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนโดยตรง (ฉันท ชาติทอง, 2552)

นอกจากนี้จากการศึกษาพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละช่วงวัย พบว่า นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงมัธยมศึกษาตอนปลาย มีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาแบบเป็นเหตุเป็นผล (Formal Operations) สามารถคิดสิ่งที่เป็นนามธรรมได้เหมือนกับผู้ใหญ่ เริ่มมีความสนใจเกี่ยวกับปรัชญาชีวิต ศาสนา สามารถใช้เหตุผลในการตัดสินใจได้ สามารถคิดวิเคราะห์ในเชิงอนุมานและอุปมาน และมีหลักการเหตุผลของตนเองเกี่ยวกับความยุติธรรม ความเสมอภาคและมนุษยธรรม (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2556) รวมถึงเป็นวัยที่กำลังพัฒนาตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมสู่อาชีพและการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จึงควรได้พัฒนาความตระหนักในฐานะพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556) ดังนั้น นักเรียนในช่วงวัยดังกล่าวจึงเป็นช่วงวัยที่จะสามารถเข้าใจหลักการและความหมายของประชาธิปไตยและความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีความเป็นนามธรรมสูง นอกจากนี้นักเรียนในช่วงวัยดังกล่าวเป็นช่วงวัยรุ่นตอนปลายที่กำลังก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งเป็นผู้ขับเคลื่อนสังคมให้มีความเป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ ควรได้รับการเติมเต็มให้มีความเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ และสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีเป้าหมาย

การพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึก ในความเป็นพลเมืองไทยและยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยของไทย จึงเป็นที่มาของการศึกษา แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ ในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำถามวิจัย

1. การบริหารจัดการชั้นเรียนของครูประจำชั้นและครูประจำวิชาที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีสภาพเป็น อย่างไร
2. การบริหารจัดการชั้นเรียนของครูประจำชั้นและครูประจำวิชาที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีปัญหาและ แนวทางการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร
3. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย กรุงเทพมหานคร

โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูประจำชั้นและครูประจำวิชาที่มุ่งเน้น การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูประจำชั้น และครูประจำวิชาที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. **แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย** หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียน และด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดคุณลักษณะความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ประกอบด้วย พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

2. **ครู** หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีบทบาทเป็นครูประจำชั้นและหรือครูประจำวิชา

3. **ครูประจำชั้น** หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่บริหารจัดการชั้นเรียนประจำห้องเรียนตลอดปีการศึกษา ประกอบด้วย การมอบหมายงานตามความเหมาะสม การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน การสร้างแนวปฏิบัติ การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา

4. **ครูประจำวิชา** หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่บริหารจัดการชั้นเรียนตามรายวิชาที่สอน ประกอบด้วย การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การมอบหมายงานตามความเหมาะสม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลสัมฤทธิ์ การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน การสร้างแนวปฏิบัติ การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา

5. **การบริหารจัดการชั้นเรียน (classroom management)** หมายถึง การจัดการในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของครูและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นและบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด โดยการจัดการในชั้นเรียนประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน (teaching and learning) ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียน (student behavior) และด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (environment)

6. **ด้านการจัดการเรียนการสอน (teaching and learning)** หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะและเจตคติตามที่หลักสูตรกำหนด โดยครูเป็นผู้ชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (delineate clear learning activities) มอบหมายงานตามความเหมาะสม (select appropriate learning task) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (implement and manage the activities) และการประเมินผลสัมฤทธิ์ (assess the learning outcomes)

7. **การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (delineate clear learning activities)** หมายถึง แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ครูมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนในชั่วโมงแรก กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในวิชาเรียน ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ให้ชัดเจน

แจกประมวลรายวิชาให้นักเรียน ทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน และให้ข้อมูลในการติดต่อกับนักเรียน หากนักเรียนมีข้อสงสัย

8. การมอบหมายงานตามความเหมาะสม (select appropriate learning task)

หมายถึง แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ครูเห็นความสำคัญของการมอบหมายงานตามความเหมาะสม วางแผนการมอบหมายงานล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ตัวนักเรียนเพื่อกำหนดความเหมาะสมของงานที่จะมอบหมาย เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำกิจกรรม มอบหมายงานเป็นชุดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนบริหารจัดการงานของตนเองได้และช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถทำงานได้สำเร็จ

9. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (implement and manage the activities) หมายถึง

รูปแบบการสอนที่มีความหลากหลายและยืดหยุ่น มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยครูมีหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะและอธิบายการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นผู้คัดเลือก จัดเรียงความยากง่ายของเนื้อหา เพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมและความรู้ใหม่ เป็นผู้สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักกระบวนการคิดและเกิดข้อสงสัยในบทเรียน โดยตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ให้นักเรียนได้อธิบายถึงเนื้อหา หรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอนให้นักเรียน รู้จักกระบวนการคิด (teaching to thinking) และเป็นผู้ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถทำงานได้หลากหลายรูปแบบ

10. การประเมินผลสัมฤทธิ์ (assess the learning outcomes) หมายถึง แนวทางการ

จัดการเรียนการสอนที่ครูมีการออกแบบและกำหนดการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โดยเกณฑ์ในการวัดประเมินจะต้องมีความชัดเจน เกณฑ์การวัดประเมินควรมีความหลากหลาย เกณฑ์การวัดประเมินสามารถนำมาใช้ได้กับนักเรียนทุกคนมีความยืดหยุ่นและเป็นที่ยอมรับ ครูจะต้องปราศจากความอคติหรือความลำเอียงในการตัดสินพฤติกรรมของนักเรียนและดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง และครูจะต้องพัฒนาวิธีการเกณฑ์การประเมินผลเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะของนักเรียน

11. ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียน (student behavior) หมายถึง การที่ครู

ควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามแผนการจัดการเรียนการสอนและบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ประกอบด้วยการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน (Make learning task interesting) และการสร้างแนวปฏิบัติ (set general guidelines)

12. การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน (make learning task interesting) หมายถึง

แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ครูให้ความสำคัญกับการเสริมแรง การสร้างเป้าหมาย และการให้กำลังใจ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียนและมีวินัยในการเรียน สร้างกิจกรรมที่

นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม ให้ความสนใจกับนักเรียนทุกคน รับฟังความคิดเห็นความคิดเห็นของนักเรียน และมอบหมายงาน แลกเปลี่ยนความรู้หรือสิ่งที่สนใจของนักเรียน

13. การสร้างแนวปฏิบัติ (set general guidelines) หมายถึง แนวทางการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดขึ้น โดยสร้างกฎของชั้นเรียนให้สอดคล้องกับกฎของโรงเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบกฎของชั้นเรียนที่เหมาะสมกับนักเรียน ระบุพฤติกรรมที่พึงประสงค์และกำหนดเป็นกฎของชั้นเรียน ให้ความสำคัญกับพฤติกรรมที่สำคัญ สร้างกฎระเบียบไม่ต่ำกว่า 4-6 ข้อ ใช้คำในกฎที่ง่ายต่อการเข้าใจ ระบุพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ในกฎ และระบุรางวัลที่นักเรียนจะได้รับเมื่อปฏิบัติตามกฎ และบทลงโทษเมื่อไม่ปฏิบัติตาม

14. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (learning environment) หมายถึง บรรยากาศในการเรียนรู้ของนักเรียน ที่ครูเป็นผู้ควบคุมและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ประกอบด้วยการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (physical environment) และการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา (psycho-social environment)

15. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (physical environment) หมายถึง ลักษณะการก่อสร้างและการตกแต่งชั้นเรียนเพื่อเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยครูเป็นผู้ออกแบบและกำหนด ได้แก่ ตัวอาคาร การจัดโต๊ะเรียนหรือการจัดที่นั่ง และวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนต่าง ๆ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของเป้าหมายของโครงสร้างและกิจกรรมการเรียนรู้ อุปกรณ์ต่าง ๆ และเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้สามารถเคลื่อนย้ายได้ นักเรียนสามารถมองเห็นครูได้อย่างทั่วถึง จัดวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ให้เข้าถึงได้ง่ายและควรมีการทำความสะอาดสม่ำเสมอ นักเรียนสามารถมองเห็นหน้าจอและการนำเสนอได้อย่างทั่วถึง และจัดชั้นเรียนให้สะดวกสบายและเหมาะสมกับการทำงาน

16. การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา (psycho-social environment) หมายถึง ความรู้สึกและเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนรู้ที่ครูเป็นผู้สร้างให้เกิดในชั้นเรียน ได้แก่ การสร้างให้นักเรียนรักในการเรียนรู้ การสร้างวัฒนธรรมให้เกิดความเคารพ และการสร้างบรรยากาศอบอุ่นในชั้นเรียน โดยครูจะต้องคำนึงถึงบุคลิกภาพของครู พฤติกรรมจัดการเรียนการสอน และการปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน

17. ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย (democratic citizenship) หมายถึง พลเมืองที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมและมีเป้าหมายเพื่อสร้างสังคมประชาธิปไตยให้มีความเข้มแข็งซึ่งมีคุณลักษณะ 3 ประการคือ 1) พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ (personally responsible citizen) 2) พลเมืองที่มีส่วนร่วม (participatory citizen) และ 3) พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรมในสังคม (justice-oriented citizen)

18. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ (personally responsible citizen) หมายถึง พลเมืองที่ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเองและชุมชนของพวกเขา ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเอง เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบ ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เสียสละเพื่อส่วนรวมและช่วยเหลือผู้อื่น

19. พลเมืองที่มีส่วนร่วม (participatory citizen) หมายถึง พลเมืองที่มีการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในองค์กรเพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการคิด ตัดสินใจ พัฒนาและบริหารจัดการชุมชน สนับสนุนและพัฒนาเศรษฐกิจหรือรักษาสิ่งแวดล้อม รู้กระบวนการทำงานของรัฐ และรู้กลยุทธ์ในการทำงานให้สำเร็จ

20. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม (justice-oriented citizen) หมายถึง พลเมืองที่มีการคิดวิเคราะห์ วิพากษ์เชิงลึกเพื่อประเมินตนเอง สังคมและเศรษฐกิจ มีความพยายามในการสืบค้นและนำเสนอความอยุติธรรมที่เกิดขึ้นในสังคม และศึกษาเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของระบบสังคม

21. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เป็นวัยที่กำลังพัฒนาตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมสู่อาชีพและการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งควรได้พัฒนาความตระหนักในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น นักเรียนในช่วงวัยดังกล่าวสามารถคิดสิ่งที่เป็นนามธรรมได้เหมือนกับผู้ใหญ่ แนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนจึงควรเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ติดตามตรวจสอบข้อมูล ข่าวสาร ทักษะที่หลากหลาย และมีความเข้าใจประเด็นทางการเมืองที่ซับซ้อนมากขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัยที่ประกอบด้วยแนวคิดการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ได้จากการศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการชั้นเรียนของ Khine (2005) และแนวคิดความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยที่ได้จากการศึกษาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของ Westheimer and Kahne (2004)

2. หน่วยการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 119 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลเป็น ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และหัวหน้าชั้นเรียน

3. การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2559

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การสร้างให้ประชาชนมีความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่ยั่งยืนที่ต้องเร่งสร้างให้เกิดขึ้น เนื่องจากความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยจะช่วยให้สังคมเกิดความสงบสุข เป็นระเบียบและเจริญงอกงามได้ (ฟ้าดาว คงนคร, 2556) ซึ่งการสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักรู้ในเรื่องความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยให้เกิดผลจะต้องอาศัยการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556) โดยเริ่มต้นจากชั้นเรียนซึ่งนักเรียนใช้เวลาในการเรียนมากที่สุด (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553) การบริหารจัดการชั้นเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ อันจะช่วยให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทางด้านวิชาการ ด้านพฤติกรรม และด้านคุณลักษณะ (Korpershoek, Harms, de Boer, van Kuijk, & Doolaard, 2016) ซึ่งการบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นหน้าที่ที่ทุกฝ่ายจะต้องให้ความร่วมมือ (ชนันท์ ธาตุทอง, 2552) ดังนั้นการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยจึงเป็นประเด็นสำคัญที่จะต้องเร่งศึกษา พัฒนาให้เกิดเป็นรูปธรรมและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลได้ สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การบริหารจัดการชั้นเรียน ตามแนวคิดของ Khine (2005) ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก และ 8 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน (teaching and Learning) ประกอบด้วย
 1.1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (delineate clear learning activities) 1.2) การมอบหมายงานตามความเหมาะสม (select appropriate learning task) 1.3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (implement and manage the activities) และ 1.4) การประเมินผลสัมฤทธิ์ (assess the learning outcomes)

2. ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียน (student behavior) ประกอบด้วย
 2.1) การสร้างแรงจูงใจในการเรียน (make learning task interesting) และ 2.2) การสร้างแนวปฏิบัติ (set general guidelines)

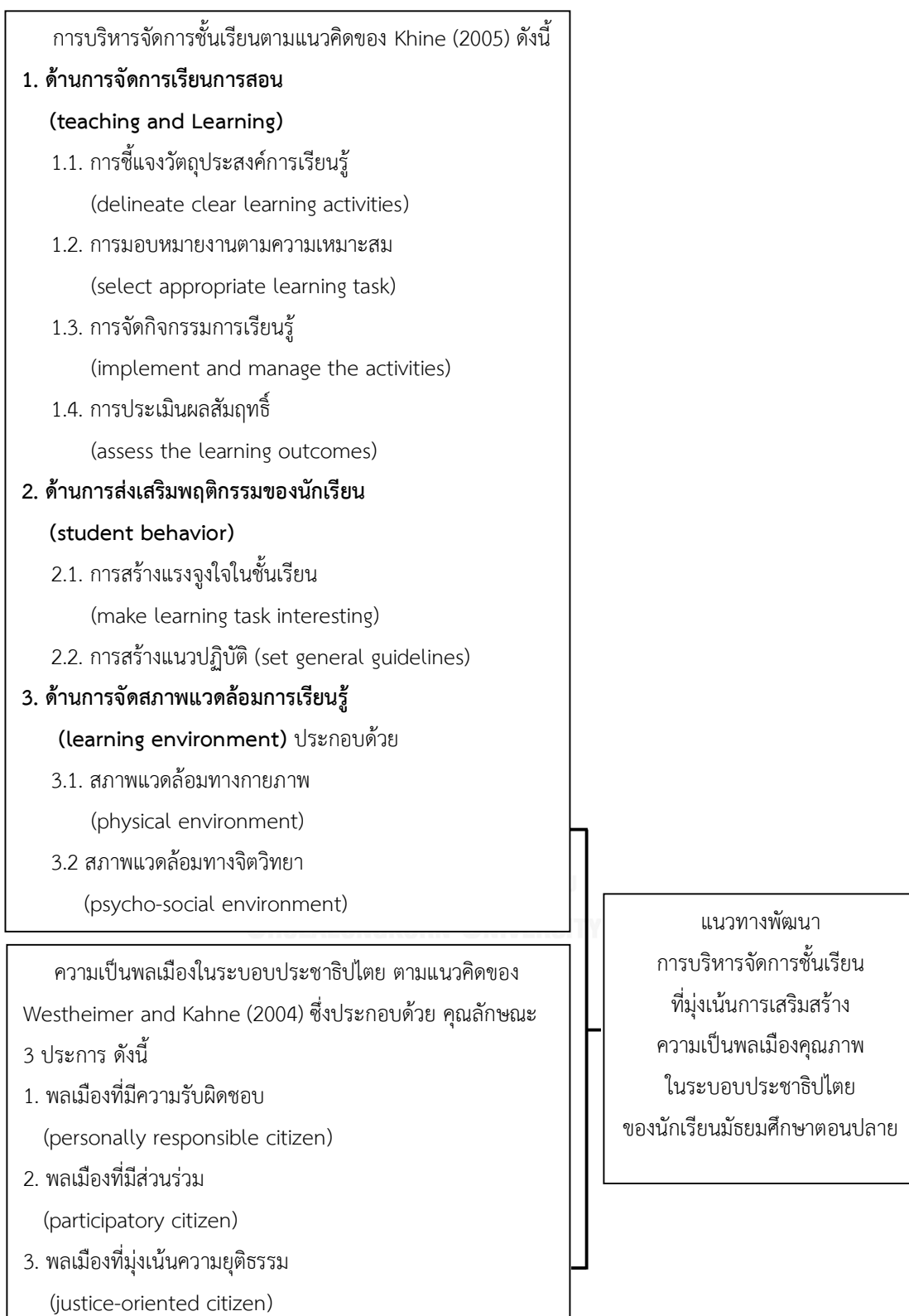
3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (learning environment) ประกอบด้วย
 3.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (physical environment) และ 3.2) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา (psycho-social environment)

ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ตามแนวคิดของ (Westheimer & Kahne, 2004) ซึ่งประกอบด้วย คุณลักษณะ 3 ประการ ดังนี้

1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ (personally responsible citizen)
2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม (participatory citizen)
3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม (justice-oriented citizen)

ซึ่งสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง
ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูประจำชั้นและครูประจำวิชามีแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ผู้บริหารมีแนวทางในการบริหารการจัดการชั้นเรียนมุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีคุณลักษณะความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย
4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีแนวทางในการกำหนดนโยบายส่งเสริมความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย สามารถนำมาเรียบเรียง จัดกลุ่มและนำเสนอ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 การบริหารจัดการชั้นเรียน ตอนที่ 2 ความเป็นพลเมืองคุณภาพระบอบประชาธิปไตย และตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียด ดังนี้

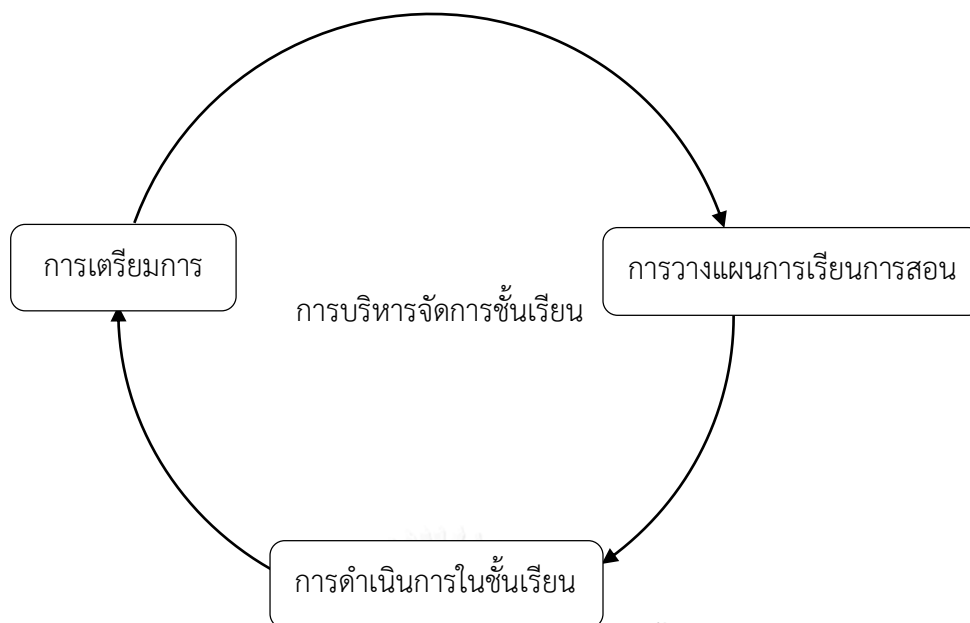
ตอนที่ 1 การบริหารจัดการชั้นเรียน

1. ความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียน

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียน ซึ่งจากการศึกษารวบรวมข้อมูล จึงได้นำเสนอความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียนตามแนวคิดของนักวิชาการจำนวน 4 ท่าน มีรายละเอียดดังนี้

Burden and Byrd (2003) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียนว่า การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของครูในการออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ซึ่งส่งเสริมให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเชิงบวก ความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ และเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้

สันติ บุญภิรมย์ (2557) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียน (classroom management) ไว้ว่า การที่ครูเตรียมความพร้อมในการดำเนินการในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน และตอบสนองความต้องการของนักเรียนให้ได้มากที่สุด เนื่องจากนักเรียนมีลักษณะที่แตกต่างกัน ทั้งด้านความสนใจ ความถนัดและภูมิหลัง การบริหารจัดการชั้นเรียนที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีความสุขในขณะที่เรียนรู้ เกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้และพัฒนาทักษะต่าง ๆ ได้อย่างเต็มความสามารถ ครูจึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ แสดงดังภาพ 2 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 2 กระบวนการบริหารจัดการชั้นเรียน

ตามแนวคิดของ สันติ บุญภิรมย์ (2557)

1) **การเตรียมการ** หมายถึง การที่ครูจัดเตรียมชั้นเรียนให้พร้อมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การเตรียมโต๊ะ เก้าอี้ สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

2) **การวางแผนการเรียนการสอน** หมายถึง การวางแผนการจัดการเรียนการสอนระยะยาว เพื่อจัดแบ่งเนื้อหาให้มีความเหมาะสม และการวางแผนการสอนรายคาบ เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

3) **การดำเนินการในชั้นเรียน** หมายถึง การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่ครูได้วางไว้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ คือ นักเรียนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่พึงประสงค์ รวมถึงการที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกับครู และครูให้ความสนใจนักเรียนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2556) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียนไว้ว่า เป็นสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและส่งเสริมให้การสอนมีประสิทธิภาพ รวมถึงการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างศักยภาพของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละบทเรียน นอกจากนี้การจัดชั้นเรียนยังรวมถึงการใช้เวลาของครูให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด และการจัดที่นั่งของนักเรียน โดยจะต้องจัดให้ครูสามารถมองเห็นนักเรียนทั่วทุกคนและมีช่องว่างพอที่จะให้ครูเข้าถึงตัวนักเรียนได้ และสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ จะต้องจัดให้ครูสามารถใช้ได้อย่างสะดวก Doyle (1986, อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว้ตระกูล, 2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดชั้นเรียน ซึ่งพบว่าการบริหารจัดการชั้น

เรียนนั้นไม่สามารถหาข้อสรุปได้ว่ารูปแบบใดดีที่สุด เพราะการบริหารจัดการชั้นเรียนขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ แต่ครูควรจัดโดยคำนึงถึงการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้นักเรียนให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียนไว้ว่า เป็นการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพและเพื่อความมีระเบียบวินัยของนักเรียน

จากการศึกษาความหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้อันเอื้ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด

2. ความสำคัญของการบริหารจัดการชั้นเรียน

มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของนักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ (ชนัท ชาติทอง, 2552)

ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 กล่าวถึงบทบาท และหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียนในหมวด 1 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ระบุไว้ซึ่งมาตรฐานความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ข้อที่ 4 ซึ่งผู้บริหารต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน และของผู้ประกอบวิชาชีพครูข้อที่ 6 ว่าด้วยการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการชั้นเรียน สำหรับหมวด 2 ผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงานในการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของนักเรียน และบุคลากร รวมถึงการเป็นผู้นำ การดำเนินการและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน คือ ต้องตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่นักเรียน

และสร้างโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการชั้นเรียนในบริบทของสถานศึกษาในประเทศไทยได้อย่างชัดเจน (ฉันท ชาติทอง, 2552)

ฉันท ชาติทอง (2552) กล่าวว่า การบริหารจัดการชั้นเรียน (classroom management) มีคุณค่าต่อทั้งตัวครู และนักเรียนโดยตรง ซึ่งมีความสำคัญดังนี้

1. การบริหารจัดการชั้นเรียนส่งผลให้ครูตระหนักในความหมายแห่งวิชาชีพครู หมายถึง การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูที่กำหนดไว้โดยคุรุสภาในมาตรฐานที่ 7 การบริหารจัดการชั้นเรียน ซึ่งมีสมรรถนะในการบริหารจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วย 1) มีภาวะผู้นำ 2) สามารถบริหารจัดการชั้นเรียน 3) สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ 4) สามารถประสานประโยชน์ และ 5) สามารถนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ ซึ่งจะเห็นได้ว่า หากผู้บริหาร และครูสามารถร่วมกันบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วย่อมส่งผลให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพตามไปด้วย

2. ครูเห็นคุณค่าของความเป็นผู้นำ หมายถึง ครูจะให้เห็นความเจริญของนักเรียน ซึ่งเป็นผลมาจากการนำพาลูกศิษย์ของตนเองไปให้ประสบความสำเร็จได้ตามศักยภาพ ซึ่งนักเรียนทุกคนล้วนมีทั้งจุดแข็ง และจุดอ่อนที่แตกต่างกันไป ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องทำความเข้าใจ และให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนให้พัฒนาไปตามศักยภาพของเขา ซึ่งความสำเร็จดังกล่าวเกิดขึ้นได้จากการบริหารจัดการชั้นเรียน (Mason and Good, 1993 อ้างถึงใน ฉันท ชาติทอง, 2552)

3. ครูได้รับการพัฒนาและเพิ่มพูนทักษะ หมายถึง นักเรียนจะได้รับการพัฒนา หรือการช่วยเหลือนั้นมาจากทั้งเพื่อนและครู ซึ่งหมายความว่า ในขณะที่ครูให้การช่วยเหลือนักเรียน ครูก็ได้รับการเรียนรู้ และเกิดการพัฒนาด้านตนเองไปด้วยในขณะเดียวกัน เกิดการเข้าใจนักเรียนอย่างลึกซึ้งมากขึ้น เกิดเป็นแนวคิดใหม่ ๆ ของตัวครูเอง ซึ่งเกิดขึ้นได้จากการบริหารจัดการชั้นเรียน

4. ครูมีความเข้าใจในวิชาชีพครูมากขึ้น หมายถึง การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นมโนทัศน์ระยะยาวของวิชาชีพครู ซึ่งการบริหารจัดการชั้นเรียนนั้นไม่ได้แสดงความโดดเด่นในผลงานรายวัน แต่จะเกิดผลการทำงานในระยะยาว เป็นอนาคตของอาชีพที่สดใส และมั่นคง การบริหารจัดการชั้นเรียนเปรียบได้กับการวิ่งแข่งมาราธอน ซึ่งเป็นทักษะที่แตกต่างจากการวิ่งแข่งระยะสั้น

5. ครูมีโอกาสได้ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จ หมายถึง การที่ครูประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นการยกระดับวิชาชีพครูของครู และเป็นการส่งเสริมให้เกิดผลกระทบเชิงบวก และเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความสำเร็จของประเทศชาติ

สันติ บุญภิรมย์ (2557) ได้กล่าวถึงความสำคัญในการบริหารจัดการชั้นเรียน เนื่องจากชั้นเรียนเป็นสถานที่ที่นักเรียนใช้เวลาอยู่เป็นส่วนมากในการเรียน การบริหารจัดการชั้นเรียนจึงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

1. เป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ภายในชั้นเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกสนใจ และเรียนรู้ในสิ่งที่ครูสอน เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการเรียน
2. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนและครู นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และมีความพร้อมต่อการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา
3. เป็นการสร้างบรรยากาศของความปลอดภัยในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ป้องกันสิ่งรบกวนที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย พร้อมทั้งจะทำกิจกรรมต่าง ๆ และพัฒนาทักษะได้อย่างเต็ม

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารจัดการชั้นเรียนไว้ว่า ชั้นเรียนเปรียบเหมือนบ้านหลังที่สองของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนใช้เวลาในชั้นเรียนในแต่ละวันประมาณ 5-6 ชั่วโมง ชั้นเรียนจึงมีอิทธิพลต่อการปลูกฝังลักษณะนิสัย พฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นที่คาดหวังได้ เช่น การเป็นตัวของตัวเอง สามารถทำงานกับผู้อื่นได้ ใฝ่รู้ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีทักษะการคิดวิเคราะห์ เป็นต้น ครูควรคำนึงถึงหลักการจัดชั้นเรียน ดังนี้

1. การบริหารจัดการชั้นเรียนควรให้ความยืดหยุ่น ชั้นเรียนควรมีลักษณะที่กว้างขวางเหมาะแก่การโยกย้าย โต๊ะเก้าอี้ เพื่อจัดกิจกรรมหรือการเรียนการสอนต่าง ๆ
2. การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อเสริมสร้างความรู้ทุกด้าน โดยมีการจัดมุมหนังสือหรืออุปกรณ์ในการทำกิจกรรม หรือรูปภาพและผลงานไว้ เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าได้ตลอดเวลา
3. การบริหารจัดการชั้นเรียนให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี สภาพแวดล้อมที่ดีส่งผลต่อความเป็นอยู่และการเรียนของนักเรียน ทั้งสภาพแวดล้อมทางกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม เช่น การร่วมกันจัดตกแต่งชั้นเรียนด้วยการนำต้นไม้มาประดับ การจัดที่ว่างสำหรับทำกิจกรรม เป็นต้น
4. การบริหารจัดการชั้นเรียนที่เสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีให้กับนักเรียน ครูและนักเรียนต้องช่วยกันรักษาความสะอาดในชั้นเรียน ตั้งแต่พื้น โต๊ะ หน้าต่าง กระดาน ฝาผนัง ถึงขยะ เป็นต้น เพื่อไม่ให้เป็นที่แหล่งเพาะเชื้อโรคในชั้นเรียน
5. การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อสร้างความเป็นระเบียบ การจัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบ สะดวกต่อการใช้งาน

6. การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อสร้างความเป็นประชาธิปไตย สามารถทำได้ ดังนี้

- 6.1 จัดให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม โดยมีการสลับสับเปลี่ยน เพื่อให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันทุกคน
- 6.2 จัดที่นั่งให้นักเรียนสลับที่กันเสมอ เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีสิทธิได้นั่งในมุมต่าง ๆ ของชั้นเรียน
- 6.3 จัดให้นักเรียนมีโอกาสได้เป็นผู้นำและผู้ตาม

7. การบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อหลักสูตร หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปัจจุบันเน้นการจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ครูจึงจัดสภาพชั้นเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น การจัดที่นั่งที่เอื้อต่อการให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น การอภิปรายกลุ่ม เป็นต้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข

จากที่กล่าวมาจะเห็นถึงความสำคัญในบทบาทของครูในการบริหารจัดการชั้นเรียน ซึ่งเป็นการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในชั้นเรียน เป็นการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ เพื่อให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยและพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในความสำเร็จทางการศึกษา การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นการช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งในเรื่องของทักษะคุณลักษณะและเจตคติ เพื่อให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ ทั้งนี้ต้องเกิดจากการส่งเสริม และสนับสนุนจากผู้บริหารการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้รับผลประโยชน์สูงสุดจากการจัดการศึกษา การบริหารจัดการชั้นเรียนมีความสำคัญต่อครูและนักเรียนโดยตรง หากการบริหารจัดการชั้นเรียนเกิดประสิทธิภาพ ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามกระบวนการที่วางไว้อย่างเต็มศักยภาพและนักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามช่วงวัยที่เหมาะสม

3. ระดับของการบริหารจัดการชั้นเรียน

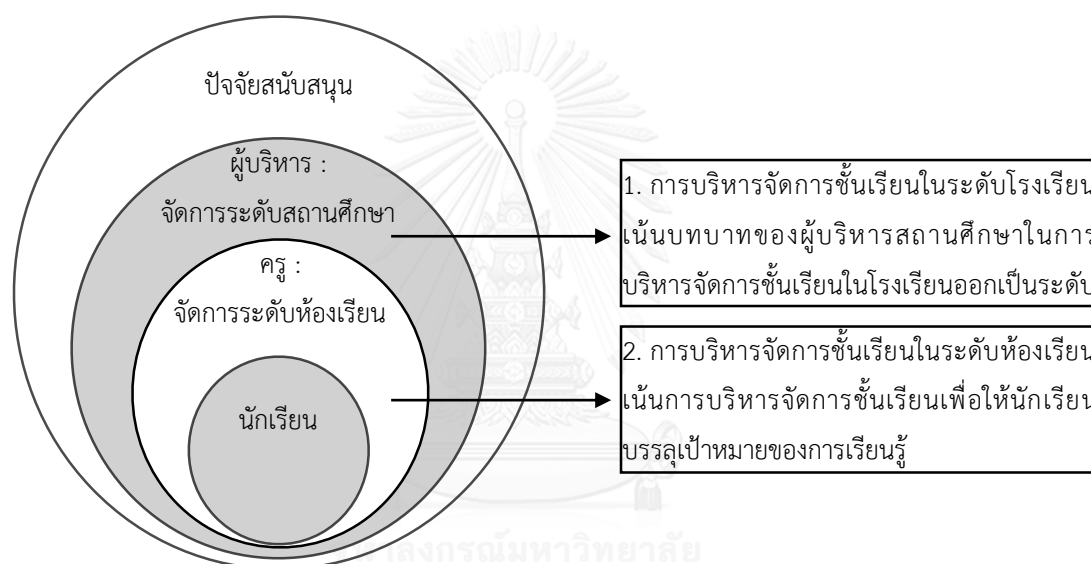
ฉันท ชาติทอง (2552) กล่าวว่า การบริหารจัดการชั้นเรียนนั้นสามารถแบ่งได้เป็น 2 ระดับคือ

1. การบริหารจัดการชั้นเรียนในระดับโรงเรียน หมายถึง การบริหารจัดการชั้นเรียนที่เน้นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการชั้นเรียนในโรงเรียนออกเป็นระดับต่าง ๆ ได้แก่ การจัดชั้นเรียนระดับปฐมวัย การจัดชั้นเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการบริหารจัดการชั้นเรียนระดับอุดมศึกษา ซึ่งในระดับของการบริหารจัดการชั้นเรียนตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

นั่นจะเป็นการบริหารจัดการชั้นเรียนในภาพรวมของโรงเรียนนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดประเภท ลักษณะ สถานที่ จำนวนห้องเรียน รวมทั้งการจัดนักเรียน และการจัดครูเข้าห้องเรียน เป็นต้น

2. การบริหารจัดการชั้นเรียนในระดับห้องเรียน หมายถึง การบริหารจัดการชั้นเรียนที่เน้นบทบาทของครูในการบริหารจัดการชั้นเรียน ทั้งด้านธุรการ ด้านวิชาการ ด้านการปกครอง และด้านอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้

ซึ่งจากระดับของการบริหารจัดการชั้นเรียนตามแนวคิดข้างต้นแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการชั้นเรียนในระดับห้องเรียนกับการบริหารจัดการชั้นเรียนในระดับโรงเรียนและปัจจัยสนับสนุน ดังภาพ 3

ภาพที่ 3 ระดับของการบริหารจัดการชั้นเรียน

(ชนัท ธาตุทอง, 2552)

4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียน

แนวคิดในการบริหารจัดการชั้นเรียนในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ชนัท ธาตุทอง (2552) ซึ่งได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียนไว้ 2 ประการ คือ

1. การบริหารจัดการชั้นเรียนต้องสัมพันธ์กับการเรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง การบริหารจัดการชั้นเรียนที่จะประสบความสำเร็จต้องสอดคล้องกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต (life-long education) ซึ่งมีการจัดการศึกษาใน 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ (formal education) การศึกษานอกระบบ (non-formal education) และการศึกษาตามอัธยาศัย (informal education) ซึ่งทุกรูปแบบการศึกษาต้องมีผู้เกี่ยวข้องดังนี้

1.1 การศึกษาในระบบ (formal education) ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหาร และครู ซึ่งผู้บริหารมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายให้การช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการบริหารจัดการชั้นเรียนในโรงเรียนให้เป็นไปตามความเหมาะสมและบริบท ของโรงเรียน ซึ่งบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการบริหารจัดการชั้นเรียนจะเป็นการบริหารใน ภาพรวมของโรงเรียน สำหรับครูมีหน้าที่ในการจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียน พร้อมทั้งช่วยเหลือ ดูแล แก้ไข จัดการกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สำหรับการศึกษาระบบจะมีการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีความต่อเนื่องกันตั้งแต่ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา

1.2 การศึกษานอกระบบ (non-formal education) ผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่ในการ จัดการศึกษานอกระบบยังคงเป็นผู้บริหารและครูเช่นเดียวกับการศึกษาในระบบ (formal education) แต่การศึกษานอกระบบนั้นจะเน้นการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของ ชุมชน และท้องถิ่น หากเป็นการจัดการศึกษาสายสามัญ อาจมีความจำเป็นต้องนำแนวทางการบริหาร จัดการชั้นเรียนของการศึกษาในระบบมาประยุกต์ใช้ แต่มีการปรับรูปแบบการบริหารจัดการชั้นเรียน ให้เหมาะสมกับนักเรียน กล่าวคือ รูปแบบการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ กลุ่มสนใจ กลุ่มวิชาชีพ ซึ่งหมายถึง การเรียนเพื่อนำความรู้ไปปฏิบัติจริง ซึ่งอาจมีการใช้สถานที่บริเวณรอบโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ รวมไปถึงการจัดการศึกษาทางไกลก็เป็นการบริหารจัดการชั้นเรียนอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งต้องใช้ระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ

1.3 การศึกษาตามอัธยาศัย (informal education) ผู้ที่มีบทบาทสูงสุดต่อการจัด การศึกษาตามอัธยาศัยก็คือตัวนักเรียนเอง ที่จะเป็นผู้กำหนดวิธีการได้ตามความถนัด ความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของตัวนักเรียนเอง

2. การบริหารจัดการชั้นเรียนต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย หมายถึง ในการบริหาร จัดการชั้นเรียนจะต้องมีการประสานความร่วมมือจากผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้เรียนในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาในระบบ (formal education) ซึ่งพบว่ามีผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งจะมามีบทบาท และหน้าที่ แตกต่างกันไปดังต่อไปนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างมากต่อทุกภารกิจของโรงเรียน รวมถึงเป็นผู้ที่มีบทบาทหลัก และเป็นผู้นำในการกำหนดนโยบาย และส่งเสริมให้ นโยบายนำไปสู่การ ปฏิบัติ รวมถึงมีบทบาทในการกำหนดแนวทาง และรูปแบบการบริหารจัดการชั้นเรียน การ จัดนักเรียน และครูเข้าชั้นเรียน การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ เป็นผู้

ประสานงานกับท้องถิ่นในการร่วมกับโรงเรียนจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ในทางกลับกันก็เป็นผู้นำโรงเรียนเข้าไปมีบทบาทในการพัฒนาชุมชน รวมถึงการเป็นผู้นำและการสร้างทีมงาน

2.2 ครู มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการชั้นเรียน เป็นผู้ที่มีการปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนโดยตรง โดยให้การช่วยเหลือ และจัดการกับปัญหาของนักเรียน ดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งการประกันคุณภาพภายใน และภายนอกสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ

2.3 คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการมีบทบาทหลักในการเป็นผู้นำ และการสร้างให้เกิดความร่วมมือ และความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การประสานภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นกิจกรรมที่บุคลากรทางการศึกษา ทุกท่านต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ในการจัดการเรียนรู้ทุกรูปแบบ ซึ่งต้องใช้ความร่วมมือกันของทุกฝ่ายในการดำเนินการให้การบริหารจัดการชั้นเรียนให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนในระบบ จะต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาด้วยเช่นกัน

Burden and Byrd (2003) ได้กล่าวถึงแนวคิดของการบริหารจัดการชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 7 ลักษณะ

1. การเลือกรูปแบบแนวคิดของการบริหารจัดการชั้นเรียนและการสร้างระเบียบวินัย (select a philosophical model of classroom management and discipline)

มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอรูปแบบของการบริหารจัดการชั้นเรียนและการสร้างระเบียบวินัย เช่น การสอนด้วยความรักและการใช้เหตุผล การเรียนรู้แบบร่วมมือ การฝึกให้เกียรติผู้อื่น และการฝึกให้เกิดความมั่นใจ การบริหารจัดการชั้นเรียน จะช่วยให้ครูสามารถควบคุมชั้นเรียนได้มากขึ้น

ทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ นั้นมีประโยชน์ต่อครู เพราะแนวคิดต่าง ๆ ได้อธิบายเกี่ยวกับพื้นฐานในการวิเคราะห์ ความเข้าใจ และการบริหารจัดการในพฤติกรรมของนักเรียนและครู ในการทำความเข้าใจหลักของทฤษฎี ครูจะสามารถประเมินสถานการณ์และเลือกรูปแบบแนวคิดมาปรับใช้ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับความเชื่อของครูเกี่ยวกับลักษณะการเรียนรู้และการพัฒนาของนักเรียน

2. การจัดการสภาพแวดล้อม โต๊ะเรียน สื่อการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในชั้นเรียนจะถูกจัดให้(organize the physical environment) มีผลต่อการเรียนการสอนและมีผลต่อการจัดระเบียบชั้นเรียน ในการสร้างสรรค์ชั้นเรียนให้มีสภาพแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ ครูจะต้องจัดให้มีช่องว่างระหว่างกัน ชั้นตอนแรก ครูจะต้องจัดพื้นที่สำหรับโต๊ะเรียนและโต๊ะของครู ชั้นวางหนังสือ ตู้ และสถานที่สำหรับจัดกิจกรรม ชั้นตอนที่สอง ครูจะต้องจัดอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือเรียน หนังสือสำหรับการสอน อุปกรณ์หรือสื่อการสอนที่ช่วย ๆ หรืออุปกรณ์ที่เคยใช้ และลำดับสุดท้ายครูจะต้องจัดทำป้ายนิเทศและตกแต่งผนังห้องเรียน ในการใช้พื้นที่ต่าง ๆ เกิดจากการตัดสินใจว่าครูจะจัดสภาพแวดล้อมสำหรับการเรียนการสอน

3. การดูแลความประพฤติของนักเรียน (manage student behavior) ข้อตกลงในชั้นเรียนจำเป็นจะต้องนำมาใช้ในชั้นเรียนและนำมาจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การเข้าใจกฎระเบียบและขั้นตอนการทำงานจะช่วยในการจัดการเรียนการสอนและการจัดระเบียบนักเรียน ซึ่งส่งผลให้เกิดบรรยากาศของการเรียนรู้ที่ปลอดภัย กฎระเบียบจะเป็นเครื่องมือช่วยจัดการในพฤติกรรมของนักเรียนทั้งในรูปแบบของการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ก่อวุ่นวาย การจัดการในทำงานที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องมีการระบุภาระงานที่ชัดเจนในชั้นเรียน เช่น การควบคุมขั้นตอนการทำงาน

เมื่อเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ขึ้น ครูจะต้องตอบสนองพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่อนักเรียนในการที่จะรักษาความเป็นระเบียบในชั้นเรียน ในการที่ควบคุมชั้นเรียน ครูจะต้องสอน สานิต ส่งเสริม และจะต้องกำหนดกระบวนการทำงานและกิจวัตรของนักเรียนตั้งแต่เริ่มต้นปีการศึกษา การบริหารจัดการชั้นเรียนจะประสบความสำเร็จเมื่อครูดูแลกิจกรรมในชั้นเรียนตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งนักเรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจระบบของชั้นเรียน

4. การสร้างให้เกิดสิ่งแวดล้อมของการเคารพและการเรียนรู้ การสร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ (create a respectful, supportive learning environment) ให้ความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี แต่การสร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้มีความสำคัญมาก ชั้นตอนแรก ครูจะต้องสร้างให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบในชั้นเรียน โดยการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน ส่งเสริมนักเรียนเกิดความภูมิใจในตนเอง และการสร้างความเป็นกลุ่ม พฤติกรรมดังกล่าวจะช่วยสร้างสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนรู้สึกมีคุณค่าและสะดวกสบาย ดังนั้นครูควรจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการสอนและการเรียนรู้ ชั้นตอนที่สอง ครูควรให้ความสนใจในพฤติกรรมความตั้งใจเรียนของนักเรียน โดยการฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ดูแลความประพฤติ และชื่นชมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และชั้นตอนที่สาม การวางแผนที่ครอบคลุมสามารถที่จะพัฒนาแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนได้ รวมถึงการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างการมอบหมายงาน ผลที่

ได้รับและการประเมินผล งานวิชาการและพฤติกรรมที่คาดหวัง ในขั้นตอนท้ายสุดครูสามารถสร้างชั้นเรียนที่เกิดการเคารพซึ่งและกัน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เมื่อครูมีความเข้าใจถึงความหลากหลายของนักเรียน

5. การบริหารจัดการและการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน (manage and facilitate instruction) บทเรียนจะเป็นตัวกำหนดทิศทางของการบริหารจัดการชั้นเรียน และครูมีความจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยดังกล่าวเมื่อทำการวางแผนการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความเข้มข้นของเนื้อหา ประเภทของเนื้อหา ซึ่งส่งผลต่อทักษะทางวิชาการของนักเรียน

บทบาทของครูในการจัดระเบียบชั้นเรียนควรเริ่มต้นตั้งแต่ต้นปีการศึกษาจนสิ้นสุดปีการศึกษา ซึ่งรวมถึงการเข้าชั้นเรียน การแนะนำแนวทาง การจัดสรรทรัพยากรในชั้นเรียน การดูกิจกรรมในชั้นเรียน การสรุปบทเรียน และการสิ้นสุดการเรียนการสอน จากข้อมูลข้างต้นเป็นทักษะการบริหารจัดการที่จะช่วยให้ครูสามารถจัดการและอำนวยความสะดวกให้กับชั้นเรียนได้ในขณะที่ได้รับอิทธิพลจากการจัดระเบียบชั้นเรียน

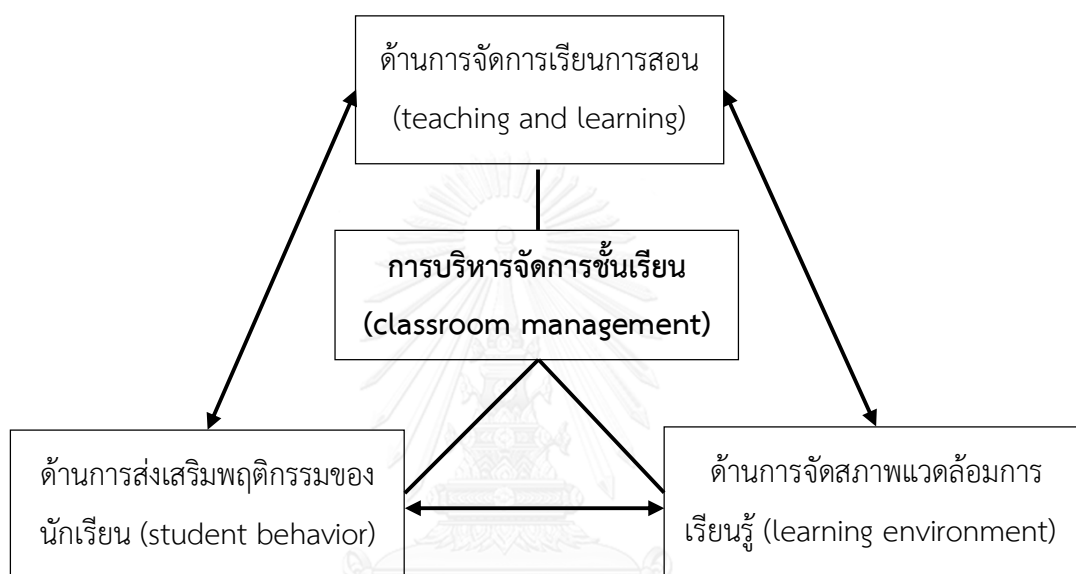
6. การส่งเสริมให้ชั้นเรียนมีความปลอดภัยและมีความสุข (promote classroom safety and wellness) นักเรียนจำเป็นต้องเกิดความรู้สึกปลอดภัยทั้งทางกายและจิตใจ เพื่อที่พวกเขาจะได้ตั้งใจเรียนอย่างเต็มศักยภาพ กลยุทธ์ที่จะนำมาใช้ในการบริหารจัดการพฤติกรรมของนักเรียน การสร้างให้เกิดการสนับสนุนในชั้นเรียน และบริหารจัดการองค์ประกอบในชั้นเรียนให้เกิดความปลอดภัยและมีความสุข นอกจากนี้ครูยังจะต้องมีทักษะในการแก้ปัญหาและจัดการความขัดแย้งในชั้นเรียน จัดระเบียบในชั้นเรียนและสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ซึ่งช่วยให้เกิดเครื่องมือในการจัดการความขัดแย้งและการจัดการอารมณ์เพื่อการแก้ปัญหา

7. การปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน (interact with colleagues, parents, and others to achieve classroom management objectives) เพื่อการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้ปกครองนั้นจะช่วยให้ในการจัดระเบียบชั้นเรียน และช่วยให้ให้นักเรียนยอมรับการสนับสนุนและรับภาระที่เพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดการควบคุมตนเองของนักเรียนในชั้นเรียน นอกจากนี้ครูจำเป็นต้องปรึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เพื่อการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดข้างต้นได้กล่าวถึงการบริหารจัดการชั้นเรียนใน 7 ลักษณะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชั้นเรียนได้ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสามารถนำมาจัดกลุ่มเพื่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดความชัดเจนในการนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการชั้นเรียนได้ โดยแนวคิดที่

มีการจัดกลุ่มองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วยแนวคิดของนักวิชาการ 2 ท่าน คือ Khine (2005) และ สันติ บุญภิรมย์ (2557)

Khine (2005) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียนไว้ว่า การบริหารจัดการชั้นเรียนประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน (teaching and learning) ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน (student behavior) และด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (learning environment) แสดงดังภาพ 4

ภาพที่ 4 องค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน

ตามแนวคิดของ Khine (Khine, 2005)

จากภาพแนวคิดการบริหารจัดการชั้นเรียนของ (Khine, 2005) สามารถแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบหลัก 8 องค์ประกอบย่อย ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน (teaching and learning) ประกอบด้วย 1.1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (delineate clear learning activities) 1.2) การมอบหมายงานตามความเหมาะสม (select appropriate learning task) 1.3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (implement and manage the activities) และ 1.4) การประเมินผลสัมฤทธิ์ (assess the learning outcomes)

2. ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียน (student behavior) ประกอบด้วย 2.1) การสร้างแรงจูงใจในการเรียน (make learning task interesting) 2.2) การสร้างแนวปฏิบัติ (set general guidelines)

3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (learning environment) ประกอบด้วย

3.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (physical environment) 3.2) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา (psycho-social environment)

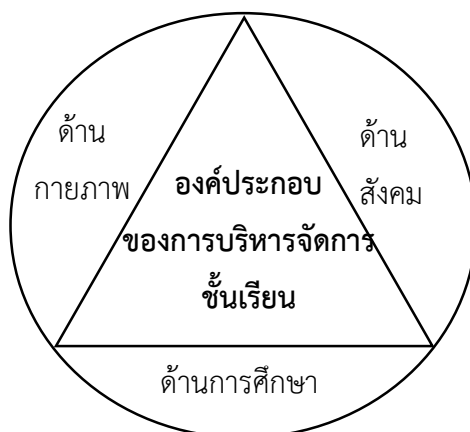
สันติ บุญภิรมย์ (2557) ได้จัดองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของนักเรียน มีองค์ประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบด้านกายภาพ หมายถึง สิ่งแวดล้อมภายในชั้นเรียนและบริเวณรอบชั้นเรียนที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ สถานที่ บรรยากาศรอบ ๆ ชั้นเรียน โต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น เพื่อไม่ให้เกิดสิ่งรบกวนต่อการเรียนการสอน รวมถึงสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนสำหรับการจัดกิจกรรม เช่น กระดานดำ ป้ายนิเทศ ลำโพง หนังสือเรียน เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ เป็นต้น ครูจำเป็นต้องจัดเตรียมให้พร้อมในการใช้งานและนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ

2. องค์ประกอบด้านสังคม หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน หรือนักเรียนและนักเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สิ่งสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินกิจกรรมผ่านไปได้ คือ การที่ครูและนักเรียนเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การสาธิตในกิจกรรมของครู การซักถามข้อสงสัย การร่วมกันแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างเต็มศักยภาพทั้งครูและนักเรียน การทำงานเป็นกลุ่มระหว่างนักเรียนและนักเรียน เป็นต้น ทั้งนี้จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนราบรื่นและเกิดประสิทธิภาพ

3. องค์ประกอบด้านการศึกษา หมายถึง การเตรียมเนื้อหาและกิจกรรมสำหรับจัดการเรียนการสอนของครู โดยศึกษาหลักสูตร เนื้อหาในรายวิชา ความต้องการของนักเรียน เพื่อออกแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความแตกต่างในแต่ละครั้ง รวมถึงเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับความรู้ เกิดทักษะ และมีเจตคติที่ดีในเรื่องที่เรียน และเพื่อให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ คือ การนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้และต่อยอดทางความคิด ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญในการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบในการบริหารจัดการชั้นเรียนแต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญต่อการศึกษา และเป็นส่วนสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ดังภาพ 5

ภาพที่ 5 องค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน
ของสันติ บุญภิรมย์ (2557)

5. เป้าหมายของการบริหารจัดการชั้นเรียน

ฉันท ชาติทอง (2552) ได้กล่าวถึงเป้าหมายในการบริหารจัดการชั้นเรียนว่า เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข ครูเกิดการจัดการเรียนการสอนที่ราบรื่น ซึ่งครุมีหน้าที่ในการพัฒนาให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งส่งผลดังต่อไปนี้

1. นักเรียนสามารถควบคุมตนเองได้ดีขึ้น เช่น นักเรียนรู้จักการรอคอย แสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม มีเหตุและผลมากขึ้น ลดพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความก้าวร้าว และเอาแต่ใจตนเอง
2. นักเรียนเรียนรู้และเกิดการยอมรับผลของการกระทำของตนเอง นักเรียนมีความจำเป็นต้องเรียนรู้ว่าผลของการกระทำของตนเองจะมีผลอย่างไร เช่น การลุกจากที่นั่งบ่อยเกินไปส่งผลให้นักเรียนทำงานไม่ทัน หรือการพูดจาไม่สุภาพ จะส่งผลให้ไม่มีเพื่อน เป็นต้น
3. นักเรียนเกิดความรับผิดชอบ และพึ่งพาผู้อื่นเมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น เช่น นักเรียนที่มีความบกพร่อง อาจขอความช่วยเหลือจากเพื่อนนักเรียนในการเรียนรู้ เป็นต้น

นอกจากนี้การบริหารจัดการชั้นเรียนยังมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น รูปแบบของการมอบหมายภาระงานให้นักเรียนซึ่งนักเรียนไม่เครียดกับงานมากเกินไป ห้องเรียนเกิดความเป็นระเบียบ ครูและนักเรียนมีความเคารพ และไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน รวมถึงบรรยากาศของห้องเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น

6. องค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน

จากการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียนของนักวิชาการหลายท่าน (Burden & Byrd, 2003; Pamela A. Kramer Ertel and Madeline Kovarik, 2014; Weinstein,

2003; ฆนัท ธาตุทอง, 2552; อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553) พบว่า นักวิชาการส่วนใหญ่ได้กล่าวถึง รายละเอียดของการบริหารจัดการชั้นเรียนที่คล้ายกันแต่มีรูปแบบของการจัดกลุ่มองค์ประกอบที่ แตกต่างกันไป ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอกรอบแนวคิดการบริหารจัดการชั้นเรียนตามแนวคิดของ Khine (2005) เนื่องจากเมื่อนำองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียนของนักวิชาการท่านอื่นมาจัดกลุ่ม พบว่า แนวคิดของ Khine (2005) มีความยืดหยุ่น รวมถึงครอบคลุมประเด็นและแนวปฏิบัติของการ บริหารจัดการชั้นเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

Khine (2005) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียนไว้ว่า การบริหาร จัดการชั้นเรียนประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก 8 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการ สอน (teaching and learning) ประกอบด้วย 1.1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (delineate clear learning activities) 1.2) การมอบหมายงานตามความเหมาะสม (select appropriate learning task) 1.3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (implement and manage the activities) และ 1.4) การประเมินผลสัมฤทธิ์ (assess the learning outcomes) 2) ด้านการส่งเสริมพฤติกรรม นักเรียน (student Behavior) ประกอบด้วย 2.1) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน (make learning task interesting) 2.2) การสร้างแนวปฏิบัติ (set general guidelines) 3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ (learning environment) ประกอบด้วย 3.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (physical environment) 3.2) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา (psycho-social environment) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน (teaching and learning) หมายถึง การจัดกระบวนการ เรียนรู้ของครู เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะและเจตคติตามที่หลักสูตรกำหนด ประกอบด้วย

1.1 การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (delineate clear learning activities)

จากการศึกษาการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้พบว่า มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ ความสำคัญกับการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพราะการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้จะช่วยให้ นักเรียนได้เตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา โดยครูจะต้องมีการเตรียมตัวสำหรับ ชั่วโมงแรกในการสอนมากที่สุดทั้งเนื้อหาและสื่อการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นการพบกันครั้งแรก กับนักเรียน ครูจำเป็นต้องกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในรายวิชาและสร้างความประทับใจใน การเรียนครั้งแรก (พรรณี ชูทัย เจนจิต, 2545) ทั้งนี้สิ่งที่ครูควรจัดเตรียม คือ ประมวลรายวิชา (Preparing a syllabus) ซึ่งประกอบด้วย ชื่อวิชา ชื่อหนังสือประกอบการเรียน วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ และคำอธิบายรายวิชา เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนทราบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา รวมถึงชิ้นงานหรือ โครงการต่าง ๆ และกำหนดวันและเวลาในการส่งงาน ซึ่งนักเรียนอาจมีส่วนร่วมในการร่วมวางแผน

แผนการจัดการเรียนการสอน (Burden & Byrd, 2003; พรรณี ชูทัย เจนจิต, 2545) ทักษะการสื่อสาร (be clear when communicating information) เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งสำหรับครูที่จะต้องสามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างชัดเจน ให้แนวทางและวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนแก่นักเรียน (Burden & Byrd, 2003) ครูควรชี้แจงหรือบอกพฤติกรรมที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ พร้อมบอกผลหากนักเรียนไม่ปฏิบัติตาม (Emmer, 1994) รวมถึงในการเริ่มต้นการเรียนการสอนครูอาจทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนก่อนที่จะเริ่มต้นสอนความรู้ใหม่ เพื่อทราบถึงความรู้ความสามารถของนักเรียนและเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมในครั้งต่อไป (พรรณี ชูทัย เจนจิต, 2545) นอกจากนี้ครูควรแจ้งให้นักเรียนทราบว่าหากมีข้อสงสัยสามารถสอบถามหรือติดต่อครูผ่านทางใดได้บ้าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน (พรรณี ชูทัย เจนจิต, 2545) โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ครูเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนในช่วงแรก
2. ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในวิชาเรียน
3. ครูชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ให้ชัดเจน
4. ครูแจกประมวลรายวิชาให้นักเรียน
5. ครูทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน
6. ครูให้ข้อมูลในการติดต่อกับนักเรียน หากนักเรียนมีข้อสงสัย

1.2 การมอบหมายงานตามความเหมาะสม (select appropriate learning task)

จากการศึกษาการมอบหมายงานตามความเหมาะสม พบว่า มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสำคัญกับการมอบหมายงานของครูแก่นักเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยถือว่าเป็นหน้าที่หลักของครูที่จะต้องมอบหมายงานให้นักเรียน (อรจรีย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 2545: 25-41 อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2557) โดยพิจารณาอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้งานที่นักเรียนได้รับนั้นมีความเหมาะสม (Burden & Byrd, 2003) ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของครูที่ต้องทำความเข้าใจและค้นหาความสามารถของนักเรียน เพื่อมอบหมายงานที่มีความสอดคล้องกับทักษะและความสามารถของนักเรียน โดยอาจศึกษาจากแฟ้มบันทึกข้อมูลความสามารถและนำมาวิเคราะห์ค้นหาลักษณะเด่นของนักเรียน (Weinstein, 2003) และจัดระดับการเรียนการสอนที่เหมาะสม (Burden & Byrd, 2003) โดยครูมีหน้าที่ในการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจพฤติกรรมของพวกเขาในการทำงาน รู้จักการตั้งคำถาม เป็นผู้นำกิจกรรม

และประเมินพัฒนาการและพฤติกรรมของพวกเขาเอง (Weinstein, 2003) ครูจะเป็นผู้ให้การดูแล และให้การยอมรับ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจสิ่งที่นักเรียนรู้และวิธีของเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ในชั้นเรียน เมื่อต้องมีการนำเสนอผลงาน ครูควรตระหนักถึงศักยภาพของนักเรียน โดยการเปิดโอกาสให้นักเรียน ที่ไม่กล้าแสดงออกได้มีโอกาสออกมานำเสนอผลงาน เพื่อพัฒนาทักษะการกล้าแสดงออก (Weinstein, 2003) โดยสามารถสรุป ได้ดังนี้

1. ครูเห็นความสำคัญของการมอบหมายงานตามความเหมาะสม
2. วางแผนการมอบหมายงานล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ
3. วิเคราะห์ตัวนักเรียนเพื่อกำหนดความเหมาะสมของงานที่จะมอบหมาย
4. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำกิจกรรม
5. มอบหมายงานเป็นชุดกิจกรรม เพื่อให้ให้นักเรียนจัดการงานของตนเอง
6. ช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถทำงานได้สำเร็จ

1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (implement and manage the activities)

จากการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้รับการ พัฒนาความรู้ ทักษะ ศักยภาพด้านต่าง ๆ (อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 2545: 25-41 อ้างถึงใน สันติ บุญ ภิรมย์, 2557) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนนั้นจะต้องมีความหลากหลายและยืดหยุ่นเนื่องจากในแต่ ชั้นเรียนจะมีนักเรียนที่มีลักษณะที่แตกต่างกัน วิธีการเรียนรู้ของนักเรียนจึงมีความแตกต่างกันด้วย เช่นกัน ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ อธิบายและคัดเลือก จัดเรียงเนื้อหาความยากง่าย เชื่อมโยง ความรู้เดิมและความรู้ใหม่ รวมถึงครูควรสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักกระบวนการคิดและ เกิดข้อสงสัยในบทเรียน โดยตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ให้นักเรียนได้อธิบายถึงเนื้อหา หรือการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ ที่สอนให้นักเรียนรู้จักกระบวนการคิด (teaching to thinking) นอกจากนี้ครูควรส่งเสริมให้ นักเรียนสามารถทำงานได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม เพื่อฝึกทักษะการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นและฝึกการแสดงความคิดเห็น (พรรณี ชูทัย เจนจิต, 2545; อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553) ในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ครูมีหน้าที่จัดเตรียมและวางแผนการจัดการเรียนการสอน แผนการใช้สื่อ การมอบหมายงานให้นักเรียนและเอกสารที่จำเป็น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์การ สอนของครู (Burden & Byrd, 2003) ซึ่งแผนดังกล่าวไม่ควรมีความซับซ้อนและควรมีความสอดคล้อง กับหลักสูตร แผนการบริหารจัดการชั้นเรียนควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการส่งเสริม ให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การสร้างกฎเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญ

ที่สุด แผนที่จะมีประสิทธิภาพสูงสุดจะต้องรวมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนด้วย (Pamela A. Kramer Ertel and Madeline Kovarik, 2014) ซึ่งพิจารณาจากประเด็นดังต่อไปนี้ (Burden & Byrd, 2003)

1. แผนระยะยาว (long-range plans) จะช่วยครูบริหารจัดการการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์และเวลาที่ต้องใช้สำหรับบทเรียนจนจบปีการศึกษา รวมถึงช่วยจัดตารางเวลา การทำงานของครูให้สอดคล้องกับปฏิทินของโรงเรียน

2. อุปกรณ์เสริมหลักสูตร (supplementary materials) ครูบริหารจัดการ ทรัพยากรที่สนับสนุนหลักสูตรและแผนระยะยาว ให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม เช่น การกำหนดสถานที่ที่จะไปทัศนศึกษา ทรัพยากรบุคคล สื่อ เกม เป็นต้น ซึ่งสื่อวัสดุ อุปกรณ์ ควรจะมีความสอดคล้องกับหลักสูตรและหนังสือเรียน ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวก ในการจัดการเรียนการสอน เช่น เกม อุปกรณ์ สื่อภาพและเสียง รวมถึงการสร้างสรรค์ กิจกรรม แผนภูมิและแผนที่ โรงเรียนควรมีการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

3. แผนโครงร่าง (skeleton plans) เป็นภาพรวมของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีรายละเอียดมากกว่าแผนระยะยาวและแผนปฏิบัติการประจำปี แต่ไม่มีรายละเอียดเท่า แผนรายคาบ ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ครูได้ปฏิบัติตาม

4. ตารางสอนประจำสัปดาห์ (weekly time schedules) ครูควรจัดตารางสอน ก่อนเปิดภาคเรียน รวมถึงการเตรียมหนังสือประกอบการเรียน จัดทำเป็นตารางให้ง่าย ต่อความเข้าใจ

5. แผนรายคาบ (daily lesson plans) ครูควรเตรียมแผนรายคาบ ซึ่ง ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ หัวข้อกิจกรรมที่ครอบคลุมเนื้อหาของหลักสูตร รวมถึงวัสดุ อุปกรณ์ที่ต้องใช้ และการออกแบบการประเมินผล และนำเสนอต่อผู้บริหารล่วงหน้า 1 สัปดาห์

6. การเตรียมสื่อการสอนสำรอง (backup materials) สื่อการสอนสำรองมี ประโยชน์เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมตามแผนการสอนเสร็จก่อนกำหนด ครูมีหน้าที่จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น บัตรคำปริศนา เกมการศึกษา ประเด็นอภิปราย และสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ เนื้อหารายวิชา และควรจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบโดยแบ่งหมวดหมู่เพื่อสะดวกต่อการใช้

7. กิจวัตรประจำวันของนักเรียน (opening class routine) นักเรียนต้องรู้ กิจวัตรของตนเองในแต่ละวันก่อนเริ่มชั้นเรียน ซึ่งครูจะต้องแจ้งให้นักเรียนทราบ เพื่อให้

นักเรียนพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในแต่ละคาบเรียน เช่น การที่ครูให้นักเรียนทบทวนคำศัพท์ ครูควรมีการจัดทำบัญชีของนักเรียน การร่างแบบฟอร์มที่ใช้ในการตรวจสอบกิจกรรมในชั้นเรียน ซึ่งช่วยในการบันทึกและวางแผนกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การยืมหนังสือ การยืมสื่อต่าง ๆ การไปทัศนศึกษา เป็นต้น โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดเก็บข้อมูล

8. แฟ้มสำหรับเอกสารของครู (folder for substitute teachers) เป็นแผนที่เตรียมไว้สำหรับครูที่ทำหน้าที่สอนแทน ซึ่งสำคัญต่อการเตรียมการสอน ส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีและลดพฤติกรรมไม่สนใจเรียน

9. สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ควรจะมีความสอดคล้องกับหลักสูตรและหนังสือเรียน ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน เช่น เกม อุปกรณ์ สื่อภาพและเสียง รวมถึงการสร้างสรรค์กิจกรรม แผนภูมิและแผนที่ โรงเรียนควรมีการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

ซึ่งปัจจัยข้างต้นจะเป็นแนวทางและกรอบในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะ ศักยภาพด้านต่าง ๆ โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูควรมีความหลากหลายและยืดหยุ่น
2. ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. ครูมีหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะและอธิบายการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. ครูเป็นผู้คัดเลือก จัดเรียงความยากง่ายของเนื้อหา เพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมและความรู้ใหม่
5. ครูควรสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักกระบวนการคิดและเกิดข้อสงสัยในบทเรียน โดยตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์ให้นักเรียนได้อธิบายถึงเนื้อหา หรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอนให้นักเรียนรู้จักกระบวนการคิด (teaching to thinking)
6. ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนสามารถทำงานได้หลากหลายรูปแบบ

1.4 การประเมินผลสัมฤทธิ์ (assess the learning outcomes)

จากการศึกษาการประเมินผลสัมฤทธิ์ พบว่า นักวิชาการส่วนใหญ่ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งครูจำเป็นต้องมีการวัดประเมินผลนักเรียน เนื่องจากการวัดประเมินผลจะ

เป็นเครื่องมือช่วยตรวจสอบพัฒนาการของนักเรียนและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของครูและนำไปสู่การพัฒนาารูปแบบการสอนต่าง ๆ (อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 2545: 25-41 อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2557) ซึ่งในการประเมินผลครูจะต้องมีความยุติธรรม เกณฑ์ในการประเมินจะต้องมีความชัดเจน มั่นใจว่าเกณฑ์การประเมินหรือกฎระเบียบที่สร้างขึ้นสามารถนำมาใช้ได้กับทุกคน มีความยืดหยุ่นและทุกคนยอมรับได้ ครูควรสร้างเกณฑ์หรือกฎเพียงไม่กี่ข้อแต่สามารถใช้กับทุกคน ดีกว่าการสร้างกฎจำนวนมากแต่ใช้ได้กับคนเพียงกลุ่มเดียว เนื่องจากนักเรียนมีความต้องการที่แตกต่างกัน ดังนั้นการดูแลทุกคนในลักษณะเดียวกันอาจจะไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้อง ครูที่มีความสามารถจะเข้าใจถึงพฤติกรรมและความรู้สึกของนักเรียน นอกจากนี้ครูจะต้องปราศจากความอคติหรือความลำเอียงในการตัดสินพฤติกรรมของนักเรียนและดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง เลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับพวกเขา (Weinstein, 2003)

เกณฑ์การวัดประเมินผลจึงควรมีความหลากหลาย เช่น แบบสังเกต แบบทดสอบ ชิ้นงานของนักเรียน การให้เกรดเฉลี่ย การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ความประพฤติของนักเรียน เป็นต้น เพื่อให้การประเมินมีความถูกต้องเหมาะสมกับนักเรียนซึ่งมีความถนัดที่หลากหลาย ซึ่งเกณฑ์ดังกล่าวสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม (Burden & Byrd, 2003; Weinstein, 2003) นอกจากนี้ครูจะต้องสามารถอธิบายความสามารถทางวิชาการของนักเรียนได้ (Hold students academically accountable) และพัฒนาวิธีการที่ส่งผลให้นักเรียนมีความเป็นนักวิชาการ ได้แก่ งานที่ได้รับมอบหมาย การบ้าน และกิจกรรมในชั้นเรียน ซึ่งผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบด้วย ซึ่งเป็น การสร้างความยุติธรรมในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและเป็นสิ่งสำคัญในการเริ่มต้นของการดูแลนักเรียน รวมถึงเป็นการสร้างชั้นเรียนให้เป็นสังคมที่น่าอยู่เช่นกัน (Burden & Byrd, 2003) โดยสามารถสรุป ได้ดังนี้

1. เกณฑ์การวัดประเมินจะต้องมีความชัดเจน
2. เกณฑ์การวัดประเมินควรมีความหลากหลาย
3. เกณฑ์การวัดประเมินสามารถนำมาใช้ได้กับนักเรียนทุกคนมีความยืดหยุ่นและเป็นที่ยอมรับ
4. เกณฑ์การวัดประเมินควรมีความหลากหลาย
5. ครูจะต้องปราศจากความอคติหรือความลำเอียงในการตัดสินพฤติกรรมของนักเรียนและดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง
6. ครูต้องพัฒนาเกณฑ์การประเมินเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะของนักเรียน

2. พฤติกรรมของนักเรียน (student behavior) หมายถึง การที่ครูควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามแผนการจัดการเรียนการสอนและบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ประกอบด้วย

2.1 การสร้างแรงจูงใจในการเรียน (make learning task interesting)

จากการศึกษาการสร้างแรงจูงใจในการเรียน (Make learning task interesting) พบว่า การสร้างแรงจูงใจเป็นหน้าที่ที่ท้าทายสำหรับครูในการโน้มน้าวและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน (อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 2545: 25-41 อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2557) รวมถึงเป็นวิธีการหรือเทคนิคของครูในการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนตั้งใจเรียน มีความสนใจในบทเรียนและมีวินัยในการเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่นและบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ (สันติ บุญภิรมย์, 2557) โดยการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในการเรียน (maintain students' attention) ครูสามารถสร้างกิจกรรมที่นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมก่อนเริ่มเรียน และให้ความสนใจกับนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน นอกจากนี้การรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ครูควรปฏิบัติ เพื่อที่ครูจะทราบถึงสิ่งที่นักเรียนคาดหวัง โดยครูอาจจะมีการมอบหมายงานหรือการแลกเปลี่ยนความรู้หรือสิ่งที่สนใจของนักเรียน เช่น การขอให้นักเรียนเขียนเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาคาดหวังในชั้นเรียนหรือการให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบใดที่ทำให้คุณเรียนได้ดีที่สุด
2. สิ่งใดที่ทำให้คุณรู้สึกตื่นเต้นในการเรียนวิชานี้
3. สิ่งใดที่ทำให้คุณรู้สึกกังวลในการเรียนวิชานี้
4. สิ่งใดที่ฉันสามารถช่วยเหลือคุณได้

แนวทางในลักษณะดังกล่าวสามารถช่วยให้ครูเข้าใจนักเรียนได้มากขึ้น (Burden & Byrd, 2003) ซึ่งจะช่วยการจัดการเรียนการสอนมีเป้าหมายและมีความพร้อมในชั้นเรียนผ่านรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นสอนและขั้นสรุป (อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 2545: 25-41 อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2557) โดยสามารถสรุปเป็นแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการเรียนได้ดังนี้

1. ครูให้ความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน
2. ครูจะต้องกระตุ้นให้นักเรียนสนใจบทเรียนและมีวินัยในการเรียน
3. ครูสร้างกิจกรรมที่นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม

4. ครูให้ความสนใจกับนักเรียนทุกคน
5. ครูรับฟังความคิดเห็นความคิดเห็นของนักเรียน
6. ครูมอบหมายงาน แลกเปลี่ยนความรู้หรือสิ่งที่สนใจของนักเรียน

2.2 การสร้างแนวปฏิบัติ (set general guidelines)

แนวปฏิบัติของชั้นเรียนเกิดจากการสื่อสารที่ดี (พรรณี ชูทัย เจนจิต, 2545) มีการสร้างข้อตกลง หรือกฎระเบียบร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายยอมรับและพร้อมปฏิบัติตามในตอนต้นปีการศึกษา (Emmer, 1994; พรรณี ชูทัย เจนจิต, 2545) ซึ่งครูควรมีการเตรียมเอกสารเพื่อชี้แจงกฎระเบียบ โดยระบุนโยบายและกฎระเบียบของชั้นเรียน ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับผลการเรียนที่นักเรียนจะได้รับ (Burden & Byrd, 2003) โดยแนวปฏิบัติของชั้นเรียนเป็นการนำทฤษฎีแรงจูงใจและการปรับพฤติกรรมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน (Emmer, 1994) โดยคำนึงถึงวัยและวุฒิภาวะของนักเรียน โดยแนวปฏิบัติที่กำหนดขึ้นจะต้องมีความชัดเจนเกี่ยวกับกฎระเบียบ ขั้นตอน และความคาดหวังทางวิชาการ (Burden & Byrd, 2003) ซึ่งครูสามารถใช้หลักจิตวิทยาในการปกครองได้หลายวิธี (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553) ได้แก่

1. **หลักประชาธิปไตย** เป็นหลักการปกครองที่ให้ความสำคัญกับการอยู่ร่วมกันด้วยความเสมอภาค การยอมรับการเคารพและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน
2. **หลักความยุติธรรม** เป็นหลักการปกครองเพื่อใช้ในการปกครองคนเป็นหมู่คณะ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบในสังคม ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างความยุติธรรมให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน เมื่อนักเรียนเห็นว่าครูมีความยุติธรรม นักเรียนก็จะเคารพและเชื่อฟังครู รวมถึงปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามกฎระเบียบของชั้นเรียน
3. **หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา** (ฉลอง มาปรีดา, 2537: 3-4 อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2557) กล่าวถึงการนำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาปรับใช้ในการปกครองชั้นเรียน เช่น หลักพรหมวิหาร 4 ประกอบด้วย เมตตา กรุณา มุทิตาและอุเบกขา หลักอิทธิบาท 4 ประกอบด้วย ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา และหลักสังคหวัตถุ 4 ประกอบด้วย ทาน ปิยวาจา อตถจริยา สมานัตตา เป็นต้น
4. **หลักการสร้างห้องเรียนให้เป็นชุมชน** หมายถึง การจัดตารางนัดหมายที่จะช่วยก่อให้เกิดชุมชนในชั้นเรียนและการจัดตั้งระบบในการร่วมกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนในชั้นเรียน ซึ่งจะส่งผลดีในการแก้ไขปัญหา และสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียนได้

โดยมีเป้าหมายเพื่อควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนภายในชั้นเรียน (สันติ บุญภิรมย์, 2557) โดยพฤติกรรมในชั้นเรียนแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) พฤติกรรมทางสังคม และ 2) พฤติกรรมทางวิชาการ ซึ่งพฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียนนั้นจะต้องตั้งใจฟังครู โดยครูจะใช้การปรับพฤติกรรมของนักเรียนเมื่อนักเรียนเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งการปรับพฤติกรรมในชั้นเรียนสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้ (สมพร สุทัศนีย์, 2544: 133 อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2557)

1. การปรับพฤติกรรมรายบุคคล หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกเพียงคนเดียวแต่ส่งผลกระทบต่อผู้อื่น เช่น การพูดนอกเรื่องเสียงดัง การเข้าชั้นเรียนสาย การวิ่งเล่นภายในชั้นเรียน เป็นต้น ครูสามารถปรับพฤติกรรมนักเรียนได้โดยการพูดคุยด้วยเหตุผล และทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมของนักเรียน รวมถึงหากิจกรรมที่นักเรียนสนใจ เพื่อให้ให้นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง

2. การปรับพฤติกรรมเป็นรายกลุ่ม หมายถึง การปรับพฤติกรรมทั้งชั้นเรียน ครูสามารถนำทฤษฎีลำดับความต้องการของ Maslow 5 ชั้นมาปรับใช้ได้ดังนี้

1. **ขั้นความต้องการทางด้านร่างกาย** หมายถึง ความต้องการในเรื่อง น้ำ หรืออาหาร ครูควรมีการแบ่งเวลาในการเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ดื่มน้ำหรือรับประทานอาหารได้ตามความเหมาะสม เพื่อให้ให้นักเรียนมีความพร้อมทางด้านร่างกายในการเรียนรู้และทำกิจกรรมต่าง ๆ

2. **ขั้นความต้องการทางด้านความปลอดภัย** หมายถึง การที่นักเรียนรู้สึกปลอดภัยในขณะที่เรียนหรือทำกิจกรรมในชั้นเรียน คือ การที่อาคารชั้นเรียนมีความแข็งแรง สภาพห้องเรียนอยู่ในสภาพดี รวมถึงอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ มีความปลอดภัย สามารถใช้งานได้โดยไม่เกิดอันตราย

3. **ขั้นความต้องการทางด้านสังคม** หมายถึง การที่นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ได้แก่ การทำงานคู่ การทำงานกลุ่มและการทำงานร่วมกันทั้งระดับชั้น และมีความเต็มใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

4. **ขั้นความต้องการทางการยกย่องนับถือ** หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการยอมรับและยกย่องในความสามารถจากเพื่อน ครู และผู้ปกครอง เช่น การได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถในด้านกีฬา ในด้านวิชาการ ในด้านดนตรี เป็นต้น หรือการได้รับการแสดงความยินดีกับรางวัลต่าง ๆ หรือการสอบเข้าเรียนต่อในระดับต่าง ๆ ได้

5. **ชั้นความต้องการทางด้านความสำเร็จในชีวิต** เป็นลำดับชั้นความต้องการสูงสุดของนักเรียน นักเรียนแต่ละคนจะมีความหวังความต้องการในชีวิตที่แตกต่างกัน เช่น นักเรียนบางคนต้องการเป็นนักกีฬาเหรียญทอง หรือเป็นที่ 1 ในสายการเรียน เป็นต้น ซึ่งมีนักเรียนจำนวนไม่มากนักที่จะทำได้

(Burden & Byrd, 2003) ได้กล่าวถึงแผนการจัดการพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (Establish a plan to Deal with misbehavior) ไว้ว่า การจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ซึ่งเป็นระบบของกฎและระเบียบปฏิบัติในชั้นเรียน ที่จะส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนเมื่อนักเรียนไม่สนใจเรียน รวมถึงระดับของการลงโทษด้วยเช่นกัน

1. การตั้งระบบของกฎและระเบียบขั้นตอน (establish your system of rules and procedures) การตั้งกฎและระเบียบของชั้นเรียนควรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของชั้นเรียน ซึ่งจะส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น การตั้งรางวัล หรือการเสริมแรงพฤติกรรม

2. สร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ (provide a supportive environment during class sessions) ครูมีหน้าที่ในการสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นตลอดปีการศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับพฤติกรรมให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ขึ้น สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการตั้งใจเรียน เป็นสภาพแวดล้อมเชิงบวก นักเรียนเกิดความเครียดเชิงบวก และได้รับการชื่นชมเมื่อมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งครูต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับบทเรียน ครูต้องดูแล ให้ความเคารพ และให้เกียรตินักเรียน ส่งเสริมให้ชั้นเรียนเกิดความท้าทาย และน่าตื่นเต้น

3. การช่วยเหลือนักเรียนตามสถานการณ์ (provide situational assistance during class sessions) บางครั้งนักเรียนมีพฤติกรรมไม่สนใจเรียน ครูควรมีบทบาทในการจัดการกับพฤติกรรมดังกล่าว โดยให้การช่วยเหลือนักเรียน ชักจูงให้เขามีความสนใจเรียน ครูจะต้องกระตุ้นนักเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรมตลอดคาบเรียน กิจกรรมไม่ควรยืดเยื้อเกินไป รวมถึงกิจกรรมที่ขัดแย้งกับกฎของห้องเรียน ซึ่งจะส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ถูกต้อง

4. การลงโทษระดับเบา (use mild responses) เมื่อนักเรียนยังคงมีพฤติกรรมเหม่อลอยอยู่หลังจากที่ครูได้ให้การตักเตือนเบื้องต้นไปแล้วนั้น ครูควรดำเนินการลงโทษ

นักเรียนด้วยการใช้วัจนภาษา เช่น การส่งเสริมให้เพื่อนคอยเตือนระหว่างเรียน หรืออวัจนภาษา เช่น การเพิกเฉยต่อพฤติกรรม เป็นต้น

5. การลงโทษระดับปานกลาง (use moderate responses) เมื่อนักเรียนยังคงไม่ตอบสนองต่อการลงโทษระดับเบา นั้น ครูควรปรับระดับเป็นการลงโทษระดับปานกลางแก่นักเรียน โดยใช้การเสริมแรงทางลบเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน เช่น การใช้เทคนิคเวลานอก เป็นต้น

6. การลงโทษระดับหนัก (use stronger responses) เมื่อนักเรียนไม่ตอบสนองต่อการลงโทษระดับปานกลาง ครูดำเนินการลงโทษนักเรียน ด้วยการให้สิ่งเร้าที่นักเรียนไม่ชอบ เช่น การตำหนิ และการบังคับ เป็นต้น

7. ใช้วิธีการอื่นตามความจำเป็น (involve others when necessary) หากความพยายามที่กล่าวมาข้างต้นไม่ประสบความสำเร็จ ครูมีหน้าที่ต้องหาความช่วยเหลืออื่นเพื่อปรับพฤติกรรมของนักเรียน อาจปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษา เพื่อนครู ผู้บริหาร หรือนักจิตวิทยาประจำโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการปรับพฤติกรรม

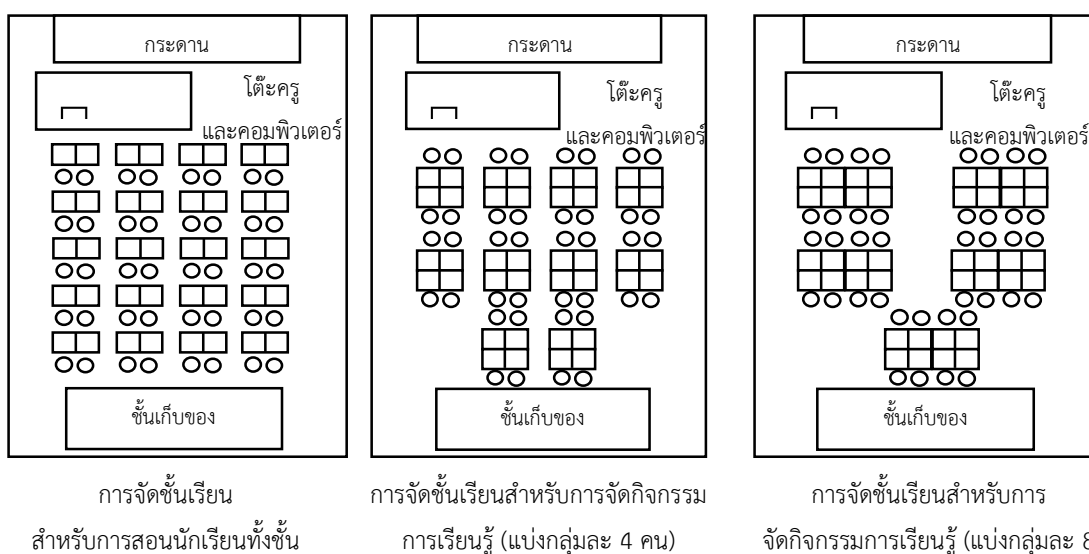
การที่ชั้นเรียนมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน และเป็นที่ยอมรับของทั้งครูและนักเรียนนั้นจะส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนดังนี้ (พรณี ชูทัย เจนจิต, 2545; อภรณ์ ใจเที่ยง, 2553)

1. นักเรียนเกิดแรงจูงใจและทัศนคติเชิงบวกในการเรียนรู้
2. ชั้นเรียนเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย
3. นักเรียนได้รับประโยชน์จากการเรียนการสอนสูงสุด
4. นักเรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชั้นเรียน

3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (learning environment) หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ทางการศึกษา ได้แก่ การจัดบรรยากาศ วัฒนธรรมในชั้นเรียนและรูปแบบการสื่อสาร ซึ่งจะต้องมีการออกแบบ การวางแผนและการจัดตั้งระบบเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและความสามารถของครูในการบริหารจัดการนักเรียนในชั้นเรียน ซึ่งการบริหารจัดการดังกล่าวนี้เป็นความรับผิดชอบของครูในการจัดบรรยากาศให้เหมาะสมกับนักเรียน ครูจะต้องจัดชั้นเรียนให้มีความเป็นระเบียบ สะอาดและเป็นระบบเพื่อให้ให้เกิดการเรียนรู้ที่สะดวกสบาย โดยครูจะต้องสร้างทัศนคติที่ดีร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน นักเรียนและนักเรียนเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ (Khin, 2005) ประกอบด้วย

3.1. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (physical environment) หมายถึง ลักษณะการก่อสร้างและการตกแต่งชั้นเรียนให้ดูดีและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดีจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ครูได้วางแผนไว้ (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553) ชั้นเรียนของครูควรมีบรรยากาศในการต้อนรับนักเรียนและให้ความสะดวกสบาย โดยคำนึงถึงอายุของนักเรียนและจินตนาการถึงปฏิกิริยาของนักเรียนที่จะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในชั้นเรียน ครูอาจทดลองอยู่ในจุดต่าง ๆ ของชั้นเรียน ซึ่งจะทำให้เข้าใจถึงมุมมองและการรับรู้ของนักเรียนได้มากขึ้น (Pamela A. Kramer Ertel and Madeline Kovarik, 2014) ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับองค์ประกอบทางกายภาพนั้นประกอบด้วย สี แสง เสียง พื้น ที่และเฟอร์นิเจอร์ซึ่งส่งผลกระทบต่อกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน (Khine, 2005) เช่น สีฟ้า เป็นสีที่สบายตาเหมาะแก่การเรียนรู้ของนักเรียน เป็นต้น ครูจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน รวมถึงส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนผ่านสื่อการสอนที่น่าสนใจ การตกแต่งชั้นเรียนและการสอนโดยใช้กิจกรรม (Pamela A. Kramer Ertel and Madeline Kovarik, 2014) ซึ่งครูจำเป็นต้องพิจารณาโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ตัวอาคาร เช่น เพดาน ฝาผนัง พื้นห้อง ประตู หน้าต่าง เป็นต้น ให้มีความสะอาด โปร่งสบาย แข็งแรง และปลอดภัยในการอยู่อาศัย (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553)
2. การจัดโต๊ะเรียนหรือการจัดที่นั่งให้นักเรียน ควรจัดโต๊ะเรียนให้มีระยะห่างจากกระดานดำประมาณ 3 เมตร หรืออาจจะใช้ขอบประตูด้านหน้าเป็นเกณฑ์ในการจัดแถว ด้านหน้าของโต๊ะเรียน (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553) ในส่วนการจัดที่นั่งให้นักเรียนสามารถทำได้หลายวิธี ทั้งการให้นักเรียนเลือกที่นั่งเองหรือครูเป็นผู้จัดให้ โดยอาจจะทำเป็นข้อมูลแสดงไว้หน้าชั้นเรียน (Burden & Byrd, 2003) แต่อย่างไรก็ตามในการบริหารจัดการชั้นเรียนนั้น จะมีลักษณะแตกต่างไปตามกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสำคัญ ครูควรสื่อสารกับนักเรียนให้เข้าใจถึงการจัดชั้นเรียนดังกล่าว และตระหนักถึงการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน เช่น การจัดที่นั่งแบบแถวตอนนักเรียนบางคนไม่สามารถมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้ ซึ่งหมายถึงการที่ครูไม่ให้ความสำคัญกับนักเรียนมากเท่าที่ควร ส่งผลให้นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน เป็นต้น (Khine, 2005)

ภาพที่ 6 รูปแบบการจัดชั้นเรียนตามลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ ของ Khine (2005)

3. วัสดุอุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ กระดานดำ พัดลม เครื่องปรับอากาศ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ต้องมีความแข็งแรง ปลอดภัย สามารถใช้งานได้ยาวนาน มีความเหมาะสมกับครูและนักเรียนและมีการจัดวางที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน คือ สามารถปรับเปลี่ยนให้เป็นรูปแบบต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของกิจกรรม นอกจากนี้วัสดุอุปกรณ์ในชั้นเรียนต่าง ๆ ควรมีการดูแลตลอดเวลา ประกอบด้วย 1) กระดานดำ ลบทำความสะอาดทุกคาบ เพื่อใช้ในการสอนในคาบต่อไป 2) ป้ายนิเทศ เป็นสื่อในการประกอบการสอน ควรจัดในโอกาสต่าง ๆ เช่น วันสำคัญทางชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษา 3) มุมแสดงผลงานนักเรียน เพื่อชื่นชมผลงานและความตั้งใจของนักเรียน 4) มุมหนังสือ เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในการอ่านหนังสือ ผักนิตยให้เป็นคนรักการอ่าน 5) ตู้เก็บอุปกรณ์การเรียนการสอน 6) ล็อกเกอร์ประจำตัว เพื่อให้นักเรียนได้เก็บของใช้ส่วนตัว 7) อุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น จอ LCD เครื่องวิซวลไลค์เซอร์ และ 8) วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูและผู้บริหารของโรงเรียนเห็นว่ามีความสำคัญทางด้านการศึกษาและสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้ (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553) อุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในชั้นเรียนที่ควรจัดสรรให้ง่ายต่อการเข้าถึงของนักเรียน โดยเฉพาะเครื่องคอมพิวเตอร์โดยทั่วไปมักจัดให้ครูไว้ใช้ในการสอนเพียงเครื่องเดียว แต่ในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพควรให้นักเรียนได้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์อย่างทั่วถึง และเป็นกิจวัตร รวมถึงครูจัดบรรยากาศภายในชั้นเรียนอย่างสุนทรีย์ เพื่อให้การเรียนรู้เกิดความสนุกสนาน นอกจากนี้ครูควรควบคุมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่อาจรบกวนการเรียนรู้

เช่น เสียงรบกวน ความร้อนหรือแสงที่สว่างเกินไปจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (Khine, 2005) และเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ครูจำเป็นต้องบริหารจัดการเวลาสำหรับการเก็บสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงการทำความสะอาดชั้นเรียนให้กลับสู่สภาพเดิม (Burden & Byrd, 2003)

ครูส่วนใหญ่ละเลยเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เพราะพวกเขาไม่เห็นถึงความเกี่ยวข้องกันในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและประสิทธิภาพในการเรียนรู้และการปฏิสัมพันธ์ ชั้นเรียนควรถูกจัดวางระบบเพื่อลดความตึงเครียดในชั้นเรียนและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ได้แก่ การสร้างความอบอุ่นใจในการเรียน การเพิ่มเสียงและการมองเห็นที่ชัดเจน ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ (Khine, 2005) โดยสามารถสรุป ได้ดังนี้

1. พิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมายและกิจกรรมการเรียนรู้
2. อุปกรณ์ต่าง ๆ และเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้สามารถเคลื่อนย้ายได้
3. นักเรียนสามารถมองเห็นครูได้อย่างทั่วถึง
4. จัดวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ให้เข้าถึงได้ง่ายและควรมีการทำความสะอาด
5. นักเรียนสามารถมองเห็นหน้าจอและการนำเสนอได้อย่างทั่วถึง
6. จัดชั้นเรียนให้สะดวกสบายและเหมาะสมกับการทำงาน

3.2 การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา (psycho-social environment)

ครูจำเป็นต้องมีจิตวิทยาในการสอนและสื่อสารกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะและเจตคติที่พึงประสงค์จากรายวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูเป็นผู้จัดขึ้น โดยการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยานั้นจะได้รับอิทธิพลโดยตรงจากตัวครู (Burden & Byrd, 2003; Pamela A. Kramer Ertel and Madeline Kovarik, 2014) เป็นการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้มีความสุข (พรรณี ชูทัย เจนจิต, 2545) โดยเป้าหมายของการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยามีดังต่อไปนี้ (Pamela A. Kramer Ertel and Madeline Kovarik, 2014; Weinstein, 2003; อารมณ์ ใจเที่ยง, 2553)

1. การสร้างให้นักเรียนรักในการเรียนรู้ เช่น การที่นักเรียนเห็นคุณค่าของการเรียน และการที่นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน และสามารถทำงานร่วมกันได้ สร้างให้นักเรียนเป็นผู้ใฝ่รู้ในการเรียน รู้จักการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะในการเรียนรู้ นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนเองไปในทางที่ดีขึ้น เช่น นักเรียนตั้งใจเรียน มีส่วนร่วมในกิจกรรม สามารถตอบคำถามครูได้

2. การสร้างวัฒนธรรมให้เกิดความเคารพ เช่น การสร้างกฎระเบียบที่ทุกคนยอมรับในชั้นเรียน และการปรับพฤติกรรมเพื่อให้นักเรียนรู้จักการเคารพ การสร้างวัฒนธรรมให้เกิดความเคารพนั้นจะส่งผลให้ครูเข้าใจในสังคมของนักเรียนและปรับตัวเข้ากับนักเรียนได้ง่ายขึ้น และให้นักเรียนกล้าที่จะเปิดใจเล่าถึงปัญหาของพวกเขาให้ครูฟัง นักเรียนทุกคนรู้สึกผูกพันและเป็นเจ้าของร่วมกัน เกิดการยอมรับความแตกต่างและให้เกียรติซึ่งกันและกัน เป็นผู้ที่รู้จักใช้เหตุผลในการแสดงความคิดเห็น ก่อให้เกิดห้องเรียนที่มีความหลากหลาย

3. การสร้างบรรยากาศอบอุ่นในชั้นเรียน เช่น การต้อนรับนักเรียนในปีการศึกษาใหม่ การที่ครูสามารถจดจำชื่อนักเรียนได้ และการแสดงความห่วงใยนักเรียน เพื่อจูงใจให้นักเรียนเข้ามาในชั้นเรียนและสนใจที่จะเริ่มต้นเรียน

ครูสามารถทำให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่น โดยการใช้หลักจิตวิทยาในการบริหารจัดการชั้นเรียน 3 ลักษณะ ดังนี้ (Burden & Byrd, 2003; Weinstein, 2003; พรรณี ชูทัย เจนจิต, 2545; อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553)

1. บุคลิกภาพของครู หมายถึง ภาพลักษณ์หรือลักษณะของครูที่แสดงออกมาให้นักเรียนเห็น เช่น การแต่งกาย ลักษณะยืน การเดิน การยืน การนั่ง การพูดจา การวางตัว รวมถึงปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ซึ่งบุคลิกของครูมีความสำคัญต่อความสนใจในการเรียนของนักเรียนและเป็นตัวอย่างในการแสดงออกของนักเรียนด้วยเช่นกัน โดยของครูมีหลายลักษณะ แต่บุคลิกภาพของครูแบบประชาธิปไตย เป็นบุคลิกภาพที่จะช่วยเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนได้อย่างมีเหตุผล แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักรับผิดชอบต่องานตนเองและงานกลุ่ม ส่งผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนรู้สึกสบายใจในการเรียน

2. พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนตามแผนการเรียนการสอนที่ครูได้วางแผนไว้ เพื่อให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยเริ่มจากการที่นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่าได้ ซึ่งตรงกับทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Taxonomy) ด้านพุทธิพิสัย รวมถึงการที่ครูชัดเจนและปลูกฝังสิ่งที่ตั้งใจให้กับนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้รู้ในการเรียน ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะในการเรียนรู้ สามารถทำได้โดย การจัดลำดับเนื้อหา การอธิบายบทเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สร้างสรรค์รูปแบบการสอน และการเสริมแรงครูควรมีการเสริมแรงทางบวกและการเสริมแรงทางลบให้กับนักเรียน การเสริมแรงทางบวก เช่น การพูด

ชมเชยหรือการให้รางวัล ทั้งนี้จะต้องอยู่บนพื้นฐานของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งพฤติกรรมของครูจะเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียน

3. การปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน หมายถึง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในชั้นเรียน โดยแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน และการปฏิสัมพันธ์ทางวาจา ซึ่งการสื่อสารที่ดีสามารถช่วยให้ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันได้ โดยเริ่มจากการที่ครู เป็นผู้ฟังที่ คือ การที่ครูรับฟังอย่างตั้งใจและยอมรับ แสดงการกระตือรือร้นในการรับฟัง ตั้งคำถามกับนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนในการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นการสื่อถึงความใส่ใจในนักเรียน สร้างความเป็นกันเอง ในระยะที่เหมาะสม เป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตัวครูและเพื่อให้นักเรียนเปิดใจที่จะเรียนรู้ เริ่มต้นจากการต้อนรับนักเรียน (greet the students) โดยครูควรวินิจฉัยต้อนรับนักเรียน ยิ้ม ทักทาย แนะนำชื่อครู ชื่อวิชาและที่นั่งต่อนักเรียน ทั้งนี้อาจนำข้อมูลดังกล่าวติดไว้หน้าชั้นเรียน (make introductions) การให้ความสำคัญกับนักเรียนทั้งชั้น (keep a whole-class focus) เช่น การจดจำชื่อของนักเรียนทุกคนได้ ดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ (be available, visible and in charge) การต้อนรับนักเรียน (greet the students) โดยครูควรวินิจฉัยต้อนรับนักเรียน ยิ้ม ทักทาย แนะนำชื่อครู ชื่อวิชาและที่นั่งต่อนักเรียน ทั้งนี้ อาจนำข้อมูลดังกล่าวติดไว้หน้าชั้นเรียน รวมถึงการปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนในสถานการณ์อื่น ๆ เช่น การที่ครูเปิดใจร่วมแบ่งปันประสบการณ์ชีวิตให้นักเรียนฟัง การรักษาความลับเรื่องผลการเรียนของนักเรียน ทั้งผู้ที่มีคะแนนเป็นเลิศ และผู้ที่มีคะแนนต่ำ เพราะจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกแปลกแยกจากเพื่อน และ การเข้าใจอาการตื่นเต้นของนักเรียนตามสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจใช้การให้คำปรึกษาแบบส่วนตัวระหว่างครูและนักเรียน รวมถึงการที่ครูเข้าใจถึงสังคมของวัยรุ่น เช่น เพลงที่นิยม ลักษณะการแต่งกาย หนังสือที่เข้าฉายในปัจจุบัน และวัฒนธรรมอื่น ๆ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการยอมรับความแตกต่างในชั้นเรียน

ครูสามารถทำความเข้าใจการแสดงออกของนักเรียนจากภูมิหลังวัฒนธรรมสามารถทำได้ โดยการตั้งคำถามในประเด็นเกี่ยวกับ ภูมิหลังครอบครัว (family background) ภูมิหลังด้านการศึกษา (educational Background) และบุคลิกภาพของนักเรียน (student characteristics) โดยการตั้งคำถามในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ภูมิหลังครอบครัว (family background)

1.1 นักเรียนมาจากไหน สังคมเมืองหรือสังคมชนบท

1.2 เพราะเหตุใดนักเรียนจึงย้ายถิ่นฐาน

- 1.3 นักเรียนอาศัยอยู่ในประเทศนี้มานานเท่าไร
- 1.4 นักเรียนมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวกี่คน
- 1.5 ใครเป็นหัวหน้าครอบครัว
- 1.6 เมื่ออยู่ที่บ้านนักเรียนมีหน้าที่รับผิดชอบอะไรบ้าง
- 1.7 ผู้ปกครองมีความเชื่ออย่างไรเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับการศึกษาของบุตรหลาน ผู้บริหารได้คัดเลือกครูที่มีความเชี่ยวชาญและยอมรับความแตกต่างด้านความคิดเห็นหรือไม่
- 1.8 การเรียนภาษาอังกฤษเป็นส่วนสำคัญหรือไม่

2. ภูมิหลังด้านการศึกษา (educational background)

- 2.1 สำหรับนักเรียนใหม่ พวกเขาเคยย้ายโรงเรียนมากี่แห่ง
- 2.2 นักเรียนเคยผ่านหลักสูตรอะไรบ้าง
- 2.3 ในโรงเรียนเดิมนักเรียนเคยผ่านวิธีการสอนแบบการท่องจำและการบรรยายหรือไม่
- 2.4 ในโรงเรียนเดิมพฤติกรรมที่พึงประสงค์เป็นอย่างไร
- 2.5 รูปแบบการจัดกิจกรรมที่นักเรียนคาดหวังเป็นแบบลงมือปฏิบัติหรือฟังบรรยาย แบบอิสระหรือไม่อิสระ แบบเพื่อนช่วยหรือครูช่วย และแบบร่วมมือหรือแข่งขัน

3. บุคลิกภาพของนักเรียน (student characteristics)

- 3.1 ความคิดของนักเรียนเกี่ยวกับการตรงต่อเวลาหรือยืดหยุ่น
- 3.2 พฤติกรรมการพยักหน้าของนักเรียน หมายถึง การแสดงความเคารพหรือการแสดงความเข้าใจ
- 3.3 นักเรียนรู้จักตั้งข้อสงสัยหรือว่ายอมรับตามครู
- 3.4 นักเรียนได้แสดงความต้องการหรือความปรารถนาของตนเองก่อนของส่วนรวมหรือไม่
- 3.5 นักเรียนมีการการแสดงออกหรือปกปิดเกี่ยวกับความรู้และอารมณ์หรือไม่

จากการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียนตามแนวคิดของ Khine (2005) พบว่าการบริหารจัดการชั้นเรียนประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก และ 8 องค์ประกอบย่อย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ของครูในการบริหารจัดการชั้นเรียนและ เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้มีความครอบคลุมแนวดำเนินการของโรงเรียน การศึกษาครั้งนี้จึงจำแนก องค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียนตามบทบาทหน้าที่ของครูซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 บทบาท คือ บทบาทของครูประจำชั้นและบทบาทของครูประจำวิชา แสดงดังตารางสังเคราะห์ 2.1 บทบาทหน้าที่ของครูในการบริหารจัดการชั้นเรียน

ตารางที่ 1 บทบาทหน้าที่ของครูในการบริหารจัดการชั้นเรียน

องค์ประกอบของ การบริหารจัดการชั้นเรียนตามแนวคิดของ Khine, Lourdasamy, Lang and Wong (2005)	บทบาทหน้าที่		
	ครูประจำชั้น	ครูประจำวิชา	
1. การจัดการเรียนการสอน (teaching and learning)	1.1 การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (delineate clear learning activities)		✓
	1.2 การมอบหมายงานตามความเหมาะสม (select appropriate learning task)	✓	✓
	1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (implement and manage the activities)		✓
	1.4 การประเมินผลสัมฤทธิ์ (assess the learning outcomes)		✓
2. ด้านการส่งเสริมพฤติกรรม ของนักเรียน (student behavior)	2.1 การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน (make learning task interesting)	✓	✓
	2.2 การสร้างแนวปฏิบัติ (set general guidelines)	✓	✓
3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ (learning environment)	3.1 การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (physical environment)	✓	✓
	3.2 การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา (psycho-social environment)	✓	✓

จากตาราง 1 บทบาทหน้าที่ของครูประจำชั้น ประกอบด้วย 1) การมอบหมายงานตามความเหมาะสม (Select appropriate learning task) 2) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน (make learning task interesting) 3) การสร้างแนวปฏิบัติ(set general guidelines) 4) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (physical environment) และ5) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา (psycho-social

environment) และบทบาทหน้าที่ของครูประจำวิชาประกอบด้วย

- 1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (delineate clear learning activities)
- 2) การมอบหมายงานตามความเหมาะสม (select appropriate learning task)
- 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (implement and manage the activities)
- 4) การประเมินผลสัมฤทธิ์ (assess the learning outcomes)
- 5) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน (make learning task interesting)
- 6) การสร้างแนวปฏิบัติ (set general guidelines)
- 7) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (physical environment)
- 8) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา (psycho-social environment) ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นเกณฑ์การพิจารณาในการสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูล โดยจำแนกเป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาของการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูประจำชั้นและแบบสอบถามสภาพและปัญหาของการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูประจำวิชา

7. ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียน

ฉันท ชาติทอง (2552) ได้ทำการศึกษาความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียนของครู โดยใช้การสัมภาษณ์ครู พบว่าครูส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียน 6 ประการ ดังนี้

1. การตัดพฤติกรรมถือว่าเป็นการบริหารจัดการชั้นเรียนแล้ว หมายถึง การตัดพฤติกรรมเป็นการเสริมแรง และการลงโทษนักเรียนตามเวลา และโอกาสต่าง ๆ เช่น เมื่อนักเรียนประพฤติตนได้ตามเป้าหมาย ครูก็มีหน้าที่ในการเสริมแรง ให้คำชม หรือให้กำลังใจไปที่ละชั้น ตรงกันข้ามกับการยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เมื่อนักเรียนประพฤติตนในทิศทางที่ไม่เหมาะสม หรือรวมทั้งการตัดพฤติกรรมโดยผ่านการให้เพื่อนช่วยสอน ซึ่งการบริหารจัดการชั้นเรียน มิได้หมายถึงเพียงแค่การควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน แต่การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นการบูรณาการทั้งศาสตร์ และศิลป์ในการสอนและการบริหารจัดการเข้าด้วยกัน ซึ่งเป้าหมายสูงสุดคือการให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสุข ซึ่งการตัดพฤติกรรมนั้นถือว่าเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการชั้นเรียนเท่านั้น

2. การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นหน้าที่ของครูเท่านั้น หมายถึง การบริหารจัดการชั้นเรียนที่แท้จริงนั้นต้องเกิดการจากมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง รวมถึงชุมชนท้องถิ่น ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทอย่างมากในการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ 2 ส่วนด้วยกัน คือ 1) ผู้บริหารมีหน้าที่ในการมอบหมายให้ครูที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมได้ทำการจัดการเรียนการสอน และ 2) การบริหารจัดการชั้น

เรียนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสแก้ไขข้อผิดพลาด ช่อมเสริมผลการเรียนของตนเอง เพื่อเสริมสร้างส่วนที่นักเรียนยังขาด หรือบกพร่อง

3. การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นการบริหารจัดการในเฉพาะห้องเรียนเท่านั้น หมายถึง การบริหารจัดการชั้นเรียนนั้นไม่ได้มีขอบเขตแค่นั้นในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังหมายถึงสภาพแวดล้อมรอบโรงเรียน และทุก ๆ สถานที่ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา ซึ่งหมายถึงผู้บริหาร ครู ชุมชน และสังคมต้องประสานงาน และร่วมมือกันมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชั้นเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่ และทุกเวลา

4. ครูทุกคนมีทักษะการบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นทักษะหลักของครูทุกท่านที่ควรมี ซึ่งมีโอกาสได้ฝึกฝนตั้งแต่การเรียนวิชาครู เช่น วิชาจิตวิทยา การศึกษาหรือวิชาหลักการสอน เป็นต้น แต่ในความเป็นจริงนั้น การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นสิ่งที่มักถูกละเลย และไม่ให้ความสำคัญจากครูมากเท่าที่ควร หากการบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นเรื่องที่ครูทุกคนมีความรู้ สิ่งสำคัญกว่าการมีความรู้ก็คือการนำความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวนักเรียน

5. การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นภาระเพิ่มเติมของครู หมายถึง มีบุคคลหลายท่านมักกล่าวว่าครูมีหน้าที่มากมายอยู่แล้ว ทำให้ครูไม่มีเวลาในการจัดการเรียนการสอน แต่ในความเป็นจริงหน้าที่หลักของครูก็คือการจัดการเรียนการสอนนั่นเอง แต่ในปัจจุบันกลับพบว่าครูคิดว่าภาระงานสอนเป็นกิจกรรมที่เสียเวลา และกลับไปให้ความสำคัญกับหน้าที่สนับสนุนมากกว่าหน้าที่หลัก ดังนั้นการบริหารจัดการชั้นเรียนไม่ใช่เป็นการเพิ่มภาระให้กับครู แต่ถือว่าเป็นหน้าที่หลักของครู

6. การสอนไม่มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง หมายถึง ความเข้าใจผิดที่ว่า การสอนแบบเดิม ๆ หมายถึง ห้องเรียนที่มีโต๊ะ เก้าอี้ และกระดาน สิ่งเหล่านี้ดีจริงแล้วหรือไม่ ห้องเรียนที่เป็นลักษณะดังกล่าวสามารถพัฒนา และปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ได้ดีกว่าเดิมหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 2 ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย

1. ยุคสมัยของความเป็นพลเมือง

ถวิลวดี บุรีกุล (2557) ได้แบ่งการพัฒนาการความเป็นพลเมืองออกเป็น 4 ยุค ดังนี้

1. ยุคก่อนสมัยใหม่ (the pre-modern period): ความเป็นพลเมืองที่อิงหน้าที่ของชนชั้นสูง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) ผู้ปกครอง (guardians) มีหน้าที่ปกครอง 2) ทหาร (soldiers) มีหน้าที่คุ้มกันและ 3) ผู้ผลิต (producers) มีหน้าที่ทำงานไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปกครอง

สถานะความเป็นพลเมืองในยุคก่อนสมัยใหม่ไม่ได้เฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มคนร่ำรวย กลุ่มคนมีการศึกษาและชนชั้นสูงเท่านั้นที่จะได้รับสิทธิความเป็นพลเมือง คือ การมีอิสระ ซึ่งแตกต่างจากสภาพของชนต่างด้าว ทาส ผู้หญิงและเด็ก จะไม่ได้รับสิทธิความเป็นพลเมือง

2. ยุคสมัยใหม่ (the modern period) : การกำหนดวิสัยทัศน์ของความเป็นพลเมืองบนความเชื่อที่ว่าทุกคนเท่าเทียมกันอย่างเสรี ความเป็นพลเมืองในยุคสมัยใหม่แตกต่างจากยุคก่อนสมัยใหม่ กล่าวคือ คำว่าความเป็นพลเมืองที่แบ่งตามหน้าที่และเป็นเรื่องเฉพาะกลุ่มได้เปลี่ยนไปสู่ความเป็นพลเมืองที่ให้สิทธิแก่ประชาชนทุกคน โดยมีหลักฐานเป็นเอกสารที่ชื่อว่า “Habeas Corpus (1679)” เป็นสัญญาฉบับแรกระหว่างรัฐกับประชาชนที่มีจุดมุ่งหมายที่คุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน และเกิดแนวคิดของความเสมอภาคขึ้นมา ได้แก่ ความเท่าเทียมกันทางเผ่าพันธุ์ ชนชั้นและเพศ และในช่วงปฏิวัติอเมริกาและฝรั่งเศส ความเป็นพลเมืองในยุคนี้ถือเป็นเรื่องทางการ มีกฎหมายรองรับถึงสถานะความเท่าเทียม เช่น กฎหมายเกี่ยวกับสัญชาติ

3. ยุคหลังสมัยใหม่ (the post-modern period): การยืนยันของความเป็นพลเมืองที่มีความคิดเชิงวิจารณ์หรือความคิดเชิงวิพากษ์ มีแนวคิดเกี่ยวกับเสรีนิยมที่ว่า มนุษย์สามารถออกแบบชีวิตและกำหนดทางเลือกของตนเองได้ มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผล มีอิสรภาพและเท่าเทียมกัน เกิดความเป็นพลเมืองอย่างเป็นรูปธรรม รัฐให้สิทธิทางสังคมแก่ประชาชน คือ สิทธิที่จะได้รับการจ้างงานและสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงบทบาทของรัฐที่มีต่อประชาชน แต่อย่างไรก็ตามประชาชนเกิดภาวะที่จะต้องพึ่งพิงรัฐ หรือเรียกว่า “วัฒนธรรมแห่งการพึ่งพิง” และนำไปสู่ “วิกฤตของความเป็นพลเมือง”

นอกจากนี้เศรษฐกิจโลกเข้ามามีบทบาทต่อความเป็นพลเมือง เกิดระบบทุนนิยมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ส่งผลให้เกิด “วิกฤตของระบอบประชาธิปไตยแบบเป็นตัวแทน” กล่าวคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนลดลง เนื่องจากประชาชนมีมุมมองทางการเมืองที่เปลี่ยนไป โดย

ประชาชนบางส่วนเห็นว่าการไม่ไปเลือกตั้งถือเป็นการแสดงออกในรูปแบบหนึ่งในการต่อต้านรัฐ จะเห็นได้ว่ามุมมองของความเป็นพลเมืองในตัวประชาชนมีความซับซ้อนมากขึ้น

4. อนาคตของความเป็นพลเมือง: ความเป็นพลเมืองที่เหนือกว่าระดับชาติและความเป็นพลเมืองของโลก เป็นยุคของการย้ายถิ่นฐาน มีการพิจารณาถึงเกณฑ์การนิยามความเป็นพลเมืองว่า ควรพิจารณาจากถิ่นที่อยู่อาศัยมากกว่าเรื่องสัญชาติ เช่น “ความเป็นพลเมืองยุโรป” หมายถึง การเป็นพลเมืองในประเทศต่าง ๆ อีก 27 ประเทศ ไม่ว่าจะถือสัญชาติใดก็ตาม ซึ่งเกิดจากการลงนามในสัญญาระหว่างประเทศหลายฉบับ รวมถึงความเป็นพลเมืองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) ที่พัฒนาตามรูปของความเป็นพลเมืองยุโรป

จากที่กล่าวมาความเป็นพลเมืองได้มีการเปลี่ยนแปลงและถูกนิยามขึ้นใหม่ตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ส่งผลให้มนุษย์เกิดการพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้น นอกจากนี้มนุษย์ต้องเผชิญกับภัยคุกคาม เช่น ภัยธรรมชาติ ภัยก่อการร้าย และภัยทางเศรษฐกิจ ซึ่งล้วนเป็นเรื่องท้าทายต่อการนิยามความเป็นพลเมือง

2. ความหมายของพลเมือง

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของพลเมือง ซึ่งจากการศึกษา รวบรวมข้อมูล จึงได้นำเสนอความหมายของพลเมืองตามแนวคิดของนักวิชาการจำนวน 8 ท่าน มีรายละเอียดดังนี้

มานิจ สุขสมจิตร (2558) กล่าวว่า พลเมือง (citizen) หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ ได้แก่ การร่วมเสนอนโยบายสาธารณะ การติดตามตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ การไปใช้สิทธิการเลือกตั้งและการติดตามข่าวสารบ้านเมือง

ถวิลวดี บุรีกุล (2557) ได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมือง (citizenship) ว่ามาจากคำว่า cives ในภาษาละติน ความเป็นพลเมืองมีความหมายแตกต่างกันไปตามบริบทของสังคมและยุคสมัย ซึ่งคำดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับระบอบการเมืองและระบอบประชาธิปไตย

วิชัย ต้นศิริ (2557) ได้ให้ความหมายความเป็นพลเมืองไว้ 2 ลักษณะ

1. ความหมายพลเมืองในความหมายเดิม หมายถึง การเป็นผู้ปฏิบัติตามรัฐ
2. ความหมายพลเมืองในความหมายใหม่ หมายถึง การเป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของรัฐ มีจิตสาธารณะเพื่อสังคม

แนวคิดดังกล่าวตรงกับ ศรีณยู หมั่นทรัพย์ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับ ความเป็นพลเมืองว่ามี 2 ระดับ คือ

1. **ระดับของการเป็นพลเมืองตามสภาพทางกฎหมายและการเมือง** หมายถึง การที่พลเมืองมีสิทธิและหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น การเคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย การไปใช้สิทธิในการเลือกผู้แทน การเสียภาษีให้ภาครัฐ การเป็นทหารของชายไทย เป็นต้น

2. **ระดับของการมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะ** หมายถึง การมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคมและการเมือง มุ่งพัฒนาสังคมและการเมืองไปในทิศทางที่ดีขึ้น เช่น การแสดงความคิดเห็น วิชาทฤษฎีการวิจัยในเชิงสร้างสรรค์ การออกเสียงเลือกผู้แทน การร่วมกำหนดนโยบายหรือกฎหมาย การแสดงพลังในการขับเคลื่อนทิศทางทางการเมืองให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมั่นคง

ระดับการเมืองในภาคพลเมืองทั้ง 2 ระดับจะเกิดขึ้นได้ด้วยสำนึกความเป็นพลเมืองในทางการเมืองมีดังต่อไปนี้

1. การมีอำนาจอธิปไตยที่สมบูรณ์ มีสิทธิและเสรีภาพในการปกครองตนเอง
2. การเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม คือ รู้บทบาทและหน้าที่ของตนเอง ในขณะเดียวกันรู้และรับผิดชอบต่อสังคม
3. การเป็นผู้ทำงานร่วมกับรัฐ คือ สนับสนุนในการทำงานของภาครัฐ ที่ทำเพื่อประโยชน์ของบ้านเมืองและสังคม
4. การเป็นพลเมืองมีความหมายในทุกที่และทุกประเทศ ความเป็นพลเมืองจึงจำเป็นต้องรู้และเข้าใจในระดับสากลด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) ได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมือง (Citizenship) หมายถึง การที่ปัจเจกบุคคลและรัฐมีความสัมพันธ์กันตามที่กฎหมายระบุ โดยตระหนักถึงความเป็นเจ้าของประเทศ

ธเนศวร์ ธเนศวร์ เจริญเมือง (2551) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองไว้ว่า

1. **ความเป็นพลเมืองมีความเกี่ยวข้องกับชุมชนทางการเมือง (citizenship is participation in the affairs of police)** เนื่องจากมนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคม จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในชุมชน และมีการใช้อำนาจในการบริหารจัดการเพื่อจัดระเบียบสังคมให้น่าอยู่

2. **ความเป็นพลเมืองเกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคม นั่นคือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ (participation in public affairs)**

3. **ความเป็นพลเมืองเกี่ยวข้องกับการมีคุณธรรม (having a keen desire to become a perfect citizen)** ตามที่เพลโตได้กล่าวไว้ ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมให้เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล

4. **ความเป็นพลเมืองเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิธีการเป็นผู้นำ (ruler) และผู้ตาม (ruled)** เนื่องจากในการอยู่ร่วมกันในสังคมทางการเมือง ทุกคนไม่สามารถดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งได้ตลอดไป จำเป็นต้องมีการผลัดเปลี่ยนกันตามความสามารถและความเหมาะสม เพื่อให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ

ฟ้าดาว คงนคร (2556) ได้ให้ความหมายคำว่า พลเมือง ไว้ว่า กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในประเทศ และเป็นกำลังสำคัญสนับสนุนให้กับประเทศของตน ทั้งในด้านการปกครอง เศรษฐกิจ การทหาร เพื่อมีอำนาจต่อรองกับประเทศอื่น ๆ ความเป็นพลเมืองจึงหมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งแตกต่างกันตามบริบทของสังคมและระบอบการปกครอง

ดังนั้นความเป็นพลเมืองในความหมายใหม่จึงหมายถึงการเป็นผู้ที่มีความตระหนักในการมีส่วนร่วม รับผิดชอบ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของสังคมให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยไม่เพิกเฉยให้เป็นเรื่องของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น

3. ความหมายของพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557) กล่าวถึงพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยว่ามีลักษณะที่แตกต่างจากระบบอื่น ๆ เนื่องจากแต่ละระบอบการปกครองปลูกฝังคุณลักษณะของคนแตกต่างกัน ระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่ให้ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย นั่นหมายถึงประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการดำเนินชีวิตและเป็นเจ้าของชีวิตของตน ซึ่งสิทธิเสรีภาพดังกล่าวมาพร้อมกับการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ยึดหลักความเสมอภาค มีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีจิตสาธารณะ เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสรรค์ให้สังคมก้าวหน้า และอยู่ร่วมกันภายใต้กฎกติกาที่ยอมรับกัน แก้ปัญหาอย่างโปร่งใส เพื่อที่จะสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข

ถวิลวดี บุรีกุล (2557) กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาระบอบประชาธิปไตย ระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่ให้อำนาจสูงสุดแก่ประชาชน คือการให้สิทธิ เสรีภาพและอิสรภาพแก่ประชาชน ในขณะเดียวกันระบอบประชาธิปไตยต้องการพลเมืองที่เคารพสิทธิผู้อื่น สามารถพึ่งพาตนเองได้ รับผิดชอบต่อส่วนรวม เคารพกติกา ไม่ใช่ความรุนแรงและมีจิตสำนึกสาธารณะ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) กล่าวถึงความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย หมายถึง พลเมืองที่เป็นส่วนหนึ่งในระบอบประชาธิปไตย 3 ลักษณะ ได้แก่ ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นอุดมคติ คือ พลเมืองที่มีความศรัทธา เชื่อมั่น และเห็นคุณค่าในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มีความสามารถที่จะปกครองดูแลตนเองได้ ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นระบอบการเมืองการปกครอง คือ พลเมืองที่เป็นเจ้าของอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ โดยมีอำนาจในเลือกผู้แทนเข้ามาบริหารประเทศของตนเอง และประชาธิปไตยที่เป็นวิถีชีวิตหรือการดำเนินชีวิตประจำวัน คือ พลเมืองที่ดำเนินชีวิตด้วยการเคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น ปฏิบัติต่อบุคคลอื่นด้วยความเสมอภาค เคารพกฎกติกา กฎหมาย ที่สังคมเป็นผู้กำหนด สำนึกและมีจิตสาธารณะในการทำประโยชน์เพื่อสังคม รวมถึงการรู้จักใช้สันติวิธีในการแก้ปัญหา

ฟ้าดาว คงนคร (2556) กล่าวถึง พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยว่า พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยที่พึงประสงค์ถูกกำหนดขึ้นจากสังคม ซึ่งสามารถแบ่งแบ่งได้ 2 คุณลักษณะ คือ คุณลักษณะพื้นฐาน เช่น ขยัน อดทน ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ มีเหตุผล มีเมตตา เห็นถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อน เป็นต้น และคุณลักษณะเฉพาะ เช่น สังคมต้องการบุคคลที่มีความรู้ ควบคู่กับคุณธรรม ต้องการบุคคลที่สนใจในการพัฒนาเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพพื้นฐานของสังคมไทย เป็นต้น

จากความหมายทางกฎหมาย และนักวิชาการที่กล่าวถึงความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย สามารถได้สรุปว่าความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย หมายถึง ประชาชนผู้มีอำนาจอธิปไตยสูงสุดของประเทศ ซึ่งมีสิทธิและเสรีภาพ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคมบนหลักความชอบธรรม แก้ปัญหาด้วยสันติวิธีและตระหนักถึงการมีส่วนร่วมทางการเมือง ชุมชนและสังคมของตนเอง และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

4. ความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย

ฟ้าดาว คงนคร (2556) ได้ให้ความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย 5 ประการดังนี้

1. **ทำให้สังคมและประเทศชาติพัฒนาอย่างมั่นคง** เนื่องจากสังคมเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความสามารถในการทำงานตั้งแต่งานระดับเล็ก ๆ จนถึงงานระดับใหญ่ ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และยอมรับความหลากหลายและความแตกต่างของปัจเจกบุคคล ส่งผลให้การทำงานของคนในสังคมเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามมา

2. **ทำให้สังคมและประเทศชาติเกิดความรักและสามัคคี** เนื่องจากสังคมเปิดโอกาสให้คนทุกระดับทำงานหรือกิจกรรมร่วมกัน การทำงานหรือกิจกรรมดังกล่าวส่งผลให้ผู้ร่วมงานเกิดความผูกพันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้งานดังกล่าวบรรลุเป้าหมาย

3. **สังคมมีความเป็นระเบียบ สงบสุข** เพราะคนในสังคมเคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม กฎหมาย และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่คนในสังคมร่วมกันกำหนด

4. **สังคมเกิดความเป็นธรรม** ประชาชนทุกคนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยอย่างเท่าเทียมกัน ตามกฎหมายที่ระบุไว้

5. **คนในสังคมมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และมีน้ำใจต่อกัน** ซึ่งเป็นหลักศีลธรรมพื้นฐานที่คนในสังคมประชาธิปไตยปฏิบัติต่อกัน

จากข้อความข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย มีความสำคัญเนื่องจากสังคมประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่ดีที่ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชน ดังนั้นสังคมประชาธิปไตยที่สงบสุข เป็นระเบียบ และเจริญงอกงามได้นั้น จะต้องเกิดจากการที่ประชาชนในสังคมมีความเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

5. นโยบายด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2557) ได้มีการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง เพื่อพัฒนาคนในสังคมให้มีคุณภาพ โดยเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับทุกคนอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง และส่งเสริมให้ ทุกภาคส่วนได้ร่วมกำหนดทิศทางและแนวทางในการบริหารจัดการการศึกษาให้มีเป้าหมายเดียวกัน คือ การปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ให้มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. **ด้านสุขภาพ** ส่งเสริมให้เป็นผู้ที่มีสุขภาพกายและใจที่สมบูรณ์ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

2. **ด้านการศึกษา** ส่งเสริมให้เยาวชนมีนิสัยรักการเรียนรู้ตั้งแต่ระดับปฐมวัย คือ ใฝ่หาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาอย่างเหมาะสม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้กับสังคม ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในงาน

3. **ด้านสังคม** ปลูกฝังให้เยาวชนเป็นผู้มีจิตสาธารณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมก่อน ประโยชน์ส่วนตนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีศีลธรรมจริยธรรม มีความภูมิใจในความเป็น

ไทย ทั้งในด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ ค่านิยม อนุรักษ์และส่งเสริมความเป็นไทยให้คนรุ่นหลัง

4. ด้านการเมืองการปกครอง ส่งเสริมให้เยาวชนเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างถูกต้อง สามารถนำความรู้ดังกล่าวไปทำประโยชน์เพื่อสังคม เช่น การต่อต้านการทุจริต ซื่อสัตย์ ขยายเสียง

ซึ่งคุณสมบัติข้างต้นตรงกับคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย อาจกล่าวได้ว่าการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย โดยสถานศึกษามีหน้าที่ในการขัดเกลา พัฒนาเยาวชนให้มีความเป็นพลเมือง

ครูจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะดังกล่าว เนื่องจากครูเป็นผู้จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูจึงควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียนและเป็นไปตามมาตรฐานที่สังคมต้องการ แนวทางการปฏิรูป ได้แก่

1. การพัฒนาระบบผลิตครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ การพัฒนาคณะ สาขาที่ผลิตครู
2. การพัฒนา ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ การฝึกอบรม การให้ความรู้ครูอย่างต่อเนื่อง
3. การมอบหมายงานครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ให้ตรงกับความรู้ ความสามารถ

นอกจากนี้การบริหารจัดการการศึกษาก็เป็นส่วนสำคัญและควรมีการปฏิรูปด้วยเช่นกัน เพื่อให้ผู้บริหารมีเป้าหมายในการบริหาร คือ การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยในตัวนักเรียน แนวทางการปฏิรูปการบริหารจัดการ ได้แก่

1. การบริหารที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา คือ การบริหารที่เกิดจากความร่วมมือของทุกภาคส่วน โดยเริ่มจากระดับครอบครัว ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษา ภาคเอกชน จนถึงระดับประเทศได้มีส่วนในการสนับสนุนการจัดการศึกษา รับผิดชอบต่อปัญหาและร่วมหาทางแก้ไข
2. การบริหารที่มุ่งเน้นการใช้หลักธรรมาภิบาล เน้นความโปร่งใสเป็นธรรม

3. การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

จากที่กล่าวมาข้างต้น ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยจะเกิดได้นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการร่วมกันพัฒนา สนับสนุนและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะสถานศึกษาที่มีหน้าที่ในการพัฒนาความรู้ ทักษะและเจตคติให้กับนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ทิศทางและกระบวนการดำเนินงานในโรงเรียน โดยมีบุคลากรเป็นผู้ดำเนินนโยบายสู่การปฏิบัติ จึงถือเป็นความรับผิดชอบของทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการร่วมกันส่งเสริมความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทย พบว่า การศึกษาจะช่วยพัฒนาให้คนในสังคมมีคุณภาพได้ โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา ซึ่งมีผู้บริหารเป็นผู้นำในการวางแผนการจัดการศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องมีความรู้ และคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเนื่องด้วยครูเป็นผู้ดำเนินนโยบายของผู้บริหารสู่การปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่ครูสามารถพัฒนานักเรียนได้โดยตรง ซึ่งนักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ ทักษะต่าง ๆ และได้รับการส่งเสริมให้เกิดความเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย

6. แนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557) ได้เสนอแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง คือ การสร้างให้พลเมืองการรับรู้และเกิดความสำนึกในทางการเมืองขึ้น กล่าวคือ เรื่องของการเมือง เราจำเป็นต้องอาศัยความเชื่อ (trust) ทั้งในเรื่องของความเป็นธรรมในสังคม เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การยอมรับซึ่งกันและกัน อาจกล่าวได้ว่าการเมืองเป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้ชีวิตและการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม หากเราเข้าใจระบบกลไกของสังคม คนในสังคมก็จะสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

ศรัณยู หมั่นทรัพย์ (2554, อ้างถึงใน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2557) ได้สรุปแนวคิดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในประเทศต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับระบอบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ดังนี้

1. ประเทศสหพันธรัฐเยอรมนี เป็นประเทศที่ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจถึงระบอบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน โดยได้รับความร่วมมือทั้งจากภาครัฐและเอกชนในการจัดการศึกษาให้กับเยาวชน เปิดโอกาสให้ทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม ได้แก่ การออกกฎหมายที่ว่าด้วยการศึกษาการเมืองในระดับประเทศและ

ระดับมลรัฐ ซึ่งกำหนดให้มีการศึกษาในเรื่องการเมือง การจัดแหล่งการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย และเหมาะสมกับทุกช่วงวัยของเด็ก การจัดตั้งมูลนิธิหรือสถาบันการศึกษาเพื่อเสริมสร้างพลเมือง เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ได้แก่ เนื้อหาเรื่องสถาบันการเมือง รัฐธรรมนูญและกฎหมาย เศรษฐกิจ ประวัติศาสตร์ คุณค่าของประชาธิปไตย จริยธรรม แนวคิดทางการเมือง สันติสมานฉันท์และการป้องกันการใช้ความรุนแรง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ประชาคมยุโรป โลกาภิวัตน์ และสมรรถนะด้านองค์กรและการสื่อสาร ซึ่งเป็นความรู้ในการสร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันในพหุสังคม ในการยอมรับความแตกต่างที่หลากหลาย (Pluralism)

2. ประเทศแคนาดา เป็นประเทศที่มีอาณาเขตกว้างใหญ่ จึงประกอบด้วยกลุ่มคนที่มีความหลากหลายไปตามแต่ละรัฐ ดังนั้นในการจัดการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนจึงมีความแตกต่างเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม แต่หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนในเรื่องการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยนั้นเป็นเรื่องที่แต่ละรัฐให้ความสำคัญร่วมกัน กล่าวคือ มีการสนับสนุนโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง สังคมและเศรษฐกิจ ตลอดจนประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและประเพณีต่าง ๆ มีทัศนคติที่ดีต่อระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้เยาวชนเกิดความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารจัดการชุมชนของพวกเขา

3. ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นประเทศที่เป็นต้นแบบของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ดังนั้นในการจัดการศึกษาจึงมุ่งเน้นในเรื่องการสร้างความเป็นพลเมือง โดยในแต่ละรัฐได้มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน ตำราหนังสือที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยเพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละช่วงวัย และเพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ขอบเขตของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ เรื่องความเป็นพลเมือง ในบริบทของสิทธิมนุษยชน ภายใต้สังคมเปิดและการเมืองโลก ระบอบการปกครอง รัฐ สถาบัน และกระบวนการอันเกี่ยวกับประเด็นสาธารณะ ซึ่งโดยศูนย์การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง (center for civic education) มีหน้าที่สำคัญในการบริหารจัดการการเรียนรู้ดังกล่าว โดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มอบเงินทุนสนับสนุนให้

4. ประเทศอังกฤษ เป็นประเทศที่เป็นต้นแบบของระบอบการปกครองเป็นประชาธิปไตยอีกประเทศหนึ่ง ดังนั้นการจัดการศึกษาของประเทศอังกฤษจึงมีเป้าหมายในการสร้างเยาวชนให้มีความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย โดยมีแนวทางการสอนที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. การที่พลเมืองมีความรับผิดชอบต่อสังคมและจริยธรรม (social and moral responsibility)
2. การที่พลเมืองมีความรู้ด้านการเมืองการปกครอง (Political literacy)
3. การที่พลเมืองมีส่วนร่วมในชุมชน (community involvement)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมีการจัดการศึกษาในเรื่องการเสริมสร้างและเตรียมพร้อมความเป็นพลเมืองให้กับเยาวชน เนื่องจากการปกครองระบอบประชาธิปไตยจะสมบูรณ์ได้นั้นจำเป็นต้องมีพลเมืองที่มีคุณภาพในการขับเคลื่อนโรงเรียนจึงมีบทบาทที่สำคัญในการสร้างความเป็นพลเมืองให้เกิดขึ้นกับเยาวชน เช่น การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมทั้งในรูปแบบการสอนทางตรงและทางอ้อม การสร้างบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหาร ครู นักเรียน ตลอดจนนักการภารโรง ย่อมเป็นส่วนหนึ่งในการก่อให้เกิดความเป็นประชาธิปไตย ในโรงเรียน (democracy school)

ถวิลวดี บุรีกุล (2557) ได้กล่าวถึงบทบาทของการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตยว่ามีเป้าหมายเพื่อสร้างสังคมที่มีลักษณะเป็นพหุสังคมให้เกิดความเป็นประชาธิปไตย พลเมืองสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ มีการพึ่งพาอาศัยกัน รวมถึงยอมรับในความหลากหลายและความเป็นปัจเจกบุคคล ดังนั้นการศึกษาจึงควรมีบทบาทในการสร้างความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตยดังต่อไปนี้

1. การเตรียมนักเรียนให้สามารถตัดสินใจได้ด้วยตน เพื่อสร้างสังคมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น ดังนั้นการศึกษาต้องปลูกฝังให้นักเรียนเข้าใจบทบาท สิทธิ และความรับผิดชอบต่อสังคมในการขับเคลื่อนประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในสังคมอย่างยั่งยืน

2. การเตรียมนักเรียนให้มีส่วนร่วมในขบวนการทางการเมือง ซึ่งเป็นผลมาจากการที่นักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูล มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง สามารถแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นการศึกษาต้องฝึกฝนให้นักเรียนมีทักษะในการแสดงออกทางความคิดเห็นของตนเองอย่างเหมาะสม สามารถคิดวิเคราะห์ท่ามกลางความคิดเห็นที่แตกต่าง ซึ่งจะก่อให้เกิดชุมชนประชาธิปไตย

3. การสร้างกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนพัฒนาทักษะความสามารถความรู้และความตระหนักต่อความเป็นพลเมืองตลอดชีวิต ดังนั้นสถาบันต่าง ๆ ทางสังคม ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สื่อมวลชนและสถาบันทางการเมืองต่างมีส่วนเกี่ยวข้องต่อการสร้างกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่นักเรียน

จากการศึกษาแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองของนักวิชาการหลายท่านสามารถสรุปได้ว่า แนวคิดเรื่องการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยได้รับความสนใจจากประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เช่น หลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้และบรรยากาศที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อเตรียมให้นักเรียนเกิดความเป็นพลเมือง

7. โครงสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย

จากการศึกษาโครงสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองพบว่า มีการจัดหลักสูตรเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในแต่ละประเทศ ซึ่งมีทั้งส่วนที่คล้ายและแตกต่างกันตามบริบทของสังคม และสำหรับประเทศไทยได้มีการจัดทำโครงสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองเช่นกัน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. โครงสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในต่างประเทศ

ศักดิ์ชัย นิรัญทวิ (2548) ได้กล่าวถึงโครงสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในช่วงมัธยมศึกษา (อายุระหว่าง 11-18 ปี)ว่า ในประเทศมีแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการเมืองการปกครอง และวิถีประชาธิปไตยที่แตกต่างกันออกไป ดังตารางที่ 2 โครงสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในช่วงมัธยมศึกษา (อายุระหว่าง 11-18 ปี) Lawton, Cairns and Gardner (2000, อ้างถึงใน ศักดิ์ชัย นิรัญทวิ, 2548)

ตารางที่ 2 โครงสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในช่วงมัธยมศึกษา
(อายุระหว่าง 11-18 ปี) Lawton, Cairns and Gardner

ประเทศ	ชื่อเรื่องที่ใช้ในการศึกษา	วิธีที่ใช้ศึกษา	จำนวนชั่วโมงเรียน
อังกฤษ	การศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง	กำหนดเป็นข้อบังคับมีการสอนข้ามรายวิชา	โรงเรียนเป็นผู้กำหนด
ออสเตรเลีย รัฐนิวเซาท์เวลส์	สังคมมนุษย์และสิ่งแวดล้อม	ไม่กำหนดเป็นข้อบังคับ/ การศึกษาเชิงบูรณาการ	ไม่ได้ระบุไว้
แคนาดา	สังคมศึกษาและประวัติศาสตร์ กฎหมาย รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์	ไม่กำหนดเป็นข้อบังคับ/ การศึกษาเชิงบูรณาการ	ไม่ได้ระบุไว้
ฝรั่งเศส	พลเมืองโดยเชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์	กำหนดเป็นข้อบังคับ/ศึกษาเป็นรายวิชาและศึกษาเชิงบูรณาการ	3-4 ชั่วโมงจาก 26 ชั่วโมง
เยอรมัน	สังคมศึกษาโดยเชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์และเศรษฐศาสตร์	ไม่กำหนดเป็นข้อบังคับ/ การศึกษาเชิงบูรณาการ	ไม่ได้ระบุไว้
ฮังการี	มนุษย์และสังคมโดยเน้นสังคมศึกษา พลเมือง และเศรษฐศาสตร์	กำหนดเป็นข้อบังคับ/ศึกษาเชิงบูรณาการและเจาะจงบางเรื่อง	10-14 % ของเวลาในหลักสูตร
อิตาลี	พลเมืองในมิติเชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์	กำหนดเป็นข้อบังคับ/ศึกษาเป็นรายวิชาและศึกษาเชิงบูรณาการ	4 ชั่วโมง
ญี่ปุ่น	สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ พลเมืองและจริยธรรมศึกษา	กำหนดเป็นข้อบังคับ/ศึกษาเชิงบูรณาการและเจาะจงบางหัวข้อ	175 x 50 นาที ต่อปี (ปี 7 และ 8) 140 x 50 นาทีต่อปี (ปี9 และมัธยมศึกษาตอนปลาย)
เกาหลี	สังคมศึกษาและจริยธรรมศึกษา	กำหนดเป็นข้อบังคับ/ศึกษาเชิงบูรณาการและเจาะจงบางหัวข้อ	175 x 45 นาทีต่อปีถึง 204 x 45 นาทีต่อไป
เนเธอร์แลนด์	พลเมืองและความเป็นพลเมืองรวมทั้งสังคมศึกษา	กำหนดเป็นข้อบังคับ/ศึกษาเชิงบูรณาการ	180 ชั่วโมงมากกว่า 3 ปี (อายุ12-15ปี) 2-4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (อายุ 16-18ปี)
นิวซีแลนด์	สังคมศึกษา	กำหนดเป็นข้อบังคับ/ศึกษาเชิงบูรณาการ	ไม่ได้ระบุไว้
สิงคโปร์	พลเมืองและจริยศึกษา	กำหนดเป็นข้อบังคับ/ศึกษาเชิงบูรณาการและเจาะจงบางหัวข้อ	2x30 นาทีต่อบทเรียน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเทศ	ชื่อเรื่องที่ใช้ในการศึกษา	วิธีที่ใช้ศึกษา	จำนวนชั่วโมงเรียน
เนเธอร์แลนด์	พลเมืองและความเป็นพลเมืองรวมทั้งสังคมศึกษา	กำหนดเป็นข้อบังคับ/ศึกษาเชิงบูรณาการ	180 ชั่วโมงมากกว่า 3 ปี (อายุ 12-15 ปี) 2-4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (อายุ 16-18 ปี)
นิวซีแลนด์	สังคมศึกษา	กำหนดเป็นข้อบังคับ/ศึกษาเชิงบูรณาการ	ไม่ได้ระบุไว้
สิงคโปร์	พลเมืองและจริยศึกษา	กำหนดเป็นข้อบังคับ/ศึกษาเชิงบูรณาการและเจาะจงบางหัวข้อ	2x30 นาทีต่อบทเรียน
สเปน	พลเมืองโดยเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และสังคมศาสตร์	ไม่กำหนดเป็นข้อบังคับ/การศึกษาเป็นรายวิชาและเชิงบูรณาการ	3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
สวีเดน	สังคมศาสตร์รวมถึงประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และสังคมศึกษา	ไม่กำหนดเป็นข้อบังคับ/การศึกษาเชิงบูรณาการ	885 ชั่วโมง มากกว่า 9 ปี ของการศึกษาภาคบังคับ
สวิตเซอร์แลนด์	สังคมศึกษา	ไม่กำหนดเป็นข้อบังคับ/การศึกษาเชิงบูรณาการ	ไม่ได้ระบุไว้
สหรัฐอเมริกา รัฐเคนทักกี	สังคมศึกษา รวมถึงพลเมืองและรัฐบาล	กำหนดเป็นข้อบังคับ/ศึกษาเป็นรายวิชาและศึกษาเชิงบูรณาการ	เวลาที่กำหนดในแต่ละสัปดาห์แตกต่างกันในแต่ละรัฐ

จากการศึกษาโครงสร้างการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองในช่วงมัธยมศึกษาของนานาประเทศพบว่า โครงสร้างการจัดการศึกษาของทุกประเทศมีเป้าหมายเดียวกัน คือการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบการเมืองการปกครองเกี่ยวกับวิถีประชาธิปไตย ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินการที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละบริบทของสังคม

2. โครงสร้างการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในประเทศ

จากการศึกษากรอบแนวคิดหลักสูตรของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) หลักสูตรการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองระบอบประชาธิปไตย สามารถแบ่งพัฒนาการของนักเรียนแต่ละช่วงวัยออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านพุทธิพิสัย หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจและความมีเหตุผล 2) ด้านทักษะพิสัย หมายถึง การมีส่วนร่วม มีทักษะและพฤติกรรม 3) ด้านจิตพิสัย หมายถึง คุณค่า เจตคติและลักษณะนิสัย และ 4) มโนทัศน์ หมายถึง ความเข้าใจถึงแก่นสำคัญของเรื่อง ซึ่งสถานศึกษาและองค์กรต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเป็นพลเมืองควรนำคำนึงถึงพิสัยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ด้านพุทธิพิสัย หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ และความมีเหตุผล ประกอบด้วย

- 2.1.1) นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และความมีเหตุผลเกี่ยวกับสถาบันหลัก และกระบวนการของระบบการเมืองการปกครองของไทย ได้แก่ ระบบการเลือกตั้งระดับทั้งในระดับท้องถิ่น ภูมิภาคและประเทศ บทบาทขององค์กรการปกครองและสถาบันทางการเมือง รวมถึงสภาชุมชนต่าง ๆ และแนวความคิดที่ว่าด้วยอำนาจ ความเป็นผู้นำ และการให้บริการสาธารณะ
- 2.1.2) นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และความมีเหตุผลเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด และค่านิยมที่เป็นรากฐานของประชาธิปไตยไทย ทั้งประชาธิปไตยทางตรง และประชาธิปไตยระบบผู้แทน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บทบาทของประชาธิปไตยในการสร้างสังคมที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน วิธีในการตัดสินใจของปัจเจกบุคคล สังคมและรัฐบาล กระบวนการในการติดตามตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ (check and balance) ในระบบการเมือง
- 2.1.3) นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และความมีเหตุผลเกี่ยวกับระบบกฎหมาย กระบวนการนิติบัญญัติ และกระบวนการยุติธรรม รวมถึงจุดมุ่งหมายหรือเจตคติของกฎหมาย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สิทธิและความรับผิดชอบตามกฎหมาย หลักนิติธรรม (the rule of law) และการทุจริตคอรัปชั่น (corruption)
- 2.1.4) นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และความมีเหตุผลเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ หน้าที่และความรับผิดชอบของพลเมือง สิทธิมนุษยชน และสิทธิในการคัดค้านวิพากษ์วิจารณ์ และการสื่อสาร แนวทางการมีส่วนร่วมของบุคคล กลุ่ม และรัฐ ในการโต้แย้ง (civic debate) และการสร้างการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมือง (civic engagement)
- 2.1.5) นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และความมีเหตุผลเกี่ยวกับสังคมไทยซึ่งเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ทั้งในด้านศาสนา ความเชื่อและวิถีชีวิตที่มีความหลากหลาย ส่งเสริมวิถีพลเมืองไทย (Thai civic life) และอัตลักษณ์ของพลเมือง (civic identity)
- 2.1.6) นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และความมีเหตุผลเกี่ยวกับอัตลักษณ์ไทยและความเป็นพลเมืองหลากหลายอัตลักษณ์ อิทธิพลของความหลากหลายทาง

วัฒนธรรม สถานการณ์และทศนะทั้งในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค ประเทศและสากล ที่ส่งผลต่อนโยบายภาครัฐและความเป็นพลเมือง

2.2 ด้านทักษะพิสัย หมายถึง การมีส่วนร่วม และมีทักษะ ประกอบด้วย

- 2.2.1) นักเรียนมีทักษะในการตั้งคำถาม สืบค้นข้อมูลอย่างเป็นระบบ และมีทักษะการวิจัยการวางแผนในการสืบค้นและตรวจสอบข้อมูลและข้อคิดเห็น
- 2.2.2) นักเรียนมีทักษะในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ คือ การที่นักเรียนสามารถสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ และสามารถตัดสินใจในการแสดงจุดยืน ปกป้องจุดยืนของตนเอง สามารถจำแนกความจริงออกจากความคิดเห็นได้ โดยทำความเข้าใจและทำความเข้าใจ
- 2.2.3) นักเรียนมีทักษะในการตัดสินใจและการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง มีความกล้าที่จะแสดงจุดยืนของตนเองและแสดงความคิดเห็นท่ามกลางความหลากหลาย สามารถแก้ปัญหา และแก้ไขความขัดแย้งด้วยการให้ความร่วมมือ
- 2.2.4) นักเรียนมีทักษะในการสื่อสารทั้งในรูปแบบการพูดและการเขียน การอ่าน และการรับข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงเข้าใจการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารต่าง ๆ อย่างถูกต้อง
- 2.2.5) นักเรียนมีทักษะในการตีความจากข่าวสารและความเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น นโยบายการเมือง รวมถึงสามารถวิจารณ์ข่าวสารจากสื่อ รู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)
- 2.2.6) นักเรียนมีทักษะการจัดการการเปลี่ยนแปลง มีความรู้ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สามารถแสดงออกและจัดการการเปลี่ยนแปลงด้วยสันติวิธี ประนีประนอม เพื่อให้ทางออกที่เหมาะสม

2.3 ด้านจิตพิสัย หมายถึง คุณค่า เจตคติและลักษณะนิสัยพื้นฐานของประชาธิปไตย ประกอบด้วย

- 2.3.1) นักเรียนเห็นคุณค่าของสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกถึงความเป็นธรรม และความเสมอภาคในสังคม การเคารพกฎหมาย ร่วมรับผิดชอบและยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง
- 2.3.2) นักเรียนมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติตนเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่และหลักสิทธิมนุษยชน การ

เคารพความคิดเห็นและการแสดงความคิดเห็น ความยุติธรรม ความ
 รับผิดชอบ อยู่ร่วมกันอย่างเสมอภาคและไม่แบ่งแยก (inclusiveness) อย่าง
 ยั่งยืนและสันติภาพ

2.3.3) นักเรียนมีความเป็นพลเมืองที่แข็งแกร่ง ได้แก่

- 1) มีส่วนร่วมทางการเมือง
- 2) มีความกระตือรือร้นในการเป็นอาสาสมัคร
- 3) มีส่วนร่วมในชุมชนและภาคประชาสังคม
- 4) มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาสังคมที่เกิดจากเจตคติและค่านิยม
 ความเป็นพลเมือง

2.4 มโนทัศน์ หมายถึง ความเข้าใจถึงแก่นสำคัญของเรื่อง ประกอบด้วย

- 2.4.1) การเห็นคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
- 2.4.2) การมีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความกล้าในเรื่องจริยธรรม เพื่อเป็นพลเมือง
 ที่มีคุณธรรม
- 2.4.3) การเห็นความสำคัญของประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความสำนึกการเป็น
 เจ้าของโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ประเทศและโลก
- 2.4.4) การรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง และการเคารพสิทธิของผู้อื่น
- 2.4.5) การใช้สิทธิพร้อมรับผิดชอบต่อหน้าที่ตนเอง และมีวินัยในตัวเอง
- 2.4.6) การรู้จักเสรีภาพและการใช้เสรีภาพด้วยความรับผิดชอบ รวมถึงเคารพ
 เสรีภาพของผู้อื่น
- 2.4.7) การรักความเสมอภาคและความยุติธรรม
- 2.4.8) การยึดหลักภราดรภาพ ความเป็นพหุนิยม และการเคารพความแตกต่าง
- 2.4.9) การใช้สันติวิธีในการแก้ปัญหา
- 2.4.10) สิทธิมนุษยชน
- 2.4.11) การรู้เท่าทันสื่อ
- 2.4.12) การมีวิจรรย์ญาณในการรับรู้ข่าวสารและเหตุการณ์ปัจจุบัน

- 2.4.13) การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้อื่นได้
- 2.4.14) การคิดอย่างมีวิจารณญาณในระบอบประชาธิปไตย คือ การมีเหตุผล ใช้ปัญหา เรียนรู้จากปัญหา ตั้งคำถาม สามารถวิจัยและค้นคว้า รวบรวมข้อมูล สามารถโต้แย้ง คติวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดเปรียบเทียบ ประเมินค่า และตัดสินใจได้
- 2.4.15) ทักษะสื่อสารในระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ การฟัง การอ่าน การค้นคว้า การจับใจความ การสรุปความ การย่อความ การขยายความ การตีความ การแปลความ การพูด การเขียน การโต้วาที การอภิปราย การวิจารณ์ การกล้าแสดงออกและการแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 2.4.16) การยึดเสียงข้างมากแต่เคารพเสียงข้างน้อย
- 2.4.17) การพัฒนาความรู้ ความคิด จิตใจ และการทำงานของตนเอง
- 2.4.18) การมีจิตสาธารณะและมีจิตอาสา
- 2.4.19) การมีส่วนร่วมทางการเมือง
- 1) ติดตามข่าวสารการเมือง หลักธรรมาภิบาล และตรวจสอบพฤติกรรมของนักการเมือง
 - 2) พุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองกับผู้อื่น
 - 3) ใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณ
 - 4) การร่วมกิจกรรมทางการเมืองอย่างสงบ
- 2.4.20) ความรู้พื้นฐานทางการเมือง
- 1) ความหมายและความสำคัญของการเมืองการปกครอง (ชีวิตการเมือง การเมืองในชีวิตประจำวัน การเมืองกับคุณภาพชีวิต การเมืองกับการจัดสรรภาษีอากร งบประมาณและทรัพยากร)
 - 2) ความรู้พื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับรัฐ
 - 3) ระบอบการเมืองการปกครอง เผด็จการ และประชาธิปไตย
 - 4) ระบบเศรษฐกิจกับระบอบการเมืองการปกครอง ทุนนิยม และสังคมนิยม (ความหมาย หลักการ ความเป็นมา ข้อดีข้อเสีย)

- 5) ความรู้พื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมาย
- 6) ประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทย
- 7) รัฐธรรมนูญ สถาบัน กลไก และกระบวนการทางการเมืองของ
ไทยในปัจจุบัน
- 8) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และวิธีการสรรหา
- 9) การบริหารราชการแผ่นดินของไทย
- 10) การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น

8. ขอบเขตและพัฒนาการเรียนรู้ของพลเมืองในแต่ละช่วงวัย

จากการศึกษาขอบเขตและพัฒนาการเรียนรู้ของพลเมืองในแต่ละช่วงวัยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) มีรายละเอียดดังนี้

1. ระดับปฐมวัยถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (อายุ 5-7) ในช่วงวัยดังกล่าวนักเรียนควรได้เรียนรู้เกี่ยวกับกฎกติกาในฐานะที่เป็นคุณลักษณะพื้นฐานของความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ขอบเขตการเรียนรู้ของนักเรียนระดับปฐมวัยถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ความรู้ความเข้าใจ	ความสามารถและทักษะ
<ul style="list-style-type: none"> ● บทบาท สิทธิ หน้าที่ของตนเองที่มีต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ● การทำงานกลุ่ม ● การบำเพ็ญประโยชน์ จิตอาสา ● หน่วยงาน องค์กรในท้องถิ่น ● กฎ กติกา ข้อตกลง ในการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน โรงเรียน ชุมชน ● การเคารพ ยอมรับความแตกต่าง 	<ul style="list-style-type: none"> ● การสืบค้น ● การสื่อสาร ● การทำงานกลุ่ม ● การตัดสินใจ ● การอยู่ร่วมกัน ● ความคิดสร้างสรรค์ ● การแก้ปัญหา

2. ระดับประถมศึกษาปีที่ 3-6 (อายุ 8-11) ในช่วงวัยดังกล่าวนักเรียนควรมีโอกาสได้เรียนรู้เข้าใจและยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่าง สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง แสดงความคิดเห็นและตัดสินใจด้วยตนเองอย่างมีเหตุผล มีค่านิยมพื้นฐานของสังคมระบอบประชาธิปไตย เคารพในความหลากหลายและตระหนักในความสำคัญของการอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน สามารถแบ่งออกเป็น

2.1 ระดับประถมศึกษาปีที่ 3-4 นักเรียนควรได้รับการพัฒนาให้เรียนรู้เกี่ยวกับ กฎหมาย กฎกติกา อำนาจ การปกครอง เสรีภาพ การร่วมคิดร่วมตัดสินใจ สิทธิและความรับผิดชอบ สื่อ และแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยในระดับวัยที่เหมาะสม

2.2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 นักเรียนควรได้รับการพัฒนาให้เรียนรู้เกี่ยวกับ แนวคิดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยในบริบทของชุมชน ท้องถิ่น ประเทศ และภูมิภาคอาเซียน พัฒนาทักษะในการเป็นพลเมืองที่แข่งขัน ตื่นตัวกับ สถานการณ์ต่าง ๆ นักเรียนควรได้เรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการปกครองและประชาธิปไตย เพื่อเข้าใจ และติดตามข่าวสารในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสังคม นอกจากนี้ นักเรียนควรได้รับประสบการณ์ตรงในการเข้าร่วมกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ขอบเขตการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6

ความรู้ความเข้าใจ	ความสามารถและทักษะ
<ul style="list-style-type: none"> ● โครงสร้างการเมือง การปกครองในระดับท้องถิ่น ประเทศ และภูมิภาคอาเซียน ● สิทธิขั้นพื้นฐาน หน้าที่ตามกฎหมาย การปกป้อง สิทธิและการละเมิดสิทธิ ● กฎหมายในชีวิตประจำวัน ● อัตลักษณ์และความหลากหลายในชุมชน / อาเซียน ● สำนักสาธารณะ ● การแสดงออกและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ● การเลือกตั้ง ทั้งระดับโรงเรียน ท้องถิ่น ประเทศ ● นโยบายสาธารณะในระดับโรงเรียน ชุมชน ประเทศ และภูมิภาคอาเซียน 	<ul style="list-style-type: none"> ● การสืบค้นข้อมูล ● การทำงานกลุ่ม ● การสื่อสาร ● การแสดงความคิดเห็น ● การคิดวิเคราะห์ ● ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ● การแก้ปัญหา ● การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ● การอยู่ร่วมกัน

3. ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (อายุ 12-14) ในช่วงวัยดังกล่าวเป็นวัยเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้น ซึ่งเป็นช่วงวัยที่นักเรียนมีความกระตือรือร้นสนใจในเรื่องราวที่กว้างขึ้นและซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้น นักเรียนจึงควรได้รับการพัฒนาถึงความตระหนักในเรื่องความเป็นพลเมือง ทั้งในด้านการคิด การกระทำ และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์บนพื้นฐานของการเห็นความสำคัญประโยชน์ส่วนรวม นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นทัศนะของตนเองอย่างมีเหตุผล รู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถนำความรู้เชื่อมโยงกับแนวคิดที่มีความเป็น

นามธรรมได้ ซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของการแสดงออกในฐานะพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ขอบเขตการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ความรู้ความเข้าใจ	ความสามารถทักษะ
<ul style="list-style-type: none"> ● อุดมการณ์ประชาธิปไตย ● ความรู้พื้นฐานทางการเมืองการปกครอง ● ระบอบการเมืองการปกครอง ● ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมาย ● ประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทย ● กลไก สถาบัน และกระบวนการทางการเมืองการปกครองของไทยในปัจจุบัน ● การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในปัจจุบัน ● การบริหารราชการแผ่นดินของไทยในปัจจุบัน ● การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริการท้องถิ่น ● การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนและการพัฒนาการเมืองการปกครอง ● ข่าวสารการเมืองการปกครองของไทยและของโลก 	<ul style="list-style-type: none"> ● การตั้งคำถามและการแสวงหาคำตอบ ● การสืบค้นข้อมูลและการตรวจสอบข้อมูล ● การทำงานกลุ่ม ● ความเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีม ● การแสดงความคิดเห็น ● การสื่อสาร ● การคิดวิเคราะห์ ● การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ● ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ● การแก้ปัญหา ● การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ● การอยู่ร่วมกัน ● การรวมกลุ่มทำกิจกรรมด้านการเมือง (Political participation)

4. ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (อายุ 15-17) ในช่วงวัยดังกล่าวเป็นวัยที่กำลังพัฒนาตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมสู่อาชีพและการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา นักเรียนควรได้พัฒนาความตระหนักในฐานะพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น โดยเน้นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ติดตามตรวจสอบข้อมูล ข่าวสาร ทัศนคติที่หลากหลาย และมีความเข้าใจประเด็นทางการเมืองที่ซับซ้อนมากขึ้น

ในส่วนเนื้อหาของเนื้อหาที่นักเรียนควรศึกษา ได้แก่ ระบบกฎหมายของประเทศไทยและพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตยของไทย ศึกษาการเมืองเอเชียและโลก แนวคิดพื้นฐานประชาธิปไตยของประเทศไทย และเรียนรู้อุดมการณ์ทางการเมือง และรูปแบบการเมืองการปกครองในเชิงเปรียบเทียบ เพื่อที่จะสามารถวิเคราะห์ ติดตาม และทำความเข้าใจในประเด็นปัญหาระหว่างประเทศ รวมถึงประเด็นทางศีลธรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจทางการเมืองในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ ดังตาราง 6

ตารางที่ 6 ขอบเขตการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (อายุ 15-17)

ความรู้ความเข้าใจ	ความสามารถและทักษะ
<ul style="list-style-type: none"> ● อุดมการณ์ประชาธิปไตย และวิถีประชาธิปไตย ● ระบบการเมืองการปกครองของไทย และระบบการเมืองการปกครองเปรียบเทียบ ● กฎหมายรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครอง ● ประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทย ประเทศในภูมิภาคอาเซียน และโลก ● กลไก สถาบัน แบนะกระบวนการทางการเมืองการปกครองของไทยในปัจจุบัน ● การเลือกตั้ง และกระบวนการมีส่วนร่วมในการปกครองของประชาชน ● รูปแบบและประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดินของไทยในปัจจุบัน 	<ul style="list-style-type: none"> ● การตั้งคำถามและการแสวงหาคำตอบ ● การสืบค้นข้อมูลและการตรวจสอบข้อมูล ● การทำงานกลุ่ม ● ความเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีม ● การแสดงความคิดเห็น และการสื่อสาร ● การคิดวิเคราะห์ ● การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ● ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ● การแก้ปัญหา ● การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ● การอยู่ร่วมกัน ● การรวมกลุ่มทำกิจกรรมด้านการเมือง ● การสื่อสารเพื่อการเมือง ได้แก่ การรณรงค์ การประท้วง การจัดเวทีระดมความคิดเห็น

5. ระดับอุดมศึกษา (อายุ 18-21 ปี) ในช่วงวัยดังกล่าวการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตยควรเน้นจัดในเชิงบูรณาการในรายวิชาศึกษาทั่วไปหรือรายวิชาพื้นฐานและควรจะครอบคลุมด้านความรู้ความเข้าใจและทักษะ ดังตาราง 7

ตารางที่ 7 ขอบเขตการเรียนรู้ของระดับอุดมศึกษา

ความรู้ความเข้าใจ	ความสามารถและทักษะ
<ul style="list-style-type: none"> ● ปรัชญาการเมือง และปรัชญาพื้นฐานประชาธิปไตย ● เศรษฐศาสตร์การเมือง การบริหารจัดการทรัพยากรของสังคมที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์ ● ระบบการเมืองการปกครองไทย และการเมืองการปกครองเปรียบเทียบ ● กฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ● กฎหมายเพื่อการบริการสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> ● การตั้งคำถาม การสืบค้นข้อมูล และการตรวจสอบ ● ความเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีม ● การแสดงความคิดเห็น และการสื่อสาร ● การคิดวิเคราะห์ ● การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ● ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ● การแก้ปัญหา ● การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ	ความสามารถและทักษะ
<ul style="list-style-type: none"> ● การจัดการความเปลี่ยนแปลง ● การจัดการความขัดแย้งตามแนวทางสันติวิธี ● แนวคิดการกระจายอำนาจ และการเมืองภาคประชาชน ● วิธีประชาธิปไตย 	<ul style="list-style-type: none"> ● การอยู่ร่วมกัน ● การรวมกลุ่มทำกิจกรรมด้านการเมือง ● (Political participation) ● การสื่อสารเพื่อการเมือง ได้แก่ การรณรงค์ การประท้วง การจัดเวทีเสวนาของพลเมือง ● การบริการสังคม ● การรับฟัง และการอภิปรายเชิงการเมือง ● ความคิดสร้างสรรค์และการคิดเชิงบวก ● การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ

6. **วัยผู้ใหญ่ (อายุ 22 ปี ขึ้นไป)** ช่วงวัยดังกล่าวเป็นวัยที่จะต้องได้รับการศึกษาอบรมของพลเมือง เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่มีความรู้ความเข้าใจอย่างเท่าทัน มีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ มีความกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และมีทักษะพื้นฐานเพียงพอที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในฐานะพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ดังตาราง 8

ตารางที่ 8 ขอบเขตการเรียนรู้ของวัยผู้ใหญ่

ความรู้ความเข้าใจ	ความสามารถและทักษะ
<ul style="list-style-type: none"> ● การเมือง การปกครองของไทย ภูมิภาค-สากล ● ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ ● สิทธิและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง : ● สิทธิชุมชน ● สิทธิผู้บริโภค ● สิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ● การสื่อสารทางการเมือง ได้แก่ การรณรงค์ การประท้วง การจัดเวทีระดมความคิดเห็น การจัดเวทีเสวนาของพลเมือง (Civic Dialogue) ● แนวคิดการกระจายอำนาจ และการเมืองภาคประชาชน ● การแก้ปัญหาและการจัดการความขัดแย้งตามแนวทางสันติวิธี 	<ul style="list-style-type: none"> ● การตั้งคำถามและการเปิดประเด็นเพื่ออภิปรายความคิดเห็น ● การสืบค้น ติดตามข่าวสารสถานการณ์ข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูล ● ความเป็นผู้นำ และการสร้างเครือข่าย ● การทำงานเป็นทีม ● การแสดงความคิดเห็น การสื่อสาร และการถกเถียงเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน ● การคิดวิเคราะห์ และการคิดเชิงเหตุผล ● การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ● ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ● การแก้ปัญหาและการจัดการความขัดแย้ง ● การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ● การรวมกลุ่มทำกิจกรรมด้านการเมือง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจ	ความสามารถและทักษะ
<ul style="list-style-type: none"> ● ประเด็นปัญหาที่เป็นข้อขัดแย้ง ปัญหา ของชุมชน และท้องถิ่น ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - การปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ - เศรษฐกิจชุมชน และการพึ่งพากันทางเศรษฐกิจ - ภูมิปัญญาและการคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่น 	

9. คุณลักษณะของความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย

Westheimer and Kahne (2004) ได้แบ่งคุณลักษณะของการเป็นพลเมืองคุณภาพ ออกเป็น 3 ลักษณะ ดังตารางที่ 9 คุณลักษณะของการเป็นพลเมืองคุณภาพ (Westheimer & Kahne, 2004)

ตารางที่ 9 คุณลักษณะของการเป็นพลเมืองคุณภาพของ Westheimer and Kahne (2004)

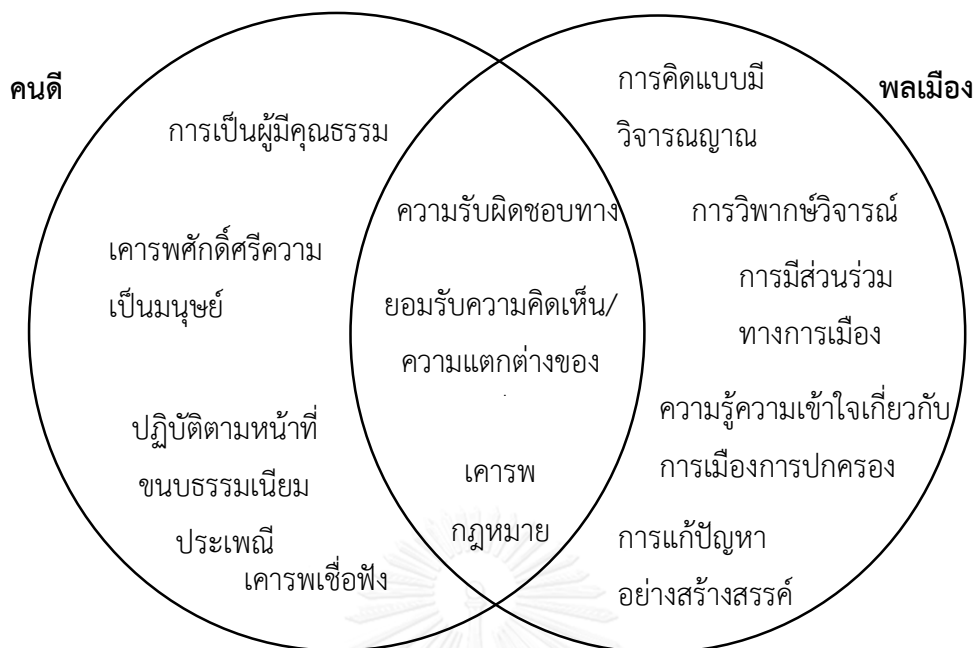
	พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ (Personally Responsible Citizen)	พลเมืองที่มีส่วนร่วม (Participatory citizen)	พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม (Justice-oriented citizen)
ความหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรับผิดชอบต่อชุมชนของพวกเขา - ทำงานและจ่ายภาษี - เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย - ไร้ชื่อเสียงของเหลือใช้ - บริจาคเลือด - เป็นอาสาสมัครในการช่วยเหลือเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - การเข้าร่วมเป็นสมาชิกในองค์กรเพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนา - บริหารจัดการชุมชนให้เกิดประโยชน์ สนับสนุนและพัฒนาเศรษฐกิจหรือรักษาสິงแวดล้อม - รู้กระบวนการทำงานของรัฐ - รู้กลยุทธ์ในการทำงานให้สำเร็จ 	<ul style="list-style-type: none"> - คิดวิเคราะห์ วิพากษ์เชิงลึกเพื่อประเมินโครงสร้างของสังคมและเศรษฐกิจ - พยายามสืบค้นและนำเสนอความ อยุติธรรมที่เกิดขึ้นในสังคม - ศึกษาเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของระบบสังคม
ตัวอย่างการปฏิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมกันบริจาคและรณรงค์ในการแก้ปัญหาความอดอยาก 	<ul style="list-style-type: none"> - ช่วยเหลือและแก้ปัญหาความอดอยาก 	<ul style="list-style-type: none"> - สืบสวนเพื่อหาสาเหตุของความอดอยากและแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ

ตารางที่ 9 (ต่อ)

	พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ (Personally Responsible Citizen)	พลเมืองที่มีส่วนร่วม (Participatory citizen)	พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม (Justice-oriented citizen)
ข้อสังเกต	ในการแก้ปัญหาและการพัฒนาสังคม - พลเมืองจะต้องมีลักษณะที่ดี เช่น มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ และเคารพกฎกติกาและกฎหมายของสังคม	ในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม พลเมือง - จะต้องมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมและเป็นผู้ดำเนินการจัดระบบและโครงสร้างของชุมชน	ในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม พลเมือง - จะต้องรู้จักตั้งคำถามและเปลี่ยนแปลงระบบและโครงสร้างเมื่อเกิดความอยุติธรรมขึ้น

มานิจ สุขสมจิตร (2558) กล่าวถึงคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองคุณภาพว่าควรมีคุณลักษณะดังนี้ 1) เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย 2) มีความซื่อสัตย์สุจริต 3) ยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม 4) มีระเบียบวินัย 5) มีเหตุผล 6) สามารถพึ่งพาตนเองได้ 7) เคารพสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น 8) การมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และ 9) มีจิตสาธารณะที่จะทำเพื่อส่วนร่วมในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557) ได้นำเสนอแผนภาพของคุณลักษณะพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยที่มีความสอดคล้องกับการพัฒนาคนให้เป็นคนดี ซึ่งความเป็นคนดีควรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบการเมืองการปกครองด้วย จึงจะเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์และครบถ้วน ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 พลเมืองที่สมบูรณ์

ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557) ได้ศึกษางานวิจัยจากต่างประเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่เป็นสากล เพื่อเตรียมพลเมืองเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 มีสาระสำคัญดังนี้

1. การเป็นผู้ที่รอบรู้และเข้าใจสังคมของตนและสังคมโลก
2. การเป็นผู้ที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น
3. การเป็นผู้ที่เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมได้
4. การเป็นผู้ที่สามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะ ได้อย่างเป็นระบบ
5. การเป็นผู้ที่สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี
6. การเป็นผู้ที่เปลี่ยนวิถีในการดำเนินชีวิต เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม
7. การเป็นผู้ที่มีสิทธิมนุษยชน
8. การเป็นผู้ที่มีความตั้งใจและเต็มใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศและระดับโลก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) ได้ศึกษาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า คุณลักษณะของพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของ

ไทยมี 8 ประการ ประกอบด้วย รักความเป็นธรรมและความเสมอภาค ใช้เสรีภาพด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่ มีภราดรภาพและเคารพความแตกต่าง ใช้เสรีภาพด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและมีส่วนร่วมทางการเมือง มีรายละเอียด ดังนี้

1. รักความเป็นยุติธรรมและความเสมอภาค (adhere to justice and equality)

หมายถึง การที่นักเรียนยึดถือความยุติธรรมและความเสมอภาคในการปฏิบัติตนต่อผู้อื่น โดยเข้าใจและยอมรับถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เช่น เพศ เชื้อชาติ ภาษา อายุ อาชีพ การศึกษา ฐานะทางสังคม ความเชื่อ ศาสนา เป็นต้น เพราะความแตกต่างดังกล่าวส่งผลให้แต่ละบุคคลมีพฤติกรรม มุมมอง ความคิดและทัศนคติที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง สังคมเกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ นักเรียนสามารถแยกแยะวิเคราะห์ได้ว่าอะไรคือความเป็นธรรม ความไม่เป็นธรรม ความเสมอภาคและความไม่เสมอภาค เพื่อต่อสู้หรือเรียกร้องในสิ่งที่ถูกต้องให้กับสังคม

2. ใช้เสรีภาพด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม (use freedom based on social responsibility)

หมายถึง การที่นักเรียนใช้เสรีภาพในทางที่ถูกต้องไม่ส่งผลเสียต่อผู้อื่น พร้อมทั้งเคารพในเสรีภาพของผู้อื่นด้วยเช่นกัน เนื่องจากการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่ให้เสรีภาพแก่ประชาชนทุกคน แต่เสรีภาพดังกล่าวจะต้องมาพร้อมกับความรับผิดชอบต่อสังคม รับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม ได้แก่ ความรับผิดชอบในการกระทำ ความรับผิดชอบในการตัดสินใจ รวมถึงจะต้องเป็นบุคคลที่แก้ปัญหาด้วยสันติวิธี

3. ใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่ (use rights without neglecting duties)

หมายถึง การที่นักเรียนเห็นถึงคุณค่าของสิทธิของตนเองที่ได้รับจากกฎหมายและใช้สิทธิอย่างถูกต้อง ในทางกลับกัน นักเรียนก็ไม่ละทิ้งหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติคืนให้แก่สังคม เช่น การปฏิบัติตามกฎหมาย การจ่ายภาษี การกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้งหรือการออกประชามติ และการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

4. มีภราดรภาพ และเคารพความแตกต่าง (respect fraternity and differences)

หมายถึง การที่นักเรียนเคารพและยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความแตกต่างของสังคม โดยนักเรียนเปิดใจกว้างต่อความคิดเห็นที่แตกต่างจากตนเองและยอมรับปฏิบัติตามเสียงข้างมากพร้อมทั้งเคารพเสียงข้างน้อย และสามารถแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี เพื่อที่จะสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

5. เห็นความสำคัญของประโยชน์ส่วนรวม (give importance to common interests)

หมายถึง การที่นักเรียนตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวมก่อนประโยชน์ส่วนตน โดยมองว่าประโยชน์ส่วนรวมก็เป็นประโยชน์ส่วนตนเช่นกัน เช่น การมีส่วนร่วมในชุมชน

ของตน การเป็นอาสาสมัคร มีจิตสาธารณะ บำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม การมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้สังคมดำรงอยู่ภายใต้หัวใจของคนในสังคมด้วยกัน

6. มีส่วนร่วมทางการเมือง (participate in politics) หมายถึง การที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องการเมือง เช่น กฎหมายที่สำคัญต่าง ๆ การเลือกตั้งในแต่ละภาคส่วน การบริหารราชการแผ่นดิน และความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการปกครอง รวมถึงความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบเศรษฐกิจ ประวัติทางการเมือง เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างถูกต้อง เช่น การมีวิจาร์ณญาณในการเลือกผู้แทนเพื่อมาบริหารราชการแผ่นดิน มีความสามารถตรวจสอบความประพฤติและการทำงานของผู้แทนและคณะ รู้จักคิดวิเคราะห์กรณีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและวิพากษ์วิจารณ์ถึงผลงานของฝ่ายการเมืองได้อย่างถูกต้อง รวมถึงการดำเนินชีวิตด้วยการนำหลักประชาธิปไตยมาใช้ได้อย่างถูกต้อง

7. คิดอย่างมีวิจาร์ณญาณและมีเหตุผล (Think with consideration and reasons) หมายถึง การที่นักเรียนรับฟังสารจากแหล่งต่าง ๆ และสามารถคิดวิเคราะห์ แยะแยะ ดีความ ประเมินเนื้อหาของสารได้อย่างมีวิจาร์ณญาณและมีทักษะในการสื่อสาร เพื่อส่งต่อสารไปยังบุคคลอื่นได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน เนื่องจากปัจจุบันสื่อเทคโนโลยีได้รับการพัฒนา ข้อมูลข่าวสารจึงมีการส่งต่ออย่างรวดเร็วและขาดการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ ส่งผลให้เกิดข้อผิดพลาด เกิดความเข้าใจผิด และอาจจะส่งผลให้เกิดความขัดแย้งกันได้ นักเรียนจึงควรตระหนักถึงผลเสียของการขาดการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณและมีเหตุผลเป็นสำคัญ

8. เคารพกฎหมายและกฎกติกา (respect law and rules) หมายถึง การที่นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการเคารพ การปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อให้สังคมเกิดความเป็นระเบียบและสงบสุข ดังนั้นนักเรียนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย กฎกติกา ระเบียบของสังคม เพื่อนำความรู้ดังกล่าวไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง รวมถึงนำความรู้ไปแก้ปัญหาและช่วยเหลือสังคม รู้จักตั้งคำถามต่อกระบวนการและผลที่เกิดจากการกำหนดกฎนั้น ๆ ขึ้น เพื่อให้ได้กฎหมายและกฎกติกาที่มีความเป็นธรรม ถูกต้องและเข้ากับบริบทของสังคม

ฟ้าดาว คงนคร (2556) พบว่า หากสังคมต้องการบุคคลลักษณะใด สังคมจะเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปสามารถแบ่งได้ 2 คุณลักษณะ คือ

1. คุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองดี เช่น ขยัน อดทน ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ มีเหตุผล มีเมตตา เห็นถึงประโยชน์ของส่วนรวมมาก่อน เป็นต้น

2. คุณลักษณะเฉพาะ คือ คุณลักษณะที่บุคคลควรปฏิบัติ เช่น สังคมต้องการบุคคลที่มีความรู้ควบคู่กับคุณธรรม ต้องการบุคคลที่สนใจในการพัฒนาเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพพื้นฐานของสังคมไทย เป็นต้น

ส่วนการปกครองในระบอบประชาธิปไตย หมายถึง การปกครองที่ประชาชนมีอำนาจในปกครองสูงสุด หรือเรียกว่า อำนาจอธิปไตย แต่การปกครองในลักษณะเช่นนี้จะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องสร้างพลเมืองให้มีคุณภาพเพื่อให้สามารถปกครองตนเองได้

ปริญญา เทวานฤมิตรกุล (2555) ได้อธิบาย คุณลักษณะของพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยไว้ 6 คุณลักษณะ แสดงดังภาพ 8 มีรายละเอียดดังนี้

1. รับผิดชอบตนเองและพึ่งตนเองได้ ระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและเป็นเจ้าของประเทศอย่างแท้จริง รวมถึงให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการดำเนินชีวิต เป็นเจ้าของชีวิตของตน สามารถพึ่งตนเองและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม

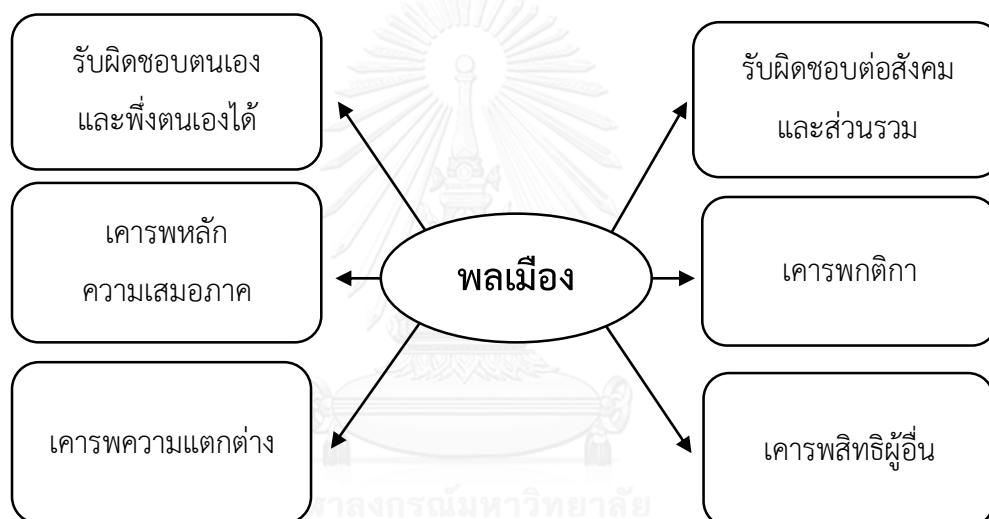
2. เคารพหลักความเสมอภาค ในสังคมที่มีความหลากหลายและประชาชนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความคิด ทักษะ อาชีพ เพศ การศึกษา ฐานะทางสังคม เป็นต้น แต่ในระบอบประชาธิปไตยไม่ว่าบุคคลจะมีลักษณะเป็นเช่นไร ทุกคนล้วนมีสิทธิในการเป็นเจ้าของประเทศเท่าเทียมกัน และในฐานะความเป็นพลเมืองทุกคนจะต้องเคารพหลักความเสมอภาค เชื่อมั่นในความเป็นมนุษย์ว่า มนุษย์ทุกคนมีความเท่าเทียมกัน มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เหมือนกัน ซึ่งแตกต่างจากการปกครองแบบระบอบเผด็จการ หรือสังคมอุปถัมภ์ที่มีการแบ่งแยกชนชั้น ปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความสามารถ เป็นต้น

3. เคารพความแตกต่าง ในสังคมที่เปิดโอกาสให้ให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในประเทศของตนเอง ส่งผลคนในสังคมมีความหลากหลายและแตกต่างกัน เช่น วิถีชีวิต ความเชื่อ ศาสนา อาชีพ รวมถึงทัศนคติ ความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ดังนั้นการที่คนในสังคมจะอยู่ร่วมกันได้ โดยไม่เกิดความขัดแย้ง และแตกแยกในสังคม พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยจึงควรยอมรับความแตกต่าง และเคารพความเป็นปัจเจกบุคคล โดยไม่จำเป็นต้องพยายามทำความเข้าใจว่าเพราะอะไรเขาถึงเชื่อเช่นนั้น หรือพยายามทำให้เขาเชื่อเหมือนที่ตนเชื่อ เพียงแค่เข้าใจและยอมรับถึงความต่างนั้น

4. เคารพสิทธิผู้อื่น ในระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบที่เปิดโอกาสให้ทุกคนมีสิทธิและใช้สิทธิได้ แต่สิทธิดังกล่าวต้องอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม กล่าวคือ เป็นสิทธิที่ต้องคำนึงถึงผู้อื่น ไม่ให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ใด นอกจากนี้ควรเคารพถึงสิทธิของผู้อื่นด้วย เพื่อไม่ให้เกิดการกระทบกระทั่งและนำไปสู่ความขัดแย้ง

5. **เคารพกติกา** ในการอยู่ร่วมกันในสังคม จำเป็นต้องมีกฎกติกาหรือกฎหมายในการปกครอง เพื่อให้สังคมมีความเป็นระเบียบ โดยประชาชนทุกคนต้องอยู่ภายใต้กฎกติกาและปฏิบัติตาม หากเกิดปัญหาหรือความขัดแย้งขึ้น การแก้ปัญหาในระบอบประชาธิปไตยคือ การปฏิบัติตามกฎร่วมกัน ไม่เล่นนอกกติกาและใช้ความรุนแรง

6. **รับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม** นอกจากสิทธิและเสรีภาพที่ประชาชนได้รับแล้ว ประชาชนควรตระหนักถึงสิ่งที่ควรมอบให้สังคมกลับด้วยเช่นกัน นั่นคือ ความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมในสังคม ความรับผิดชอบในที่นี้คือ ความรับผิดชอบในการกระทำของตนที่ส่งผลต่อผู้อื่นและสังคม ด้วยการไม่ก่อปัญหา หรือเรียกร้องเอาแต่ประโยชน์ส่วนตน แต่ควรแก้ปัญหาด้วยตนเอง รวมถึงมีส่วนร่วมในการแก้ไขและพัฒนาสังคมด้วย

ภาพที่ 8 คุณลักษณะของพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย 6 ประการ
(ปริญญา เทวานฤมิตรกุล, 2555)

บุญรงค์ นิลวงศ์ (2547) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะความเป็นประชาธิปไตยว่า ในกฎหมายของประเทศไทยได้ระบุความเป็นพลเมืองไว้ 6 มิติด้วยกัน เพื่อให้ประชาชนคนไทยได้แสดงออกถึงความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยผ่านทางกฎหมายต่าง ๆ ได้แก่

1. **ความเป็นพลเมืองในกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ** การออกเสียงประชามติ หมายถึง การนำเรื่องที่ส่งผลในระดับประเทศให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและอำนาจในการตัดสินใจ เช่น การร่างกฎหมาย การนำเสนอนโยบายที่สำคัญของประเทศ เป็นต้น

การจัดทำประชามติจะกำหนดให้ประชาชนออกเสียงลงคะแนนเห็นหรือไม่เห็นชอบในวันเดียวกันทั่วประเทศ ณ สถานที่ที่ตนมีบัญชีรายชื่ออยู่ โดยประชาชนจะต้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชนของตนต่อกรรมการในการใช้สิทธิดังกล่าว ซึ่งก่อนจะลงประชามติประชาชนจะได้รับ

เอกสารเกี่ยวกับเรื่องที่ทำประชาคมติจากกรรมการ เพื่อศึกษาข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ถึงผลได้ผลเสียที่มีต่อประเทศ

เมื่อทำประชาคมติเสร็จสิ้นแล้ว ถ้าประชาชนที่มากออกเสียงมีจำนวนไม่ถึงหนึ่งในห้าของประชาชนที่มีสิทธิ์ออกเสียงประชาคมติ ให้ถือว่าประชาชนเสียงส่วนมากไม่เห็นด้วยกับการทำประชาคมติในครั้งนี้ แต่หากประชาชนที่มีสิทธิ์ในการลงประชามติออกเสียงจำนวนมากกว่าหนึ่งในห้า และเสียงเห็นชอบมากกว่าให้ถือว่า ประชาชนส่วนมากเห็นชอบในเรื่องดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามการทำประชาคมติเป็นเพียงการให้คำปรึกษาไม่จำเป็นที่ทางรัฐบาลจะต้องปฏิบัติตามทั้งหมด

2. ความเป็นพลเมืองในกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การทุจริตถือเป็นเชื้อโรคร้ายที่เป็นบ่อนทำลายประเทศ ดังนั้นการเป็นพลเมืองที่ดีจะต้องเป็นส่วนหนึ่งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในการทำงานของทุก ๆ ฝ่าย เพื่อให้การบริหารประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อประเทศของเราให้มากที่สุด ซึ่งในกฎหมายได้กำหนดให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ดังนี้

2.1 การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง (อายุ 18 ขึ้นไป) มีจำนวนไม่น้อยกว่า 50,000 คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอถอดถอนนักการเมืองที่มีพฤติกรรมทุจริต ร่ำรวยผิดปกติ หรือมีพฤติกรรมที่ขัดต่อกฎหมาย ซึ่งในการถอดถอนจะต้องทำหนังสือ ระบุ ชื่อ ที่อยู่และแสดงหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนโดยแนบเป็นสำเนา หรือหลักฐานอื่นที่แสดงตัวตนได้ และระบุพฤติกรรมของผู้ที่ต้องการถอดถอนเป็นข้อ ๆ ให้ชัดเจนพร้อมระบุพยานและหลักฐานที่เพียงพอต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จากนั้นยื่นต่อประธานวุฒิสภาภายใน 180 วันนับตั้งแต่รวบรวมรายชื่อ

2.2 การดำเนินคดีกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประชาชนผู้เสียหายจากพฤติกรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสามารถยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้แห่งชาติได้ โดยระบุชื่อ ที่อยู่ของตน, ชื่อ ที่อยู่ผู้ยื่นคำร้องแทน, ตำแหน่งของผู้ที่ถูกฟ้องร้องและข้อกล่าวหาและหลักฐานที่เพียงพอหรือพยาน หลังจากนั้นคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง

2.3 การร้องขอให้ทรัพย์สินของผู้ทุจริตตกเป็นของแผ่นดิน ประชาชนสามารถยื่นคำร้องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในขณะนั้นหรือพ้นจากตำแหน่งไม่เกิน 2 ปีว่า ร่ำรวยผิดปกติหรือไม่ ถ้าใช่ขอให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินได้

2.4 การตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประชาชนสามารถยื่นคำร้องไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดหรือทุจริตในหน้าที่ ซึ่งจะต้องยื่นในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่งไม่เกิน 2 ปี เพื่อให้ผู้กระทำความผิดพ้นจากการเป็นหน้าที่ของรัฐ

3. ความเป็นพลเมืองในกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแสหรือการกระทำผิดต่าง ๆ ไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผ่านช่องทางต่าง ๆ มากมาย เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเอื้อประโยชน์ต่อการติดต่อสื่อสาร รวมถึงส่งผลให้รูปแบบการก่ออาชญากรรมมีความซับซ้อนมากขึ้นด้วย ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแสผ่านทางช่องทางได้ดังต่อไปนี้

- 3.1 ผ่านทางไปรษณีย์โทรเลข ที่สำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- 3.2 ผ่านทางระบบสารสนเทศ เว็บไซต์ (www.amlo.go.th) หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
- 3.3 ผ่านทางโทรศัพท์
- 3.4 แจ้งด้วยตนเอง

นอกจากนี้ประชาชนยังสามารถสมัครเป็นสายลับ เพื่อสืบหาผู้ต้องสงสัย เพื่อแจ้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยสายลับจะได้รับเงินตอบแทน 15% ของทรัพย์สินที่ยึดมาได้

4. ความเป็นพลเมืองในกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2542 ได้ให้อำนาจประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเสนอกฎหมายหรือขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้เสนอกฎหมายแทน เพื่อเสนอต่อประธานรัฐสภา เอกสารที่ยื่นประกอบด้วยร่างพระราชบัญญัติที่มีความชัดเจนถึงวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติ และแบบแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ที่เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ได้แก่ ชื่อ ที่อยู่ ลายมือชื่อ สำเนาบัตรประชาชนหรือหลักฐานทางราชการอื่น ๆ ที่ยืนยันตัวตนได้ เมื่อประธานรัฐสภาตรวจสอบเอกสารแล้วจึงนำเข้าให้รัฐสภาพิจารณา ถ้าจำนวนประชาชนที่ยื่นไม่ครบ 50,000 คน ผู้แทนเสนอกฎหมายต้องจัดการหาเพื่อให้ครบภายใน 30 วัน ถ้าไม่ครบตามกำหนด ถือว่ายุติการเสนอร่างกฎหมายดังกล่าว

5. ความเป็นพลเมืองในกฎหมายว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ประชาชนสามารถยื่นคำร้องต่อสำนักคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนหรือองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนได้เมื่อถูกละเมิดสิทธิ ในกรณี

ที่มีมูลในการละเมิดสิทธิมนุษยชน จะต้องให้โอกาสผู้ร้องหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงรายละเอียดและเสนอหลักฐานและพยาน หากมีการกระทำผิดจริงคณะกรรมการต้องจัดทำรายงานผลการตรวจสอบเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมถึงการแก้ไขปัญหาและวิธีการต่าง ๆ เพื่อหามาตรการป้องกันลดอัตราการละเมิดสิทธิมนุษยชน

6. ความเป็นพลเมืองในกฎหมายว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประชาชนสามารถยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินในกรณีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐได้แก่ เรื่องนโยบายของรัฐ เรื่องคดีฟ้องร้องในชั้นศาล เรื่องการทุจริต เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้รับความไม่เป็นธรรม เป็นต้น โดยอาจยื่นคำร้องด้วยตนเอง ส่งทางไปรษณีย์ มอบหมายคนอื่นให้มายื่นแทน หรือร้องเรียนให้สมาชิกวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้ส่งคำร้องต่อไปยังผู้ตรวจการแผ่นดิน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตย พบว่า มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงคุณลักษณะความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตยซึ่งมีความหมายและคุณลักษณะแตกต่างกันไปตามบริบทของสังคม แต่อย่างไรก็ตามคุณลักษณะความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตยที่มีความเป็นสากล และทุกสังคมประชาธิปไตยยึดถือและนำมาปฏิบัติ มีความหมายและหลักการในทิศทางเดียวกัน จากการศึกษาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตยตามแนวคิดของนักวิชาการจำนวน 8 ท่าน ดังตาราง 2.10

ตารางที่ 10 ตารางสังเคราะห์คุณลักษณะความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตย

ขอบข่ายความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบบประชาธิปไตย	นักวิชาการ								
	Westheimer.J & Kahne.J (2004)	มานิจ สุขสมจิตร์ (2558)	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557)	กลุ่ม Thai Civic (2556)	ปริญญา เทวานฤมิตรกุล (2555)	ทิพย์พพร ต้นดีสุนทร (2556)	สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2556)	บุญรงค์ นิลวงศ์ (2547)	รวม
1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ (personally responsible citizen)									
มีความรับผิดชอบต่อชุมชน	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	7
ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเอง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	7
ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	✓		✓						2
เสียสละเพื่อส่วนรวม	✓	✓		✓	✓	✓	✓		6
ช่วยเหลือผู้อื่น	✓						✓		2
2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม (participatory citizen)									
เข้าร่วมเป็นสมาชิกในองค์กรเพื่อ ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาและ บริหารจัดการชุมชน	✓		✓	✓				✓	4
สนับสนุนและพัฒนาเศรษฐกิจหรือ รักษาสิ่งแวดล้อม	✓			✓					2
รู้กระบวนการทำงานของรัฐ	✓		✓	✓		✓		✓	5
รู้กลยุทธ์ในการทำงานให้สำเร็จ	✓						✓		2

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ขอบข่ายความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	นักวิชาการ								
	Westheimer.J & Kahne.J (2004)	มานิจ สุขสมจิตร์ (2558)	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2557)	กลุ่ม Thai Civic (2556)	ปริญญา เทวานฤมิตรกุล (2555)	ทิพย์พพร ต้นดีสุนทร (2556)	สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2556)	บุญรงค์ นิลวงศ์ (2547)	รวม
3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม (justice-oriented citizen)									
คิดวิเคราะห์ วิพากษ์เชิงลึกเพื่อ ประเมินโครงสร้างของสังคมและ เศรษฐกิจ	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	7
มีความพยายามในการสืบค้นและ นำเสนอความอยุติธรรมที่เกิดขึ้นใน สังคม	✓	✓		✓		✓		✓	5

จากตารางที่ 10 พบว่า คุณลักษณะของความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยมีความสอดคล้องตามแนวคิดของ Westheimer and Kahne (2004) ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีรากฐานมาจากการวิจัยและทฤษฎีความเป็นประชาธิปไตย ประกอบด้วยคุณลักษณะหลัก 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ (personally responsible citizen) 2) พลเมืองที่มีส่วนร่วม (participatory citizen) และ 3) พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม (justice-oriented citizen) รวมถึงคุณลักษณะความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยทั้ง 3 ลักษณะข้างต้นยังมีความสอดคล้องกับเป้าหมายในการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นประชาธิปไตยในระดับสากลและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ คือ การเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของประเทศและของพลโลกดังนั้นการสร้างคุณภาพพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยจึงควรมีทิศทางในลักษณะเดียวกัน เนื่องจากประเทศไทยเป็นสมาชิกของสังคมโลก ด้วยเหตุผลดังกล่าว องค์ประกอบของคุณลักษณะความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของ Westheimer and Kahne (2004) จึงมีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

10. การวัดความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตย

ถวิลวดี บุรีกุล (2557) ได้กล่าวถึงการวัดความเป็นพลเมืองแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ 1) ความเป็นพลเมือง 2) การมีส่วนร่วมทางการเมือง และ 3) ความรู้เกี่ยวกับการเมือง ซึ่งมีฐานมาจากการวิจัย โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 2,500 คน โดยในปี พ.ศ. 2554 เป็นจำนวน 1,500 คน และในปีพ.ศ. 2555 เป็นจำนวน 1,000 คน เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์และใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ มีรายละเอียดดังนี้

1. ความเป็นพลเมือง หมายถึง ความสามารถหรือการกระทำและความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถหรือการกระทำที่แสดงออกถึงความเป็นพลเมืองดี โดยใช้มาตรคะแนน 1-10

2. การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา

3. ความรู้เกี่ยวกับการเมือง หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง นโยบายของผู้สมัคร และความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

จากการวิจัยสามารถระบุคุณสมบัติของความเป็นพลเมืองที่พึงประสงค์ (normative citizenship) และคุณสมบัติของความเป็นพลเมืองที่ประชาชนมี (positive citizenship) โดยใช้การวิเคราะห์ปัจจัยแบบของการเป็นพลเมืองที่พึงประสงค์ (factor Analysis) โดยสามารถจำแนกคุณสมบัติของความเป็นพลเมืองออกเป็น 3 รูปแบบ ดังตาราง 2.11

ตารางที่ 11 คุณสมบัติของความเป็นพลเมืองจากการศึกษาของ ถวิลวดี บุรีกุล (2557)

คุณสมบัติของความเป็นพลเมือง	องค์ประกอบ
1. ความเป็นพลเมืองที่ให้ความสำคัญกับวิถีวัฒนธรรม (traditionalist / minimalist)	<ul style="list-style-type: none"> ● ไปใช้สิทธิเลือกตั้งเสมอ ● เคารพผู้อาวุโสกว่า ● เสียสละเวลาทำงานเพื่อส่วนรวม ● ปฏิบัติตามกฎหมาย ● ปฏิบัติตามหลักศาสนา ● มีความภูมิใจในการเป็นคนไทย ● เต็มใจที่จะเสียภาษี ● ทำงานแบบสุจริต
2. ความเป็นพลเมืองที่ให้ความสำคัญกับชุมชนของตน (community oriented citizenship)	<ul style="list-style-type: none"> ● เสียสละเวลาทำงานเพื่อส่วนรวม ● บริจาคโลหิต/เงิน/สิ่งของ/แรงงาน ● รักษาสิ่งแวดล้อมโดยการนำกลับไปใช้ใหม่/ช่วยปลูกต้นไม้/แยกขยะ
3. ความเป็นพลเมืองที่ให้ความสำคัญกับอิสรภาพ ความก้าวหน้า ทันสมัย (modern / liberal progressive)	<ul style="list-style-type: none"> ● สามารถเปรียบเทียบนโยบายของพรรคและผู้สมัครรับการเลือกตั้ง ● มีความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ● สามารถวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ● สามารถคุยเรื่องการเมืองนานาชาติ ● เป็นสมาชิกกลุ่ม / สมาคม / สหภาพ / ชมรม เป็นต้นติดตามการทำงานของนักการเมืองและข้าราชการ

จากการศึกษาการวัดความเป็นพลเมือง พบว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมามีความพยายามในการศึกษาเกี่ยวกับการวัดความเป็นพลเมืองจากนักวิชาการในประเทศไทย ซึ่งมีบริบทที่สอดคล้องกับสังคมไทย แต่จากการศึกษาพบว่าความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยนั้นมีความเป็นสากล ทุกประเทศที่มีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย พลเมืองในประเทศจึงควรมีคุณลักษณะที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และการจัดการศึกษาของประเทศจะเป็นเครื่องมือในการปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ให้กับประชาชนในสังคมได้

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย

Myers (2007) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองสำหรับครูในโปรตุเกส ประเทศบราซิลและโตรอนโต ประเทศแคนาดา มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาทิศทางการปฏิบัติงานของครูในระดับชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งอาจจะเกิดจากการเมือง การปกครองหรือความเคลื่อนไหวของสังคม 2) เพื่อศึกษาความซับซ้อนของทิศทางและช่องว่างระหว่างบทบาทของครูในฐานะที่เป็นพลเมืองและนักวิชาการเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในแต่ละบริบทของสังคม โดยศึกษาจากบริบทที่แตกต่างเพื่อที่จะได้เข้าใจถึงพฤติกรรมของครูในชั้นเรียน จากการศึกษาพบว่าครู โตรอนโต ประเทศแคนาดาใช้วิธีการเรียนการสอนทางตรงเป็นหลักในการสอน โครงสร้างการจัดการเรียนการสอน และรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนน้อย แต่ทั้งนี้ไม่ได้ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน และการมีส่วนร่วมของนักเรียนในชั้นเรียนลดน้อยลง นอกจากนี้พบว่ามีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายมาจากการสนับสนุนจากภาครัฐ ความต้องการของสังคม และการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจทางการเมือง ข้อค้นพบสนับสนุนให้เกิดความเชื่อว่าการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานของครูมีความเกี่ยวข้องกับการเมือง ซึ่งการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็นและสามารถโต้แย้งกันได้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับครูในการกำหนดวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง เป็นการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนรวมถึงศาสตร์ด้านการสอนและหลักสูตร สำหรับกิจกรรมของครูดังกล่าว การจัดการศึกษามีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมืองและทักษะการใช้ชีวิตในสังคม ซึ่งรูปแบบกิจกรรมนี้จะเป็นแนวทางในการสร้างประชาธิปไตยให้เข้มแข็งได้

Osler and Starkey (2006) ได้ศึกษานโยบายและการปฏิบัติของการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยระหว่างปี 1995-2005 โดยใช้การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาถึงบทบาทของการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยในการตอบสนองต่อความท้าทายทางการเมือง จุดยืนของการพัฒนานโยบายระดับชาติทั้งในบริบทของทวีปยุโรป และระดับนานาชาติ และ 2) สรรวจความก้าวหน้าเกี่ยวกับความคิดเห็นทางด้านมนุษยชนในระดับนานาชาติภายใต้ทฤษฎีของการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยในโรงเรียนของประเทศอังกฤษตั้งแต่ปี 1995 โดยศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของนักเรียนเพื่อความเป็นพลเมือง ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศอังกฤษ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการทำงานวิจัยต่อไป ซึ่งผลของการวิจัยพบว่าในปัจจุบันมีเครื่องมือในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยในโรงเรียน ได้แก่ 1) นโยบายหลักสูตร 2) ข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน 3) หลักสูตร

การบูรณาการการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน 5) ภาวะผู้นำ และ 6) การรับรู้ของครู โดยแก่นของการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยนั้นไม่ใช่แค่เพียงการออกเสียง แต่เป็นการพัฒนาการมีส่วนร่วมและการมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชน

Westheimer and Kahne (2004) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองและเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองดี โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์ของการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย และ 2) การสร้างคุณค่าของความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย และ 3) เพื่อหาแนวทางในการสร้างมโนทัศน์ของความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรของโรงเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองในด้านความรับผิดชอบ ซึ่งอาจไม่ได้ส่งผลถึงการมีส่วนร่วมในชุมชนหรือระดับประเทศ แต่ก็เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมและรักความยุติธรรม 2) จากการศึกษาลักษณะของหลักสูตรที่แตกต่างกัน ระหว่างหลักสูตรที่ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมและหลักสูตรที่ส่งเสริมให้เกิดความยุติธรรมพบว่า แต่ละหลักสูตรมีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อเป้าหมายของตัวหลักสูตรเอง 3) แม้ว่าหลักสูตรส่วนใหญ่จะมีเป้าหมายเพียงการพัฒนาความเป็นพลเมืองในด้านความรับผิดชอบ แต่การจัดการศึกษาสามารถสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นได้ในหลายคุณลักษณะ ผู้ออกแบบหลักสูตร ครู และผู้ที่กำลังศึกษาจะต้องมีความตระหนักถึงความแตกต่างของบริบท ช่วงเวลาที่เหมาะสม คุณลักษณะของความเป็นพลเมืองที่สังคมต้องการและผลกระทบจากทางการเมือง ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบในการเลือกหลักสูตรที่สอดคล้องกับคุณลักษณะความเป็นพลเมืองที่สังคมต้องการ ประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่ให้อิสระ ในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนจึงจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียน

Korpershoek et al. (2016) ได้ทำการศึกษาผลของกลยุทธ์การบริหารจัดการชั้นเรียน และชุดกิจกรรมการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ วุฒิภาวะและแรงจูงใจของนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ทอิกมานจากงานวิจัยจำนวน 54 ชิ้น ในช่วงปี ค.ศ. 2003-2013 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการชั้นเรียนส่งผลต่อด้านวิชาการ ด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และด้านวุฒิภาวะของนักเรียนอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ แต่ละชุดกิจกรรมประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ย่อย ได้แก่ กลยุทธ์ด้านครู กลยุทธ์ด้านพฤติกรรมนักเรียน กลยุทธ์ด้านการพัฒนาวุฒิภาวะของนักเรียนและกลยุทธ์ด้านสัมพันธภาพระหว่างครูและนักเรียน โดยพบว่า

ชุดกิจกรรมการบริหารจัดการชั้นเรียนมีอิทธิพลต่อการพัฒนาด้านวุฒิภาวะของนักเรียนสูงสุด และพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนขึ้นอยู่กับความเข้าใจใส่ใจของครู

Zyngier (2011) ได้ทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยในบริบทของการจัดการศึกษาทั้ง กระบวนการคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับความเป็นประชาธิปไตย มีวัตถุประสงค์คือเพื่อศึกษาทัศนคติ และการรับรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยของนิสิตฝึกสอนและครูปฏิบัติการในประเทศออสเตรเลีย โดยใช้ เครื่องมือเป็นแบบสอบถามอิลคทรอนิกส์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และข้อมูลเชิงปริมาณที่ แสดงความขัดแย้งเกี่ยวกับประชาธิปไตย ซึ่งโครงสร้างการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและสิทธิหน้าที่ ของพลเมืองของประเทศออสเตรเลียนั้นให้ความสำคัญเกี่ยวกับความยั่งยืนและความเป็นพลโลก เท่านั้น แต่ละเลยประเด็นที่เกี่ยวกับความยุติธรรมในสังคม ซึ่งถือเป็นการเริ่มต้นที่ผิดพลาดในโม นทัศน์ของความเป็นประชาธิปไตยและการทบทวนสภาพเกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองและการจัดการศึกษา เพื่อความเป็นพลเมืองในออสเตรเลียนั้นพบว่า นิสิตฝึกสอนอาจจะมี ความเข้าใจในความเป็น ประชาธิปไตยสูงกว่านักวิชาการและครูปฏิบัติการ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงมุมมอง การขัดเกลา แนวโน้ม ของความเป็นประชาธิปไตยที่เบาบาง ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อ การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาธิปไตยที่แท้จริงควรมีลักษณะดังนี้

- 1) ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นประชาธิปไตย คือ กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มมีความเข้าใจเกี่ยวกับ ประชาธิปไตย เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และการเลือกตั้งที่เป็นธรรม เช่น การที่รัฐบาลได้รับ การเลือกตั้งจากเสียงส่วนใหญ่ แต่จากการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 85 มีความเป็น ประชาธิปไตยแบบเบาบาง โดยเข้าใจว่าหัวใจของความเป็นประชาธิปไตยคือ การเลือกตั้ง ซึ่งสภาพใน ความเป็นจริงการเลือกตั้งแต่ละครั้งประชาชนมีโอกาสในการตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองเพียงไม่กี่ พรรค แต่อย่างไรก็ตาม นิสิตฝึกสอนร้อยละ 65 ให้ความสำคัญกับ สิทธิและเสรีภาพในระบอบ ประชาธิปไตย นิสิตฝึกสอนร้อยละ 25 มีความเข้าใจต่อประชาธิปไตยว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเคารพ ในความแตกต่างและความชอบธรรมในสังคม เช่น ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนและกฎหมาย ที่ต่อต้านการแบ่งชาติพันธุ์ และนิสิตฝึกสอนร้อยละ 65 ให้ความสำคัญกับมโนทัศน์เกี่ยวกับอำนาจ สูงสุดในการปกครอง (อำนาจอธิปไตย) ซึ่งจะต้องเป็นอำนาจของประชาชน ประชาธิปไตยจะสมบูรณ์ ได้จะต้องมีประชาชนที่เป็นพลเมืองดี ดังนั้นนิสิตฝึกสอนมีหน้าที่ในการสอนเด็กให้เกิดความเข้าใจใน ประชาธิปไตยที่ถูกต้อง 1.2) ครูปฏิบัติการร้อยละ 85 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเสรีภาพในกระบวนการ เลือกรัฐบาลที่ชอบธรรม และมีจุดยืนในการแสดงความคิดเห็น โดยปราศจากการกลัวต่ออำนาจที่ไม่ ชอบธรรม และร้อยละ 10 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความชอบธรรมในสังคม 1.3) นักการศึกษาให้ ความสำคัญเกี่ยวกับความเท่าเทียมกันในสังคม วัฒนธรรม และผลกระทบทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 35 ต้องการให้เกิดกิจกรรมการมีส่วนร่วมในทุกๆระดับของสังคม รวมถึงพฤติกรรมความขัดแย้งซึ่งเกิดจาก

การมีส่วนร่วมในการวิพากษ์วิจารณ์ และการเขียนถึงประชาธิปไตยควรใช้ความระมัดระวัง โดยพิจารณาถึงข้อกฎหมาย วัฒนธรรมทางการเมืองที่อาจจะก่อให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในสังคมว่าประชาธิปไตยคืออำนาจและเงิน 2) การสอนเกี่ยวกับประชาธิปไตยเพื่อประชาธิปไตย พบว่าจากการสำรวจจากแบบสอบถามพบว่าคำตอบมีความสัมพันธ์ในคำถามที่ว่า “คุณรู้สึกไหมว่าครูควรปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยให้แก่ นักเรียน” พบว่า ความคิดเห็นของนักวิชาการมีความสอดคล้องกับนิสิตฝึกสอนร้อยละ 24 และความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอดคล้องกับนักวิชาการร้อยละ 28 ที่ไม่แน่ใจว่าควรมีการปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยให้กับนักเรียน แต่อย่างไรก็ตามนิสิตฝึกสอนร้อยละ 76 ครูปฏิบัติการร้อยละ 77 และนักวิชาการร้อยละ 72 เชื่อว่าควรจะต้องมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างความเป็นประชาธิปไตยให้กับนักเรียน ร้อยละ 45 ของกลุ่มตัวอย่าง ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการออกเสียงและระบบการเลือกตั้งว่า นักเรียนควรมีความตระหนักถึงสิทธิในการออกเสียง การแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจในชั้นเรียน ซึ่งการออกเสียงและการยอมรับเป็นวิธีการที่ดีที่สุดสำหรับกระบวนการการสร้างประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน โรงเรียนที่มีลักษณะเป็นประชาธิปไตยจะส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตย โดยเฉพาะในด้านความยุติธรรมและการเห็นถึงคุณค่าของความคิดเห็นส่วนบุคคล และ 3) สิ่งปฏิบัติในการสนับสนุนให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยในชั้นเรียน พบว่า มากกว่าร้อยละ 90 ของกลุ่มตัวอย่างได้ลงมือปฏิบัติในการสร้างความเป็นประชาธิปไตยในชั้นเรียน ได้แก่ 1) นิสิตฝึกสอน มีการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายในชั้นเรียน เพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนที่แตกต่างกัน โดยให้นักเรียนเห็นถึงสภาพความเป็นจริงในสังคมและโลกของพวกเขาเพื่อให้นักเรียนเห็นถึงคุณค่าของการเรียน นอกจากนี้ รวมถึงการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น แสดงความคิดเห็นร่วมกัน โดยครูมีหน้าที่ในการให้ข้อมูลตามความสนใจของนักเรียน โดยเชื่อว่านักเรียนมีทางเลือกของตนเอง และครูเป็นผู้เปิดโอกาสและให้ในสิ่งที่นักเรียนเลือก 2) นิสิตฝึกสอนและครูปฏิบัติการ ในโรงเรียนควรมีกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น การมีสภานักเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถพูดถึงในสิ่งที่พวกเขาต้องการให้เกิดขึ้นในโรงเรียน ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีสิทธิในการออกเสียงในประเด็นต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างประชาธิปไตย เช่น การเลือกหัวหน้าห้อง การอภิปรายในชั้นเรียน วงจรเวลา และการสัมภาษณ์นักเรียน ผู้ปกครองและครู เกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น แต่อย่างไรก็ตามนิสิตฝึกสอน ครูปฏิบัติการและนักการศึกษาส่วนน้อยพูดถึงเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของนักเรียนในกิจกรรม ไม่ใช่เพียงแค่การให้นักเรียนตั้งกฎในชั้นเรียนของพวกเขาเท่านั้น นิสิตฝึกสอนและครูปฏิบัติการให้ความสำคัญเกี่ยวกับความกระตือรือร้นในการเปลี่ยนแปลงและการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่ส่งผลต่อความเป็นประชาธิปไตย มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จะเข้าใจว่า ความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจะส่งผลโดยตรงต่อการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีภาวะผู้นำในโรงเรียน และเป็นการสร้างความเป็นประชาธิปไตยในชีวิตประจำวันของ

นักเรียน 3) นักวิชาการร้อยละ 85 ได้กล่าวถึงวิธีการสอนนักเรียนเกี่ยวกับกระบวนการในการทำงานของรัฐบาลหรือนโยบายทางการเมือง และประวัติศาสตร์ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ร้อยละ 75 ของนักการศึกษาและครูปฏิบัติการณ์กล่าวคล้ายคลึงกันว่า พวกเขาเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่สำคัญ โดยใช้วิธีการสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง รวมถึงการสอนประชาธิปไตยผ่านการบรรยาย การอ่านและการมอบหมายงานเพื่อให้ นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง นักการศึกษาร้อยละ 5 กล่าวถึงการสนับสนุนประชาธิปไตยโดยศึกษาและควบคุมอำนาจผูกขาดโดยคน ๆ เดียวหรือกลุ่มบุคคล พวกเขาจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและนำมาอภิปรายในชั้นเรียน นอกจากนี้ให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามเกี่ยวกับกระบวนการในการทำงานและการตัดสินใจของรัฐบาล ในท้ายสุดนักการศึกษาได้กล่าวว่าประชาธิปไตยที่สมบูรณ์จะต้องเกิดจากการฝึกปฏิบัติ การสนับสนุนประชาธิปไตยผ่านการปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการมอบหมายงาน และการฝึกปฏิบัติในชั้นเรียนของนักเรียน

Metzger (2000) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชั้นเรียนในพลเมืองที่เป็นเยาวชน ซึ่งพบว่ากลยุทธ์ในการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองมีดังนี้ 1) กลยุทธ์ในการเสริมสร้างอำนาจ คือการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชั้นเรียน เป็นกลยุทธ์ที่จะพัฒนาความสามารถของนักเรียนแต่ละคน เช่น การให้นักเรียนได้เลือกในสิ่งที่พวกเขาอยากเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงาน การประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีอิสระในการตัดสินใจใช้เวลาว่างเมื่อเลิกเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดความภูมิใจ และช่วยแบ่งเบาภาระงานของครูอย่างเต็มที่ รวมถึงการที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน ซึ่งครูมีหน้าที่รับผิดชอบในการเป็นผู้ชี้แนะ ชื่นชม การเรียนรู้ของนักเรียน หลังจากนั้นการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิและความรับผิดชอบจะถูกพัฒนาผ่านประสบการณ์และการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การสอนให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในชั้นเรียนจะต้องใช้เวลา ความอดทน การฝึกปฏิบัติและประสบการณ์ทั้งในส่วนของครูและนักเรียน 2) กลยุทธ์ในการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมการพบปะในชั้นเรียนเป็นวิธีการที่เป็นประโยชน์ในการแนะนำนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในชั้นเรียน เริ่มต้นจากการที่ครูสามารถอธิบาย นักเรียนจะเรียนรู้รู้อย่างไรให้มีความสุขและเกิดความรับผิดชอบ จากนั้นนักเรียนควรได้รับโอกาสในการทำงานที่มีขั้นตอน มีขอบข่ายงานและมีโครงสร้างของงาน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ต่างมีความพร้อมและมีความตระหนักรู้ในความรับผิดชอบของตน แต่นักเรียนบางส่วนต้องการสภาพแวดล้อมที่ทำให้รู้สึกปลอดภัย ในขณะที่เดียวกันพวกเขายังคงได้รับโอกาสในการเสนอทางเลือกที่ชัดเจน ผลลัพธ์ที่คาดหวังและการประเมินผล 3) บทบาทของนักเรียนในการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง เมื่อนักเรียนได้รับความสะดวกสบายในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ความรับผิดชอบของพวกเขาก็จะเพิ่มขึ้น ซึ่งนักเรียนสามารถกำหนดความก้าวหน้า

ของการเรียนด้วยตนเอง และสรุปเป็นรายงานการดำเนินงาน นอกจากนี้ นักเรียนสามารถมีส่วนช่วยรับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมเพื่อนสอนเพื่อนและเพื่อนประเมินเพื่อน ซึ่งเป็นการพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียน 4) ห้องเรียนที่เสริมสร้างความเป็นพลเมือง ครูสามารถสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ด้วยการให้นักเรียนมีอิสระในการเรียนรู้พร้อมกับความรับผิดชอบโดยจัดให้ห้องเรียนเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมการเรียนรู้ และเป็นแหล่งที่ให้นักเรียนสามารถเข้ามาปรึกษาครูได้ เกิดเป็นชุมชนของชั้นเรียน ซึ่งครูจะต้องอาศัยความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและเจ้าหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนในการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน ห้องเรียนที่มีความอิสระจะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรับผิดชอบ โดยที่ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนักเกี่ยวกับแผนงานและชี้แจงเหตุผลในการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีประสบการณ์และฝึกให้ครูมีมโนทัศน์เกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ถูกต้อง 5) บทบาทของครูในการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง นักเรียนจะได้รับการฝึกฝน และเพิ่มพูนประสบการณ์ในการเรียนรู้ด้วยตนเองจนเกิดความเชี่ยวชาญ เกิดเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ และพฤติกรรมห้องเรียนแบบวิชาการ นักเรียนจะได้รับการพัฒนาไปในแต่ละชั้นโดยจะได้รับการพิจารณาโดยครู โดยควบคุมให้กิจกรรมของนักเรียนเหมาะสมกับระดับความสามารถ และความรับผิดชอบของนักเรียน หากไม่เป็นไปตามเงื่อนไข ครูสามารถกลับมาใช้วิธีการสอนแบบทางตรงได้เช่นกัน แต่ในขณะเดียวกันจะเป็นการละทิ้งเป้าหมายของการมีส่วนร่วมระหว่างครูและนักเรียนซึ่งจะสร้างความผิดหวังให้กับนักเรียน ซึ่งความสำเร็จของการมีส่วนร่วมระหว่างครูและนักเรียนก็คือการเสริมกำลังใจให้กับตนเอง สำหรับบทบาทของครูจะเปลี่ยนไปตามอัตราความร่วมมือของนักเรียน ครูจะเป็นผู้อำนวยการควบคุม บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ โดยเริ่มจากการบริการทรัพยากรแก่นักเรียน แต่ในหลักของความเป็นประชาธิปไตยและความหลากหลายนั้นเต็มไปด้วยข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้ ซึ่งครูมีบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญ ครูจะต้องตระหนักถึงการให้คำสั่งและความปลอดภัยของนักเรียนในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย หากนักเรียนเกิดความรู้สึกไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นหรือถามข้อสงสัย นั่นหมายถึงความผิดพลาดของครูในการสร้างชุมชนห้องเรียน นักเรียนจะได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับกระบวนการ การตัดสินใจ และการแก้ปัญหา ปัญหาทั้งหมดสามารถป้องกันโดยการควบคุมสถานการณ์ เมื่อเกิดความผิดพลาด ครูจะต้องเกิดการเรียนรู้ในข้อผิดพลาดแต่อย่างไรก็ตามถ้าหากครูสามารถจัดการอารมณ์ของตนเองได้ดีและเตรียมการสอนในแต่ละวัน ความผิดพลาดก็จะลดน้อยลง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพพระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างวิธีวิจัยแบบปริมาณและวิธีวิจัยแบบคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูประจำชั้น ครูประจำวิชาและหัวหน้าชั้นเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูประจำชั้น ครูประจำวิชาและหัวหน้าชั้นเรียนตามแนวคิดการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 119 โรงเรียน ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 67 โรงเรียนและสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 52 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 92 โรงเรียน ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 52 โรงเรียนและสำนักเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 40 โรงเรียน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970: 610) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูประจำชั้นโรงเรียนละ 1 คน ครูประจำวิชาโรงเรียนละ 1 คน และหัวหน้าชั้นเรียนโรงเรียนละ 1 คน รวมเป็น 276 คน แสดงดังตาราง 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 12 การแจกแจงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เขตโรงเรียนมัธยมศึกษา	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้ให้ข้อมูล			
	โรงเรียน (โรงเรียน)	โรงเรียน (โรงเรียน)	ครูประจำชั้น (คน)	ครูประจำวิชา (คน)	หัวหน้าชั้นเรียน (คน)	รวม (คน)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1	67	52	52	52	52	156
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2	52	40	40	40	40	120
รวม	119	92	92	92	92	276

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 เครื่องมือ ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร และ 2) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง คุณภาพ ในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 4 ตอน รวมมีข้อคำถามจำนวนทั้งหมด 168 ข้อ โดยในแต่ละตอนมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (checklist) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพของการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุดเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติของการบริหารจัดการชั้นเรียน รวมจำนวน 72 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาของการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด เกี่ยวกับระดับปัญหาของการบริหารจัดการชั้นเรียน รวมจำนวน 36 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบเติมข้อความจำนวน 8 ข้อ

2. แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุดเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทาง จำนวน 30 ข้อ

2.2 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถามสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่อง ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการชั้นเรียน และความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย เพื่อ

สรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยและคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการชั้นเรียน ตามแนวคิดของ Khine (2005) และแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ตามแนวคิดของ Westheimer and Kahne (2004)

1.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามจากกรอบแนวคิด โดยนำนิยามตัวแปรที่ได้มาสร้างตารางกำหนดจำนวนข้อคำถาม สร้างแบบสอบถามจำนวน 4 ตอน พร้อมขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและแก้ไข

1.3 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความตรงเชิงโครงสร้าง โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่าเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความตรงเชิงโครงสร้างเนื้อหา (content validity) และความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม รวมถึงความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด (item objective congruence: IOC) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้ รูปแบบการพิมพ์ และการจัดวางโดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ ดังนี้

1. เป็นนักวิชาการทางด้านบริหารการศึกษา
2. เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
3. เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านความเป็นพลเมือง

เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดค่าดัชนี IOC (item objective congruence) โดยพิจารณาใช้ข้อคำถามที่มีค่า $IOC > 0.50$ และส่วนข้อคำถามที่มีค่า $IOC < 0.50$ จะนำมาปรับปรุง และแก้ไขข้อความตามข้อแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ และปรับปรุงจากผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว และนำเสนอแก่อาจารย์ที่ปรึกษา เมื่อได้รับความเห็นชอบจึงนำไปดำเนินการจัดพิมพ์และนำไปเก็บข้อมูลจริง

2. แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนการสร้างและประเมินเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ดำเนินการร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยนำผลการศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง

คุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร มาวิเคราะห์และกำหนดร่างแนวทางการพัฒนาการบริหาร จัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ตาม แนวคิดการบริหารจัดการชั้นเรียนของ Khine, Lourdusamy, Lang and Wong (2005) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก และ 8 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1. ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1.1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 1.2) การมอบหมายงานตามความเหมาะสม 1.3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 1.4) การประเมินผลสัมฤทธิ์ 2. ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียน ประกอบด้วย 2.1) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน 2.2) การสร้างแนวปฏิบัติ และ 3. ด้านการจัด สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ 3.2) การจัด สภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา และ แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ตามแนวคิดของ Westheimer and Kahne (2004) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม และ 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

2.2 นำร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานครที่ร่างเสร็จไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปของร่างแนวทาง โดยกำหนด คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้

1. เป็นนักวิชาการทางด้านบริหารการศึกษา
2. เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน
3. เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านความเป็นพลเมือง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนการเก็บ รวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 ติดต่อขอหนังสือนำจากสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1.1.1) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยดำเนินการส่งและรับคืนด้วยตนเอง

1.1.2) ขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

1.2 ติดต่อขอหนังสือนำจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 92 โรงเรียน 276 ชุด (โรงเรียนละ 3 ชุด) โดยการส่งหนังสือนำและแบบสอบถามทางไปรษณีย์และแนบซองพร้อมแสตมป์ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ และแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ (google docs) ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 70 โรงเรียน จำนวน 210 ชุด คิดเป็นร้อยละ 76.08 โดยแบ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 39 โรงเรียน จำนวน 117 ชุด คิดเป็นร้อยละ 75.00 และโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 31 โรงเรียน จำนวน 93 ชุด คิดเป็นร้อยละ 77.50

2. แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 ติดต่อขอหนังสือนำจากสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยดำเนินการส่งและรับคืนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถามสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาการแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณค่าร้อยละ (Percentile) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูลเชิงปริมาณ และวิเคราะห์เนื้อหาจับประเด็นของข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากแบบสอบถาม เพื่อศึกษาลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสำเร็จรูป SPSS

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ และการหาค่าเฉลี่ย จำแนกกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และหัวหน้าชั้นเรียน

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

5 หมายถึง มีความคิดเห็นในการปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นในการปฏิบัติมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นในการปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นในการปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นในการปฏิบัติน้อยที่สุด

ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

5 หมายถึง มีความคิดเห็นในปัญหามากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นในปัญหามาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นในปัญหาปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นในปัญหาน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นในปัญหาน้อยที่สุด

ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง มีปัญหาระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง มีปัญหาระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง มีปัญหาระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง มีปัญหาระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง มีปัญหาระดับน้อยที่สุด

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 4 แบบสอบถามแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยการรวบรวมข้อมูล จับประเด็น และวิเคราะห์เนื้อหาจากคำถามปลายเปิดจากผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม คือ ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และหัวหน้าชั้นเรียน เพื่อใช้เป็นประเด็นในการร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

การสรุปข้อมูลเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร คือ การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้น การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านที่มีสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยต่ำที่สุดและรองลงมาในภาพรวม และมีสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยต่ำ ที่สุดรายด้าน และด้านที่มีปัญหาโดยเฉลี่ยสูงที่สุดและรองลงมาในภาพรวม และมีปัญหาโดยเฉลี่ยสูง ที่สุดรายด้าน

2. แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการ บริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอใน รูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อยที่สุด

มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยคะแนน 5 ระดับดังนี้

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มาก
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อย
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมและเป็นไปได้น้อยที่สุด

หลังจากนั้นนำผลที่ได้จากการตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างแนวทาง จากผู้ทรงคุณวุฒิมาดำเนินขั้นตอนปรับปรุง และแก้ไข และนำเสนอแนวทางต่ออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา และนำข้อเสนอแนะที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแนวทางให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ในรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ และเผยแพร่ต่อไป

5. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

ขั้นที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

สามารถสรุปขั้นตอนการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัยและผลลัพธ์ที่ได้ในแต่ละขั้นตอน รายละเอียดตามตารางที่ 13 ดังนี้

ตารางที่ 13 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร	<p>1.1 ประชากร คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 119 โรงเรียน</p> <p>1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 92 โรงเรียน</p> <p>1.3 ผู้ให้ข้อมูลแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ครูประจำชั้น ครูประจำวิชาและหัวหน้าชั้นเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย</p> <p>1.4 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด</p> <p>1.5 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาการแจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณค่าร้อยละ (Percentile) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์เนื้อหาจับประเด็น</p>	<p>1. สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จากแบบสอบถาม</p> <p>2. ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จากแบบสอบถาม</p> <p>3. แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จากแบบสอบถาม</p>

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
<p>ขั้นที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร</p>	<p>2.1 ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยนำผลของสภาพปัญหาและผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการจับประเด็นของคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัย</p>	<p>4. (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัย</p>
	<p>2.2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้เครื่องมือแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้</p>	<p>5. ความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ</p>

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีดำเนินการวิจัย	ผลลัพธ์
	<p>2.3 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร</p>	<p>6. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ฉบับสมบูรณ์</p>

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scales) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (likert scale type) และจากแบบสอบถามชนิดปลายเปิด ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกวิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบการบรรยายและตารางประกอบความเรียง โดยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย
3. ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย
4. แนวทางการปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย
5. (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย
6. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย
7. แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 210 คน แบ่งเป็น ครูประจำชั้น 70 คน ครูประจำวิชา 70 คน และหัวหน้าชั้นเรียน 70 คน ซึ่งสามารถจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง/ การปฏิบัติงาน และระดับชั้นของหัวหน้าชั้นเรียน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 14 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ข้อมูลพื้นฐาน	ครูประจำชั้น		ครูประจำวิชา		หัวหน้าชั้นเรียน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ								
a. ชาย	21	30	19	27.1	33	47.1	73	34.76
b. หญิง	49	70	51	72.9	37	52.9	137	65.24
รวม	70	100	70	100	70	100	210	100
2. อายุ								
a. น้อยกว่า 25 ปี	3	4.3	10	14.3			13	9
b. 25-30 ปี	43	61.4	37	52.9			80	57
c. 31-35 ปี	9	12.9	9	12.9			18	13
d. 36 ปีขึ้นไป	15	21.4	14	20			29	21
รวม	70	100	70	100			140	100
3. ระดับการศึกษาสูงสุด								
a. ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0	1	1.4			1	0.71
b. ปริญญาตรี	59	84.3	57	81.4			116	82.85
c. ปริญญาโท	10	14.3	12	17.2			22	15.71
d. ปริญญาเอก	1	1.4	0	0			1	0.71
รวม	70	100	70	100			140	100

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	ครูประจำชั้น		ครูประจำวิชา		หัวหน้าชั้นเรียน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน								
a. น้อยกว่า 1 ปี	11	15.7	24	34.3			35	25
b. 1-2 ปี	14	20	15	21.4			29	21
c. 3-4 ปี	22	31.4	17	24.3			39	28
d. 5 ปีขึ้นไป	23	32.9	14	20			37	26
รวม	70	100	70	100			140	100
5. ระดับชั้น								
a. มัธยมศึกษาปีที่ 4					19	27.1	19	27.1
b. มัธยมศึกษาปีที่ 5					28	40	28	40
c. มัธยมศึกษาปีที่ 6					23	32.9	23	32.9
รวม					70	100	70	100

จากตารางที่ 14 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมเป็นเพศหญิง จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 65.24 เป็นเพศชาย จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 34.76 และเมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูประจำชั้น ครูประจำวิชาและหัวหน้าชั้นเรียน พบว่าเป็นเพศหญิง ร้อยละ 70 72.9 และ 52.9 ตามลำดับ เพศชาย ร้อยละ 30 27.1 และ 47.1 ตามลำดับ

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมมีอายุ 25-30 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 57 เมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูประจำชั้นส่วนใหญ่มีอายุ 25-30 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 และครูประจำวิชาส่วนใหญ่มีอายุ 25-30 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9

ระดับการศึกษาสูงสุด ผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมมีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีจำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 82.85 เมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูประจำชั้นมีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 84.30 และครูประจำวิชา มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 81.40

ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง/ การปฏิบัติงาน ผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมมีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง/ ปฏิบัติงานในโรงเรียน 3 - 4 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 28 เมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูประจำชั้นมีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน 5 ปีขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 32.9 และครูประจำวิชา มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3

ระดับชั้นของหัวหน้าชั้นเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 40

2. สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของผู้ตอบแบบสอบถาม 210 คน จำแนกตามการบริหารจัดการชั้นเรียน 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1.1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 1.2) การมอบหมายงานตามความเหมาะสม 1.3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 1.4) การประเมินผลสัมฤทธิ์ 2) ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน ประกอบด้วย 2.1) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน และ 2.2) การสร้างแนวปฏิบัติ และ 3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และ 3.2) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาและจำแนกตามความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย 3 องค์ประกอบหลักได้แก่ 1) พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2) พลเมืองที่มีส่วนร่วม และ 3) พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 15 สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอุปถัมภ์ไทย ในภาพรวม

สภาพการบริหารจัดการ ชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบบอุปถัมภ์ไทย	ครูประจำชั้น		ครูประจำวิชา		หัวหน้าชั้นเรียน		รวม	
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.55	0.700	3.70	0.564	3.69	0.598	3.65	0.624
2. ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน	3.81	0.641	3.87	0.557	3.75	0.686	3.81	0.629
3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	3.66	0.687	3.78	0.682	3.68	0.764	3.71	0.711
รวม	3.67	0.676	3.78	0.601	3.70	0.682	3.72	0.654

จากตารางที่ 15 สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง
คุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ในภาพรวม พบว่า

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบ
ประชาธิปไตย โดยภาพรวม มีความคิดเห็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, $SD = 0.654$)
และเมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และหัวหน้าชั้นเรียน พบว่า
ครูประจำวิชามีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติในการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง
ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยโดยเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.78$, $SD = 0.601$)
รองลงมา คือ หัวหน้าชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 0.682$) และครูประจำชั้น ($\bar{X} = 3.67$, $SD = 0.676$)
ตามลำดับ

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบ
ประชาธิปไตย ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 3.81$, $SD = 0.629$) มีความคิดเห็นในสภาพ
การปฏิบัติในการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบ
ประชาธิปไตยโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.71$,
 $SD = 0.711$) และด้านการจัดการเรียนการสอนโดยเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.65$, $SD = 0.624$) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอุปบประชาชนิปไตย ในภาพรวม
 จำแนกตามการบริหารจัดการชั้นเรียน

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอุปบประชาชนิปไตย	ครูประจำชั้น		ครูประจำวิชา		หัวหน้าชั้นเรียน		รวม	
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
ด้านการจัดการเรียนการสอน								
1. การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้			3.63	0.567	3.62	0.676	3.62	0.621
2. การมอบหมายงานตามความเหมาะสม	3.55	0.700	3.62	0.633	3.63	0.680	3.60	0.669
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้			3.83	0.663	3.73	0.688	3.78	0.675
4. การประเมินผลสัมฤทธิ์			3.74	0.655	3.80	0.670	3.77	0.661
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน								
5. การสร้างแรงจูงใจในการเรียน	3.83	0.613	3.89	0.561	3.75	0.706	3.82	0.629
6. การสร้างแนวปฏิบัติ	3.79	0.748	3.84	0.645	3.76	0.719	3.80	0.703
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้								
7. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	3.51	0.685	3.62	0.775	3.51	0.869	3.55	0.778
8. การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา	3.80	0.805	3.95	0.676	3.85	0.791	3.87	0.758
รวม	3.69	0.710	3.76	0.643	3.70	0.724	3.72	0.692

จากตารางที่ 16 สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบบบอบประชาธิปไตย ในภาพรวม จำแนกตามการบริหารจัดการชั้นเรียน พบว่า

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบอบประชาธิปไตยในภาพรวม จำแนกตามตามองค์ประกอบการบริหารจัดการชั้นเรียนมีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.72, SD = 0.692) และเมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และหัวหน้าชั้นเรียน พบว่า ครูประจำวิชา มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติในการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบอบประชาธิปไตย โดยเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = 3.76, SD = 0.643) รองลงมา คือ หัวหน้าชั้นเรียน (\bar{X} = 3.70, SD = 0.724) และครูประจำชั้น (\bar{X} = 3.69, SD = 0.710) ตามลำดับ

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบอบประชาธิปไตยในภาพรวม จำแนกตามตามองค์ประกอบการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยามีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = 3.87, SD = 0.758) รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน (\bar{X} = 3.82, SD = 0.629) ด้านการสร้างแนวปฏิบัติ (\bar{X} = 3.80, SD = 0.703) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (\bar{X} = 3.78, SD = 0.675) ด้านการประเมินผลสัมฤทธิ์ (\bar{X} = 3.77, SD = 0.661) ด้านการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (\bar{X} = 3.62, SD = 0.621) ด้านการมอบหมายงานตามความเหมาะสม (\bar{X} = 3.60, SD = 0.669) และด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (\bar{X} = 3.55, SD = 0.778) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบประชาธิปไตย
 จำแนกตามความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบประชาธิปไตย รายด้าน

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบประชาธิปไตย	ครูประจำชั้น		ครูประจำวิชา		หัวหน้าชั้นเรียน		รวม	
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
ด้านการจัดการเรียนการสอน								
1. การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้								
1.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ			3.79	0.617	3.80	0.672	3.79	0.643
1.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม			3.64	0.677	3.63	0.798	3.64	0.737
1.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม			3.45	0.664	3.42	0.875	3.44	0.774
2. การมอบหมายงานตามความเหมาะสม								
2.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ	3.70	0.592	3.75	0.715	3.71	.716	3.72	0.674
2.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม	3.45	0.900	3.57	0.718	3.63	.757	3.55	0.795
2.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม	3.50	0.876	3.54	0.753	3.54	.906	3.53	0.844
3. การจัดการกรรมการเรียนรู้								
3.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ			4.08	0.689	4.01	.645	4.05	0.666
3.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม			3.81	0.739	3.64	.851	3.73	0.798
3.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม			3.59	0.802	3.52	.846	3.56	0.822

ตารางที่ 17 (ต่อ)

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของคุณภาพในระบบอบประชาธิปไตยอย่างมั่นคงตามความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาธิปไตย	ครูประจำชั้น		ครูประจำวิชา		หัวหน้าชั้นเรียน		รวม	
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
4. การประเมินผลสัมฤทธิ์								
4.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ			3.87	0.698	3.87	0.693	3.87	0.693
4.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม			3.70	0.764	3.81	0.743	3.76	0.753
4.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม			3.65	0.739	3.72	0.744	3.69	0.740
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน								
5. การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน								
5.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ	4.29	0.563	4.18	0.684	4.08	0.753	4.18	0.674
5.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม	3.36	0.884	3.65	0.748	3.55	0.856	3.52	0.836
5.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม	3.85	0.745	3.84	0.689	3.62	0.900	3.77	0.787
6. การสร้างแนวปฏิบัติ								
6.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ	4.09	0.668	4.02	0.707	4.01	0.733	4.04	0.700
6.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม	3.67	0.883	3.87	0.676	3.62	0.854	3.72	0.813
6.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม	3.60	1.151	3.64	0.782	3.65	0.807	3.63	0.924

ตารางที่ 17 (ต่อ)

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของคุณภาพในระบบอุปสรรคที่ไทยจำแนกตามความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอุปสรรคที่ไทย	ครูประจำชั้น		ครูประจำวิชา		หัวหน้าชั้นเรียน		รวม		
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	
4. การประเมินผลสัมฤทธิ์									
4.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ			3.87	0.698	3.87	0.693	3.87	0.693	มาก
4.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม			3.70	0.764	3.81	0.743	3.76	0.753	มาก
4.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม			3.65	0.739	3.72	0.744	3.69	0.740	มาก
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน									
5. การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน									
5.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ	4.29	0.563	4.18	0.684	4.08	0.753	4.18	0.674	มาก
5.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม	3.36	0.884	3.65	0.748	3.55	0.856	3.52	0.836	มาก
5.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม	3.85	0.745	3.84	0.689	3.62	0.900	3.77	0.787	มาก
6. การสร้างแนวปฏิบัติ									
6.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ	4.09	0.668	4.02	0.707	4.01	0.733	4.04	0.700	มาก
6.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม	3.67	0.883	3.87	0.676	3.62	0.854	3.72	0.813	มาก
6.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม	3.60	1.151	3.64	0.782	3.65	0.807	3.63	0.924	มาก

ตารางที่ 17 (ต่อ)

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยอย่างมั่นคงตามความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	ครูประจำชั้น		ครูประจำวิชา		หัวหน้าชั้นเรียน		รวม	
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้								
7. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ								
7.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ	3.56	0.755	3.63	0.854	3.60	0.848	3.60	0.817
7.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม	3.65	0.717	3.75	0.797	3.52	0.973	3.64	0.837
7.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม	3.32	0.868	3.47	0.869	3.40	1.019	3.40	0.919
8. การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา								
8.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ	3.96	0.778	4.10	0.736	4.01	0.897	4.03	0.805
8.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม	3.77	0.876	3.97	0.726	3.81	0.885	3.85	0.833
8.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม	3.67	0.953	3.79	0.804	3.72	0.776	3.73	0.846
รวม	3.69	0.813	3.76	0.735	3.70	0.814	3.72	0.780
								มาก

จากตารางที่ 17 สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย รายด้าน พบว่า

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย รายด้าน มีระดับการปฏิบัติในการบริหารจัดการชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, $SD = 0.780$) และเมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และหัวหน้าชั้นเรียน พบว่า ครูประจำวิชา มีระดับการปฏิบัติในการบริหารจัดการชั้นเรียนโดยเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.76$, $SD = 0.735$) รองลงมา คือ หัวหน้าชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 0.814$) และครูประจำชั้น ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.813$) ตามลำดับ

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.79$, $SD = 0.643$) มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.64$, $SD = 0.737$) และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.774$) ตามลำดับ

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน การมอบหมายงานความเหมาะสมที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.72$, $SD = 0.674$) มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.55$, $SD = 0.795$) และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 3.53$, $SD = 0.844$) ตามลำดับ

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า พลเมืองที่มีรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.05$, $SD = 0.666$) มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ พลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.73$, $SD = 0.798$) และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.822$) ตามลำดับ

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน การประเมินผลสัมฤทธิ์ที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า พลเมืองที่มีรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.87$, $SD = 0.693$) มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ พลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.76$, $SD = 0.753$) และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 0.740$) ตามลำดับ

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความ
เป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.18$,
SD = 0.674) มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มุ่งเน้นความ
ยุติธรรม ($\bar{X} = 3.77$, SD = 0.787) และพลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.52$, SD = 0.836)

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน การสร้างแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น
พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.04$,
SD = 0.700) มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มีส่วนร่วม
($\bar{X} = 3.72$, SD = 0.813) และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 3.63$, SD = 0.924) ตามลำดับ

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง
ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า พลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.64$,
SD = 0.837) มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มีความ
รับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.60$, SD = 0.817) และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 3.40$, SD = 0.919)
ตามลำดับ

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง
ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.03$,
SD = 0.805) มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มีส่วนร่วม
($\bar{X} = 3.85$, SD = 0.833) และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 3.73$, SD = 0.846) ตามลำดับ

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน จำแนกตามความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบ
ประชาธิปไตย รายด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนมากมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ซึ่งด้านที่มีสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยต่ำที่สุดและรองลงมาในภาพรวม และมีสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ย
ต่ำที่สุดรายด้าน คือ การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความ
ยุติธรรม ($\bar{X} = 3.40$, SD = 0.919) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองที่
มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 3.44$, SD = 0.774) และการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็น
พลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.52$, SD = 0.836) ตามลำดับ ซึ่งจำเป็นต้องมีแนวทางการพัฒนาให้มีการ
ปฏิบัติที่เพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 18 สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบ
ประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย รายข้อย่อย

ข้อที่	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตย	Mean	SD	แปลผล
ด้านการจัดการเรียนการสอน				
1. การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้				
1.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ				
1.	นักเรียนวางแผนการทำงานของตนเองตลอดทั้งภาคเรียน ตามที่ประมวลรายวิชาระบุ	3.52	0.924	มาก
2.	นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงและเกณฑ์การประเมินตามที่ ประมวลรายวิชาระบุ	3.87	0.753	มาก
3.	นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชั้นเรียนให้บรรลุ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามที่ประมวลรายวิชาระบุ	3.98	0.719	มาก
รวม		3.79	0.643	มาก
1.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม				
4.	นักเรียนร่วมกันพิจารณาวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชา ตามที่ประมวลรายวิชาระบุ	3.60	0.895	มาก
5.	นักเรียนร่วมกิจกรรมการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและ สิ่งแวดล้อมอย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้งตามที่ประมวล รายวิชาระบุ	3.85	0.902	มาก
6.	นักเรียนแสดงความคิดเห็นการทำงานของภาครัฐตามที่ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ระบุ	3.45	0.916	ปานกลาง
รวม		3.64	0.737	มาก
1.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม				
7.	นักเรียนประเมินความสำเร็จของตนเองอย่างใคร่ครวญตามที่ ประมวลรายวิชาระบุ	3.54	0.892	มาก
8.	นักเรียนวิพากษ์ประเด็นของสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม อย่างลุ่มลึกตามที่ประมวลรายวิชาระบุ	3.46	0.962	ปานกลาง
9.	นักเรียนติดตามและนำเสนอสิ่งไม่ถูกต้องตามครรลองครอง ธรรมตามที่วัตถุประสงค์การเรียนรู้ระบุ	3.31	0.997	ปานกลาง
รวม		3.44	0.774	ปานกลาง
ผลรวมสภาพการชี้แจงวัตถุประสงค์		3.62	0.621	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาธิปไตย	Mean	SD	แปลผล
2. การมอบหมายงานตามความเหมาะสม				
2.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ				
10.	นักเรียนได้รับมอบหมายงานตามที่วางแผนไว้	4.18	0.724	มาก
11.	นักเรียนทำงานตามข้อตกลงและเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้	3.99	0.773	มาก
12.	นักเรียนหมุนเวียนหน้าที่การเป็นหัวหน้าชั้นเรียน	3.00	1.198	ปานกลาง
รวม		3.72	0.674	มาก
2.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม				
13.	นักเรียนร่วมกันพิจารณากำหนดปริมาณงานที่จะได้รับอย่าง เหมาะสม	3.56	0.942	มาก
14.	นักเรียนได้ทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและการ รักษาสิ่งแวดล้อมที่ตามที่ครูมอบหมายอย่างเหมาะสม	3.72	0.885	มาก
15.	นักเรียนได้ศึกษาบทบาทการทำงานของภาครัฐ	3.36	1.037	ปานกลาง
รวม		3.55	0.795	มาก
2.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม				
16.	นักเรียนได้วิเคราะห์ความสามารถของตนเองอย่างใคร่ครวญ เพื่อเลือกงานที่เหมาะสมกับตนเอง	3.68	0.942	มาก
17.	นักเรียนได้ทำงานที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ วิพากษ์สาเหตุของ ความเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม อย่างจริงจัง	3.45	0.978	ปานกลาง
18.	นักเรียนได้รับมอบหมายงานในการติดตามและนำเสนอสิ่งที่ ไม่ถูกต้องตามครรลองครองธรรมในสังคม	3.45	1.035	ปานกลาง
รวม		3.53	0.844	มาก
ผลรวมสภาพการมอบหมายงานตามความเหมาะสม		3.60	0.669	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	Mean	SD	แปลผล
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
3.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ				
19.	นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนที่วางไว้	4.02	0.767	มาก
20.	นักเรียนทำกิจกรรมตามข้อตกลงและเกณฑ์การประเมิน	4.00	0.763	มาก
21.	นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.11	0.759	มาก
รวม		4.05	0.666	มาก
3.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม				
22.	นักเรียนร่วมกันระดมสมองเพื่อพิจารณากิจกรรมการเรียนรู้	3.95	0.842	มาก
23.	นักเรียนเริ่มการจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม	3.65	0.919	มาก
24.	นักเรียนทำกิจกรรมที่มีการบูรณาการความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ การทำงานภาครัฐ	3.58	0.989	มาก
รวม		3.73	0.798	มาก
3.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม				
25.	นักเรียนวิเคราะห์ตนเองอย่างใคร่ครวญเพื่อประเมิน พฤติกรรมของตนเองจากกิจกรรมการเรียนรู้	3.70	0.877	มาก
26.	นักเรียนวิเคราะห์ วิพากษ์เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจาก ความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่าง ลุ่มลึกจากกิจกรรมการเรียนรู้	3.50	0.955	มาก
27.	นักเรียนจัดกิจกรรมติดตามและนำเสนอสิ่งที่ไม่ถูกต้องตาม ครรลองครองธรรมที่เกิดขึ้นในสังคม	3.47	1.062	ปานกลาง
รวม		3.56	0.822	มาก
ผลรวมสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		3.78	0.675	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	Mean	SD	แปลผล
4. การประเมินผลสัมฤทธิ์				
4.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ				
28.	นักเรียนมีความก้าวหน้าในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	3.97	0.786	มาก
29.	นักเรียนปฏิบัติตามเกณฑ์และยอมรับการประเมิน	3.94	0.846	มาก
30.	นักเรียนมีผลการประเมินด้านการเสียสละและการช่วยเหลือ ผู้อื่นสูงขึ้น	3.93	0.806	มาก
รวม		3.87	0.693	มาก
4.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม				
31.	นักเรียนมีผลการประเมินด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สูงขึ้น	3.87	0.820	มาก
32.	นักเรียนมีผลการประเมินการทำกิจกรรมการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมสูงขึ้น	3.73	0.853	มาก
33.	นักเรียนมีผลการประเมินด้านการแสดงความคิดเห็นใน ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานของภาครัฐสูงขึ้น	3.67	0.858	มาก
รวม		3.76	0.753	มาก
4.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม				
34.	นักเรียนมีผลการประเมินทางการเรียนสูงขึ้น	3.82	0.789	มาก
35.	นักเรียนมีผลการประเมินการคิดวิเคราะห์ วิพากษ์สภาพ สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมสูงขึ้น	3.75	0.863	มาก
36.	นักเรียนมีผลการประเมินการติดตามและนำเสนอสิ่งที่ไม่ ถูกต้องตามครรลองครองธรรมสูงขึ้น	3.50	0.978	มาก
รวม		3.69	0.740	มาก
ผลรวมสภาพการประเมินผลสัมฤทธิ์		3.77	0.661	มาก
ผลรวมสภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน		3.65	0.624	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	Mean	SD	แปลผล
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน				
5. การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน				
5.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ				
37.	นักเรียนได้รับการชื่นชมที่สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเองได้สำเร็จ	4.19	0.758	มาก
38.	นักเรียนได้รับการชื่นชมที่ปฏิบัติตามข้อตกลงและเกณฑ์การประเมิน	4.18	0.742	มาก
39.	นักเรียนได้รับการยกย่องจากการเสียสละและช่วยเหลือผู้อื่น	4.18	0.781	มาก
รวม		4.18	0.674	มาก
5.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม				
40.	นักเรียนมีอิสระในการพิจารณาเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอน	3.63	.993	มาก
41.	นักเรียนริเริ่มโครงการที่นักเรียนสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม	3.55	.943	มาก
42.	นักเรียนติดตามและวิพากษ์การทำงานของนักการเมืองที่นักเรียนสนใจ	3.39	1.00	ปานกลาง
รวม		3.52	0.836	มาก
5.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม				
43.	นักเรียนมีอิสระในการวิเคราะห์สิ่งที่ตนชอบและไม่ชอบอย่างใคร่ครวญเพื่อเตรียมพร้อมในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา	3.90	0.933	มาก
44.	นักเรียนมีอิสระในการคิดวิเคราะห์ วิพากษ์ในประเด็นที่นักเรียนสนใจเกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม	3.77	0.904	มาก
45.	นักเรียนได้รับการยกย่องที่ติดตามและนำเสนอสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามครรลองครองธรรมที่เกิดขึ้น	3.64	0.954	มาก
รวม		3.77	0.787	มาก
ผลรวมสภาพการสร้างจูงใจในชั้นเรียน		3.82	0.629	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาธิปไตย	Mean	SD	แปลผล
6. การสร้างแนวปฏิบัติ				
6.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ				
46.	นักเรียนแบ่งหน้าที่และปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่กำหนดขึ้น	4.08	0.783	มาก
47.	นักเรียนมีแนวทางการแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม	4.08	0.737	มาก
48.	นักเรียนนำเสนอแนวปฏิบัติในการเสียสละและช่วยเหลือผู้อื่น	3.96	0.826	มาก
รวม		4.04	0.700	มาก
6.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม				
49.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณาการสร้างแนวปฏิบัติ	3.90	0.847	มาก
50.	นักเรียนนำเสนอแนวทางการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและ สิ่งแวดล้อม	3.66	0.914	มาก
51.	นักเรียนออกแบบแนวทางการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนที่จำลอง หลักการทำงานของภาครัฐ	3.60	0.979	มาก
รวม		3.72	0.813	มาก
6.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม				
52.	นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองอย่างใคร่ครวญเพื่อ ออกแบบแนวปฏิบัติในการปรับปรุงตนเอง	3.72	0.981	มาก
53.	นักเรียนวิเคราะห์ปัญหาสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมเพื่อ นำเสนอแนวทางการแก้ไข โดยแสดงพฤติกรรมในการ แก้ปัญหา	3.61	1.585	มาก
54.	นักเรียนได้นำเสนอแนวปฏิบัติของชั้นเรียนที่จัดสิ่งที่ไม่ ถูกต้องตามครรลองครองธรรมในชั้นเรียน	3.56	1.039	มาก
รวม		3.63	0.924	มาก
ผลรวมสภาพการประเมินผลสัมฤทธิ์		3.80	0.703	มาก
ผลรวมสภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน		3.81	0.629	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	Mean	SD	แปลผล
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้				
7. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ				
7.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ				
55.	การจัดตำแหน่งที่นั่งของนักเรียนส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	3.81	0.930	มาก
56.	นักเรียนเก็บรักษาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนทุกครั้งหลังเลิกเรียน	3.80	0.944	มาก
57.	ภายในชั้นเรียนมีบอร์ดยกย่องนักเรียนที่เสียสละและช่วยเหลือผู้อื่น	3.18	1.258	ปานกลาง
รวม		3.60	0.817	มาก
7.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม				
58.	นักเรียนได้พิจารณาร่วมกันเลือกวัสดุอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสม	3.45	1.049	ปานกลาง
59.	นักเรียนช่วยกันปิดไฟทุกครั้งหลังออกจากชั้นเรียน	4.10	0.932	มาก
60.	นักเรียนช่วยกันจัดทำมุมข่าวสารการเมืองที่เป็นประเด็นในปัจจุบัน	3.37	1.139	ปานกลาง
รวม		3.64	0.837	มาก
7.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม				
61.	นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจะถูกจัดที่นั่งแยกออกจากเพื่อนนักเรียนคนอื่น	3.00	1.252	ปานกลาง
62.	ภายในชั้นเรียนมีสารสนเทศที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นทางสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม	3.42	1.118	ปานกลาง
63.	นักเรียนร่วมกันออกแบบการจัดที่นั่งในชั้นเรียนที่เอื้อให้ทุกคนสามารถมองเห็นครู หน้าจอและการนำเสนอได้อย่างทั่วถึง	3.76	1.088	มาก
รวม		3.40	0.919	ปานกลาง
ผลรวมสภาพการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ		3.55	0.778	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อที่	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	Mean	SD	แปลผล
8. การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา				
8.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ				
64.	นักเรียนยินดีที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง	4.04	0.903	มาก
65.	นักเรียนยินดีในการปฏิบัติตามข้อตกลงและเกณฑ์การ ประเมินของชั้นเรียน	4.07	0.896	มาก
66.	นักเรียนร่วมกันแบ่งปันประสบการณ์ที่นักเรียนภูมิใจในการ ช่วยเหลือผู้อื่น	3.97	0.909	มาก
รวม		4.03	0.805	มาก
8.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม				
67.	นักเรียนยินดีที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงและเกณฑ์การประเมิน ของชั้นเรียน	4.10	0.826	มาก
68.	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในเชิญชวนผู้อื่นเพื่อร่วมกัน พัฒนาสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม	3.71	0.999	มาก
69.	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการสืบค้นข้อมูลเพื่อ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของรัฐ	3.74	1.020	มาก
รวม		3.85	0.833	มาก
8.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม				
70.	นักเรียนยินดีรับฟังผู้อื่นและสะท้อนความคิดของตนเพื่อรู้จัก ตนเองมากขึ้น	3.99	0.861	มาก
71.	นักเรียนมีความสบายใจในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับประเด็นทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม	3.75	0.960	มาก
72.	นักเรียนร่วมกันจัดเวทีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ด้วยความเป็นมิตรเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามครรลองครอง ธรรม	3.43	1.131	ปานกลาง
รวม		3.73	0.846	มาก
ผลรวมสภาพการประเมินผลสัมฤทธิ์		3.87	0.758	มาก
ผลรวมสภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้		3.71	0.711	มาก

ตารางที่ 18 สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย รายชื่อย่อย พบว่า

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย เมื่อพิจารณารายชื่อย่อย ส่วนมากมีระดับการปฏิบัติในการบริหารจัดการชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่มีระดับการปฏิบัติในการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ 1) ด้านการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ประกอบด้วย พลเมืองที่มีส่วนร่วม คือ นักเรียนแสดงความคิดเห็นการทำงานของภาครัฐตามที่วัตถุประสงค์การเรียนรู้ระบุ ($\bar{X} = 3.45$, $SD = 0.916$) และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม คือ นักเรียนวิพากษ์ประเด็นสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างลุ่มลึกตามที่ประมวลรายวิชา ($\bar{X} = 3.46$, $SD = 0.962$) และนักเรียนติดตามและนำเสนอสิ่งไม่ถูกต้องตามครรลองครองธรรมตามที่วัตถุประสงค์การเรียนรู้ระบุ ($\bar{X} = 3.31$, $SD = 0.997$) 2) ด้านการมอบหมายงานความเหมาะสมที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ประกอบด้วย พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ คือ นักเรียนหมุนเวียนหน้าที่การเป็นหัวหน้าชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.30$, $SD = 1.198$) พลเมืองที่มีส่วนร่วม คือ นักเรียนได้ศึกษาบทบาทการทำงานของภาครัฐ ($\bar{X} = 3.36$, $SD = 1.037$) และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม คือ นักเรียนได้ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ วิพากษ์สาเหตุของความเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง ($\bar{X} = 3.45$, $SD = 0.977$) และนักเรียนได้รับมอบหมายงานในการติดตามและนำเสนอสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามครรลองครองธรรมในสังคม ($\bar{X} = 3.46$, $SD = 1.030$) 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ประกอบด้วย พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม คือ นักเรียนจัดกิจกรรมติดตามและนำเสนอสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามครรลองครองธรรมที่เกิดขึ้นในสังคม ($\bar{X} = 3.47$, $SD = 1.065$) 4) ด้านการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน ประกอบด้วย พลเมืองที่มีส่วนร่วม คือ นักเรียนติดตามและวิพากษ์การทำงานของนักรบเมืองที่นักเรียนสนใจ ($\bar{X} = 3.39$, $SD = 1.002$) 5) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ประกอบด้วย พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ คือ ภายในชั้นเรียนมีบอร์ดยกย่องนักเรียนที่เสียสละและช่วยเหลือผู้อื่น ($\bar{X} = 3.18$, $SD = 1.259$) พลเมืองที่มีส่วนร่วม คือ นักเรียนได้พิจารณาร่วมกันเลือกวัสดุอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.45$, $SD = 1.049$) และนักเรียนช่วยกันจัดทำมุมข่าวสารการเมืองที่เป็นประเด็นในปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.37$, $SD = 1.139$) และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม คือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจะถูกจัดที่นั่งแยกออกจากเพื่อนนักเรียนคนอื่น ($\bar{X} = 3.00$, $SD = 1.252$) และภายในชั้นเรียนมีสารสนเทศที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นทางสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.42$,

SD= 1.118) และ 6) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา ประกอบด้วย พลเมืองที่มุ่งเน้นความ
ยุติธรรม คือ นักเรียนร่วมกันจัดเวทีสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยความเป็นมิตรเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่
ถูกต้องตามครรลองครองธรรม (\bar{X} = 3.43, SD= 1.131)

3. ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของผู้ตอบแบบสอบถาม 210 คน จำแนกตามการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1.1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 1.2) การมอบหมายงานตามความเหมาะสม 1.3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 1.4) การประเมินผลสัมฤทธิ์ 2) ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน ประกอบด้วย 2.1) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน และ 2.2) การสร้างแนวปฏิบัติ และ 3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และ 3.2) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา จำแนกตามความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2) พลเมืองที่มีส่วนร่วม และ 3) พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 19 ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็ง

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็ง	ครูประจำชั้น		ครูประจำวิชา		หัวหน้าชั้นเรียน		รวม	
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.40	0.956	2.11	0.790	2.49	0.882	2.33	0.889
2. ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้	2.48	0.885	2.14	0.892	2.60	0.987	2.41	0.938
3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	1.96	0.904	1.89	0.918	2.38	0.970	2.08	0.951
รวม	2.28	0.915	2.04	0.866	2.49	0.946	2.27	0.926

จากตารางที่ 4.6 ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ในภาพรวม พบว่า

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวม มีระดับของปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$, $SD = 0.926$) และเมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และหัวหน้าชั้นเรียน พบว่า หัวหน้าชั้นเรียนมีความคิดเห็นในปัญหาในการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยโดยเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 2.49$, $SD = 0.946$) รองลงมา คือ ครูประจำชั้น ($\bar{X} = 2.28$, $SD = 0.915$) และครูประจำวิชา ($\bar{X} = 2.04$, $SD = 0.866$) ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนมีความคิดเห็นในปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยโดยเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 2.41$, $SD = 0.938$) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.33$, $SD = 0.889$) และด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้โดยเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.08$, $SD = 0.951$) ตามลำดับ

ตารางที่ 20 ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอุปบระชาธิปไตย ในภาพรวม
 จำแนกตามองค์ประกอบ การบริหารจัดการชั้นเรียน พบว่า

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอุปบระชาธิปไตย	ครูประจำชั้น		ครูประจำวิชา		หัวหน้าชั้นเรียน		รวม	
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน								
1.1 การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้			2.29	0.876	2.60	0.975	2.45	0.937
1.2 การมอบหมายงานตามความเหมาะสม	2.40	0.956	2.03	0.821	2.43	1.056	2.28	0.962
1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้			2.00	0.890	2.45	1.007	2.22	0.972
1.4 การประเมินผลสัมฤทธิ์			2.10	1.000	2.48	1.043	2.29	1.036
2. ด้านการสร้างแรงจูงใจในการเรียน								
2.1 การสร้างแรงจูงใจในการเรียน	2.39	0.916	2.14	0.982	2.55	1.012	2.36	0.981
2.2 การสร้างแนวปฏิบัติ	2.57	0.951	2.15	0.913	2.65	1.053	2.46	0.995
3. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้								
3.1 การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	1.90	0.866	1.87	0.965	2.33	1.032	2.03	0.975
3.2 การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา	2.02	1.075	1.92	0.986	2.43	1.061	2.12	1.059
รวม	2.25	0.958	2.06	0.929	2.49	1.029	2.26	1.059

จากตารางที่ 20 ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตยในภาพรวม จำแนกตามตามองค์ประกอบ การบริหารจัดการชั้นเรียน พบว่า

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ในภาพรวม มีระดับของปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.26$, $SD = 0.969$) และเมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และหัวหน้าชั้นเรียน พบว่า หัวหน้าชั้นเรียนมีความคิดเห็นในปัญหาในการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยโดยเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.48$, $SD = 1.028$) รองลงมา คือ ครูประจำชั้น ($\bar{X} = 2.23$, $SD = 0.951$) และครูประจำวิชา ($\bar{X} = 2.05$, $SD = 0.924$) ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยในภาพรวม จำแนกตามตามองค์ประกอบการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการสร้างแนวปฏิบัติมีปัญหโดยเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.46$, $SD = 0.995$) รองลงมาคือ ด้านการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.45$, $SD = 0.937$) ด้านการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน ($\bar{X} = 2.36$, $SD = 0.981$) ด้านการประเมินผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X} = 2.29$, $SD = 1.036$) ด้านการมอบหมายงานตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.28$, $SD = 0.962$) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.22$, $SD = 0.972$) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา ($\bar{X} = 2.12$, $SD = 1.059$) และด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ($\bar{X} = 2.03$, $SD = 0.975$) ตามลำดับ

ตารางที่ 21 ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาธิปไตย
จำแนกตามความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาธิปไตย รายด้าน พบว่า

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาธิปไตย	ครูประจำชั้น		ครูประจำวิชา		หัวหน้าชั้นเรียน		รวม		
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	
ด้านการจัดการเรียนการสอน									
1. การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้									
1.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ			2.33	0.887	2.69	1.004	2.51	0.961	ปานกลาง
1.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม			2.35	0.963	2.71	1.065	2.53	1.027	ปานกลาง
1.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม			2.20	1.098	2.41	1.122	2.30	1.111	น้อย
2. การมอบหมายงานตามความเหมาะสม									
2.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ	2.54	1.052	2.20	0.882	2.55	1.124	2.43	1.033	น้อย
2.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม	2.28	1.065	1.97	0.943	2.27	1.150	2.17	1.061	น้อย
2.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม	2.37	1.099	1.92	0.874	2.47	1.152	2.25	1.071	น้อย
3. การจัดการรวมการเรียนรู้									
3.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ			2.10	1.181	2.24	1.172	2.17	1.174	น้อย
3.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม			2.04	0.939	2.53	1.120	2.28	1.059	น้อย
3.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม			1.88	1.000	2.57	1.222	2.22	1.165	น้อย

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของคุณภาพในระบบวิชาชีพโดยเจ้าพนักงานควบคุมคุณภาพในวิชาชีพโดยพลเมืองคุณภาพในระบอบวิชาชีพโดย	ครูประจำชั้น		ครูประจำวิชา		หัวหน้าชั้นเรียน		รวม		
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	
4. การประเมินผลสัมฤทธิ์									
4.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ			2.20	1.111	2.67	1.163	2.43	1.158	น้อย
4.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม			2.18	1.067	2.52	1.188	2.35	1.138	น้อย
4.4 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม			1.93	1.049	2.26	1.172	2.10	1.120	น้อย
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน									
5. การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน									
5.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ	2.53	1.043	2.15	1.004	2.60	1.072	2.42	1.054	น้อย
5.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม	2.25	1.075	2.13	1.024	2.40	1.117	2.26	1.074	น้อย
5.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม	2.40	1.220	2.14	1.183	2.64	1.251	2.39	1.230	น้อย
6. การสร้างแนวปฏิบัติ									
6.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ	2.77	1.193	2.20	1.001	2.64	1.251	2.53	1.174	ปานกลาง
6.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม	2.70	1.171	2.24	1.095	2.82	1.250	2.59	1.195	ปานกลาง
6.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม	2.24	1.105	2.02	1.026	2.50	1.149	2.25	1.108	น้อย

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนคุณภาพในระบบอบรบประชาชนที่โดยเจ้าแม่ตามความเข้มแข็งของชุมชนคุณภาพในระบบอบรบประชาชนที่โดย	ครูประจำชั้น		ครูประจำวิชา		หัวหน้าชั้นเรียน		รวม	
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้								
7. การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ								
7.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ	1.65	0.895	1.69	0.937	2.05	1.095	1.80	0.991
7.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม	1.77	0.969	1.81	1.097	2.29	1.140	1.96	1.091
7.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม	2.28	1.181	2.11	1.257	2.64	1.308	2.34	1.263
8. การจัดการสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา								
8.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ	1.87	1.075	1.84	1.098	2.41	1.233	2.04	1.162
8.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม	2.14	1.310	2.04	1.197	2.52	1.176	2.23	1.241
8.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม	2.05	1.100	1.88	1.046	2.35	1.057	2.09	1.080
รวม	2.25	1.103	2.06	1.039	2.48	1.156	2.27	1.114

จากตารางที่ 21 ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง คุณภาพในระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย รายด้าน พบว่า

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย จำแนกตามความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ภาพรวม มีระดับของ ปัญหาในการบริหารจัดการชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$, $SD = 1.114$) และเมื่อพิจารณา ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และหัวหน้าชั้นเรียน พบว่า หัวหน้าชั้นเรียนมีความคิดเห็นในปัญหาในการบริหารจัดการชั้นเรียนโดยเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.48$, $SD = 1.156$) รองลงมา คือ ครูประจำชั้น ($\bar{X} = 2.25$, $SD = 1.103$) และครูประจำวิชา ($\bar{X} = 2.06$, $SD = 1.039$) ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า พลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.53$, $SD = 1.027$) มีความคิดเห็นในปัญหาโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 2.51$, $SD = 0.961$) และความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 2.30$, $SD = 1.111$) ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน การมอบหมายงานความเหมาะสมที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 2.43$, $SD = 1.033$) มีความคิดเห็นในปัญหาโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 2.25$, $SD = 1.071$) และพลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.17$, $SD = 1.061$) ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า พลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.28$, $SD = 1.059$) มีความคิดเห็นในปัญหาโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 2.22$, $SD = 1.165$) และพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 2.17$, $SD = 1.174$) ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน การประเมินผลสัมฤทธิ์ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 2.43$, $SD = 1.158$) มีความคิดเห็นในปัญหาโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.35$, $SD = 1.138$) และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 2.10$, $SD = 1.120$) ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความ
เป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 2.42$,
SD = 1.054) มีความคิดเห็นในปัญหาโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม
($\bar{X} = 2.39$, SD = 1.230) และพลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.26$, SD = 1.074) ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน การสร้างแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น
พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า พลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.59$, SD = 1.195)
มีความคิดเห็นในปัญหาโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 2.53$,
SD = 1.174) และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 2.25$, SD = 1.108) ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง
ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 2.34$,
SD = 1.263) มีความคิดเห็นในปัญหาโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 1.96$,
SD = 1.091) และพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 1.80$, SD = 0.991) ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง
ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า พลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.23$,
SD = 1.241) มีความคิดเห็นในปัญหาโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม
($\bar{X} = 2.09$, SD = 1.080) และพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 2.04$, SD = 1.162) ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน จำแนกตามความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบ
ประชาธิปไตย รายด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนมากมีระดับของปัญหาอยู่ในระดับน้อย
ซึ่งด้านที่มีปัญหาโดยเฉลี่ยสูงสุดและรองลงมาในภาพรวม และมีปัญหาโดยเฉลี่ยสูงสุด
รายด้าน คือ การสร้างแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.59$,
SD = 1.195) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม
($\bar{X} = 2.53$, SD = 1.027) การสร้างแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความ
รับผิดชอบ ($\bar{X} = 2.53$, SD = 1.174) และการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง
ความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 2.34$, SD = 1.263) ซึ่งจำเป็นต้องมีแนวทาง
การพัฒนาให้มีปัญหาน้อยลง

ตารางที่ 22 ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบ
ประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย รายชื่อย่อย

ข้อที่	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	Mean	SD	แปลผล
ด้านการจัดการเรียนการสอน				
1. การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้				
1.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ				
1.	วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดในประมวล รายวิชาไม่สอดคล้องกับคุณลักษณะของนักเรียน	1.11	1.116	ปานกลาง
2.	ครูขาดการติดตามนักเรียนที่ไม่ได้รับ ประมวลรายวิชาเนื่องจากขาดเรียนในช่วงแรก	1.11	1.116	น้อย
รวม		2.51	0.961	ปานกลาง
1.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม				
3.	การมีส่วนร่วมของนักเรียนที่กำหนดในประมวลรายวิชา กำหนดไม่ทั่วถึง	2.53	1.027	ปานกลาง
ผลรวมปัญหาการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้กับ ความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม		2.53	1.027	ปานกลาง
1.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม				
4.	ประมวลรายวิชากำหนดให้นักเรียนนำเสนอความยุติธรรม ในมุมมองของตนเองโดยไม่ได้คำนึงถึงผู้อื่น	2.30	1.111	น้อย
รวม		2.30	1.111	น้อย
ผลรวมปัญหาการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้		2.45	0.937	น้อย

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	Mean	SD	แปลผล
2. การมอบหมายงานตามความเหมาะสม				
2.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ				
5.	ครูขาดการศึกษาภูมิหลังของนักเรียนเป็นรายบุคคลในการ มอบหมายงานตามความสามารถของนักเรียน	2.56	1.152	ปานกลาง
6.	ครูขาดการชี้แนะนักเรียนที่ผลิตผลงานออกมาไม่ตรงกับ เป้าหมายของงาน	2.30	1.081	น้อย
รวม		2.43	1.033	น้อย
1.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม				
7.	ครูแบ่งงานแต่ละกลุ่มไม่ทั่วถึง	2.10	1.077	น้อย
8.	ครูขาดการติดตามตรวจสอบการทำงานกลุ่มของนักเรียน	2.24	1.168	น้อย
รวม		2.17	1.061	น้อย
1.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม				
9.	ครูมอบหมายงานที่มีความยากและซับซ้อนแต่ไม่เกิด ประโยชน์ให้นักเรียนทำ	2.10	1.134	น้อย
10.	ครูให้อิสระนักเรียนในการแบ่งงานกันทำโดยไม่ได้ตรวจสอบ ติดตาม	2.41	1.211	น้อย
รวม		2.25	1.071	น้อย
ผลรวมปัญหาการมอบหมายงานตามความเหมาะสม		2.28	0.962	น้อย

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	Mean	SD	แปลผล
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
3.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ				
11.	ครูมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่ไม่ส่งเสริมการพัฒนา คุณลักษณะของนักเรียน	2.17	1.174	น้อย
รวม		2.17	1.174	น้อย
3.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม				
12.	ครูมักให้ความสนใจเฉพาะนักเรียนที่มีความสามารถ	2.29	1.190	น้อย
13.	ครูเน้นการสอนโดยใช้บรรยายเป็นหลักและขาดการตั้ง คำถาม	2.28	1.133	น้อย
รวม		2.29	1.030	ปานกลาง
3.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม				
14.	ครูให้ความสนใจนักเรียนไม่ทั่วถึงและไม่รอบด้าน	2.22	1.165	น้อย
รวม		2.22	1.165	น้อย
ผลรวมปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		2.22	0.972	น้อย
4. การประเมินผลสัมฤทธิ์				
4.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ				
15.	ครูกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ไม่ทำท้าวความสามารถของ นักเรียน	2.43	1.158	น้อย
รวม		2.43	1.158	น้อย
4.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม				
16.	ครูเป็นผู้ประเมินผลสัมฤทธิ์โดยไม่ให้นักเรียนมีส่วนร่วม	2.35	1.138	น้อย
รวม		2.35	1.138	น้อย
4.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม				
17.	ครูกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ไม่มีความชัดเจน	2.10	1.142	น้อย
18.	ครูไม่ตรวจสอบติดตามผลการประเมินผลตนเองของนักเรียน	2.09	1.204	น้อย
รวม		2.10	1.120	น้อย
ผลรวมปัญหาการประเมินผลสัมฤทธิ์		2.36	0.981	น้อย
ผลรวมปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน		2.33	0.889	น้อย

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบบบอบประชาธิปไตย	Mean	SD	แปลผล
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน				
5. การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน				
5.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ				
19.	ครูให้คำชมเชยและสร้างแรงบันดาลใจไม่ต่อเนื่อง	2.56	1.193	ปานกลาง
20.	การสร้างแรงจูงใจของครูไม่ส่งเสริมให้นักเรียนพึ่งตนเอง	2.29	1.118	น้อย
รวม		2.42	1.054	น้อย
5.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม				
21.	ครูเน้นการใช้ของรางวัลในการเสริมแรงมากกว่าการให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการมีส่วนร่วม	2.33	1.192	น้อย
22.	ครูละเลยนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชั้นเรียน	2.19	1.128	น้อย
รวม		2.26	1.074	น้อย
5.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม				
23.	ครูเลือกชมเชยเฉพาะนักเรียนที่มีพฤติกรรมดีสม่ำเสมอ	2.39	1.230	น้อย
รวม		2.39	1.230	น้อย
ผลรวมปัญหาการสร้างแรงจูงใจ		2.45	0.937	น้อย

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	Mean	SD	แปลผล
6. การสร้างแนวปฏิบัติ				
6.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ				
24.	การปฏิบัติตามกฎระเบียบของชั้นเรียนไม่เข้มงวดอย่างต่อเนื่อง	2.53	1.174	ปานกลาง
รวม		2.53	1.174	ปานกลาง
6.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม				
25.	ครูจะไม่เปลี่ยนแปลงกฎของชั้นเรียนที่ได้กำหนดขึ้นแล้ว	2.59	1.195	ปานกลาง
รวม		2.59	1.195	ปานกลาง
6.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม				
26.	ครูกำหนดแนวปฏิบัติที่ใช้กับนักเรียนไม่ทั่วถึง	2.25	1.153	น้อย
27.	แนวปฏิบัติที่กำหนดขึ้นไม่สอดคล้องกับการพัฒนา คุณลักษณะของนักเรียน	2.25	1.145	น้อย
รวม		2.25	1.108	น้อย
ผลรวมปัญหาการสร้างแนวปฏิบัติ		2.46	0.995	น้อย
ผลรวมปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน		2.41	0.938	น้อย

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	Mean	SD	แปลผล
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้				
7. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ				
7.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ				
28.	ครูเชื่อว่าหน้าที่การดูแลชั้นเรียนเป็นหน้าที่ของภารโรง	1.72	0.983	น้อย
29.	ครูขาดการมอบหมายงานให้นักเรียนดูแลชั้นเรียน	1.88	1.157	น้อย
รวม		1.80	0.991	น้อย
7.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม				
30.	ครูขาดการให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน	1.92	1.102	น้อย
31.	ครูขาดการให้นักเรียนร่วมออกแบบและตกแต่งชั้นเรียน	1.99	1.171	น้อย
รวม		1.96	1.091	น้อย
7.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม				
32.	ครูขาดการสับเปลี่ยนที่นั่งในชั้นเรียน	2.34	1.263	น้อย
รวม		2.34	1.263	น้อย
ผลรวมปัญหาการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ		2.03	0.975	น้อย
8. การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา				
8.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ				
33.	ครูละเลยการชื่นชมนักเรียนที่มีความพยายามในการปรับปรุงตนเองให้มีความรับผิดชอบ	2.04	1.162	น้อย
รวม		2.04	1.162	น้อย
8.2 พลเมืองที่มีส่วนร่วม				
34.	ครูให้ความสำคัญเฉพาะกับนักเรียนที่กล้าแสดงออก	2.23	1.241	น้อย
รวม		2.23	1.241	น้อย
8.3 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม				
35.	ครูแสดงความหวังในักเรียนไม่ทั่วถึงและไม่รอบด้าน	2.05	1.176	น้อย
36.	ครูขาดการส่งเสริมให้นักเรียนนำเสนอสิ่งที่นักเรียนสนใจ	2.13	1.137	น้อย
รวม		2.09	1.080	น้อย
ผลรวมปัญหาการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา		2.12	1.059	น้อย
ผลรวมปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน		2.08	0.951	น้อย
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้				

ตารางที่ 22 ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาธิปไตย รายข้อย่อย พบว่า

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาธิปไตย เมื่อพิจารณารายข้อย่อย ส่วนมากระดับของปัญหาในการบริหารจัดการชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อที่มีความคิดเห็นในการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาธิปไตย อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ 1) ด้านการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ประกอบด้วย พลเมืองที่มีส่วนร่วม คือ การมีส่วนร่วมของนักเรียนที่กำหนดในประมวลรายวิชากำหนดไม่ทั่วถึง ($\bar{X} = 2.53$, $SD = 1.027$) 2) ด้านมอบหมายงานตามความเหมาะสมเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ประกอบด้วย พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ คือ ครูขาดการศึกษาภูมิหลังของนักเรียนเป็นรายบุคคลในการมอบหมายงานตามความสามารถของนักเรียน ($\bar{X} = 2.56$, $SD = 1.152$) 3) ด้านการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ประกอบด้วย พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ คือ ครูให้คำชมเชยและสร้างแรงบันดาลใจไม่ต่อเนื่อง ($\bar{X} = 2.56$, $SD = 1.193$) และ 4) การสร้างแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมือง ประกอบด้วย พลเมืองที่มีส่วนร่วม คือ ครูจะไม่เปลี่ยนแปลงกฎของชั้นเรียนที่ได้กำหนดขึ้นแล้ว ($\bar{X} = 2.59$, $SD = 1.195$)

4. แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบบบอบประชาธิปไตย

ผลการวิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบอบประชาธิปไตยของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 210 คน จำแนกตามการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบอบประชาธิปไตย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1.1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 1.2) การมอบหมายงานตามความเหมาะสม 1.3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 1.4) การประเมินผลสัมฤทธิ์ 2) ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน ประกอบด้วย 2.1) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน และ 2.2) การสร้างแนวปฏิบัติ และ 3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และ 3.2) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา และจำแนกตามความเป็นพลเมืองในระบบบอบประชาธิปไตย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2) พลเมืองที่มีส่วนร่วม และ 3) พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 23 แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาธิปไตย
 วิเคราะห์จากแบบสอบถาม

การบริหารจัดการชั้นเรียน	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ
ด้านการจัดการเรียนการสอน	<p>1. การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้</p> <p><u>พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูจะต้องระบุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้มีความชัดเจนตั้งแต่วันแรกของการเปิดภาคเรียน โดยแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน หน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตาม กฎบัตร เสนอแนะเรื่องความรู้ ทักษะ เจตคติ เพื่อให้นักเรียนร่วมรับทราบและรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองตลอดภาคการศึกษา นอกจากนี้วัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดขึ้นควรสอดคล้องกับความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและตระหนักในการพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ <p><u>พลเมืองที่มีส่วนร่วม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สามารถนำเสนอและกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่เหมาะสมร่วมกับครู ได้แก่ การจัดประชุมระหว่างครูและตัวแทนนักเรียน รวมถึงเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้ร่วมซักถามและเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในวิชานั้น ๆ นอกจากนี้วัตถุประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละวิชาควรสอดคล้องกับกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม เช่น การช่วยกันทำความสะอาดชุมชนของตนเอง การสอดส่องดูแลชุมชนให้มีความเรียบร้อย การช่วยเหลือและร่วมมือกันในการพัฒนาสังคมให้ก้าวอยู่ รวมถึงการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีทัศนคติดีต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมถึงในวัตถุประสงค์การเรียนรู้ <p><u>พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ครูควรสอดแทรกกระบวนการคิดวิเคราะห์ การประเมิน การแยกแยะเกี่ยวกับตนเอง สังคมและวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจในปัจจุบัน เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมถึงในวัตถุประสงค์การเรียนรู้ <p>ควรสอดแทรกในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมควบคู่กับความ เป็นประชาธิปไตยด้วย</p>

ตารางที่ 23 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ
<p>2. การมอบหมายงานตามความเหมาะสม</p>	<p><u>พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายงานแต่ละครั้งครูควรศึกษาความสามารถ ความถนัดและความสนใจของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้นักเรียนได้แสดงศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ รวมถึงควรมีการติดตาม ตรวจสอบงานที่มอบหมายเป็นระยะ ให้คำปรึกษากับนักเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความรับผิดชอบของตนเอง นอกจากนี้ครูควรมอบหมายงานที่มีท้าทายความสามารถให้นักเรียนและให้นักเรียนได้บทบาทการทำงานที่หลากหลาย เช่น การเป็นหัวหน้าชั้นเรียน/ หัวหน้ากลุ่ม/หรือการเป็นสมาชิกของกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้รับผิดชอบงานที่มีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ควรมีการจัดระบบเพื่อน เพื่อสร้างคุณลักษณะในเรื่องการเสียสละช่วยเหลือผู้อื่น <p><u>พลเมืองที่มีส่วนร่วม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายงานครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดขอบเขตของงาน ได้แก่ ลักษณะงาน จำนวนสมาชิก หน้าที่ ความรับผิดชอบ ระยะเวลาปริมาณงานและข้อตกลงอื่น ๆ ในการทำงาน รวมถึงครูควรให้คำปรึกษาเป็นระยะ มีการวางแผนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับนักเรียนตลอดการทำงาน เน้นกระบวนการทำงานกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น นอกจากนี้งานที่ครูมอบหมายควรมีการสอดแทรกบริบทในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนคุ้นชินกับเรื่องกล่าว <p><u>พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายงานครูควรฝึกให้นักเรียนรู้จักตนเอง ได้แก่ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเองและผู้อื่น เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถวางแผนในการทำงานและเลือกคนให้เหมาะสมกับงาน เพื่อให้ทุกคนได้ทำงานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม นอกจากนี้ครูควรมีระบบการตระกลุ่มความสามารถ โดยศึกษาจากคะแนนของนักเรียน เพื่อให้แต่ละกลุ่มเกิดความเท่าเทียมกันในการทำงาน

ตารางที่ 23 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ
ด้านการจัดการเรียนการสอน	
3. การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้	<p>พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none">- การจัดการเรียนรู้อุทิศเวลาหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนที่แตกต่างกัน และมีการศึกษาภูมิหลังของนักเรียน เช่น ความสามารถ ความถนัด จุดเด่นและจุดด้อย เพื่อจัดกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการของนักเรียน รวมถึงมีการตั้งข้อตกลงและเกณฑ์การปฏิบัติกิจกรรมที่ชัดเจน เพื่อให้นักเรียนรู้จักการวางแผนและหาแนวทางในการทำกิจกรรมให้สำเร็จ <p>พลเมืองที่มีส่วนร่วม</p> <ul style="list-style-type: none">- การจัดการเรียนรู้อุทิศเวลานอกห้องเรียนได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนทุกคน โดยเริ่มต้นจากการเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถคิดกิจกรรมร่วมกัน สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวาง และสามารถตัดสินใจในการเลือกปฏิบัติกิจกรรม โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ รวมถึงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรหมั่นตั้งคำถามเพื่อฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์เปิดโอกาสให้นักเรียนระดมสมอง ชักถามซึ่งกันและกัน นำเสนอสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม และร่วมอภิปรายกันอย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ครูควรมีกิจกรรมที่หลากหลายในการปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยให้กับนักเรียน เช่น กิจกรรมที่ส่งเสริมด้านวิชาการ รวมถึงควรมีการสอดแทรกสถานการณ์บ้านเมืองในกิจกรรมการเรียนรู้ <p>พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม</p> <ul style="list-style-type: none">- การจัดการเรียนรู้อุทิศเวลาให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม กล้าแสดงความคิดเห็นและนำเสนอสิ่งที่ถูกต้อง โดยเริ่มต้นจากการจัดการเรียนให้นักเรียนฝึกการวิเคราะห์ตนเอง นำเสนอจุดเด่นจุดด้อยและการปรับปรุงแก้ไขตนเอง ฝึกให้นักเรียนรู้จักการสืบค้นและตั้งคำถามถึงสิ่งที่ไม่ถูกต้องที่เกิดขึ้นในสังคม โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ ดูแลนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม

การบริหารจัดการชั้นเรียน	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ
<p>ด้านการจัดการเรียนการสอน</p> <p>4. การประเมินผลสัมฤทธิ์</p>	<p>พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การประเมินผลสัมฤทธิ์ ครูควรมีเกณฑ์การประเมินในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนที่ชัดเจน และชี้แจงเกณฑ์การประเมินให้นักเรียนร่วมรับทราบ โดยเกณฑ์การประเมินควรมีความหลายหลาย ประเมินในช่วงเวลาที่เหมาะสม มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนตระหนักถึงสิ่งที่ต้องปฏิบัติ กระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาคุณลักษณะของตนเองให้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด <p>พลเมืองที่มีส่วนร่วม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การประเมินผลสัมฤทธิ์ ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การประเมิน เดิกรวิธิการประเมินที่เหมาะสมกับตนเองและผู้อื่น โดยใช้วิธีการออกเสียงเพื่อเลือกเกณฑ์ต่าง ๆ รวมถึงเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามและเสนอแนะเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมิน <p>พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การประเมินผลสัมฤทธิ์ เกณฑ์การประเมินควรสอดคล้องกับตัวชี้วัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครูควรคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนทุกคนเป็นที่ตั้ง ปราศจากความอคติในการประเมิน โดยมีรูปแบบการประเมินที่หลากหลาย เช่น ครูประเมินนักเรียน นักเรียนประเมินเพื่อน นักเรียนประเมินตนเอง และผู้ปกครองประเมินนักเรียน มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบพัฒนาการของนักเรียน นอกจากนี้การประเมินจะต้องเปิดเผยและสามารถตรวจสอบได้

การบริหารจัดการชั้นเรียน	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ
<p>5. การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน</p>	<p>พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน ครูควรมีวิธีการสร้างแรงจูงใจที่หลากหลายรูปแบบและมีอย่างต่อเนื่อง เช่น มีวิธีการสอนที่มีความหลากหลาย การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำในสิ่งที่ชอบ การชื่นชมหรือมอบรางวัลให้กับนักเรียนที่มีความรับผิดชอบ รวมถึงเป็นผู้สนับสนุน ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจนักเรียนในการทำงาน นอกจากนี้ครูควรเป็นผู้ชี้ให้นักเรียนเห็นถึงคุณค่าของควมรับผิดชอบเพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักรับผิดชอบตนเองอย่างสม่ำเสมอ <p>พลเมืองที่มีส่วนร่วม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของตนเองในชั้นเรียน เช่น การทำกิจกรรมต่าง ๆ นักเรียนทุกคนควรได้รับบทบาทหน้าที่ในการทำงาน มีสิทธิ์ในการเลือกและกำหนดข้อตกลงต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการทำประโยชน์เพื่อสังคม มีจิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่น รวมถึงการชื่นชมนักเรียนทั้งที่เป็นรายบุคคลและส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในตัวเอง ครูควรยกตัวอย่างบุคคลที่เป็นต้นแบบของการทำประโยชน์เพื่อสังคมให้นักเรียนได้รู้จักและแรงบันดาลใจในการปฏิบัติตาม <p>พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนครูควรศึกษาภูมิหลังของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเข้าใจธรรมชาติและพฤติกรรมของนักเรียน โดยครูควรจัดกิจกรรมในการปลูกฝังให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกและเห็นคุณค่าของความยุติธรรม การจัดกิจกรรมจึงควรมีความหลากหลาย เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เช่น การยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่นักเรียนสนใจ เพื่อให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ อภิปรายและประเมินเหตุการณ์ได้อย่างเหมาะสม การนำบุคคลในครอบครัวมาเป็นต้นแบบในเรื่องของความยุติธรรม เป็นต้น นอกจากนี้พฤติกรรมของครูก็เป็นสิ่งสำคัญ ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียน เช่น ครูควรปฏิบัติตนกับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ชื่นชมและให้รางวัลให้นักเรียนทุกคนที่มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างเหมาะสมและสม่ำเสมอ

<p>การบริหารจัดการชมรมนักเรียน</p>	<p>แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชมรมนักเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ</p>
<p>6. การสร้างแนวปฏิบัติ</p>	<p>พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างแนวปฏิบัติ ควรเริ่มต้นตั้งแต่เปิดภาคเรียน โดยครูเป็นผู้ชี้แจงแนวปฏิบัติการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนร่วมรับทราบเกี่ยวกับกฎระเบียบและหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบและเพื่อสร้างความเป็นระเบียบให้กับชั้นเรียน ซึ่งกฎระเบียบจะต้องมีความชัดเจน เข้าใจง่ายและใช้อย่างต่อเนื่อง จึงจะทำให้ทุกคนในชั้นเรียนยอมรับ เคารพ และปฏิบัติตามได้ นอกจากนี้ครูควรชื่นชมนักเรียนที่ปฏิบัติตามกฎและมีบทลงโทษที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่ละเมิดกฎ และครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎด้วยเช่นกัน <p>พลเมืองที่มีส่วนร่วม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างแนวปฏิบัติเพื่อให้ทุกคนยอมรับและปฏิบัติตามนั้น ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้ตั้งกฎระเบียบร่วมกัน โดยมีการซักถามและถามความคิดเห็นจากนักเรียนทุกคน หรือมีการออกเสียงเพื่อเลือกผู้ที่เหมาะสมที่สุด นอกจากนี้ครูและนักเรียนควรนำกฎระเบียบของสังคม ศีลธรรมหรือธรรมเนียมต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการตั้งกฎ เพื่อให้แนวทางการปฏิบัติสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สังคมกำหนดไว้ <p>พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างแนวปฏิบัติในชั้นเรียน ควรเป็นแนวปฏิบัติที่มีความเหมาะสมกับทุกคนในชั้นเรียน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและเพื่อนนักเรียน รวมถึงบอกลักษณะชั้นเรียนที่ตนเองต้องการ แนวปฏิบัติไม่ควรเอื้อประโยชน์ให้กับนักเรียนบางกลุ่ม ดังนั้นครูจึงควรปราศจากอคติในการสร้างแนวปฏิบัติ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย อธิบายเมื่อไม่สามารถปฏิบัติตามกฎได้ หรือเสนอแนะแนวปฏิบัติที่เหมาะสม รวมถึงสามารถเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติได้ หากแนวปฏิบัติไม่สอดคล้องกับบริบทของชั้นเรียน ซึ่งแนวปฏิบัติในชั้นเรียนควรเกิดจากคำแนะนำเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติได้ หรือสังคมมาเป็นแบบอย่าง เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมกำหนดไว้

<p>การบริหารจัดการชั้นเรียน</p>	<p>แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ</p>
<p>ด้านกาจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้</p>	<p>พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ</p>
<p>7. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ</p>	<p>- การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งที่สำคัญคือ การดูแลชั้นเรียนให้มีความเป็นระเบียบ โดยเริ่มต้นจากการแบ่งหน้าที่ การดูแลความสะอาดชั้นเรียนให้ชัดเจน มีตารางเวรผู้กระบุหน้าที่ของนักเรียนแต่ละคน รวมถึงมีการตกแต่งชั้นเรียนให้น่าอยู่ โดยครูควรติดตามตรวจสอบความเป็นระเบียบเรียบร้อยของนักเรียนจนครบวงจร มีการจัดที่นั่งหลากหลาย ปรับเปลี่ยนเพื่อความเหมาะสมของกิจกรรมในชั้นเรียน เช่น การให้นักเรียนที่เรียนที่เรียนอ่อน เพื่อให้นักเรียน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งผลให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในการช่วยเหลือเพื่อน และเพื่อให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น</p> <p><u>พลเมืองที่มีส่วนร่วม</u></p> <p>- การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในการจัดชั้นเรียน มีการออกเสียงเพื่อเลือกลักษณะชั้นเรียนที่นักเรียนต้องการ และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน เช่น การจัดโต๊ะที่นั่ง การจัดป้ายเขต การตกแต่งชั้นเรียนให้น่าอยู่ การจัดแสดงผลงานของนักเรียนในมุมต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันสร้างกฎระเบียบในการดูแลรักษาชั้นเรียนร่วมกัน โดยให้นักเรียนร่วมกันแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการดูแลอุปกรณ์การเรียน</p> <p><u>พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม</u></p> <p>- การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ครูควรมีการจัดชั้นเรียนที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ การจัดที่นั่งของนักเรียน ครูควรให้อิสระนักเรียนในการเลือกที่นั่ง โดยให้นักเรียนวิเคราะห์ตนเองและเพื่อนนักเรียน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความต้องการที่แตกต่างกัน เช่น ค่าสายตาของนักเรียน ตำแหน่งที่นั่งที่ความรับผิดชอบในชั้นเรียน เป็นต้น รวมถึงควรมีการสลับเปลี่ยนที่นั่งเป็นระยะ เพื่อสร้างความเท่าเทียมในชั้นเรียน รวมถึงการแบ่งหน้าที่ในการดูแลรักษาชั้นเรียน ควรแบ่งตามความสามารถ แต่มีการหมุนเวียนหน้าที่ให้เท่าเทียมกัน โดยมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา ตรวจสอบการทำงานของนักเรียนสม่ำเสมอ นอกจากนี้ครูควรจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนด้วยเช่นกัน เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่แตกต่างมากกว่าในชั้นเรียน</p>

ตารางที่ 23 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย
<p>8. การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา</p>	<p>พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา ครูควรมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาในการควบคุมชั้นเรียน มีเมตตาต่อนักเรียนทุกคน โดยใช้การสังเกตหรือสอบถามนักเรียนสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมให้ชั้นเรียนมีบรรยากาศน่าอยู่ มีความเป็นมิตรระหว่างครูและนักเรียน นักเรียนและนักเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศการเรียน ยินดีนักเรียนที่ทำความดีหรือประสบความสำเร็จในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนมีกำลังใจในการทำหน้าที่ของตนเองต่อไป รวมถึงการสร้างบรรยากาศของครูให้กำลังใจชั้นเรียนด้วยเช่นกัน เพื่อให้ นักเรียนที่ทำความดีหรือช่วยเหลือจากการทำงานมีกำลังใจในการปรับปรุงตนเอง การสื่อสารที่ดีจะช่วยให้ทั้งสองฝ่ายมีความเข้าใจตรงกัน <p>พลเมืองที่มีส่วนร่วม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา ครูควรจัดกิจกรรมโมเดลในตอนเช้า เพื่อถ่ายโอนและแสดงความห่วงใยกับนักเรียน และเพื่อให้ คำปรึกษาและแก้ปัญหาให้กับนักเรียน รวมถึงให้นักเรียนร่วมกันแก้ปัญหาและปรับบรรยากาศต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์กันในห้องเรียน นอกจากนี้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลายและกว้างขวาง โดยไม่ปิดกั้นความคิด แต่เป็นผู้ชี้แนะให้กับนักเรียน รวมถึงครูควรมีใจให้นักเรียนเป็นผู้ฟังที่ดี รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง เช่น การสร้างเวทีที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน โดยมีครูเป็นผู้ให้ผลสะท้อนกลับในประเด็นที่แลกเปลี่ยน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน เป็นบุคคลที่สนใจเหตุการณ์หรือสถานการณ์บ้านเมืองมากขึ้น <p>พลเมืองที่มุ่งเน้นคุณธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา ครูควรจัดกิจกรรมสุนทนาการ เพื่อละลายพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อให้ครูและนักเรียน นักเรียน และนักเรียนรู้จักกันมากขึ้น ส่งผลให้เกิดบรรยากาศความเป็นมิตรร่วมกัน โดยครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลที่มีความยุติธรรม เช่น การแสดงความห่วงใยนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน การตั้งกฎระเบียบที่เป็นกลางและปฏิบัติตามกฎอย่างเคร่งครัด การรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนทุกคนอย่างเป็นกลาง ปราศจากอคติ โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ รวมถึงการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมบรรยากาศการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่ไม่เป็นธรรมในสังคมอย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตร

จากตารางที่ 23 แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย วิเคราะห์จากแบบสอบถาม พบว่า

แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย วิเคราะห์จากแบบสอบถาม แบ่งตามการบริหารจัดการชั้นเรียน มีดังนี้

ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้

พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ หน้าที่ของครูในการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้ชัดเจน การกำหนดข้อปฏิบัติของชั้นเรียน และการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยลงในวัตถุประสงค์การเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

พลเมืองที่มีส่วนร่วม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ชักถาม นำเสนอและกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การสอดแทรกกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและการส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้หมั่นติดตามข่าวสาร เศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม

พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ การสอดแทรกกระบวนการคิดวิเคราะห์ การประเมิน การแยกแยะ และการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมควบคู่กับความเป็นประชาธิปไตย

2. การมอบหมายงานตามความเหมาะสม

พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ การศึกษาความสามารถ ความถนัดและความสนใจของนักเรียน การติดตาม ตรวจสอบงาน ให้คำปรึกษากับนักเรียน งานควรมีท้าทายความสามารถและมีความหลากหลาย และการจัดระบบเพื่อนช่วยเพื่อน

พลเมืองที่มีส่วนร่วม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดขอบเขตของงาน กระบวนการทำงานกลุ่มและการสอดแทรกบริบทในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ การฝึกให้นักเรียนรู้จักตนเอง และการจัดระบบการคลุกกลุ่มความสามารถ

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย การตั้งข้อตกลงและเกณฑ์การปฏิบัติกิจกรรมที่ชัดเจน และการเน้นกิจกรรมกลุ่มที่ส่งเสริมให้นักเรียนรับผิดชอบต่องานกลุ่มของตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

พลเมืองที่มีส่วนร่วม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ กิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนทุกคน การตั้งคำถามเพื่อฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย และการสอดแทรกสถานการณ์บ้านเมืองในกิจกรรมการเรียนรู้

พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความกล้าแสดงออกที่เหมาะสม กิจกรรมที่ให้นักเรียนฝึกการวิเคราะห์ตนเอง และกิจกรรมการสืบค้นและตั้งคำถามถึงสิ่งที่ไม่ถูกต้องที่เกิดขึ้นในสังคม

4. การประเมินผลสัมฤทธิ์

พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ เกณฑ์การประเมินมีความชัดเจน มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและกิจกรรมต่าง ๆ ประเมินควรมีความหลากหลาย ประเมินในช่วงเวลาที่เหมาะสม และนักเรียนร่วมรับทราบเกณฑ์การประเมินทุกคน

พลเมืองที่มีส่วนร่วม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตั้งเกณฑ์การประเมิน เลือกวิธีการประเมิน และการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามและเสนอแนะ

พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ เกณฑ์การประเมินควรสอดคล้องกับตัวชี้วัดการเรียนรู้การประเมินมีรูปแบบที่หลากหลาย เกณฑ์การประเมินใช้อย่างต่อเนื่อง และการประเมินสามารถตรวจสอบได้

ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

5. การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน

พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ วิธีการสร้างแรงจูงใจที่มีรูปแบบหลากหลายและมีความต่อเนื่อง และการชี้ให้นักเรียนเห็นถึงคุณค่าของความรับผิดชอบ

พลเมืองที่มีส่วนร่วม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ การเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีบทบาทในชั้นเรียน การส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการทำประโยชน์เพื่อสังคม การชื่นชมนักเรียนทั้งที่เป็นรายบุคคลและส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ และการยกตัวอย่างบุคคลที่เป็นต้นแบบของการทำประโยชน์

พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ การศึกษาภูมิหลังของนักเรียนเป็นรายบุคคล กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของความยุติธรรม กิจกรรมที่มีความหลากหลาย และพฤติกรรมของครู

6. การสร้างแนวปฏิบัติ

พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ การสร้างแนวปฏิบัติเริ่มต้นตั้งแต่เปิดภาคเรียน กฎระเบียบมีความชัดเจน เข้าใจง่ายและใช้อย่างต่อเนื่อง การชื่นชมนักเรียนที่ปฏิบัติตามกฎและมีบทลงโทษที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่ละเมิดกฎ และการเป็นแบบอย่างที่ดีของครูในการปฏิบัติตามกฎ

พลเมืองที่มีส่วนร่วม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ การเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้ตั้งกฎระเบียบร่วมกัน การออกเสียงเพื่อเลือกกฎ และการนำกฎระเบียบของสังคม ศีลธรรมหรือธรรมเนียมต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการตั้งกฎ

พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 3 ประเด็นหลัก การนำแนวปฏิบัติของโรงเรียนหรือสังคมมาเป็นแบบอย่าง การวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและเพื่อนนักเรียนในการกำหนดแนวปฏิบัติ แนวปฏิบัติมีความเหมาะสมกับทุกคนในชั้นเรียน และแนวปฏิบัติสามารถเปลี่ยนแปลงได้

ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ประกอบด้วย

7. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ การแบ่งหน้าที่การดูแลความสะอาดชั้นเรียน การติดตามตรวจสอบความเป็นระเบียบเรียบร้อยอย่างสม่ำเสมอ การจัดที่นั่งของนักเรียนที่นั่งหลากหลาย และการจัดป้ายนิเทศ หรือมุมข่าวสารต่าง ๆ

พลเมืองที่มีส่วนร่วม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดชั้นเรียน การออกเสียง การเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการจัดชั้นเรียน และการเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันสร้างกฎระเบียบในการดูแลรักษาชั้นเรียนร่วมกัน

ผลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ การจัดชั้นเรียนที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ การจัดที่นั่งของนักเรียน การแบ่งหน้าที่ในการดูแลรักษาชั้นเรียน การตรวจสอบการทำงานของนักเรียนสม่ำเสมอ และกิจกรรมนอกชั้นเรียน

8. การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา

ผลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาในการควบคุมชั้นเรียน การสังเกตหรือสอบถามนักเรียน การสร้างบรรยากาศการชื่นชม การสร้างบรรยากาศของการให้กำลังใจในชั้นเรียน และการสื่อสารที่ดีจะช่วยให้ทั้งสองฝ่ายมีความเข้าใจตรงกัน

ผลเมืองที่มีส่วนร่วม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลายและกว้างขวาง โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ การฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ฟังที่ดีและรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง และการส่งเสริมให้นักเรียนเป็นบุคคลที่สนใจเหตุการณ์หรือสถานการณ์บ้านเมือง

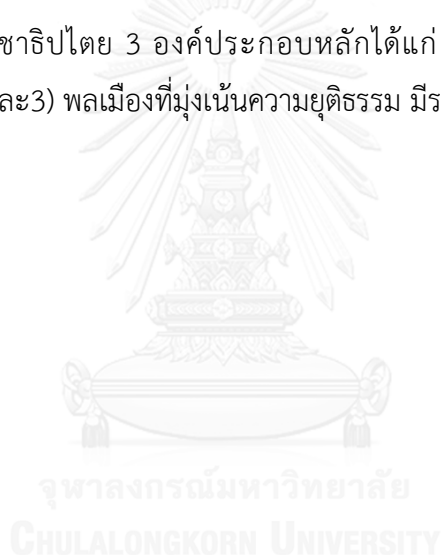
ผลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบแนวทางการแก้ปัญหา 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ กิจกรรมสันทนากการ เพื่อละลายพฤติกรรมของนักเรียน การเป็นแบบอย่างที่ดีของครู และกิจกรรมที่ส่งเสริมบรรยากาศการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่ไม่เป็นธรรมในสังคมอย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตร

5. (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบบบประชาธิปไตย

จากผลสภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบประชาธิปไตยของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 210 ฉบับ จำแนกตามการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบประชาธิปไตย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

- 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1.1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 1.2) การมอบหมายงานตามความเหมาะสม 1.3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 1.4) การประเมินผลสัมฤทธิ์
- 2) ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน ประกอบด้วย 2.1) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน และ 2.2) การสร้างแนวปฏิบัติ และ 3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และ 3.2) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา และจำแนกตามความเป็นพลเมืองในระบบบประชาธิปไตย 3 องค์ประกอบหลักได้แก่ 1) พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2) พลเมืองที่มีส่วนร่วม และ 3) พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 24 (ร่าง) แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ
ในระบบบอบประชาธิปไตยโดยนักวิจัย

การบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียน		ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบอบประชาธิปไตย
	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบอบประชาธิปไตย	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบอบประชาธิปไตย	
<p>แยกตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน</p> <p>ด้านการจัดการเรียนการสอน</p>	<p>สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบอบประชาธิปไตย</p>	<p>ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบอบประชาธิปไตย</p>	<p>ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบอบประชาธิปไตย</p>
<p>1. การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้</p>	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม <p>มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม* <p>มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม <p>มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย</p>	<p>การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูควรมีการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนสำหรับชั่วโมงแรกมากที่สุด โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและเตรียมความพร้อม ได้แก่ การจัดเตรียมประมวลรายวิชา ซึ่งเป็นเอกสารที่จะเป็นแนวทางให้กับนักเรียนตลอดภาคการศึกษา

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาสร้างแนวทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

<p>การบริหารจัดการชั้นเรียน</p> <p>แยกตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน</p>	<p>สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบทยุทธศาสตร์ชาติปี ๒๕๖๕</p> <p>สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบทยุทธศาสตร์ชาติปี ๒๕๖๕</p>	<p>ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบทยุทธศาสตร์ชาติปี ๒๕๖๕</p>	<p>แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบทยุทธศาสตร์ชาติปี ๒๕๖๕</p>	<p>ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบทยุทธศาสตร์ชาติปี ๒๕๖๕</p>
<p>ด้านการจัดการเรียนการสอน</p>				
<p>1. การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้</p>	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน : 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม* มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน : 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย</p>	<p>การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม - ครูตรวจสอบการประเมิน การแลกเปลี่ยน วิเคราะห์ การประเมิน การแลกเปลี่ยนตนเอง สังคมและวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจในปัจจุบัน เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น - ครูตรวจสอบการสอดแทรกในเรื่องของวัฒนธรรม จริยธรรมในวัตถุประสงค์การเรียนรู้ควบคู่กับความ เป็นประชาธิปไตย</p>	<p>- ครูตรวจสอบกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการเมือง สังคม เศรษฐกิจหรือสิ่งแวดล้อม - ครูควรให้ข้อมูลการติดต่อระหว่างครูและนักเรียน หรือนักเรียนและนักเรียน ทงานที่มีข้อสงสัยหรือปัญหา การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม - ครูควรแจกแจงรายละเอียดให้นักเรียนทุกคน</p>

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาร่าง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียน			วางแผนทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาชนิปไตย
	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาชนิปไตย	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาชนิปไตย	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาชนิปไตย	
องค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาชนิปไตย	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาชนิปไตย	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาชนิปไตย	วางแผนทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาชนิปไตย
ด้านการจัดการเรียนการสอน				
1. การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้	สภาพความเป็นพลเมืองด้าน : 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม* มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง	ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน : 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย		- ครูควรมีทักษะการสื่อสารที่ดี เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้ชัดเจน รวมถึงบอกพฤติกรรมที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ พร้อมบอกผลหากนักเรียนไม่ปฏิบัติตาม - ครูควรระบุเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนในประมวลรายวิชา ครูควรระบุกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดความคิดวิเคราะห์และประเมินตนเอง สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมลงในประมวลรายวิชา

หมายเหตุ * ตามที่นำมาร่างแนวทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

<p>การบริหารจัดการชั้นเรียน</p> <p>แยกตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน</p>	<p>สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียน</p> <p>ที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระดับอปท</p> <p>สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระดับอปท</p>	<p>แนวทางการแก้ปัญหา</p> <p>การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระดับอปท</p>	<p>ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระดับอปท</p> <p>ประเทศไทย</p>
<p>ด้านการจัดการเรียนการสอน</p>			
<p>2. การมอบหมายงานตามความเหมาะสม</p>	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <p>1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ</p> <p>2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม</p> <p>3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม</p> <p>มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน</p> <p>1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ</p> <p>2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม</p> <p>3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม</p> <p>มีปัญหายุ่งยากในระดับน้อย</p>	<p>การมอบหมายงานตามความเหมาะสมที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ</p> <p>- ครูควรรักษาความสามารภ ความถนัดและความสนใจของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้นักเรียนได้แสดงศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่</p> <p>- ครูควรมีการติดตาม ตรวจสอบงานที่มอบหมายเป็นระยะ ให้คำปรึกษากับนักเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความรับผิดชอบของงาน</p>

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาวางแผนทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียน		ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบ
	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบ	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบ	
<p>แยกตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน</p>	<p>สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบ</p>	<p>ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบ</p>	<p>แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบ</p>
ด้านการจัดการเรียนการสอน			
<p>2. การมอบหมายงานตามความเหมาะสม</p>	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย</p>	<p>- ครูควรมอบหมายงานที่มีท้าทายความสามารถนักเรียนและให้นักเรียนได้บทบาทการทำงานที่หลากหลาย เช่น การเป็นหัวหน้าชั้นเรียน/ หัวหน้ากลุ่ม/หรือการเป็นสมาชิกของกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้รับฝึกชอบงานที่มีความแตกต่างกัน</p> <p>- ครูควรมีการจัดระบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อสร้างคุณลักษณะในเรื่องการเสียสละและช่วยเหลือผู้อื่นให้กับนักเรียน</p>

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาวางแผนทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

<p>การบริหารจัดการชั้นเรียน</p> <p>แยกตามองค์ประกอบของการบริการจัดการชั้นเรียน</p>	<p>สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย</p>		<p>ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย</p>
<p>ด้านการจัดการเรียนการสอน</p>			
<p>2. การมอบหมายงานตามความเหมาะสม</p>	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 	<p>การมอบหมายงานตามความเหมาะสมที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูควรมีกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนรู้จักตนเอง ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนในการทำงานและเลือกคนที่เหมาะสมกับงาน - ครูควรมีระบบการคลังกลุ่มความสามารถ โดยศึกษาจากคะแนนของนักเรียน เพื่อให้แต่ละกลุ่มเกิดความเท่าเทียมกันในการทำงาน

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาวางแผนทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียน			ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพลเมืองคุณภาพในระดับประชาชนปีต่อ
	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพลเมืองคุณภาพในระดับประชาชนปีต่อ	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพลเมืองคุณภาพในระดับประชาชนปีต่อ	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพลเมืองคุณภาพในระดับประชาชนปีต่อ	
องค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพลเมืองคุณภาพในระดับประชาชนปีต่อ	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพลเมืองคุณภาพในระดับประชาชนปีต่อ		
ด้านการจัดการเรียนการสอน				
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	สภาพความเป็นพลเมืองด้าน : 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน : 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเข้มแข็งของพลเมือง - ครูควรเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนทุกคน เช่น การเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถคิดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวาง และสามารถตัดสินใจในการเลือกปฏิบัติกิจกรรม โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ	

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาวางแผนทาง

<p>การบริหารจัดการชั้นเรียน</p> <p>แยกตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน</p>	<p>สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอุปถัมภ์</p>		<p>ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอุปถัมภ์</p>
<p>ด้านการจัดการเรียนการสอน</p>			
<p>3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย</p>	<p>- ครูควรหมั่นตั้งคำถามเพื่อฝึกกระบวนการการคิดวิเคราะห์ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนระดมสมอง ชักถามซึ่งกันและกัน นำเสนอสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม และร่วมอภิปรายกันอย่างสร้างสรรค์</p> <p>- ครูควรมีกิจกรรมที่หลากหลายในการปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยให้กับนักเรียน เช่น กิจกรรมเกม กิจกรรมที่ส่งเสริมด้านวิชาการ รวมถึงควรมีการสอดแทรกสถานการณ์บ้านเมืองในกิจกรรมการเรียนรู้</p>

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียน ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของผลเมืองคุณภาพในระดับปฏิบัติ			ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของผลเมืองคุณภาพในระดับปฏิบัติ
แยกตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของผลเมืองคุณภาพในระดับปฏิบัติ	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของผลเมืองคุณภาพในระดับปฏิบัติ	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของผลเมืองคุณภาพในระดับปฏิบัติ	
ด้านการจัดการเรียนการสอน				
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	สภาพความเข้มแข็งด้าน : 1. ผลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. ผลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. ผลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	ปัญหาความเข้มแข็งด้าน : 1. ผลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. ผลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. ผลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีปัญหายอยู่ในระดับน้อย	- ครูควรฝึกให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ตนเอง จุดเด่นจุดด้อยและการปรับปรุงแก้ไขตนเอง - ครูควรฝึกให้นักเรียน รู้จักการสืบค้น และตั้งคำถามถึงสิ่งที่ไม่ถูกต้องที่เกิดขึ้นในสังคม โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ - ครูควรดูแลนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม	

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาวางแผนทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียน		ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของพลเมืองคุณภาพในระดับอปท. โดย
	สภาพการจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระดับอปท. โดย	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระดับอปท. โดย	
องค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพการจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระดับอปท. โดย	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระดับอปท. โดย	
ด้านการจัดการเรียนการสอน			
4. การประเมินผลสัมฤทธิ์	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีการปฏิบัติตามในระดับมาก</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย</p>	<p>การประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เสริมสร้างความเข้มแข็งของพลเมืองคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูควรมีเกณฑ์การประเมินในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนที่ชัดเจน - ครูควรรักษาเกณฑ์การประเมินให้นักเรียนร่วมรับทราบ - ครูควรมีเกณฑ์การประเมินที่มีความหลายหลาย มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและกิจกรรมต่าง ๆ

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาวางแนวทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

<p>การบริหารจัดการชั้นเรียน</p> <p>แยกตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน</p>	<p>สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย</p>		<p>ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย</p>
	<p>สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย</p>	<p>ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย</p>	<p>แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย</p>
<p>ด้านการจัดการเรียนการสอน</p>			
<p>4. การประเมินผลสัมฤทธิ์</p>	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีปัญหายุ่งยากในระดับน้อย</p>	<p>- ครูควรประเมินนักเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงสิ่งที่ต้องปฏิบัติ กระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาคุณลักษณะของตนเองให้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด</p> <p>การประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เสริมสร้างความเข้มแข็งของความเป็นพลเมือง</p> <p>- ครูควรกำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดการเรียนรู้เพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <p>- ครูควรปราศจากความอคติในการประเมิน</p>

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาสร้างแนวทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

<p>การบริหารจัดการชั้นเรียน</p> <p>แยกตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน</p>	<p>สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน</p>			<p>ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน</p> <p>ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบโดย</p>
	<p>สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน</p>	<p>ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน</p>	<p>แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน</p>	
<p>ด้านการจัดการเรียนการสอน</p>				
<p>4. การประเมินผลสัมฤทธิ์</p>	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีปัญหาค่อนข้างน้อย</p>	<p>- ครูควรมีรูปแบบการประเมินที่หลากหลาย เช่น ครูประเมินนักเรียน นักเรียนประเมินเพื่อน นักเรียนประเมินตนเอง และผู้ปกครองประเมินนักเรียน</p> <p>- ครูควรมีการประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อทราบพัฒนาการของนักเรียน</p> <p>- ครูควรมีการประเมินที่เปิดเผยและสามารถตรวจสอบได้</p>	

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาวางแผนทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพ ปัญหา และแนวทางการบริหารจัดการเรียน		แนวทางการแก้ปัญหา	ผลการจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบบของประเทศไทย
	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบบของประเทศไทย	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบบของประเทศไทย		
แยกตามองค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียน	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบบของประเทศไทย	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบบของประเทศไทย	แนวทางการแก้ปัญหา	ผลการจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบบของประเทศไทย
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน				
5. การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม* 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย</p>	<p>การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่เสริมสร้าง</p> <p>ความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูควรแลกเปลี่ยนความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ เช่น การขอให้นักเรียนเขียนเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาคาดหวังร่วมกันในชั้นเรียน หรือให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบใดที่ทำให้นักเรียนเรียนได้ดีที่สุด 2. สิ่งใดที่ทำให้นักเรียนรู้สึกตื่นเต้นในการเรียน 3. สิ่งใดที่ทำให้นักเรียนรู้สึกกังวลในการเรียน 	<p>การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูควรแลกเปลี่ยนความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ เช่น การขอให้นักเรียนเขียนเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาคาดหวังร่วมกันในชั้นเรียน หรือให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบใดที่ทำให้นักเรียนเรียนได้ดีที่สุด 2. สิ่งใดที่ทำให้นักเรียนรู้สึกตื่นเต้นในการเรียน 3. สิ่งใดที่ทำให้นักเรียนรู้สึกกังวลในการเรียน

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาสร้างแนวทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียน		แนวทางการแก้ปัญหา การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบบอบ ระชาธิปไตย	ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบ ระชาธิปไตย
	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบบอบ ระชาธิปไตย	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบบอบ ระชาธิปไตย		
แยกตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบระชาธิปไตย	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบระชาธิปไตย	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบบอบระชาธิปไตย	ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบระชาธิปไตย
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน				
5. การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม* 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย</p>	<p>- ครูควรเป็นผู้ชี้ให้นักเรียนเห็นถึงคุณค่าของความรับผิดชอบ เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักรับผิดชอบเองอย่างสม่ำเสมอ</p> <p><u>ภาครัฐฯ</u> <u>แรงจูงใจ</u> <u>นักเรียน</u> <u>ที่เสริมสร้าง</u> <u>ความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม</u></p> <p>- ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีบทบาทในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของตนเองในชั้นเรียน เช่น การทำกิจกรรมต่าง ๆ นักเรียนทุกคนควรได้รับบทบาทหน้าที่ในการทำงาน</p>	<p>4. สิ่งใดที่ครูสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้</p> <p>- ครูควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างกว้างขวาง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทัศนคติ มุมมองต่าง ๆ ร่วมกันในชั้นเรียน</p> <p>- ครูควรสร้างกิจกรรมที่ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของตนเองในชั้นเรียน</p>

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาวางแผนทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียน			แนวทางการแก้ปัญหา การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	ผลการจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย
	สภาพปัญหา ที่มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	แนวทางการแก้ปัญหา		
การบริการจัดการชั้นเรียน	สภาพปัญหา ที่มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	แนวทางการแก้ปัญหา การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	ผลการจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	ผลการจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้					
5. การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน	สภาพความเป็นพลเมืองด้าน : 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม* 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย	การส่งเสริมความเป็นพลเมือง - ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ริเริ่มโครงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมที่นักเรียนสนใจ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เริ่มต้นจากชุมชนที่อยู่รอบ ๆ โรงเรียน โดยให้มีการลงมือทำและเชื่อมโยงกับกิจกรรมจิตอาสา	การส่งเสริมความเป็นพลเมือง - ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีสิทธิ์กำหนดและเลือกข้อตกลงต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน - ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการทำประโยชน์เพื่อสังคม มีจิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่น - ครูควรชื่นชมนักเรียนทั้งที่เป็นรายบุคคลและส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในตัวเอง - ครูควรยกตัวอย่างบุคคลที่เป็นต้นแบบของการทำประโยชน์เพื่อสังคมให้นักเรียนได้รู้จักและมีแรงบันดาลใจในการปฏิบัติตนตาม	ผลการจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาสร้างแนวทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียน		แนวทางการแก้ปัญหา	ผลการจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบบบ
	ที่มุ่งเน้นการจัดการชั้นเรียนที่	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่		
<p>แยกตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน</p>	<p>สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบบบ</p>	<p>ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบบบ</p>	<p>แนวทางการแก้ปัญหา</p>	<p>ผลการจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบบบ</p>
ดำเนินการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน				
<p>6. การสร้างแนวปฏิบัติ</p>	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ* 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม* <p>มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย</p>	<p>การสร้างแนวปฏิบัติที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูควรกำหนดแนวปฏิบัติตั้งแต่เปิดภาคเรียน โดยครูเป็นผู้ชี้แจงแนวปฏิบัติการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนร่วมรับทราบเกี่ยวกับกฎระเบียบและหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบและเพื่อสร้างความเป็นระเบียบให้กับชั้นเรียน - ครูควรกำหนดกฎระเบียบจะต้องมีความชัดเจน เข้าใจง่ายและใช้อย่างต่อเนื่อง จึงจะทำให้ทุกคนในชั้นเรียนยอมรับ เคารพ และปฏิบัติตามได้ 	<p>การสร้างแนวปฏิบัติที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูควรตั้งกฎระเบียบและหน้าที่ของชั้นเรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของชั้นเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนร่วมรับทราบและปฏิบัติตาม เช่น วัลย์และวุฒิภาวะของนักเรียน - ครูควรมีการเตรียมเอกสารเพื่อชี้แจงกฎระเบียบ โดยระบุนโยบายและกฎระเบียบของชั้นเรียน ซึ่งอาจจะเชื่อมโยงกับผลการเรียนที่นักเรียนจะได้รับในตอนต้นปีการศึกษา

หมายเหตุ * ด้านที่มุ่งสร้างแนวทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียน		ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของคุณภาพในระบบประสาทสัมผัส
	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของคุณภาพในระบบประสาทสัมผัส	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของคุณภาพในระบบประสาทสัมผัส	
แยกตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของคุณภาพในระบบประสาทสัมผัส	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของคุณภาพในระบบประสาทสัมผัส	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของคุณภาพในระบบประสาทสัมผัส
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน			
6. การสร้างแบบปฏิบัติ	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ* 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม* <p>มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ครูควรชื่นชมนักเรียนที่ปฏิบัติตามกฎ และมีบทลงโทษที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่ละเมิดกฎ - ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎ - ครูสร้างแบบปฏิบัติที่เสริมสร้างความเข้มแข็งของคุณภาพในระบบประสาทสัมผัส - ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้ตั้งกฎระเบียบร่วมกัน โดยมีครูคอยดูแลและอำนวยความสะดวกให้นักเรียน และอำนวยความสะดวกให้นักเรียนเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

หมายเหตุ * ด้านที่เน้นสร้างแนวทางการ

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียน		แนวทางการแก้ปัญหา การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย
	สภาพปัญหาที่มุ่งเน้นการจัดการชั้นเรียนเป็นผลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย		
แยกตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	แนวทางการแก้ปัญหา การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน				
6. การสร้างแนวปฏิบัติ	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ* 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม* <p>มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย</p>	<p>ครูและนักเรียนควรมีการเตรียมของสังคม ศิลธรรมหรือธรรมเนียมปฏิบัติที่แตกต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการตั้งกฎ เพื่อให้แนวการปฏิบัติสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สังคมกำหนดไว้</p> <p>การสร้างแนวปฏิบัติที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม</p> <p>- ครูควรกำหนดแนวปฏิบัติที่มีความเหมาะสมกับทุกคนในชั้นเรียน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและเพื่อนนักเรียน รวมถึงบอกลักษณะชั้นเรียนที่ตนเองต้องการ</p>	<p>- ครูควรมีวิธีการลงโทษนักเรียนที่ละเมิดกฎระเบียบหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ในระดับที่เหมาะสม ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การลงโทษระดับเบา เช่น การตักเตือน 2. การลงโทษระดับปานกลาง เช่น การใช้เทคนิคของเวลาออก 3. การลงโทษระดับหนัก เช่น การดำเนิน การบังคับ เป็นต้น

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาวางแนวทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

<p>การบริหารจัดการชั้นเรียน</p> <p>แยกตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน</p>	<p>สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียน</p> <p>ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งนันทนาการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตย</p>		<p>สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตย</p>	<p>แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตย</p>	<p>ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งนันทนาการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบประชาธิปไตย</p>
<p>ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน</p>					
<p>6. การสร้างแนวปฏิบัติ</p>	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ* 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม* <p>มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ครูจึงควรปราศจากอคติในการสร้างแนวปฏิบัติ แนวปฏิบัติไม่ควรเอื้อประโยชน์ให้กับนักเรียนบางกลุ่ม - ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย หรืออธิบายเมื่อไม่สามารถปฏิบัติตามกฎได้ หรือเสนอแนะแนวปฏิบัติที่เหมาะสม - ครูควรกำหนดให้แนวปฏิบัติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ หากแนวปฏิบัติไม่สอดคล้องกับบริบทของชั้นเรียน - ครูควรกำหนดแนวปฏิบัติใหม่ชั้นเรียนให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของโรงเรียน หรือสังคม 	<p>การสร้างแนวปฏิบัติที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูและนักเรียนร่วมกันสร้างกฎระเบียบ เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายยอมรับและพร้อมปฏิบัติตาม - ครูและนักเรียนช่วยกันจัดระบบการร่วมกันแก้ไขปัญหาของนักเรียน - ครูเปิดโอกาสให้อิสรณ์นักเรียน ออกแบบแนวทางการอยู่ และร่วมกันออกเสียงเลือกแนวทางที่เหมาะสม - การจัดกิจกรรมไม่ควรยืดเยื้อเกินไป และเป็นกิจกรรมที่ไม่ขัดแย้งกับกฎของชั้นเรียน 	

หมายเหตุ * ด้านที่นำร่องแนวทาง

<p>การบริหารจัดการชั้นเรียน</p> <p>แยกตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน</p>	<p>สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียน ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งคุณภาพในระบบโดย</p>			<p>ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งคุณภาพในระบบโดย</p> <p>ประชาชนไป</p>
	<p>สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งคุณภาพในระบบโดย</p>	<p>ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งคุณภาพในระบบโดย</p>	<p>แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งคุณภาพในระบบโดยประชาชนไป</p>	
<p>ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้</p>				
<p>7. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ</p>	<p>สภาพความเข้มแข็งด้าน : 1. พลังงานที่มีความรับผิดชอบ 2. พลังงานที่มีส่วนร่วม 3. พลังงานที่มุ่งเน้นความยุติธรรม</p>	<p>ปัญหาความเข้มแข็งด้าน 1. พลังงานที่มีความรับผิดชอบ 2. พลังงานที่มีส่วนร่วม 3. พลังงานที่มุ่งเน้นความยุติธรรม* มีปัญหาคืออยู่ในระดับน้อย</p>	<p>การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เสริมสร้างความเข้มแข็งด้าน ความยุติธรรม - ครูควรมีการจัดชั้นเรียนที่มีความหลากหลาย - ครูควรให้อิสระนักเรียนในการเลือกที่นั่ง โดยให้นักเรียนวิเคราะห์ตนเองและเพื่อนนักเรียน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความต้องการที่แตกต่างกัน เช่น ค่าสายตาของนักเรียน ตำแหน่งที่ความรับผิดชอบนักเรียน เป็นต้น</p>	<p>การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เสริมสร้างความเข้มแข็งด้าน ความยุติธรรม - ครูควรจินตนาการถึงปฏิกริยาของนักเรียนที่จะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในชั้นเรียน เช่น ครูอาจทดลองอยู่ในจุดต่าง ๆ ของชั้นเรียน ซึ่งจะทำให้ทราบมุมมองและการรับรู้ของนักเรียนได้มากขึ้น - ครูควรสื่อสารกับนักเรียนให้เข้าใจถึงการจัดชั้นเรียน และตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของนักเรียน</p>

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาวางแนวทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

<p>การบริหารจัดการชั้นเรียน</p> <p>แยกตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน</p>	<p>สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบประชาชนปีใด</p>		<p>ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบประชาชนปีใด</p>	
<p>สภาพการจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบประชาชนปีใด</p>		<p>ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบประชาชนปีใด</p>	<p>แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบประชาชนปีใด</p>	
<p>ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้</p>				
<p>7. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ</p>	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม* <p>มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ครูควรมีการสลับสับเปลี่ยนที่นั่งเป็นระยะเพื่อสร้างความเท่าเทียมในชั้นเรียน - ครูควรแบ่งหน้าที่ในการดูแลรักษาชั้นเรียนตามความสมัครใจ แต่มีการหมุนเวียนหน้าที่ให้เท่าเทียมกัน โดยมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา - ครูควรตรวจสอบการทำงานของนักเรียนสม่ำเสมอ - ครูควรจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนด้วยเช่นกัน เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่แตกต่างมากขึ้นเรียน 	<p>เช่น การจัดที่นั่งแบบแถวตอนนักเรียนบางคนไม่สามารถมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้ ซึ่งหมายถึงการที่ครูไม่ให้ความสำคัญกับนักเรียนอย่างทั่วถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูควรมีการสลับเปลี่ยนที่นั่งในชั้นเรียนเป็นระยะ - ครูควรจัดสรรอุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้อย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนมีคอมพิวเตอร์ใช้อย่างทั่วถึงและเป็นกิจวัตร - ครูควรมีบทบาทที่และมีการหมุนเวียนการดูแลชั้นเรียน

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาสร้างแนวทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพ ปัญหา และแนวทางการบริหารจัดการเรียน		ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบ
	สภาพปัญหา	สาเหตุ	
<p>ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบ</p> <p>สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบ</p> <p>ผู้บริหารจัดการชั้นเรียน</p>	<p>ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบ</p> <p>ประเทศไทย</p>	<p>แนวทางการแก้ปัญหา</p> <p>การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบ</p> <p>ประเทศไทย</p>	<p>ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบบ</p> <p>ประเทศไทย</p>
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้			
<p>8. การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา</p>	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม <p>มีปัญหายุ่งยากในระดับน้อย</p>	<p>แนวคิดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูควรจัดกิจกรรมโฮมรูมในตอนเช้า เพื่อสอบถามและแสดงความห่วงใยกับนักเรียน และเพื่อให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาให้กับนักเรียน รวมถึงให้นักเรียนร่วมกันปรับปรุงกระบวนการต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ร่วมกันในชั้นเรียน - ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลาย โดยไม่ยึดมั่นความคิดในการทำกิจกรรมต่าง ๆ แต่เป็นผู้ชี้แนะให้กับนักเรียน

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาวางแนวทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียน		ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบของประชาชนไทย		แนวทางการแก้ปัญหา การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการ เสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพใน ระบบของประชาชนไทย	ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหาร จัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบของ ประชาชนไทย
การบริหาร จัดการชั้นเรียน	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบบของ ประชาชนไทย	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบบของ ประชาชนไทย	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบบของ ประชาชนไทย	แนวทางการแก้ปัญหา การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการ เสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพใน ระบบของประชาชนไทย	ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหาร จัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบของ ประชาชนไทย
แยกตาม องค์ประกอบของ การบริหาร จัดการชั้นเรียน	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบบของ ประชาชนไทย	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบบของ ประชาชนไทย	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบบของ ประชาชนไทย	แนวทางการแก้ปัญหา การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการ เสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพใน ระบบของประชาชนไทย	ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหาร จัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง ความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบของ ประชาชนไทย
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้					
8. การจัด สภาพแวดล้อม ทางจิตวิทยา	สภาพความเป็นพลเมืองด้าน : 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย	สภาพความเป็นพลเมืองด้าน : 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	- ครูควรมีใจให้นักเรียนเป็นผู้ฟังที่ดี รับ ฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง เช่น การสร้างเวทีที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน โดยมี ครูเป็นผู้ให้ผลสะท้อนกลับในประเด็น ที่แลกเปลี่ยน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน เป็นบุคคลที่สนใจเหตุการณ์หรือ สถานการณ์บ้านเมืองมากขึ้น	

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาสร้างแนวทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการเรียน			ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาชนปีเดียว
	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาชนปีเดียว	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาชนปีเดียว	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาชนปีเดียว	
<p>แยกตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการชั้นเรียน</p>	<p>สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาชนปีเดียว</p>	<p>ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาชนปีเดียว</p>	<p>แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาชนปีเดียว</p>	<p>ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาชนปีเดียว</p>
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้				
<p>8. การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา</p>	<p>สภาพความเป็นพลเมืองด้าน : 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก</p>	<p>ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย</p>	<p>การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม - ครูควรจัดกิจกรรมสนทนากัน เพื่อละลายพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อให้ครูและนักเรียน นักเรียนและนักเรียน รู้จักกันมากขึ้น ส่งผลให้เกิดบรรยากาศความเป็นมิตรร่วมกัน</p>	

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาสร้างแนวทาง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การบริหารจัดการชั้นเรียน	สภาพ ปัญหา และแนวทางการบริหารจัดการเรียน		ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งคุณภาพในระบบราชการไทย
	ที่มุ่งเน้นการจัดการเสริมสร้างความเข้มแข็งคุณภาพในระบบราชการไทย	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งคุณภาพในระบบราชการไทย	
แยกตามองค์ประกอบของการจัดการชั้นเรียน	สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งคุณภาพในระบบราชการไทย	ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งคุณภาพในระบบราชการไทย	
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้			
8. การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา	สภาพความเป็นพลเมืองด้าน : 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก	ปัญหาความเป็นพลเมืองด้าน 1. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ 2. พลเมืองที่มีส่วนร่วม 3. พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย	- ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นบุคคลที่มีความยุติธรรม เช่น การแสดงความห่วงใยนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน การตั้งกฎระเบียบที่เป็นกลางและปฏิบัติตามกฎอย่างเคร่งครัด การรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนทุกคนอย่างเป็นกลาง ปราศจากอคติ โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ - ครูควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมบรรยากาศการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่ไม่เป็นธรรมในสังคมอย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตร

หมายเหตุ * ด้านที่นำมาทำร่างแนวทาง

จากตารางที่ 24 (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ โดยนักวิจัย พบว่า

ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้

สภาพความเป็นพลเมืองด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ และพลเมืองที่มีส่วนร่วม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาความเป็นพลเมืองด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ และพลเมืองที่มีส่วนร่วม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพที่ควรเพิ่มเติม ได้แก่

1.1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

1.1.1) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สามารถนำเสนอและกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่เหมาะสมร่วมกับครู เช่น การจัดประชุมระหว่างครูและตัวแทนนักเรียน

1.1.2) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้ร่วมซักถามและเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละวิชา

1.1.3) ครูควรสอดแทรกกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม เช่น การช่วยกันทำความสะอาดชุมชนของตนเอง การสอดส่องดูแลชุมชนให้มีความเรียบร้อย การช่วยเหลือและร่วมมือกันในการพัฒนาสังคมให้น่าอยู่ลงในวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละวิชา

1.1.4) ครูควรสอดแทรกกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้หมั่นติดตามข่าวสาร เศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมในวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละวิชา

1.2) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่เสริมสร้างความยุติธรรม

- 1.2.1) ครูควรสอดแทรกกระบวนการคิดวิเคราะห์ การประเมิน การแยกแยะตนเอง สังคมและวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจในปัจจุบัน เพื่อให้ นักเรียนเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
- 1.2.2) ครูควรควรมีการสอดแทรกในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมใน วัตถุประสงค์การเรียนรู้ควบคู่กับความเป็นประชาธิปไตย

2) ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น พลเมืองคุณภาพ โดยนักวิจัย ได้แก่

- 2.1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม
 - 2.1.1) ครูควรมีการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนสำหรับ ชั่วโมงแรกมากที่สุด โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการ วางแผนและเตรียมความพร้อม ได้แก่ การจัดเตรียมประมวลรายวิชา ซึ่งเป็นเอกสารที่จะเป็นแนวทางให้กับนักเรียนตลอดภาคการศึกษา ประกอบด้วย ชื่อวิชา ชื่อหนังสือ ประกอบการเรียน วัสดุอุปกรณ์การ เรียน คำอธิบายรายวิชา เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนทราบเนื้อหา ชำนาญ หรือโครงการต่าง ๆ รวมถึงทราบวันและเวลาในการส่งงาน
 - 2.1.2) ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในรายวิชาและสร้างความ ประทับใจในการเรียน ครั้งแรก เช่น การทดสอบความรู้เดิมของ นักเรียน การทำกิจกรรมสนทนา การทำกิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น
 - 2.1.3) ครูควรระบุกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ การเมืองสังคม เศรษฐกิจหรือสิ่งแวดล้อม
 - 2.1.4) ครูควรระบุกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับ การเมืองสังคม เศรษฐกิจหรือสิ่งแวดล้อม
 - 2.1.5) ครูควรให้ข้อมูลการติดต่อระหว่างครูและนักเรียน หรือนักเรียนและ นักเรียน หากมีข้อสงสัยหรือปัญหา
- 2.2) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความ ยุติธรรม
 - 2.2.1) ครูควรแจกประมวลรายวิชาให้นักเรียนทุกคน

- 2.2.2) ครูควรมีทักษะการสื่อสารที่ดี เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้ชัดเจน รวมถึงบอกพฤติกรรมที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ พร้อมบอกผลหากนักเรียนไม่ปฏิบัติตาม
- 2.2.3) ครูควรระบุเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนลงในประมวลรายวิชา
- 2.2.4) ครูควรระบุกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดการคิดวิเคราะห์และประเมินตนเอง สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมลงในประมวลรายวิชา

2. การมอบหมายงานตามความเหมาะสม

สภาพความเป็นพลเมืองด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ปัญหาความเป็นพลเมืองด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพที่ควรเพิ่มเติม ได้แก่

1.1) การมอบหมายงานตามความเหมาะสมที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

1.1.1) ครูควรศึกษาความสามารถ ความถนัดและความสนใจของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้นักเรียนได้แสดงศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่

1.1.2) ครูควรมีการติดตาม ตรวจสอบงานที่มอบหมายเป็นระยะ ให้คำปรึกษากับนักเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความรับผิดชอบของงานตนเอง

1.1.3) ครูควรมอบหมายงานที่มีท้าทายความสามารถนักเรียนและให้นักเรียนได้บทบาทการทำงานที่หลากหลาย เช่น การเป็นหัวหน้าชั้นเรียน/หัวหน้ากลุ่ม/หรือการเป็นสมาชิกของกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้รับผิดชอบงานที่แตกต่างกัน

1.1.4) ครูควรมีการจัดระบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อสร้างคุณลักษณะในเรื่องการเสียสละและช่วยเหลือผู้อื่นให้กับนักเรียน

1.2) การมอบหมายงานตามความเหมาะสมที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

1.2.1) ครูควรมีกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนรู้จักตนเอง ได้แก่ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเองและผู้อื่น เพื่อให้

นักเรียนสามารถวางแผนในการทำงานและเลือกคนให้เหมาะสมกับงาน เพื่อให้ทุกคนได้ทำงานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

1.2.2) ครูควรมีระบบการคละกลุ่มความสามารถ โดยศึกษาจากคะแนนของนักเรียน เพื่อให้แต่ละกลุ่มเกิดความเท่าเทียมกันในการทำงาน

2) ไม่มีร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น

พลเมืองคุณภาพโดยนักวิจัย

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สภาพความเป็นพลเมืองด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ปัญหาความเป็นพลเมืองด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพที่ควรเพิ่มเติม ได้แก่

1.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

1.1.1) ครูควรเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนทุกคน เช่น การเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถคิดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวาง และสามารถตัดสินใจในการเลือกปฏิบัติกิจกรรม โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ

1.1.2) ครูควรหมั่นตั้งคำถามเพื่อฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์เปิดโอกาสให้นักเรียนระดมสมอง ซักถามซึ่งกันและกัน นำเสนอสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม และร่วมอภิปรายกันอย่างสร้างสรรค์

1.1.3) ครูควรมีกิจกรรมที่หลากหลายในการปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยให้กับนักเรียน เช่น กิจกรรมเกม กิจกรรมที่ส่งเสริมด้านวิชาการ รวมถึงควรมีการสอดแทรกสถานการณ์บ้านเมืองในกิจกรรมการเรียนรู้

1.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

1.2.1) ครูควรปลูกฝังให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม กล้าแสดงความคิดเห็นและนำเสนอสิ่งที่ถูกต้อง

1.2.2) ครูควรฝึกให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ตนเอง จุดเด่นจุดด้อยและการปรับปรุงแก้ไขตนเอง

1.2.3) ครูควรฝึกให้นักเรียน รู้จักการสืบค้นและตั้งคำถามถึงสิ่งที่ไม่ถูกต้องที่เกิดขึ้นในสังคม โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ

1.2.4) ครูควรดูแลนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม

2) ไม่มีร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพโดยนักวิจัย

4. การประเมินผลสัมฤทธิ์

สภาพความเป็นพลเมืองด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ปัญหาความเป็นพลเมืองด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพที่ควรเพิ่มเติม ได้แก่

1.1) การประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

1.1.1) ครูควรมีเกณฑ์การประเมินในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนที่ชัดเจน

1.1.2) ครูควรชี้แจงเกณฑ์การประเมินให้นักเรียนร่วมรับทราบ

1.1.3) ครูควรมีเกณฑ์การประเมินที่มีความหลากหลาย มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและกิจกรรมต่าง ๆ

1.1.4) ครูควรประเมินนักเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงสิ่งที่ต้องปฏิบัติ กระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาคุณลักษณะของตนเองให้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด

1.2) การประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

1.2.1) ครูควรกำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.2.2) ครูควรปราศจากความอคติในการประเมิน

1.2.3) ครูควรมีรูปแบบการประเมินที่หลากหลาย เช่น ครูประเมินนักเรียน นักเรียนประเมินเพื่อน นักเรียนประเมินตนเอง และผู้ปกครองประเมินนักเรียน

1.2.4) ครูควรมีการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบพัฒนาการของนักเรียน

1.2.5) ครูควรมีการประเมินที่เปิดเผยและสามารถตรวจสอบได้

2) ไม่มีร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพโดยนักวิจัย

ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน

5. การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน

สภาพความเป็นพลเมืองด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ปัญหาความเป็นพลเมืองด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพที่ควรเพิ่มเติม ได้แก่

1.1) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

1.1.1) ครูควรมีวิธีการสร้างแรงจูงใจที่หลากหลายรูปแบบและมีความต่อเนื่อง เช่น มีวิธีการสอนที่มีความหลากหลาย การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำในสิ่งที่ชอบ

1.1.2) ครูควรชื่นชมหรือมอบรางวัลให้กับนักเรียนที่มีความรับผิดชอบ รวมถึงเป็นผู้สนับสนุน ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจนักเรียนในการทำงาน

1.1.3) ครูควรเป็นผู้ชี้ให้นักเรียนเห็นถึงคุณค่าของความรับผิดชอบ เพื่อให้ นักเรียนเกิดความตระหนักด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ

1.2) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

1.2.1) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีบทบาทในชั้นเรียน เพื่อให้ นักเรียนเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของตนเองในชั้นเรียน เช่น การทำกิจกรรมต่าง ๆ นักเรียนทุกคนควรได้รับบทบาทหน้าที่ในการทำงาน

1.2.2) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีสิทธิ์กำหนดและเลือกข้อตกลงต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน

1.2.3) ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการทำประโยชน์เพื่อสังคม มีจิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่น

1.2.4) ครูควรชื่นชมนักเรียนทั้งที่เป็นรายบุคคลและส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในตัวเอง

1.2.5) ครูควรยกตัวอย่างบุคคลที่เป็นต้นแบบของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ให้นักเรียนได้รู้จักและมีแรงบันดาลใจในการปฏิบัติตนตาม

2) ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ โดยนักวิจัย ได้แก่

2.1) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

- 2.2.1) ครูควรแลกเปลี่ยนความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ เช่น การขอให้
นักเรียนเขียนเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาคาดหวังร่วมกันในชั้นเรียน หรือการ
ให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามดังต่อไปนี้
1. วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบใดที่ให้นักเรียนเรียนได้ดี
ที่สุด
 2. สิ่งใดที่ให้นักเรียนรู้สึกตื่นเต้นในการเรียน
 3. สิ่งใดที่ให้นักเรียนรู้สึกกังวลในการเรียน
 4. สิ่งใดที่ครูสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้
- 2.2.2) ครูควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างกว้างขวาง เปิดโอกาสให้
นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทศนคติ มุมมองต่าง ๆ ร่วมกันใน
ชั้นเรียน
- 2.2.3) ครูควรสร้างกิจกรรมที่ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม เพื่อให้นักเรียนเห็น
ถึงคุณค่าและความสำคัญของตนเองในชั้นเรียน
- 2.2.4) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ริเริ่มโครงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใน
สังคมที่นักเรียนสนใจ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสกับปัญหาที่
เกิดขึ้นในสังคม เริ่มต้นจากชุมชนที่อยู่รอบ ๆ โรงเรียน โดยให้มีการลง
มือทำและเชื่อมโยงกับกิจกรรมจิตอาสา

6. การสร้างแนวปฏิบัติ

สภาพความเป็นพลเมืองด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่
มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ปัญหาความเป็นพลเมืองด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ และพลเมืองที่มีส่วนร่วม มีปัญหา
อยู่ในระดับปานกลาง และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง
คุณภาพที่ควรเพิ่มเติม ได้แก่

- 1.1) การสร้างแนวปฏิบัติที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ
 - 1.1.1) ครูควรกำหนดแนวปฏิบัติตั้งแต่เปิดภาคเรียน โดยครูเป็นผู้ชี้แจงแนว
ปฏิบัติการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนร่วมรับทราบเกี่ยวกับ
กฎระเบียบและหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบและเพื่อสร้างความเป็นระเบียบ
ให้กับชั้นเรียน
 - 1.1.2) ครูควรกำหนดกฎระเบียบจะต้องมีความชัดเจน เข้าใจง่ายและใช้อย่าง
ต่อเนื่อง จึงจะทำให้ทุกคนในชั้นเรียนยอมรับ เคารพ และปฏิบัติตามได้

- 1.1.3) ครูควรชื่นชมนักเรียนที่ปฏิบัติตามกฎและมีบทลงโทษที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่ละเมิดกฎ
- 1.1.4) ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎ
- 1.2) การสร้างแนวปฏิบัติที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม
 - 1.2.1) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้ตั้งกฎระเบียบร่วมกัน โดยมีการซักถาม และถามความคิดเห็นจากนักเรียนทุกคน หรือมีการออกเสียงเพื่อเลือกกฎที่เหมาะสมที่สุด
 - 1.2.2) ครูและนักเรียนควรนำกฎระเบียบของสังคม ศีลธรรมหรือธรรมเนียมต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการตั้งกฎ เพื่อให้แนวการปฏิบัติสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สังคมกำหนด
- 1.3) การสร้างแนวปฏิบัติที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม
 - 1.3.1) ครูควรกำหนดแนวปฏิบัติที่มีความเหมาะสมกับทุกคนในชั้นเรียน โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและเพื่อนนักเรียน รวมถึงบอกลักษณะชั้นเรียนที่ตนเองต้องการ
 - 1.3.2) ครูจึงควรปราศจากอคติในการสร้างแนวปฏิบัติ แนวปฏิบัติไม่ควรเอื้อประโยชน์ให้กับนักเรียนบางกลุ่ม
 - 1.3.3) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย หรืออธิบายเมื่อไม่สามารถปฏิบัติตามกฎได้ หรือเสนอแนะแนวปฏิบัติที่เหมาะสม
 - 1.3.4) ครูควรกำหนดให้แนวปฏิบัติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ หากแนวปฏิบัติไม่สอดคล้องกับบริบทของชั้นเรียน
 - 1.3.5) ครูควรกำหนดแนวปฏิบัติในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของโรงเรียน หรือสังคม เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมกำหนดไว้
- 2) ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพ โดยนักวิจัย ได้แก่
 - 2.1) การสร้างแนวปฏิบัติที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ
 - 2.1.2) ครูควรตั้งกฎระเบียบและหน้าที่ของชั้นเรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนร่วมรับทราบและปฏิบัติตาม เช่น วัยและวุฒิภาวะของนักเรียน

2.1.2) ครูควรมีการเตรียมเอกสารเพื่อชี้แจงกฎระเบียบ โดยระบุนโยบายและกฎระเบียบของชั้นเรียน ซึ่งอาจจะเชื่อมโยงกับผลการเรียนที่นักเรียนจะได้รับในตอนต้นปีการศึกษา

2.1.3) ครูควรระบุกฎระเบียบและหน้าที่ที่กำหนดขึ้นให้ชัดเจน มีขั้นตอนและความคาดหวังทางวิชาการ

2.1.4) ครูควรใช้หลักประชาธิปไตยในการปกครองชั้นเรียน คือ ความเสมอภาค การยอมรับ การเคารพและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน รวมถึงการชื่นชมนักเรียนเมื่อมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น

2.1.5) ครูควรมีวิธีการลงโทษนักเรียนที่ละเมิดกฎระเบียบหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ในระดับที่เหมาะสม ได้แก่

1. การลงโทษระดับเบา เช่น การตักเตือน
2. การลงโทษระดับปานกลาง เช่น การใช้เทคนิคขอเวลานอก
3. การลงโทษระดับหนัก เช่น การตำหนิ การบังคับ เป็นต้น

2.2) การสร้างแนวปฏิบัติที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

2.2.1) ครูและนักเรียนร่วมกันสร้างกฎระเบียบในชั้นเรียนร่วมกัน เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายยอมรับและพร้อมปฏิบัติตามในตอนต้นปีการศึกษา

2.2.2) ครูและนักเรียนช่วยกันจัดระบบในการร่วมกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนในชั้นเรียน

2.2.3) ครูเปิดโอกาสให้อิสระนักเรียนในการออกแบบแนวทางการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน และให้นักเรียนร่วมกันออกเสียงเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดของชั้นเรียน

2.2.4) ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรมตลอดคาบเรียน โดยกิจกรรมไม่ควรยืดยาวเกินไป รวมถึงเป็นกิจกรรมที่ไม่ขัดแย้งกับกฎของชั้นเรียน

ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

7. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

สภาพความเป็นพลเมืองด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ และพลเมืองที่มีส่วนร่วม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาความเป็นพลเมืองด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ และพลเมืองที่มีส่วนร่วม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง
คุณภาพที่ควรเพิ่มเติม ได้แก่

1.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้น
ความยุติธรรม

1.1.1) ครูควรมีการจัดชั้นเรียนให้มีความหลากหลาย

1.1.2) ครูควรให้อิสระนักเรียนในการเลือกที่นั่ง โดยให้นักเรียนวิเคราะห์
ตนเองและเพื่อนนักเรียน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความต้องการที่
แตกต่างกัน เช่น ค่าสายตาของนักเรียน ตำแหน่งหน้าที่ความ
รับผิดชอบในชั้นเรียน เป็นต้น

1.1.3) ครูควรมีการสลับสับเปลี่ยนที่นั่งเป็นระยะเพื่อสร้างความเท่าเทียมใน
ชั้นเรียน

1.1.4) ครูควรแบ่งหน้าที่ในการดูแลรักษาชั้นเรียนตามความสมัครใจ แต่มีการ
หมุนเวียนหน้าที่ให้เท่าเทียมกัน โดยมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา

1.1.5) ครูควรตรวจสอบการทำงานของนักเรียนสม่ำเสมอ

1.1.6) ครูควรจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนด้วยเช่นกัน เพื่อสร้างบรรยากาศการ
เรียนรู้ที่แตกต่างมากกว่าในชั้นเรียน

2) ร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น
พลเมืองคุณภาพ โดยนักวิจัย ได้แก่

2.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้น
ความยุติธรรม

2.1.1) ครูควรจินตนาการถึงปฏิกริยาของนักเรียนที่จะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในชั้น
เรียน เช่น ครูอาจทดลองอยู่ในจุดต่าง ๆ ของชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยให้
ทราบมุมมองและการรับรู้ของนักเรียนได้มากขึ้น

2.1.2) ครูควรสื่อสารกับนักเรียนให้เข้าใจถึงการจัดชั้นเรียน และตระหนักถึง
การมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน
เช่น การจัดที่นั่งแบบแถวตอนนักเรียนบางคนไม่สามารถมีส่วนร่วมใน
ชั้นเรียนได้ ซึ่งหมายถึงครูไม่ให้ความสำคัญกับนักเรียนอย่างทั่วถึง

2.1.3) ครูควรมีการสลับเปลี่ยนที่นั่งในชั้นเรียนเป็นระยะ

2.1.4) อุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ในชั้นเรียนควรจัดสรรให้เข้าถึงต่อ
การเข้าถึงของนักเรียน โดยเฉพาะเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ให้นักเรียน
ทุกคนมีคอมพิวเตอร์ใช้อย่างทั่วถึงและเป็นกิจวัตร

2.1.5 ครูควรสลับหน้าที่และมีการหมุนเวียนการดูแลชั้นเรียนและวัสดุอุปกรณ์การเรียน

8. การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา

สภาพความเป็นพลเมืองด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ปัญหาความเป็นพลเมืองด้านพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ และพลเมืองที่มีส่วนร่วม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพที่ควรเพิ่มเติม ได้แก่

1.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

1.1.1) ครูควรจัดกิจกรรมโฮมรูมในตอนเช้า เพื่อไถ่ถามและแสดงความห่วงใยกับนักเรียน และเพื่อให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาให้กับนักเรียน รวมถึงให้นักเรียนร่วมกันแบ่งปันประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ร่วมกันในชั้นเรียน

1.1.2) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลายและกว้างขวาง โดยไม่ปิดกั้นความคิดในการทำกิจกรรมต่าง ๆ แต่เป็นผู้ชี้แนะให้กับนักเรียน

1.1.3) ครูควรฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ฟังที่ดี รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง เช่น การสร้างเวทีเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน โดยมีครูเป็นผู้ให้ผลสะท้อนกลับในประเด็นที่แลกเปลี่ยน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสนใจเหตุการณ์หรือสถานการณ์บ้านเมืองมากขึ้น

1.2) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

1.2.1) ครูควรจัดกิจกรรมสันตนาการ เพื่อละลายพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อให้ครูและนักเรียน นักเรียนและนักเรียนรู้จักกันมากขึ้น ส่งผลให้เกิดบรรยากาศความเป็นมิตรร่วมกัน

1.2.2) ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลที่มีความยุติธรรม เช่น การแสดงความห่วงใยนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน การตั้งกฎระเบียบที่เป็นกลางและปฏิบัติตามกฎอย่างเคร่งครัด การรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนทุกคนอย่างเป็นกลาง ปราศจากอคติ โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ

1.2.3) ครูควรมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมบรรยากาศการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่ไม่เป็นธรรมในสังคมอย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตร

2) ไม่มีร่องแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพโดยนักวิจัย

6. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ ชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน โดยจำแนกการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน และ 3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สามารถนำมาร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 25 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	SD	แปลผล	\bar{x}	SD	แปลผล
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
1. การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้						
1.1 ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและเตรียมความพร้อม	4.00	1.00	มาก	3.66	0.577	มาก
1.2 ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในรายวิชาและสร้างความประทับใจในการเรียนครั้งแรก	4.00	1.00	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 ครูควรระบุกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการเมือง สังคม เศรษฐกิจ หรือ สิ่งแวดล้อม	4.66	0.577	มากที่สุด	4.66	0.577	มากที่สุด
1.4 ครูควรให้ข้อมูลการติดต่อระหว่างครูและนักเรียน หรือนักเรียนและนักเรียนหากมีข้อสงสัยหรือปัญหา	4.33	0.577	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5 ครูควรแจกประมวลรายวิชาให้นักเรียนทุกคน	4.66	0.577	มากที่สุด	4.66	0.577	มากที่สุด

ตารางที่ 25 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	SD	แปลผล	\bar{x}	SD	แปลผล
1.6 ครูควรชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้ชัดเจน และบอกพฤติกรรมที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ พร้อมบอกผลหากนักเรียนไม่ปฏิบัติตาม	4.00	0.00	มากที่สุด	4.66	0.577	มากที่สุด
1.7 ครูควรระบุเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนลงในประมวลรายวิชา	4.66	0.577	มากที่สุด	4.66	0.577	มากที่สุด
1.8 ครูควรระบุกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดการคิดวิเคราะห์และประเมินตนเอง สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมลงในประมวลรายวิชา	4.33	0.577	มาก	4.33	0.577	มาก
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน						
2. การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน						
2.1 ครูควรแลกเปลี่ยนความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ	4.66	0.577	มากที่สุด	4.66	0.577	มากที่สุด
2.2 ครูควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างกว้างขวาง	4.66	0.577	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3 ครูควรสร้างกิจกรรมที่ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม	4.66	0.577	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4 ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ริเริ่มโครงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมที่นักเรียนสนใจ	4.66	0.577	มากที่สุด	4.66	0.577	มากที่สุด
3. การสร้างแนวปฏิบัติ						
3.1 ครูควรตั้งกฎระเบียบและหน้าที่ของชั้นเรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของชั้นเรียน	4.33	0.577	มาก	4.33	0.577	มาก
3.2 ครูควรมีการเตรียมเอกสารเพื่อชี้แจงกฎระเบียบ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.33	0.577	มาก

ตารางที่ 25 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	SD	แปลผล	\bar{x}	SD	แปลผล
3.3 ครูควรระบุกฎระเบียบและหน้าที่ที่กำหนดขึ้นให้ชัดเจน	4.00	0.00	มาก	4.66	0.577	มากที่สุด
3.4 ครูควรใช้หลักประชาธิปไตยในการปกครองชั้นเรียน คือ ความเสมอภาค การยอมรับ การเคารพและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน	4.66	0.577	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3.5 ครูควรชื่นชมนักเรียนเมื่อมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด	4.66	0.577	มากที่สุด
3.6 ครูควรมีวิธีการลงโทษนักเรียนที่ละเมิดกฎระเบียบหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ในระดับที่เหมาะสม	4.33	0.577	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
3.7 ครูและนักเรียนร่วมกันสร้างกฎระเบียบในชั้นเรียนร่วมกัน	4.33	0.577	มาก	4.66	0.577	มาก
3.8 ครูและนักเรียนช่วยกันจัดระบบในการร่วมกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนในชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.66	0.577	มากที่สุด
3.9 ครูเปิดโอกาสให้อิสระนักเรียนในการออกแบบแนวทางการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
3.10 ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรมตลอดคาบเรียน โดยกิจกรรมไม่ควรยืดยาวเกินไปและไม่ขัดแย้งกับกฎของชั้นเรียน	4.66	0.577	มากที่สุด	4.33	0.577	มาก
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้						
4 การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ						
4.1 ครูควรจินตนาการถึงปฏิกิริยาของนักเรียนที่จะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในชั้นเรียน	4.66	0.577	มากที่สุด	4.66	0.577	มากที่สุด
4.2 ครูควรสื่อสารกับนักเรียนให้เข้าใจถึงการจัดชั้นเรียน	4.66	0.577	มากที่สุด	4.66	0.577	มากที่สุด

ตารางที่ 25 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{x}	SD	แปลผล	\bar{x}	SD	แปลผล
4.3 ครูควรมีการสลับเปลี่ยนที่นั่งในชั้นเรียนเป็นระยะ	4.66	0.577	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4.4 ครูควรจัดสรรอุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ในชั้นเรียนให้ง่ายต่อการเข้าถึงของนักเรียน	4.66	0.577	มากที่สุด	4.50	0.707	มากที่สุด
4.5 ครูควรสลับหน้าที่และมีการหมุนเวียนการดูแลชั้นเรียนและวัสดุอุปกรณ์การเรียน	4.33	0.577	มาก	4.66	0.577	มากที่สุด

จากตารางที่ 25 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า

ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผลการประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ด้านการจัดการเรียนการสอนในการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ข้อความที่เหมาะสมมากที่สุด คือ 1.5 ครูควรแจกประมวลรายวิชาให้นักเรียนทุกคน และ 1.7 ครูควรระบุเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนลงในประมวลรายวิชา (\bar{x} = 4.66, SD = 0.577) รองลงมา คือ 1.4 ครูควรให้ข้อมูลการติดต่อระหว่างครูและนักเรียน หรือนักเรียนและนักเรียน หากมีข้อสงสัยหรือปัญหา 1.8 ครูควรระบุกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดการคิดวิเคราะห์และประเมินตนเอง สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมลงในประมวลรายวิชา (\bar{x} = 4.33, SD = 0.577) และข้อความที่เหมาะสมน้อยที่สุด 1.6 ครูควรชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้ชัดเจน และบอกพฤติกรรมที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ พร้อมบอกผลหากนักเรียนไม่ปฏิบัติตาม (\bar{x} = 4.00, SD = 0.00) 1.1 ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและเตรียมความพร้อม และ 1.2 ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในรายวิชา และสร้างความประทับใจในการเรียนครั้งแรก (\bar{x} = 4.00, SD = 1.00)

ผลการประเมินของความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ด้านการจัดการเรียนการสอนในการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ข้อความที่มีความเป็นไปได้สูงสุด

คือ 1.2 ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในรายวิชาและสร้างความประทับใจในการเรียนครั้งแรก และ 1.4 ครูควรให้ข้อมูลการติดต่อระหว่างครูและนักเรียน หรือนักเรียนและนักเรียน หากมีข้อสงสัยหรือปัญหา ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$) รองลงมา คือ 1.3 ครูควรระบุกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการเมืองสังคม เศรษฐกิจหรือสิ่งแวดล้อม 1.5 ครูควรแจกประมวลรายวิชาให้นักเรียนทุกคน 1.6 ครูควรชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้ชัดเจน และบอกพฤติกรรมที่คาดหวังให้นักเรียนทราบ พร้อมบอกผลหากนักเรียนไม่ปฏิบัติตาม 1.7 ครูควรระบุเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนลงในประมวลรายวิชา ($\bar{X} = 4.66$, $SD = 0.577$) 1.8 ครูควรระบุกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดการคิดวิเคราะห์และประเมินตนเอง สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมลงในประมวลรายวิชา ($\bar{X} = 4.33$, $SD = 0.577$) และข้อความเป็นไปได้ที่น้อยที่สุด คือ 1.1 ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและเตรียมความพร้อม ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.577$)

ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน

ผลการประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนองค์ประกอบการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน ข้อความที่เหมาะสมมากที่สุด คือ 2.1 ครูควรแลกเปลี่ยนความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ 2.2 ครูควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างกว้างขวาง 2.3 ครูควรสร้างกิจกรรมที่ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม และ 2.4 ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ริเริ่มโครงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมที่นักเรียนสนใจ ($\bar{X} = 4.66$, $SD = 0.577$)

ผลการประเมินของความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนองค์ประกอบการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน ข้อความที่มีความเป็นไปได้สูงสุด คือ 2.2 ครูควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างกว้างขวาง และ 2.3 ครูควรสร้างกิจกรรมที่ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$) รองลงมา คือ 2.1 ครูควรแลกเปลี่ยนความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ และ 2.4 ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ริเริ่มโครงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมที่นักเรียนสนใจ ($\bar{X} = 4.66$, $SD = 0.577$)

ผลการประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนองค์ประกอบการสร้างแนวปฏิบัติ ข้อความที่เหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ 3.2 ครูควรมีการเตรียมเอกสารเพื่อชี้แจงกฎระเบียบ 3.5 ครูควรชื่นชมนักเรียนเมื่อมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ 3.8 ครูและนักเรียนช่วยกันจัดระบบในการร่วมกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนในชั้นเรียน

และ3.9 ครูเปิดโอกาสให้อิสระนักเรียนในการออกแบบแนวทางการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน (\bar{X} = 5.00, SD =0.00) รองลงมา คือ 3.4 ครูควรใช้หลักประชาธิปไตยในการปกครองชั้นเรียน คือ ความเสมอภาค การยอมรับ การเคารพและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน และ3.10 ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรมตลอดคาบเรียน โดยกิจกรรมไม่ควรยืดเยื้อเกินไปและไม่ขัดแย้งกับกฎของชั้นเรียน (\bar{X} = 4.66, SD =0.577) และข้อความที่เหมาะสมน้อยที่สุด คือ 3.1 ครูควรตั้งกฎระเบียบและหน้าที่ของชั้นเรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของชั้นเรียน 3.6 ครูควรมีวิธีการลงโทษนักเรียนที่ละเมิดกฎระเบียบหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ในระดับที่เหมาะสม และ3.7 ครูและนักเรียนร่วมกันสร้างกฎระเบียบในชั้นเรียนร่วมกัน (\bar{X} = 4.33, SD =0.577)

ผลการประเมินของความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนองค์ประกอบการสร้างแนวปฏิบัติ ข้อความที่มีความเป็นไปได้สูงสุด ได้แก่ 3.4 ครูควรใช้หลักประชาธิปไตยในการปกครองชั้นเรียน คือ ความเสมอภาค การยอมรับ การเคารพและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน และ3.6 ครูควรมีวิธีการลงโทษนักเรียนที่ละเมิดกฎระเบียบหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ในระดับที่เหมาะสม (\bar{X} = 5.00, SD =0.00) รองลงมาคือ 3.3 ครูควรระบุกฎระเบียบและหน้าที่ที่กำหนดขึ้นให้ชัดเจน 3.5 ครูควรชื่นชมนักเรียนเมื่อมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ 3.7 ครูและนักเรียนร่วมกันสร้างกฎระเบียบในชั้นเรียนร่วมกัน และ3.8 ครูและนักเรียนช่วยกันจัดระบบในการร่วมกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนในชั้นเรียน (\bar{X} = 4.66, SD =0.577) และข้อความที่เป็นไปได้น้อยที่สุด คือ 3.1 ครูควรตั้งกฎระเบียบและหน้าที่ของชั้นเรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของชั้นเรียน 3.2 ครูควรมีการเตรียมเอกสารเพื่อชี้แจงกฎระเบียบ และ3.10 ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรมตลอดคาบเรียน โดยกิจกรรมไม่ควรยืดเยื้อเกินไปและไม่ขัดแย้งกับกฎของชั้นเรียน (\bar{X} = 4.33, SD =0.577)

ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

ผลการประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้องค์ประกอบการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ข้อความที่เหมาะสมมากที่สุด คือ 4.1 ครูควรจินตนาการถึงปฏิกิริยาของนักเรียนที่จะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในชั้นเรียน 4.2 ครูควรสื่อสารกับนักเรียนให้เข้าใจถึงการจัดชั้นเรียน 4.3 ครูควรมีการสลับเปลี่ยนที่นั่งในชั้นเรียนเป็นระยะ และ4.4 ครูควรจัดสรรอุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ในชั้นเรียนให้ง่ายต่อการ

เข้าถึงของนักเรียน ($\bar{X} = 4.66$, $SD = 0.577$) รองลงมา คือ 4.5 ครูควรสลับหน้าที่และมีการหมุนเวียน การดูแลชั้นเรียนและวัสดุอุปกรณ์การเรียน ($\bar{X} = 4.33$, $SD = 0.577$)

ผลการประเมินของความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย ด้านการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้องค์ประกอบการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ข้อความที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ 4.3 ครูควรมีการสลับเปลี่ยนที่นั่งในชั้นเรียนเป็นระยะ ($\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$) รองลงมา คือ 4.1 ครูควรจินตนาการถึงปฏิกิริยาของนักเรียนที่จะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในชั้นเรียน 4.2 ครูควรสื่อสารกับ นักเรียนให้เข้าใจถึงการจัดชั้นเรียน และ 4.5 ครูควรสลับหน้าที่และมีการหมุนเวียนการดูแลชั้นเรียน และวัสดุอุปกรณ์การเรียน ($\bar{X} = 4.66$, $SD = 0.577$) และข้อความที่เป็นไปได้น้อยที่สุด คือ 4.4 ครูควรจัดสรรอุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ในชั้นเรียนให้จ่ายต่อการเข้าถึงของนักเรียน ($\bar{X} = 4.33$, $SD = 0.707$)

จากผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหาร จัดการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบ ประชาธิปไตย พบว่า มีร่างแนวทางที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด ได้แก่

1. ด้านการจัดการเรียนการสอนในการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 1.3 ครูควรระบุกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการเมือง สังคม เศรษฐกิจหรือสิ่งแวดล้อม
- 1.5 ครูควรแจกประมวลรายวิชาให้นักเรียนทุกคน
- 1.7 ครูควรระบุเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนลงในประมวลรายวิชา

2. ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนในการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน ประกอบด้วย

- 2.1 ครูควรแลกเปลี่ยนความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ
- 2.2 ครูควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างกว้างขวาง
- 2.3 ครูควรสร้างกิจกรรมที่ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม
- 2.4 ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ริเริ่มโครงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมที่ นักเรียนสนใจ

3. ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนในการสร้างแนวปฏิบัติ ประกอบด้วย

- 3.4 ครูควรใช้หลักประชาธิปไตยในการปกครองชั้นเรียน คือ ความเสมอภาค การยอมรับ การเคารพและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน
- 3.5 ครูควรชื่นชมนักเรียนเมื่อมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์
- 3.8 ครูและนักเรียนช่วยกันจัดระบบในการร่วมกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนในชั้นเรียน

4. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ประกอบด้วย

- 4.1 ครูควรจินตนาการถึงปฏิกิริยาของนักเรียนที่จะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในชั้นเรียน
- 4.2 ครูควรสื่อสารกับนักเรียนให้เข้าใจถึงการจัดชั้นเรียน
- 4.3 ครูควรมีการสลับเปลี่ยนที่นั่งในชั้นเรียนเป็นระยะ
- 4.4 ครูควรจัดสรรอุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ในชั้นเรียนให้ง่ายต่อการเข้าถึงของนักเรียน

7. แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง
คุณภาพในระบอบประชาธิปไตย

ตารางที่ 26 แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง
คุณภาพในระบอบประชาธิปไตยที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนจำแนกตาม	แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย
ด้านการจัดการเรียนการสอน	
1. การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้	<p><u>พลเมืองที่มีส่วนร่วม</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูควรระบุกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการเมืองสังคม เศรษฐกิจหรือสิ่งแวดล้อม <p><u>พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. ครูควรแจกประมวลรายวิชาให้นักเรียนทุกคน 3. ครูควรระบุเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนลงในประมวลรายวิชา
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน	
2. การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน	<p><u>พลเมืองที่มีส่วนร่วม</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูควรแลกเปลี่ยนความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ 2. ครูควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างกว้างขวาง 3. ครูควรสร้างกิจกรรมที่ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม 4. ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ริเริ่มโครงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมที่นักเรียนสนใจ
3. การสร้างแนวปฏิบัติ	<p><u>พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูควรใช้หลักประชาธิปไตยในการปกครองชั้นเรียน คือ ความเสมอภาค การยอมรับ การเคารพและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน 2. ครูควรชื่นชมนักเรียนเมื่อมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ <p><u>พลเมืองที่มีส่วนร่วม</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ครูและนักเรียนช่วยกันจัดระบบในการร่วมกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนในชั้นเรียน
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	
4. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	<p><u>พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูควรจินตนาการถึงปฏิกริยาของนักเรียนที่จะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในชั้นเรียน 2. ครูควรสื่อสารกับนักเรียนให้เข้าใจถึงการจัดชั้นเรียน 3. ครูควรมีการสลับเปลี่ยนที่นั่งในชั้นเรียนเป็นระยะ 4. ครูควรจัดสรรอุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ในชั้นเรียนให้ง่ายต่อการเข้าถึงของนักเรียน

จากตารางที่ 26 แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ พบว่า

ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า มีร่างแนวทางที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด ได้แก่

1. ด้านการจัดการเรียนการสอนในการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ประกอบด้วย

1.1 พลเมืองที่มีส่วนร่วม

1) ครูควรระบุกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการเมืองสังคม เศรษฐกิจหรือสิ่งแวดล้อม

1.2 พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

2) ครูควรแจกประมวลรายวิชาให้นักเรียนทุกคน

3) ครูควรระบุเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนลงในประมวลรายวิชา

2. ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนในการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน ประกอบด้วย

2.1 พลเมืองที่มีส่วนร่วม

4) ครูควรแลกเปลี่ยนความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ

5) ครูควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างกว้างขวาง

6) ครูควรสร้างกิจกรรมที่ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม

7) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ริเริ่มโครงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมที่นักเรียนสนใจ

3. ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนในการสร้างแนวปฏิบัติ ประกอบด้วย

3.1 พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

8) ครูควรใช้หลักประชาธิปไตยในการปกครองชั้นเรียน คือ ความเสมอภาค การยอมรับ การเคารพและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน

9) ครูควรชื่นชมนักเรียนเมื่อมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

3.2 ผลเมืองที่มีส่วนร่วม

- 10) ครูและนักเรียนช่วยกันจัดระบบในการร่วมกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนในชั้นเรียน

4. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพประกอบด้วย

4.1 ผลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

- 11) ครูควรจินตนาการถึงปฏิกิริยาของนักเรียนที่จะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในชั้นเรียน
- 12) ครูควรสื่อสารกับนักเรียนให้เข้าใจถึงการจัดชั้นเรียน
- 13) ครูควรมีการสลับเปลี่ยนที่นั่งในชั้นเรียนเป็นระยะ
- 14) ครูควรจัดสรรอุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ในชั้นเรียนให้ง่ายต่อการเข้าถึงของนักเรียน

บทที่ 5

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูประจำชั้นและครูประจำวิชาตามแนวคิดการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
- 2) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูประจำชั้นและครูประจำวิชาตามแนวคิดการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และ
- 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร จำนวน 70 โรงเรียน ประกอบด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวน 39 โรงเรียนและสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 31 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูประจำชั้นโรงเรียนละ 1 คน ครูประจำวิชาโรงเรียนละ 1 คน และหัวหน้าชั้นเรียนโรงเรียนละ 1 คน รวมเป็น 210 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนมุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ความถี่ (frequency) ร้อยละ (Percentile) ค่าเฉลี่ย (Means) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในบทนี้ได้นำเสนอและสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภาพรวม

1.1 สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนในภาพรวม

เมื่อพิจารณาสภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยามีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน ด้านการสร้างแนวปฏิบัติ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการประเมินผลสัมฤทธิ์ ด้านการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ด้านการมอบหมายงานตามความเหมาะสม และด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ตามลำดับ

1.2 สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนรายด้าน

1) สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้โดยรวม มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบมีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ตามลำดับ

2) สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน การมอบหมายงานความเหมาะสมโดยรวม มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยการมอบหมายงานตามความเหมาะสมที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบมีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ตามลำดับ

3) สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวม มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบมีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ตามลำดับ

4) สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน การประเมินผลสัมฤทธิ์โดยรวม มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบมีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ตามลำดับ

5) สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนโดยรวม มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบมีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรมและพลเมืองที่มีส่วนร่วม ตามลำดับ

6) สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน การสร้างแนวปฏิบัติโดยรวม มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยการสร้างแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ พลเมืองที่มีส่วนร่วมและพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ตามลำดับ

7) สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพมีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ตามลำดับ

8) สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาโดยรวมมีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ตามลำดับ

สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน จำแนกตามความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบบอบประชาธิปไตย รายด้าน เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ส่วนมากมีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีความคิดเห็นในสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยต่ำที่สุดในแต่ละด้าน หรือต่ำที่สุดและรองลงมาในภาพรวม ได้แก่ การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม และการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ซึ่งจำเป็นต้องมีแนวทางการพัฒนาให้มีการปฏิบัติที่เพิ่มมากขึ้น

1.3 สภาพการบริหารจัดการชั้นเรียน รายข้อ

เมื่อพิจารณาสภาพของการบริหารจัดการชั้นเรียน รายข้อ พบว่า ข้อที่ควรเพิ่มเติมแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วย

ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่

1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ได้แก่

1.1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

1.1.1) นักเรียนแสดงความคิดเห็นการทำงานของภาครัฐตามที่วัตถุประสงค์การเรียนรู้ระบุ

1.2) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

1.2.1) นักเรียนติดตามและนำเสนอสิ่งไม่ถูกต้องตามครรลองครองธรรมตามที่วัตถุประสงค์การเรียนรู้ระบุ

2) การมอบหมายงานตามความเหมาะสม ได้แก่

2.1) การมอบหมายงานตามความเหมาะสมเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบ

2.1.1) นักเรียนหมุนเวียนหน้าที่การเป็นหัวหน้าชั้นเรียน

2.2) การมอบหมายงานตามความเหมาะสมเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

2.2.1) นักเรียนได้ศึกษาบทบาทการทำงานของภาครัฐ

3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่

3.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

3.1.1) นักเรียนวิเคราะห์ วิพากษ์เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างลุ่มลึกจากกิจกรรมการเรียนรู้

3.1.2) นักเรียนจัดกิจกรรมติดตามและนำเสนอสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามครรลองครองธรรมที่เกิดขึ้นในสังคม

4) การประเมินผลสัมฤทธิ์ ได้แก่

4.1) การประเมินผลสัมฤทธิ์เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

4.1.1) นักเรียนมีผลการประเมินด้านการแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานของภาครัฐสูงขึ้น

4.2) การประเมินผลสัมฤทธิ์เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

4.2.1) นักเรียนมีผลการประเมินการติดตามและนำเสนอสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามครรลองครองธรรมสูงขึ้น

การส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน ได้แก่

5) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน ได้แก่

5.1) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

5.1.1) นักเรียนริเริ่มโครงการที่นักเรียนสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

5.1.2) นักเรียนติดตามและวิพากษ์การทำงานของนักรการเมืองที่นักเรียนสนใจ

6) การสร้างแนวปฏิบัติ ได้แก่

6.1) การสร้างแนวปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

6.1.1) นักเรียนวิเคราะห์ปัญหาสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ไข โดยแสดงพฤติกรรมในการแก้ปัญหา

6.1.2) นักเรียนได้นำเสนอแนวปฏิบัติของชั้นเรียนที่จัดสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามครรลองครองธรรมในชั้นเรียน

การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ได้แก่

7) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่

7.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

7.1.1) ภายในชั้นเรียนมีบอร์ดยกย่องนักเรียนที่เสียสละและช่วยเหลือผู้อื่น

7.2) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้น
ความยุติธรรม

7.2.1) นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจะถูกจัดที่นั่งแยกออกจาก
นักเรียนคนอื่น

8) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา ได้แก่

8.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

8.1.1) นักเรียนมีความกระตือรือร้นเชิญชวนผู้อื่นเพื่อร่วมกันพัฒนาสังคม
เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

8.1.2) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง
ที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

8.1.3) นักเรียนร่วมกันจัดเวทีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วย
ความเป็นมิตรเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามครรลองครองธรรม

2. ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพใน ระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในภาพรวม

2.1 ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนในภาพรวม

เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง
คุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า มีความคิดเห็นในปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยด้านการจัดสร้าง
แนวปฏิบัติมีความคิดเห็นในปัญหาโดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการชี้แจงวัตถุประสงค์
การเรียนรู้ ด้านการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน ด้านการประเมินผลสัมฤทธิ์ ด้านการมอบหมายงาน
ตามความเหมาะสม ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา
และด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (ตามลำดับ)

2.2 ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนรายด้าน

1) ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้โดยรวม
มีปัญหาในระดับน้อย โดยการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มี
ส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองมีความรับผิดชอบ และพลเมืองที่มุ่งเน้น
ความยุติธรรม ตามลำดับ

2) ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน การมอบหมายงานความเหมาะสมโดยรวม มีปัญหาระดับน้อย โดยการมอบหมายงานตามความเหมาะสมที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม และพลเมืองที่มีส่วนร่วม ตามลำดับ

3) ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวม มีปัญหาระดับน้อย โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม และพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ตามลำดับ

4) ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน การประเมินผลสัมฤทธิ์โดยรวม มีปัญหาระดับน้อยโดยการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ตามลำดับ

5) ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนโดยรวม มีปัญหาระดับน้อย โดยการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม และพลเมืองที่มีส่วนร่วม ตามลำดับ

6) ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน การสร้างแนวปฏิบัติโดยรวม มีปัญหาระดับน้อย โดยการสร้างแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มีความรับผิดชอบ และพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ตามลำดับ

7) ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพโดยรวม มีปัญหาระดับน้อย โดยการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มีส่วนร่วม และพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ตามลำดับ

8) ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาโดยรวม มีปัญหาระดับน้อย โดยการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ พลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรมและพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน จำแนกตามความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย รายด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนมากมีความคิดเห็นของปัญหาอยู่ในระดับน้อย ซึ่งด้านที่มีความคิดเห็นในปัญหาโดยเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้าน หรือสูงที่สุดและรองลงมาใน

ภาพรวม ได้แก่ การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม การสร้างแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ การสร้างแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม และการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ซึ่งจำเป็นต้องมีแนวทางการพัฒนาให้มีปัญหาน้อยลง

2.3 ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน รายข้อ

เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนรายข้อ พบว่า ข้อที่ควรเพิ่มเติมแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน ประกอบด้วย

ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่

1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ได้แก่

1.1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

1.1.1) ประมวลรายวิชาที่กำหนดครอบคลุมการมีส่วนร่วมของนักเรียนอย่างทั่วถึง

1.2) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

1.2.1) ประมวลรายวิชากำหนดให้นักเรียนนำเสนอความยุติธรรมในมุมมองของตนเองโดยคำนึงถึงผู้อื่น

2) การมอบหมายงานตามความเหมาะสม ได้แก่

2.1) การมอบหมายงานตามความเหมาะสมที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

2.1.1) ครูศึกษาภูมิหลังของนักเรียนเป็นรายบุคคลในการมอบหมายงานตามความสามารถของนักเรียน

2.2) การมอบหมายงานตามความเหมาะสมที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

2.2.1) ครูให้อิสระนักเรียนในการแบ่งงานกันทำโดยไม่ได้ตรวจสอบติดตาม

3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่

- 3.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม
 - 3.1.1) ครูให้ความสนใจนักเรียนทุกคน
 - 3.1.2) ครูเน้นการสอนโดยการตั้งคำถาม

4) การประเมินผลสัมฤทธิ์ ได้แก่

- 4.1) การประเมินผลสัมฤทธิ์ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ
 - 4.1.1) ครูกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ท้าทายความสามารถของนักเรียน
- 4.2) การประเมินผลสัมฤทธิ์ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม
 - 4.2.1) ครูเป็นผู้ประเมินผลสัมฤทธิ์โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม

ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน ได้แก่

5) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน ได้แก่

- 5.1) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ
 - 5.1.1) ครูให้คำชมเชยและสร้างแรงบันดาลใจอย่างต่อเนื่อง
- 5.2) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม
 - 5.2.1) ครูชมเชยนักเรียนที่มีพฤติกรรมดีสม่ำเสมอ

6) การสร้างแนวปฏิบัติ ได้แก่

- 6.1) การสร้างแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ
 - 6.1.1) การปฏิบัติตามกฎระเบียบของชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง
- 6.2) การสร้างแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม
 - 6.2.1) ครูเปลี่ยนแปลงกฎของชั้นเรียนตามความเหมาะสม

ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ได้แก่

7) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่

7.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

7.1.1) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมออกแบบและตกแต่งชั้นเรียน

7.2) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

7.2.1) ครูสับเปลี่ยนที่นั่งในชั้นเรียนสม่ำเสมอ

8) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา ได้แก่

8.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

8.1.1) ครูให้ความสำคัญนักเรียนทุกคนไม่ใช่เฉพาะนักเรียนที่กล้าแสดงออก

8.2) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

8.2.1) ครูส่งเสริมให้นักเรียนนำเสนอสิ่งที่นักเรียนสนใจ

3. แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.1 เมื่อพิจารณาด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย มีดังนี้

1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้

1.1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

1.1.1) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นสามารถนำเสนอและกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่เหมาะสมร่วมกัน

1.1.2) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้ร่วมซักถามและเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

- 1.1.3) ครูควรสอดแทรกกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมในวัตถุประสงค์การเรียนรู้
- 1.1.4) ครูส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้หมั่นติดตามข่าวสาร เศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมในวัตถุประสงค์การเรียนรู้
- 1.2) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม
 - 1.2.1) ครูควรสอดแทรกกระบวนการคิดวิเคราะห์ การประเมิน การแยกแยะเกี่ยวกับตนเอง สังคมและวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ
 - 1.2.2) ครูควรสอดแทรกในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมควบคู่กับความเป็นประชาธิปไตยด้วย

2) การมอบหมายงานตามความเหมาะสม

- 2.1) การมอบหมายงานตามความเหมาะสมที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ
 - 2.1.1) ครูควรศึกษาความสามารถ ความถนัดและความสนใจของนักเรียนเป็นรายบุคคล
 - 2.1.2) ครูควรติดตาม ตรวจสอบงานที่มอบหมายเป็นระยะ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
 - 2.1.3) ครูควรมอบหมายงานที่มีท้าทายความสามารถนักเรียนและให้นักเรียนได้บทบาทการทำงานที่หลากหลาย
 - 2.1.4) ควรมีการจัดระบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อสร้างคุณลักษณะในเรื่องการเสียสละ ช่วยเหลือต่อผู้อื่น
- 2.2) การมอบหมายงานตามความเหมาะสมที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม
 - 2.2.1) ครูควรฝึกให้นักเรียนรู้จักตนเอง ได้แก่ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเองและผู้อื่น
 - 2.2.2) ครูควรมีระบบการคละกลุ่มความสามารถ โดยศึกษาจากคะแนนของนักเรียน

3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

3.1.1) ครูควรเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนทุกคน

3.1.2) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างกว้างขวาง และสามารถตัดสินใจในการเลือกปฏิบัติกิจกรรม

3.1.3) ครูควรหมั่นตั้งคำถามเพื่อฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์

3.1.4) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม และร่วมอภิปรายกันอย่างสร้างสรรค์

3.1.5) ครูควรจัดกิจกรรมในการปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยให้กับนักเรียน

3.2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

3.2.1) ครูปลูกฝังให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม กล้าแสดงความคิดเห็นและนำเสนอสิ่งที่ถูกต้อง

3.2.2) ครูควรฝึกการวิเคราะห์ให้นักเรียน นำเสนอจุดเด่นจุดด้อยและการปรับปรุงแก้ไขตนเอง

3.2.3) ครูควรฝึกให้นักเรียน รู้จักการสืบค้นและตั้งคำถามถึงสิ่งที่ไม่ถูกต้องที่เกิดขึ้นในสังคม โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ

3.2.4) ครูควรดูแลนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม

4) การประเมินผลสัมฤทธิ์

4.1) การประเมินผลสัมฤทธิ์ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

4.1.1) ครูควรมีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน

4.1.2) ครูควรชี้แจงเกณฑ์การประเมินให้นักเรียนร่วมรับทราบ

4.1.3) เกณฑ์การประเมินควรมีความหลากหลาย

4.1.4) ครูประเมินในช่วงเวลาที่เหมาะสม

4.1.5) เกณฑ์ควรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและ
กิจกรรมต่าง ๆ

4.2) การประเมินผลสัมฤทธิ์ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้น
ความยุติธรรม

4.2.1) ครูควรกำหนดเกณฑ์การประเมินควรสอดคล้องกับตัวชี้วัดการเรียนรู้

4.2.2) ครูควรปราศจากความอคติในการประเมิน โดยมีรูปแบบการประเมินที่
หลากหลาย

4.2.3) ครูควรมีการประเมินอย่างต่อเนื่อง

4.2.4) การประเมินจะต้องเปิดเผยและสามารถตรวจสอบได้

3.2 เมื่อพิจารณาด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยมีดังนี้

5) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน

5.1) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มี
ความรับผิดชอบ

5.1.1) ครูควรมีวิธีการสร้างแรงจูงใจที่หลากหลายรูปแบบและมีความต่อเนื่อง

5.1.2) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำในสิ่งที่ชอบ

5.1.3) ครูควรชื่นชมหรือมอบรางวัลให้กับนักเรียนที่มีความรับผิดชอบ

5.1.4) ครูควรสนับสนุน ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจนักเรียนในการทำงาน

5.1.5) ครูควรเป็นผู้ชี้ให้นักเรียนเห็นถึงคุณค่าของความรับผิดชอบ

5.2) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง
ที่มีส่วนร่วม

5.2.1) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

5.2.2) ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการทำประโยชน์เพื่อสังคม มีจิต
อาสาช่วยเหลือผู้อื่น

5.2.3) ชื่นชมนักเรียนทั้งที่เป็นรายบุคคลและส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ

5.2.4) ครูควรยกตัวอย่างบุคคลที่เป็นต้นแบบของการทำประโยชน์เพื่อสังคม
ให้นักเรียนได้รู้จักและแรงบันดาลใจในการปฏิบัติตนตาม

6) การสร้างแนวปฏิบัติ

6.1) การสร้างแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

6.1.1) การสร้างแนวปฏิบัติควรเริ่มต้นตั้งแต่เปิดภาคเรียน

6.1.2) ครูควรเป็นผู้ชี้แจงแนวปฏิบัติการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน

6.1.3) ครูควรกำหนดกฎระเบียบให้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย

6.1.4) ครูควรชื่นชมนักเรียนที่ปฏิบัติตามกฎและมีบทลงโทษที่เหมาะสม
สำหรับนักเรียนที่ละเมิดกฎ

6.1.5) ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎ

6.2) การสร้างแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

6.2.1) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้ตั้งกฎระเบียบร่วมกัน

6.2.2) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม หรือมีการออกเสียงเพื่อเลือกกฎ
ที่เหมาะสมที่สุด

6.2.3) ครูและนักเรียนควรนำกฎระเบียบของสังคม ศีลธรรมหรือธรรมเนียม
ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการตั้งกฎ

6.3) การสร้างแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้น
ความยุติธรรม

6.3.1) ครูควรกำหนดแนวปฏิบัติที่มีความเหมาะสมกับทุกคนในชั้นเรียน

6.3.2) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองและเพื่อน
นักเรียน

6.3.3) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนบอกลักษณะชั้นเรียนที่ตนเองต้องการ

6.3.4) ครูควรปราศจากอคติในการสร้างแนวปฏิบัติ

6.3.5) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย อธิบายเมื่อไม่สามารถ
ปฏิบัติตามกฎได้ หรือเสนอแนะแนวปฏิบัติที่เหมาะสม

6.3.6) ครูควรเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติ หากแนวปฏิบัติไม่เหมาะสม

6.3.7) แนวปฏิบัติในชั้นเรียนควรเกิดจากนำแนวปฏิบัติของโรงเรียน หรือ
สังคมมาเป็นแบบอย่าง

3.3 เมื่อพิจารณาด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย มีดังนี้

7) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

7.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง
ที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

7.1.1) ครูควรให้อิสระในการเลือกที่นั่ง โดยให้นักเรียนวิเคราะห์ตนเองและ
เพื่อนนักเรียน

7.1.2) ครูควรมีการสลับสับเปลี่ยนที่นั่งเป็นระยะเพื่อสร้างความเท่าเทียม
ในชั้นเรียน

7.1.3) ครูควรให้นักเรียนร่วมการแบ่งหน้าที่ในการดูแลรักษาชั้นเรียนด้วย
ความสมัครใจ

7.1.4) ครูควรกำหนดให้มีการหมุนเวียนหน้าที่ให้เท่าเทียมกัน

7.1.5) ครูเป็นผู้ให้คำปรึกษา ตรวจสอบการทำงานของนักเรียนสม่ำเสมอ

7.1.6) ครูควรจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียน

8) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา

8.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง
ที่มีส่วนร่วม

8.1.1) ครูควรจัดกิจกรรมโฮมรูมในตอนเช้า เพื่อไถ่ถามและแสดงความห่วงใย
กับนักเรียน และเพื่อให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาให้กับนักเรียน

8.1.2) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันแบ่งปันประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อสร้าง
ความสัมพันธ์ร่วมกันในชั้นเรียน

- 8.1.3) ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลาย และกว้างขวาง โดยไม่ปิดกั้นความคิด แต่เป็นผู้ชี้แนะให้กับนักเรียน
- 8.1.4) ครูควรฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ฟังที่ดี รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยมีครูเป็นผู้ให้ผลสะท้อนกลับในประเด็นที่แลกเปลี่ยน
- 8.2) การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม
- 8.2.1) ครูควรจัดกิจกรรมสนทนาการ
- 8.2.2) ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลที่มีความยุติธรรม
- 8.2.3) ครูควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนทุกคนอย่างเป็นกลาง ปราศจากอคติ โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ
- 8.2.4) ครูควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมบรรยากาศการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่ไม่เป็นธรรมในสังคมอย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตร

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่า

ด้านที่มีสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยต่ำที่สุดและรองลงมาในภาพรวม และมีสภาพการปฏิบัติโดยเฉลี่ยต่ำที่สุดรายด้าน คือ การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 3.40$, $SD = 0.919$) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 3.44$, $SD = 0.774$) และการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 0.836$) ตามลำดับ

ด้านที่มีปัญหาโดยเฉลี่ยสูงที่สุดและรองลงมาในภาพรวม และมีปัญหาโดยเฉลี่ยสูงที่สุดรายด้าน คือ การสร้างแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.59$, $SD = 1.195$) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.53$, $SD = 1.027$) การสร้างแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ

รับผิดชอบ ($\bar{X} = 2.53$, $SD = 1.174$) และการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มุ่งเน้นการเสริมสร้าง
ความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม ($\bar{X} = 2.34$, $SD = 1.263$) แสดงดังตาราง 5.1

ดังนั้นการนำเสนอแนวทางการพัฒนาจึงนำเสนอเฉพาะแนวทางที่ควรเพิ่มเติมมี 14 แนวทาง
ดังนี้

4.1 เมื่อพิจารณาด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ
ชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย
มีดังนี้

1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้

1.1) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง
ที่มีส่วนร่วม

1. ครูควรระบุกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการเมือง
สังคม เศรษฐกิจหรือสิ่งแวดล้อม

1.2) การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้น
ความยุติธรรม

2. ครูควรแจกประมวลรายวิชาให้นักเรียนทุกคน

3. ครูควรระบุเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนลงในประมวลรายวิชา

4.2 เมื่อพิจารณาด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหาร
จัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย มีดังนี้

2) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน

2.1) การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

4. ครูควรแลกเปลี่ยนความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ เช่น การขอให้นักเรียน
เขียนเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาคาดหวังร่วมกันในชั้นเรียน หรือการให้นักเรียน
ร่วมกันตอบคำถามดังต่อไปนี้

4.1 วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบใดที่ให้นักเรียนเรียนได้ดี
ที่สุด

4.2 สิ่งใดที่ให้นักเรียนรู้สึกตื่นเต้นในการเรียน

4.3 สิ่งใดที่ให้นักเรียนรู้สึกกังวลในการเรียน

4.4 สิ่งใดที่ครูสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้

5. ครูควรรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างกว้างขวาง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทศนคติ ร่วมกันในชั้นเรียน
6. ครูควรสร้างกิจกรรมที่ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของตนเองในชั้นเรียน
7. ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ริเริ่มโครงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมที่นักเรียนสนใจ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เริ่มต้นจากชุมชนที่อยู่รอบ ๆ โรงเรียน โดยให้มีการลงมือทำและเชื่อมโยงกับกิจกรรมจิตอาสา

3) การสร้างแนวปฏิบัติ

3.1) การสร้างแนวปฏิบัติที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ

8. ครูควรใช้หลักประชาธิปไตยในการปกครองชั้นเรียน คือ ความเสมอภาค การยอมรับ การเคารพและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน
9. ครูควรชื่นชมนักเรียนเมื่อมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น

3.2) การสร้างแนวปฏิบัติที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม

10. ครูและนักเรียนช่วยกันจัดระบบในการร่วมกันแก้ไขปัญหาของนักเรียน

4.3 เมื่อพิจารณาด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย มีดังนี้

4) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

4.1) การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม

11. ครูควรจินตนาการถึงปฏิกริยาของนักเรียนที่จะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในชั้นเรียน เช่น ครูอาจทดลองอยู่ในจุดต่าง ๆ ของชั้นเรียน ซึ่งจะทำให้ทราบมุมมองและการรับรู้ของนักเรียนได้มากขึ้น เนื่องจาก
12. ครูควรสื่อสารกับนักเรียนให้เข้าใจถึงการ จัดชั้นเรียน และตระหนักถึงการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน เช่น การจัดที่นั่งแบบแถวตอนนักเรียนบางคนไม่สามารถมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้ ซึ่งหมายถึงการที่ครูไม่ให้ความสำคัญกับนักเรียนอย่างทั่วถึง

13. ครูควรมีการสลับเปลี่ยนที่นั่งในชั้นเรียนเป็นระยะ
14. ครูควรจัดสรรอุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ในชั้นเรียนให้ง่ายต่อการเข้าถึงของนักเรียน โดยเฉพาะเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีคอมพิวเตอร์ใช้อย่างทั่วถึงและเป็นกิจวัตร

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าสภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมาก และปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับน้อย โดยการอภิปรายผลในครั้งนี้จะพิจารณาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยซึ่งสามารถจำแนกตามลำดับค่าเฉลี่ยจากผลการวิจัยได้ดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ลำดับค่าเฉลี่ยจากผลการวิจัย

แนวคิดการบริหาร จัดการชั้นเรียน	ลำดับค่าเฉลี่ยจากผลการวิจัย					
	พลเมืองที่มีความ รับผิดชอบ		พลเมืองที่มีส่วนร่วม		พลเมืองที่มุ่งเน้นความ ยุติธรรม	
	สภาพ	ปัญหา	สภาพ	ปัญหา	สภาพ	ปัญหา
ด้านการจัดการเรียนการสอน						
1. การชี้แจง วัตถุประสงค์การเรียนรู้	6	2	5	2 สูงที่สุด รายด้าน	7 ต่ำที่สุด รายด้าน	3
2. การมอบหมายงาน ตามความเหมาะสม	7	3	6	7	6	4
3. การจัดกิจกรรม การเรียนรู้	2	5	3	4	5	5
4. การประเมิน ผลสัมฤทธิ์	5	3	2	3	3	6
ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน						
5. การสร้างแรงจูงใจ ในชั้นเรียน	1 สูงที่สุด ภาพรวม	4	7 ต่ำที่สุด รายด้าน/ ภาพรวม	5	1 สูงที่สุด ภาพรวม	1 สูงที่สุด ภาพรวม
6. การสร้างแนวปฏิบัติ	3	1 สูงที่สุด ภาพรวม	4	1 สูงที่สุด ภาพรวม	4	4
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้						
7. การจัด สภาพแวดล้อมทาง กายภาพ	8 ต่ำที่สุด ภาพรวม	7 ต่ำที่สุด ภาพรวม	5	8 ต่ำที่สุด ภาพรวม	8 ต่ำที่สุด รายด้าน/ ภาพรวม	2
8. การจัด สภาพแวดล้อมทาง จิตวิทยา	4	6	1 สูงที่สุด ภาพรวม	6	2	7 สูงที่สุด ภาพรวม

1) จากผลการวิจัยพบว่า ความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ มีปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนในการสร้างแนวปฏิบัติโดยเฉลี่ยสูงที่สุดในภาพรวม

โดยจะเห็นได้ว่า ประเทศไทยมีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งหมายถึงประชาชนมีอำนาจอธิปไตยสูงสุดของประเทศ มีสิทธิและเสรีภาพ และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม แต่จากผลการศึกษารายงานเรื่อง The World We Want เกี่ยวกับเรื่อง คุณลักษณะของพลเมืองด้านความรับผิดชอบต่อกลับพบว่า ประเทศไทยอยู่ในเกณฑ์ต่ำเกือบทุกองค์ประกอบของ World Governance Index ปี 2010 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) ซึ่งแนวปฏิบัติของชั้นเรียนนั้นเกิดจากการสื่อสารที่ดี แต่จากการศึกษาพบว่า ครูประจำชั้นมีโอกาสได้พบนักเรียนในความดูแลเพียงวันละ 20-30 นาที ในคาบโฮมรูม จึงไม่เกิดการสื่อสารอย่างต่อเนื่องระหว่างครูและนักเรียน (พรณี ชูทัย เจนจิต, 2545) รวมถึงแนวปฏิบัติในชั้นเรียนมีความเข้มงวดเกินไป ส่งผลให้นักเรียนขาดอิสระในการคิดและตัดสินใจในการทำงาน ส่งผลนักเรียนขาดแรงจูงใจและความรับผิดชอบในการทำงาน (Metzger, 2000) นอกจากนี้การมอบหมายงานตามความเหมาะสมของครูที่มีปัญหาโดยเฉลี่ยสูงที่สุดรองลงมา ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่ำ เช่น การมอบหมายงานที่ง่ายหรือยากเกินไป นักเรียนขาดการฝึกฝนในการวางแผนการทำงาน นอกจากนี้หากครูขาดการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจพฤติกรรมของพวกเขาในการทำงาน ตั้งคำถามหรือการเป็นผู้นำกิจกรรม เป็นต้น (Weinstein, 2003) ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนขาดความรับผิดชอบ

จากผลการประเมินความเหมาะสม และเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่าข้อความ “ครูควรมีการเตรียมเอกสารเพื่อชี้แจงกฎระเบียบ” มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด แต่มีความเป็นไปได้เพียงระดับมาก เนื่องจากในทางปฏิบัติ กฎระเบียบในชั้นเรียนส่วนใหญ่จะเป็นการชี้แจงโดยครูด้วยวาจามากกว่าการบันทึกเอกสาร ซึ่งส่งผลให้กฎระเบียบของชั้นเรียนขาดการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และการปฏิบัติของนักเรียนจึงไม่สม่ำเสมอ และไม่สามารถส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนได้

2) จากผลการวิจัยพบว่า ความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมมีสภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนในการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนน้อยที่สุด รายงาน มีปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการจัดการเรียนการสอนในการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ในภาพรวม และมีปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนในการสร้างแนวปฏิบัติในภาพรวมและรายด้าน

โดยจะเห็นได้ว่า ครูส่วนใหญ่ขาดการเตรียมพร้อมในชั่วโมงแรกของภาคการศึกษา เช่น ขาดการเตรียมประมวลรายวิชาเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (พรรณี ชูทัย เจนจิต, 2545) และเป็นผู้วางแผนการจัดการเรียนการสอน กำหนดเนื้อหา ชี้แจงงาน และกำหนดวันและเวลาในการส่งงานแต่เพียงผู้เดียว จะส่งผลให้นักเรียนขาดแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยซึ่งพบว่า การชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม รวมถึงการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนเป็นหน้าที่ที่ทำทนายสำหรับครูในการโน้มน้าวและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีส่วนร่วมในการเรียน (อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 2545 อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2557) หากครูเปิดโอกาสนักเรียนในการได้เลือกในสิ่งที่พวกเขาอยากเรียน หรือการตัดสินใจเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงาน การประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง และนักเรียนไม่มีอิสระในการตัดสินใจใช้เวลาว่าง จะส่งผลให้นักเรียนขาดความภูมิใจในตัวเองและไม่ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของชั้นเรียน (Metzger, 2000) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม และการสร้างแนวปฏิบัติในชั้นเรียน เป็นการสร้างกฎระเบียบและข้อตกลง หากครูเป็นผู้กำหนดกฎเพียงผู้เดียว อาจส่งผลให้นักเรียนไม่ยอมรับและปฏิบัติตาม (พรรณี ชูทัย เจนจิต, 2545) รวมถึงหากการมีส่วนร่วมของนักเรียนในกิจกรรมเป็นเพียงแค่การให้นักเรียนตั้งกฎในชั้นเรียนของพวกเขา แต่ครูขาดความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม ก็จะส่งผลให้นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมเช่นกัน (Metzger, 2000) ซึ่งการสร้างแนวปฏิบัติในชั้นเรียนนั้นเป็นการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจ และการปรับพฤติกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน (Emmer, 1994)

จากผลการประเมินความเหมาะสม และเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตย พบว่าข้อความ “ครูเปิดโอกาสให้อิสระนักเรียนในการออกแบบแนวทางการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน” และ “ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรมตลอดคาบเรียน โดยกิจกรรมไม่ควรยืดเยื้อเกินไปและไม่ขัดแย้งกับกฎของชั้นเรียน” มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด แต่มีความเป็นไปได้เพียงระดับมาก เนื่องจากระเบียบ แนวปฏิบัติ และกิจกรรมของห้องเรียนส่วนใหญ่จะถูกกำหนดโดยครูประจำชั้น และเนื่องจากนักเรียนบางส่วนยังมีวุฒิภาวะที่ไม่มากพอ การพูดคุย หรือสร้างข้อตกลงอาจเป็นเรื่องยากในการสร้างให้เกิดในชั้นเรียน

3) จากผลการวิจัยพบว่า ความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีสภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการจัดการเรียนการสอนในการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่น้อยที่สุด ในภาพรวมและรายด้าน และมีสภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่น้อยที่สุดอันดับสองในภาพรวมและน้อยที่สุดรายด้าน รวมถึงมีปัญหามากที่สุดรายด้าน

โดยจะเห็นได้ว่า บุคลิกของครูมีความสำคัญต่อความสนใจในการเรียนของนักเรียน และเป็นตัวอย่างในการแสดงออกของนักเรียน (Burden & Byrd, 2003; Weinstein, 2003; พรธณี ชูทัย เจนจิต, 2545; อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2553) ดังนั้นหากครูมีพฤติกรรมลักษณะใดสามารถส่งผลต่อพฤติกรรมนักเรียนได้เช่นกัน เช่น ครูขาดทักษะการสื่อสาร ส่งผลให้นักเรียนไม่ทราบวัตถุประสงค์การเรียนรู้อย่างละเอียดหรือไม่ทราบพฤติกรรมที่พึงประสงค์และผลหากนักเรียนไม่ปฏิบัติตาม (Emmer, 1994) รวมถึงครูไม่เห็นความสำคัญของการกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ สอดคล้องกับรายงานการวิจัยความเป็นพลเมืองของฉนวนวดี ฉนวนวดี บุรีกุล (2557) พบว่า ในปี พ.ศ. 2555 ทักษะการคิดวิเคราะห์มีสภาพความเป็นจริงต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ รวมถึงจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ประกอบสี แสง เสียง พื้นที่และเฟอร์นิเจอร์ซึ่งส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน แต่ครูส่วนใหญ่ละเลยเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เพราะพวกเขาไม่เห็นถึงความเกี่ยวข้องกันในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและประสิทธิภาพในการเรียนรู้และการปฏิสัมพันธ์ (Khin, 2005) เช่น การจัดที่นั่งในชั้นเรียน โดยไม่คำนึงถึงความต้องการและความเหมาะสมของนักเรียน (Burden and Byrd, 2003) การจัดสรรอุปกรณ์การเรียนการสอนและสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งชั้นเรียน การขาดการควบคุมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่อาจรบกวนการเรียนรู้ เช่น เสียงรบกวน ความร้อนหรือแสงที่สว่างเกินไปจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยพลเมืองที่มีความยุติธรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ครูประจำชั้น และครูประจำวิชา ควรร่วมกันวางแผนทางการสื่อสารที่ช่วยส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน โดยผ่านกระบวนการประชุม อบรมเพื่อพัฒนา หรือการฝึกฝน ซึ่งเป็นหน้าที่รับผิดชอบของครูในโรงเรียนทุกคน รวมถึงการสื่อสารกับนักเรียนอย่างสร้างสรรค์ และจัดให้มีการติดตามผลของการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง เพราะความต่อเนื่องจะเป็นปัจจัยสำคัญของการสร้างความรับผิดชอบของนักเรียน ทั้งนี้ ครูควรให้ความสนใจในพฤติกรรมความตั้งใจเรียนของนักเรียน โดยการฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ดูแลความประพฤติและชื่นชมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (Burden and Byrd, 2003: 237-239)

จากผลการวิจัยพบว่า ความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ มีปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนในการสร้างแนวปฏิบัติมากที่สุด ในภาพรวม ซึ่งสามารถวางแผนทางการพัฒนาโดย “ครูและนักเรียนควรมีโอกาสพบปะในชั้นเรียน เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีการสร้างแนวปฏิบัติในชั้นเรียนที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของชั้นเรียน” ทั้งนี้ รูปแบบการ

ปฏิสัมพันธ์จะต้องสอดคล้องกับระดับของพัฒนาการของนักเรียน ซึ่งมีความแตกต่างกันตามระดับชั้น

ดังนั้นแนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบเริ่มต้นจากการที่ครูควรใช้หลักประชาธิปไตยในการปกครองชั้นเรียน คือ ความเสมอภาค การยอมรับ การเคารพและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน โดยครูและนักเรียนควรมีโอกาสพบปะในชั้นเรียน เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีการสร้างแนวปฏิบัติในชั้นเรียนที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของชั้นเรียน เช่น ภัยและวุฒิภาวะของนักเรียน โดยครูและนักเรียนร่วมตั้งกฎระเบียบในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดการยอมรับและพร้อมปฏิบัติตาม รวมถึงการชื่นชมนักเรียนเมื่อนักเรียนมีความรับผิดชอบและตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง ส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและเกิดความรับผิดชอบ หลังจากนั้นการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิและความรับผิดชอบจะถูกพัฒนาผ่านประสบการณ์และการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การสอนให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในชั้นเรียนจะต้องใช้เวลา ความอดทน การฝึกปฏิบัติและประสบการณ์ทั้งในส่วนของครูและนักเรียน

2) ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนทุกฝ่าย ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลิกภาพ แบบประชาธิปไตยของนักเรียน ซึ่งบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย โดยครูจะต้องได้รับการพัฒนาบุคลิกภาพของครู พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอน และการปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการบริหารจัดการชั้นเรียนในด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา อันจะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยได้ ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ในการกำหนดนโยบาย และส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง รวมถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมแบบประชาธิปไตย (ฉันท ชาติทอง, 2552)

จากผลการวิจัยพบว่า ความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมมีสภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนในการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนน้อยที่สุด รายด้านมีปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการจัดการเรียนการสอนในการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในภาพรวม และมีปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนในการสร้างแนวปฏิบัติ ในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสามารถวางแผนแนวทางการพัฒนาโดย “การสร้างแนวปฏิบัติที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมควรเริ่มต้นจากการที่ครูและนักเรียนช่วยกันจัดระบบในการร่วมกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนในชั้นเรียน สร้างกฎระเบียบในชั้นเรียน ออกแบบแนวทางการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน และร่วมกันออกเสียงเลือกแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุด เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายยอมรับและพร้อมปฏิบัติตามในตอนต้นปีการศึกษา” ซึ่งกระบวนการดังกล่าวต้องอาศัยความเข้าใจถึงความเป็นพลเมืองคุณภาพอย่างถ่องแท้ของทั้งครู และนักเรียน

ดังนั้นแนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนในการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมควรเริ่มต้นจากการที่ครูระบุกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการเมืองสังคม เศรษฐกิจหรือสิ่งแวดล้อมในวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและเตรียมความพร้อม เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกำหนดเนื้อหารายวิชา ชำนาญหรือโครงการต่าง ๆ รวมถึงทราบวันและเวลาในการส่งงาน หรือการจัดกิจกรรมสนทนาการในช่วงแรก เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในรายวิชาและเกิดความประทับใจ รวมถึงครูควรให้ข้อมูลการติดต่อระหว่างครูและนักเรียน หรือนักเรียนและนักเรียน

การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมควรเริ่มต้นครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีการแลกเปลี่ยนความรู้หรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ ซึ่งครูสามารถทำได้โดยการเป็นผู้ฟังที่ดี หรือการให้นักเรียนเขียนเกี่ยวกับสิ่งที่พวกเขาคาดหวังร่วมกันในชั้นเรียน หรือการให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบใดที่ให้นักเรียนเรียนได้ดีที่สุด
2. สิ่งใดที่ให้นักเรียนรู้สึกตื่นตัวในการเรียน
3. สิ่งใดที่ให้นักเรียนรู้สึกกังวลในการเรียน
4. สิ่งใดที่ครูสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้

รวมถึงการที่ครูเป็นผู้สร้างกิจกรรมที่ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม หรือการที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ริเริ่มโครงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมที่นักเรียนสนใจ โดยให้นักเรียนได้สัมผัสกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เริ่มต้นจากชุมชนที่อยู่รอบ ๆ โรงเรียน มีการลงมือปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของตนเองในชั้นเรียน

การสร้างแนวปฏิบัติที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมควรเริ่มต้นจากการที่ครูและนักเรียนช่วยกันจัดระบบในการร่วมกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนในชั้นเรียน สร้างกฎระเบียบในชั้นเรียน ออกแบบแนวทางการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน และร่วมกันออกเสียงเลือกแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุด เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายยอมรับและพร้อมปฏิบัติตามในตอนต้นปีการศึกษา นอกจากนี้ในการจัดกิจกรรมครูควรกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกิจกรรมตลอดคาบเรียน โดยกิจกรรมไม่ควรยืดเยื้อเกินไปและไม่ขัดแย้งกับกฎของชั้นเรียน

3) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโรงเรียนทุกคน ควรร่วมมือกันสร้างชุมชนของโรงเรียนขึ้นมา ซึ่งสภาพแวดล้อมเหล่านี้ จะเป็นตัวกำหนดทัศนคติ และพฤติกรรมของนักเรียนโดยรวม ทั้งนี้ ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชน ผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม

เพื่อร่วมกันพัฒนาให้นักเรียนรู้จักความยุติธรรม ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะพัฒนาความเป็นพลเมือง คุณภาพของนักเรียนได้ยั่งยืนที่สุด สอดคล้องกับ ฆนัท ธาตุทอง (2552) กล่าวว่า ผู้บริหารควรเน้นการ ออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน เช่น การเลือกลักษณะสถานที่ จำนวนห้อง และรวมทั้งการจัดการนักเรียน ซึ่งจะส่งเสริมให้นักเรียนรู้ถึงความยุติธรรมที่เกิดขึ้นใน โรงเรียนจากการจัดสรรทรัพยากรอย่างทั่วถึง และนักเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงทรัพยากรของ โรงเรียนได้

จากผลการวิจัยพบว่าความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรม มีสภาพการบริหาร จัดการชั้นเรียนด้านการจัดการเรียนการสอนในการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้น้อยที่สุดในภาพรวม และรายด้าน และมีสภาพการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในการจัด สภาพแวดล้อมทางกายภาพน้อยที่สุดอันดับสองในภาพรวมและน้อยที่สุดรายด้าน รวมถึงมีปัญหา มากที่สุดรายด้าน ซึ่งสามารถวางแนวทางการพัฒนาโดย “ครูควรระบุดูวัตถุประสงค์ในการเรียนให้นักเรียน ทราบอย่างชัดเจน แนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรมควรเริ่มต้นจากครูควรสร้างบรรยากาศในการ ต้อนรับนักเรียนและให้ความสะดวกสบาย โดยคำนึงถึงอายุของนักเรียนและจินตนาการถึงปฏิกิริยา ของนักเรียนที่จะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในชั้นเรียน รวมถึงครูควรสื่อสารกับนักเรียนให้เข้าใจถึงการจัดชั้นเรียน ในลักษณะต่าง ๆ และตระหนักถึงการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมของ นักเรียน” ดังจะเห็นได้ว่า ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนล้วนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความ เป็นพลเมืองคุณภาพของนักเรียนได้

ดังนั้นแนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนในการชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรมควรเริ่มต้นจากการที่ครูมีการเตรียมความพร้อมใน ช่วงแรกของการเรียน มีการแจกประมวลรายวิชาให้กับนักเรียนทุกคน เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้ทราบ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ รายละเอียดของเนื้อหาหรือกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงเกณฑ์การประเมินในด้าน ต่าง ๆ ซึ่งครูควรระบุให้ชัดเจน และแนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนในการจัดสภาพแวดล้อมทาง กายภาพที่เสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่มุ่งเน้นความยุติธรรมควรเริ่มต้นจากครูควรสร้างบรรยากาศ ในการต้อนรับนักเรียนและให้ความสะดวกสบาย โดยคำนึงถึงอายุของนักเรียนและจินตนาการถึง ปฏิกิริยาของนักเรียนที่จะเกิดขึ้นเมื่ออยู่ในชั้นเรียน โดยครูอาจทดลองอยู่ในจุดต่าง ๆ ของชั้นเรียน ซึ่ง จะทำให้เข้าใจถึงมุมมองและการรับรู้ของนักเรียนได้มากขึ้น (Pamela A. Kramer Ertel and Madeline Kovarik, 2014) รวมถึงครูควรสื่อสารกับนักเรียนให้เข้าใจถึงการจัดชั้นเรียนในลักษณะ ต่าง ๆ และตระหนักถึงการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนของนักเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน เช่น การ จัดที่นั่งแบบแถวตอนนักเรียนบางคนไม่สามารถมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้ ดังนั้นครูควรมีการสลับ

เปลี่ยนที่นั่งในชั้นเรียนเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกัน รวมถึงการให้นักเรียนร่วมกันวางแผน จัดสรรอุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ในชั้นเรียนให้ง่ายต่อการเข้าถึงของนักเรียนทุกคน โดยเฉพาะเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ นักเรียนทุกคนมีคอมพิวเตอร์ใช้อย่างทั่วถึงและเป็นกิจวัตร

รายการอ้างอิง

- Burden, P. R., & Byrd, D. M. (2003). *Methods for effective teaching* (Third ed.). Boston: Pearson Education, Inc.
- Emmer, E. T. (1994). *Classroom management for secondary teachers*: ERIC.
- Khine, A. L., QC. Lang & A. FL. Wong,. (2005). *Classroom Management Facilitating Teaching and Learning*. Singapore: Prentice Hall.
- Korpershoek, H., Harms, T., de Boer, H., van Kuijk, M., & Doolaard, S. (2016). A Meta-Analysis of the Effects of Classroom Management Strategies and Classroom Management Programs on Students' Academic, Behavioral, Emotional, and Motivational Outcomes. *Review of Educational Research*, 0034654315626799.
- Metzger, D. (2000). Young Citizens: Partners in Classroom Management. *Social Studies and the Young Learner*, 12(4), 21-23.
- Myers, J. P. (2007). Citizenship education practices of politically active teachers in Porto Alegre, Brazil and Toronto, Canada. *Comparative Education Review*, 51(1), 1-24.
- Osler, A., & Starkey, H. (2006). Education for democratic citizenship: a review of research, policy and practice 1995–2005. *Research Papers in Education*, 21(4), 433-466. doi:10.1080/02671520600942438
- Pamela A. Kramer Ertel and Madeline Kovarik. (2014). *The ABC's of management An A-Z sampler for designing your learning community* New York: Routledge.
- Weinstein, C. S. (2003). *Secondary classroom management: Lessons from research and practice*: McGraw-Hill.
- Westheimer, J., & Kahne, J. (2004). What kind of citizen? The politics of educating for democracy. *American educational research journal*, 41(2), 237-269.
- Zyngier, D. (2011). Rethinking the thinking on democracy in education: What are educators thinking (and doing) about democracy? *Education Sciences*, 2(1), 1-21.
- ฉันทน์ ชาติทอง. (2552). การจัดการชั้นเรียนห้องเรียนแห่งความสุข (*Classroom Management: Happiness Classroom*). กรุงเทพมหานคร: เพชรเกษมการพิมพ์.

- ถวิลวดี บุรีกุล. (2557). พลเมืองไทย: การสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า.
- ทิพย์พาพร ตันติสุนทร. (2556). การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายการศึกษา.
- ธเนศวร์ เจริญเมือง. (2551). พลเมืองเข้มแข็ง. กรุงเทพมหานคร: วิชาษา.
- บุญยรงค์ นิลวงศ์. (2547). หน้าที่พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- ปริญญา เทวานฤมิตรกุล. (2555). การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง = *Civic Education*. กรุงเทพมหานคร: อักษรสัมพันธ์.
- พรรณี ชูทัย เจนจิต. (2545). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: เมธีทิปส์ จำกัด.
- ฟ้าดาว คงนคร. (2556). พลเมืองในระบอบประชาธิปไตย กรุงเทพมหานคร: สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- มานิจ สุขสมจิตร. (2558). ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย. ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย, 1(7), 9-14.
- รุจน์ ภาขา. (2556). บทบาทของครูสังคมศึกษาในการพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษา ในโรงเรียนประชาธิปไตยตัวอย่าง. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 8(1), 949-962.
- วิชัย ตันศิริ. (2557). ศาสตร์การสอนความเป็นนักประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ: บริษัท พี.เพรส จำกัด.
- ศักดิ์ชัย นิรัญทวี. (2548). รายงานการวิจัยเอกสาร การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สันติ บุญภิรมย์. (2557). การบริหารจัดการในห้องเรียน *Classroom Management*. กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). กรอบแนวคิดหลักสูตรการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของไทย. กรุงเทพฯ: มูลนิธิฟรีดริช เอแบร์ท และสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). บทวิเคราะห์การศึกษาไทยในโลกศตวรรษที่ 21 สน.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2557). *Civic Education* พลังเยาวชน พลังพลเมือง: การจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2556). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายการภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือและพิจารณาสถิติในการสุ่มตัวอย่าง

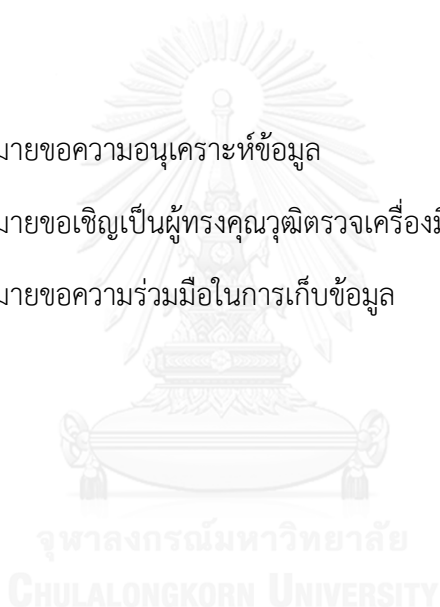
ภาคผนวก ข

2. แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลและกลุ่มเป้าหมายที่ตอบแบบสอบถาม
3. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนา

ภาคผนวก ค

4. จดหมาย

- 1) จดหมายขอความอนุเคราะห์ข้อมูล
- 2) จดหมายขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย
- 3) จดหมายขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ศาสตราจารย์ ดร.พฤษี ศรีบรรณพิทักษ์	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร
การศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร. สุวิทย์ มูลคำ	นักวิชาการ
3. ดร. เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ	นักวิชาการ

2. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม และเป็นไปได้ของร่างแนวทาง

1. ดร.ศิริพร จันทโชติ	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจิตาภา
2. นางจิตติมา กุลประเสริฐรัตน์	ผู้พิพากษาสมทบ
3. นางสาวปนัดดา สิทธิชัย	ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบสอบถามสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

2) แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลัทธิศรัทธาสาส์นมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร การศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

2. แบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และแนวทางการ แก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบ ประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ ชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบ รายการ (checklist) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพของการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็น พลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุดเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติของการบริหารจัดการชั้นเรียน รวมจำนวน 72 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาของการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความ เป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด เกี่ยวกับระดับปัญหาของการบริหารจัดการ ชั้นเรียน รวมจำนวน 36 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการ เสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีลักษณะเป็นแบบเติมข้อความ จำนวน 8 ข้อ

3. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของท่านเพียงผู้เดียวเท่านั้น และข้อมูลของ ผู้ตอบจะไม่มีผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของท่าน ขอความกรุณาใช้ดุลพินิจใน การตอบความจริง เพราะจะมีค่ายิ่งที่ทำให้ทราบข้อเท็จจริงต่อการนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาการ บริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

4. ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ที่ท่านตอบแบบสอบถามแต่ละตอนที่กำหนดให้ครบถ้วน และ ขอได้โปรดส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยเมื่อท่านตอบเสร็จสิ้นแล้ว ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุก ท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวกานต์สินี สุขุมารังสี

นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา

ภาคนโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทรศัพท์: 098 016 5988

Email : kansinee.s@outlook.com

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง และเติมข้อมูลในช่องว่างที่ตรงกับสถานภาพในปัจจุบันของท่าน

ข้อ	คำถามสถานภาพ	ข้อเสนอแนะ
คำถามสำหรับครูประจำชั้น/ครูประจำวิชา		
1.	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	
2.	อายุ ☐ น้อยกว่า 25 ปี ☐ 25 - 30 ปี ☐ 31 - 35 ปี ☐ 36 ขึ้นไป	
3.	ระดับการสำเร็จการศึกษาสูงสุด ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	
4.	ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ☐ น้อยกว่า 1 ปี ☐ 1 - 2 ปี ☐ 3 - 4 ปี ☐ 5 ปีขึ้นไป	
คำถามสำหรับหัวหน้าชั้นเรียน		
1.	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	
2.	ระดับชั้น ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 5 ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 6	

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพของการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความ
เป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์
ดังนี้

5	หมายถึง มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด
4	หมายถึง มีการปฏิบัติระดับมาก
3	หมายถึง มีการปฏิบัติระดับปานกลาง
2	หมายถึง มีการปฏิบัติระดับน้อย
1	หมายถึง มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					คำถามสำหรับ		
		5	4	3	2	1	ครูประจำชั้น	ครูประจำวิชา	หัวหน้าชั้นเรียน
1. การบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการจัดการเรียนการสอน									
1.2 การมอบหมายงานตามความเหมาะสม									
10	นักเรียนได้รับมอบหมายงานตามที่วางแผนไว้						✓	✓	✓
11	นักเรียนทำงานตามข้อตกลงและเกณฑ์การประเมิน						✓	✓	✓
12	นักเรียนหมุนเวียนหน้าที่การเป็นหัวหน้าชั้นเรียน						✓	✓	✓
13	นักเรียนร่วมกันพิจารณากำหนดปริมาณงานที่จะได้รับอย่างเหมาะสม						✓	✓	✓
14	นักเรียนได้ทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการรักษาสิ่งแวดล้อมที่ตามที่ครูมอบหมายอย่างเหมาะสม						✓	✓	✓
15	นักเรียนได้ศึกษาบทบาทการทำงานของภาครัฐ						✓	✓	✓
16	นักเรียนได้วิเคราะห์ความสามารถของตนเองอย่างใคร่ครวญเพื่อเลือกงานที่เหมาะสมกับตนเอง						✓	✓	✓
17	นักเรียนได้ทำงานที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ วิพากษ์สาเหตุของความเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง						✓	✓	✓
18	นักเรียนได้รับมอบหมายงานในการติดตามและนำเสนอสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามครรลองครองธรรมในสังคม						✓	✓	✓

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					คำถามสำหรับ		
		5	4	3	2	1	ครูประจำชั้น	ครูประจำวิชา	หัวหน้าชั้นเรียน
2. การบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน									
2.1 การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน									
37	นักเรียนได้รับการชื่นชมที่สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเองได้สำเร็จ						✓	✓	✓
38	นักเรียนได้รับการชื่นชมที่ปฏิบัติตามข้อตกลงและเกณฑ์การประเมิน						✓	✓	✓
39	นักเรียนได้รับการยกย่องจากการเสียสละและช่วยเหลือผู้อื่น						✓	✓	✓
40	นักเรียนมีอิสระในการพิจารณาเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอน						✓	✓	✓
41	นักเรียนริเริ่มโครงการที่นักเรียนสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม						✓	✓	✓
42	นักเรียนติดตามและวิพากษ์การทำงานของนักการเมืองที่นักเรียนสนใจ						✓	✓	✓
43	นักเรียนมีอิสระในการวิเคราะห์สิ่งที่ตนชอบและไม่ชอบอย่างใคร่ครวญเพื่อเตรียมพร้อมในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา						✓	✓	✓
44	นักเรียนมีอิสระในการคิดวิเคราะห์ วิพากษ์ในประเด็นที่นักเรียนสนใจเกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม						✓	✓	✓
45	นักเรียนได้รับการยกย่องที่ติดตามและนำเสนอสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามครรลองครองธรรมที่เกิดขึ้น						✓	✓	✓

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					คำถามสำหรับ		
		5	4	3	2	1	ครูประจำชั้น	ครูประจำวิชา	หัวหน้าชั้นเรียน
2. การบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน									
2.2 การสร้างแนวปฏิบัติ									
46	นักเรียนแบ่งหน้าที่และปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่กำหนด						✓	✓	✓
47	นักเรียนมีแนวทางการแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม						✓	✓	✓
48	นักเรียนนำเสนอแนวปฏิบัติในการเสียสละและช่วยเหลือผู้อื่น						✓	✓	✓
49	นักเรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณาการสร้างแนวปฏิบัติ						✓	✓	✓
50	นักเรียนนำเสนอแนวทางการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม						✓	✓	✓
51	นักเรียนออกแบบแนวทางการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนที่จำลองหลักการทำงานของภาครัฐ						✓	✓	✓
52	นักเรียนวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองอย่างใคร่ครวญ เพื่อออกแบบแนวปฏิบัติในการปรับปรุงตนเอง						✓	✓	✓
53	นักเรียนวิเคราะห์ปัญหาสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ไข โดยแสดงพฤติกรรมในการแก้ปัญหา						✓	✓	✓
54	นักเรียนได้นำเสนอแนวปฏิบัติของชั้นเรียนที่จัดสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามครรลองครองธรรมในชั้นเรียน						✓	✓	✓

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					คำถามสำหรับ		
		5	4	3	2	1	ครูประจำชั้น	ครูประจำวิชา	หัวหน้าชั้นเรียน
3. การบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้									
3.1 การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ									
55	การจัดตำแหน่งที่นั่งของนักเรียนส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย						✓	✓	✓
56	นักเรียนเก็บรักษาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนทุกครั้งหลังเลิกเรียน						✓	✓	✓
57	ภายในชั้นเรียนมีบอร์ดยกย่องนักเรียนที่เสียสละและช่วยเหลือผู้อื่น						✓	✓	✓
58	นักเรียนได้พิจารณาร่วมกันเลือกวัสดุอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสม						✓	✓	✓
59	นักเรียนช่วยกันปิดไฟทุกครั้งหลังออกจากชั้นเรียน						✓	✓	✓
60	นักเรียนช่วยกันจัดทำมุมข่าวสารการเมืองที่เป็นประเด็นในปัจจุบัน						✓	✓	✓
61	นักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจะถูกจัดที่นั่งแยกออกจากเพื่อนนักเรียนคนอื่น						✓	✓	✓
62	ภายในชั้นเรียนมีสารสนเทศที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นทางสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม						✓	✓	✓
63	นักเรียนร่วมกันออกแบบการจัดที่นั่งในชั้นเรียนที่เอื้อให้ทุกคนสามารถมองเห็นครู หน้าจอและการนำเสนอได้อย่างทั่วถึง						✓	✓	✓

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					คำถามสำหรับ		
		5	4	3	2	1	ครูประจำชั้น	ครูประจำวิชา	หัวหน้าชั้นเรียน
3. การบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้									
3.2 การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา									
64	นักเรียนยินดีที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง						✓	✓	✓
65	นักเรียนยินดีในการปฏิบัติตามข้อตกลงและเกณฑ์การประเมินของชั้นเรียน						✓	✓	✓
66	นักเรียนร่วมกันแบ่งปันประสบการณ์ที่นักเรียนภูมิใจในการช่วยเหลือผู้อื่น						✓	✓	✓
67	นักเรียนยินดีที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงและเกณฑ์การประเมินของชั้นเรียน						✓	✓	✓
68	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในเชิญชวนผู้อื่นเพื่อร่วมกันพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม						✓	✓	✓
69	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการสืบค้นข้อมูลเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของรัฐ						✓	✓	✓
70	นักเรียนยินดีรับฟังผู้อื่นและสะท้อนความคิดของตนเพื่อรู้จักตนเองมากขึ้น						✓	✓	✓
71	นักเรียนมีความสบายใจในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม						✓	✓	✓
72	นักเรียนร่วมกันจัดเวทีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยความเป็นมิตรเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามครรลองครองธรรม						✓	✓	✓

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					คำถามสำหรับ		
		5	4	3	2	1	ครูประจำชั้น	ครูประจำวิชา	หัวหน้าชั้นเรียน
2. การบริหารจัดการชั้นเรียนการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน									
2.1 การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน									
19	ครูให้คำชมเชยและสร้างแรงบันดาลใจไม่ต่อเนื่อง						✓	✓	✓
20	การสร้างแรงจูงใจของครูไม่ส่งเสริมให้นักเรียนพึ่งตนเอง						✓	✓	✓
21	ครูเน้นการใช้ของรางวัลในการเสริมแรงมากกว่าการให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการมีส่วนร่วม						✓	✓	✓
22	ครูละเลยนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชั้นเรียน						✓	✓	✓
23	ครูเลือกชมเชยเฉพาะนักเรียนที่มีพฤติกรรมดีสม่ำเสมอ						✓	✓	✓
2. การบริหารจัดการชั้นเรียนการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน									
2.2 การสร้างแนวปฏิบัติ									
24	การปฏิบัติตามกฎระเบียบของชั้นเรียนไม่เข้มงวดอย่างต่อเนื่อง						✓	✓	✓
25	ครูจะไม่เปลี่ยนแปลงกฎของชั้นเรียนที่ได้กำหนดขึ้นแล้ว						✓	✓	✓
26	ครูกำหนดแนวปฏิบัติที่ใช้กับนักเรียนไม่ทั่วถึง						✓	✓	✓
27	แนวปฏิบัติที่กำหนดขึ้นไม่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน						✓	✓	✓

	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					คำถามสำหรับ		
		5	4	3	2	1	ครูประจำชั้น	ครูประจำวิชา	หัวหน้าชั้นเรียน
3. การบริหารจัดการชั้นเรียนการด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้									
3.1 การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ									
28	ครูเชื่อว่าหน้าที่การดูแลชั้นเรียนเป็นหน้าที่ของภารโรง						✓	✓	✓
29	ครูขาดการมอบหมายงานให้นักเรียนดูแลชั้นเรียน						✓	✓	✓
30	ครูขาดการให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน						✓	✓	✓
31	ครูขาดการให้นักเรียนร่วมออกแบบและตกแต่งชั้นเรียน						✓	✓	✓
32	ครูขาดการปรับเปลี่ยนที่นั่งในชั้นเรียน						✓	✓	✓
3. การบริหารจัดการชั้นเรียนการด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้									
3.2 การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา									
33	ครูละเลยการชื่นชมนักเรียนที่มีความพยายามในการปรับปรุงตนเองให้มีความรับผิดชอบ						✓	✓	✓
34	ครูให้ความสำคัญเฉพาะกับนักเรียนที่กล้าแสดงออก						✓	✓	✓
35	ครูแสดงความห่วงใยนักเรียนไม่ทั่วถึงและไม่รอบด้าน						✓	✓	✓
36	ครูขาดการส่งเสริมให้นักเรียนนำเสนอสิ่งที่นักเรียนสนใจ						✓	✓	✓

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					คำถามสำหรับ			
		5	4	3	2	1	ครูประจำชั้น	ครูประจำวิชา	หัวหน้าชั้นเรียน	
4. การประเมินผลสัมฤทธิ์										
	จากสภาพและปัญหาดังกล่าวท่านคิดว่ามีแนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการจัดการเรียนการสอนในการประเมินผลสัมฤทธิ์อย่างไรบ้างที่จะส่งเสริมความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน							✓	✓	
5. การสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน										
	จากสภาพและปัญหาดังกล่าวท่านคิดว่ามีแนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนในการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนอย่างไรบ้างที่จะส่งเสริมความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน						✓	✓	✓	
6. การสร้างแนวปฏิบัติ										
	จากสภาพและปัญหาดังกล่าวท่านคิดว่ามีแนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนในการสร้างแนวปฏิบัติอย่างไรบ้างที่จะส่งเสริมความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน						✓	✓	✓	

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					คำถามสำหรับ		
		5	4	3	2	1	ครูประจำชั้น	ครูประจำวิชา	หัวหน้าชั้นเรียน
7. การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ									
	จากสภาพและปัญหาดังกล่าวท่านคิดว่ามีแนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านการจัดการเรียนการสอนในการประเมินผลสัมฤทธิ์อย่างไรบ้างที่จะส่งเสริมความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน						✓	✓	✓
8. การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยา									
	จากสภาพและปัญหาดังกล่าวท่านคิดว่ามีแนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนด้านจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาอย่างไรบ้างที่จะส่งเสริมความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียน						✓	✓	✓

แบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง)แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

2. แบบประเมินนี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อประเมินความเหมาะสมของ และความเป็นไปได้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

3. ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านตอบแบบประเมินแต่ละข้อที่กำหนดให้ครบถ้วน และเมื่อท่านทำแบบประเมินเสร็จแล้วกรุณาติดต่อกลับที่เบอร์โทรของผู้วิจัย (098 016 5988) เพื่อให้ผู้วิจัยมารับคืนด้วยตนเอง ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวกานต์สินี สุขุมารังสี

นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา

ภาคนโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โทรศัพท์: 098 016 5988

Email : kansinee.s@outlook.com

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างจดหมายที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

- 1) จดหมายขอความอนุเคราะห์ข้อมูล

ที่ ศธ 0512.6 (2747)/05๒๙

สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. 10330

๘ มิถุนายน 2559

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวกานต์สินี สุขุมารังสี นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานของท่าน ซึ่งได้ตรวจสอบและอนุญาตให้ดำเนินการนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลได้ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห)

ประธานสาขาวิชาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาบริหารการศึกษา

โทร. 0 2218-2565-97 ต่อ 7062

โทรสาร 0 2218-2562

ที่ ศธ 0512.6 (2747)/0598

สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. 10330

๗ มิถุนายน 2559

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวกานต์สินี สุขุมารังสี นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานของท่าน ซึ่งได้ตรวจสอบและอนุญาตให้ดำเนินการนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลได้ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห)
ประธานสาขาวิชาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาบริหารการศึกษา
โทร. 0 2218-2565-97 ต่อ 7062
โทรสาร 0 2218-2562

ที่ ศธ ๐๘๖๓๑/๑๖๒๕๒

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑
๔๐ ซอยบางแพก ๒๙ แขวงบางนา
เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ๑๐๒๖๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียนในสังกัด

ด้วยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แจ้งว่า นางสาวกานต์สินี สุพุมภังสี ศึกษาระดับปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะ
ครุศาสตร์ กำลังดำเนินการวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการ
เสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระดับประถมศึกษาโดยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร" โดยให้นิสิตดำเนินการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม
กับผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน

ในกรณีนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ ขอความอนุเคราะห์โรงเรียนให้ข้อมูล
เพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวนิดา มิตรอุปถัมภ์)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑

โกษาธาราพาน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑

กลุ่มอำนาจการ

โทร ๐ ๒๕๓๐ ๒๐๔๔ ต่อ ๓๐๔-๓๐๔ (สรีชญา)

โทรสาร ๐ ๒๕๓๐ ๒๖๕๐ <http://www.sesaoe.go.th>

ที่ ศธ ๐๔๒๓๒/๔๒๑๐

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒
ถนนลาดพร้าว เขตห้วยขวาง กทม. ๑๐๓๑๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ทุกโรงเรียนในสังกัด

ด้วย นางสาวกานต์ลินี สุขุมารังสี นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
การศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้น
การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร” ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูล
ด้วยแบบสอบถามกับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒ นั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒ พิจารณาแล้ว เห็นว่าการวิจัยดังกล่าวเป็น
ประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา จึงขอให้โรงเรียนให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายละเอียด แคว้วค่อง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒

กลุ่มอำนาจการ

โทร. ๐ ๒๙๓๐ ๕๕๕๐-๒ ต่อ ๑๐๗

โทรสาร ๐ ๒๙๓๙ ๘๑๖๖

www.secondary2.obec.go.th

2) จดหมายขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ โทร. 82595-97 ต่อ 7062

ที่ ศธ 0512.6(2747)/คศ 24

วันที่ 3 มิถุนายน 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวกานต์สินี สุขมาลรังสี นิสิตครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาทิมพ์ อุสาโห เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาทิมพ์ อุสาโห)

ประธานสาขาวิชาบริหารการศึกษา

ที่ ศธ 0512.6(2747)/0524

สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. 10330

3 มิถุนายน 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวกานต์สิณี สุขุมารังสี นิสิตครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา
นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ระหว่าง
การดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการ
เสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ชญานิษฐ์ อูสาโห เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้
นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญานิษฐ์ อูสาโห)
ประธานสาขาวิชาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาบริหารการศึกษา
โทร. 0 2218 2565-97 ต่อ 7062
โทรสาร 0 2218 2562

ที่ ศธ 0512.6(2747)/0524

สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. 10330

3 มิถุนายน 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร.สุวิทย์ มูลคำ
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวกานต์สิณี สุขุมาลรังสี นิสิตครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา
นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ระหว่าง
การดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการ
เสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ใคร่ขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้
นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท)
ประธานสาขาวิชาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาบริหารการศึกษา
โทร. 0 2218 2565-97 ต่อ 7062
โทรสาร 0 2218 2562

3) จดหมายขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ที่ ศธ 0512.6 (2747)/0529

สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. 10330

8 มิถุนายน 2559

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวกานต์สินี สุขุมารังสี นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงานของท่าน ซึ่งได้ตรวจสอบและอนุญาตให้ดำเนินการนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลได้ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห)

ประธานสาขาวิชาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาบริหารการศึกษา

โทร. 0 2218-2565-97 ต่อ 7062

โทรสาร 0 2218-2562

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวกานต์สินี สุขุมารังสี เกิดเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2532 สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขามัธยมศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2555 และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2557

ประสบการณ์การทำงาน หลังจากจบการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จึงเข้าทำงานเป็นนักวิชาการ สังคมศาสตร์ที่บริษัทเอกชน

